

PROPOSTA DE PROGRAMA ELECCIONS AL PARLAMENT DE CATALUNYA 2003

DOCUMENT PROVISIONAL
SUBJECTE A REVISIÓ

10 de setembre de 2003

PROGRAMA ELECTORAL

ÍNDEX

	Pàg.
<u>1. EL CANVI PER CATALUNYA. ARA ÉS L'HORA DE CATALUNYA, ARA ÉS L'HORA DEL CANVI</u>	4
<u>2. LES INSTITUCIONS CATALANES AL SERVEI DELS CIUTADANS</u>	8
<u>2.1. El nou Estatut de Catalunya: la proposta federal per millorar l'autogovern.</u>	10
<u>2.2. Per una Administració pública al servei dels ciutadans.</u>	17
<u>2.3. Un nou estil de governar, una democràcia més participativa i transparent.</u>	21
<u>2.4. Una justícia propera i eficaç</u>	26
<u>2.5. Col·laborar amb els municipis per millorar els serveis públics i la qualitat de vida</u>	30
<u>2.6. Una nova organització del territori.</u>	32
<u>2.7. Mitjans de comunicació: pluralitat i servei públic.</u>	35
<u>2.8. El compromís amb la cultura: més ambició, més diàleg, més recursos.</u>	39
<u>2.9. Política lingüística.</u>	49
<u>2.10. Catalunya oberta a Europa i al món</u>	53
<u>2.11. Catalunya solidària</u>	57
<u>3. MILLOR QUALITAT DE VIDA PER A LES PERSONES. UNA CATALUNYA SOCIALMENT AVANÇADA</u>	59
<u>3.1. Donar suport a les famílies. Les escoles bressol i els serveis per a gent gran.</u>	61
<u>3.2. Prioritat per l'habitatge i uns barris dignes i segurs.</u>	72
<u>3.3. Drets de les dones i igualtat d'oportunitats</u>	77
<u>3.4. Llibertat sexual</u>	83
<u>3.5. Facilitar l'emancipació dels joves.</u>	86
<u>3.6. Serveis sanitaris de qualitat per a tothom.</u>	89
<u>3.7. Salut física i oci per a totes les edats.</u>	97
<u>3.8. Una societat sense barreres. Noves polítiques per atendre a les persones discapacitades.</u>	100
<u>3.9. La seguretat és un dret.</u>	105
<u>3.10. Eradicar la pobresa.</u>	118
<u>3.11. Catalunya un país que acull i integra: immigració.</u>	123

<u>4. EDUCACIÓ, PROGRÉS ECONÒMIC I OCUPACIÓ</u>	128
<u>4.1. L'educació és la clau de l'èxit com a país</u>	135
4.1.1 Un sistema educatiu de qualitat	
4.1.2. Més formació professional i tècnica	
<u>4.2. Catalunya en la societat del coneixement</u>	145
4.2.1 Capital humà	
4.2.2. Universitats	
4.2.3. Recerca i innovació	
4.2.4. Adaptació a la societat de la informació	
4.2.5 Capital risc	
<u>4.3. Ocupació i mercat de treball</u>	158
<u>4.4. Una economia basada en l'esperit emprenedor</u>	162
4.4.1. Suport als emprenedors	
4.4.2. Autònoms	
4.4.3. Condicions de competència, marc institucional i facilitat per a l'activitat empresarial	
4.4.4. Pimes i empresa familiar	
4.4.5. Internacionalització de l'empresa catalana	
<u>4.5. Potenciar els sectors productius fonamentals de la nostra economia</u>	175
4.5.1. Sectors industrials	
4.5.2. Sectors emergents	
4.5.3. Sector agroalimentari	
4.5.4. Comerç i Consum	
4.5.5. Turisme	
4.5.6. Sector financer	
<u>4.6. Política pressupostària, finançament autonòmic i fiscalitat</u>	196
4.6.1. Finançament	
4.6.2. Fiscalitat	
4.6.3. Gestió pressupostària	
<u>5. EL PAÍS QUE VOLEM, LES INFRASTRUCTURES QUE NECESITEM</u>	203
<u>5.1. Les infraestructures que Catalunya necessita.</u>	205
<u>5.1.1. Ferrocarrils</u>	
<u>5.1.2. Xarxa viària</u>	
- Autopistes, autovies i peatges	
- Xarxa europea	
- Carreteres	
<u>5.1.3 Un Pla de mobilitat per a Catalunya i foment del transport col·lectiu</u>	
<u>5.1.4. Ports</u>	
- Port de Barcelona	
- Port de Tarragona	
<u>5.1.5. Aeroports</u>	
<u>5.1.6. Xarxa Logística</u>	
<u>5.1.7. Energia</u>	
<u>5.1.8. Telecomunicacions</u>	
<u>5.2. L'aigua: planificar, invertir, estalviar i administrar amb justícia.</u>	230
<u>5.3. Fer compatible el creixement i el medi ambient.</u>	233
<u>5.4. Planificar l'ús del sòl i protegir el paisatge.</u>	245
<u>5.5. El camp, un lloc per viure i prosperar.</u>	248

EL CANVI PER CATALUNYA. ARA ÉS L'HORA DE CATALUNYA, ARA ÉS L'HORA DEL CANVI

Els Socialistes de Catalunya i els Ciutadans pel Canvi compareixem de nou davant de la ciutadania catalana amb el propòsit d'impulsar el canvi que el país demana i necessita. Volem convocar tots els catalans i catalanes que creuen, com nosaltres, que ha arribat l'hora de Catalunya, de la millor Catalunya. Posarem en peu la més gran coalició que hagi conegut mai aquest país: la de tota la gent que pensa que no és l'hora de la queixa, sinó que és l'hora de l'afirmació i de la proposta. Fem aquesta convocatòria amb més il·lusió, més empena, més idees noves, més experiència que fa quatre anys.

Nosaltres tenim un somni: volem una Catalunya mai vista

Volem una Catalunya gran, una Catalunya amb ambició, capaç d'afegir valor a la gran família dels pobles d'Espanya i d'Europa.

Volem una Catalunya forta, segura d'ella mateixa, confiada en les seves possibilitats.

Volem una Catalunya acollidora, integradora, plena d'oportunitats.

Volem una Catalunya de tots, on tots hi siguem comptats, on tothom pugui dir-hi la seva, on tothom pugui viure millor.

Volem una Catalunya ben governada.

Volem una Catalunya amb una identitat reforçada per la seva capacitat de compartir.

Volem una Catalunya amb més i millor autogovern, amiga dels seus amics, desacomplexada, lliure, creativa i justa.

Volem una Catalunya bolcada en grans projectes de formació i d'infraestructures, que facilitin el creixement de la seva gent i de la seva economia.

Volem una Catalunya equilibrada on tots els territoris tinguin veu i puguin realitzar els seus projectes col·lectius.

Volem una Catalunya respectada a Espanya i a Europa, capaç de projectar-se per la seva creativitat i capacitat d'innovació. Volem ser capaços de resoldre els problemes que tenim més a prop i aprofitar les oportunitats que se'ns presentin.

Volem una Catalunya capdavantera de l'Espanya plural.

Volem una Catalunya inserida en una Espanya en xarxa.

Volem una Catalunya que vol estar amb Espanya dins d'Europa, que vol liderar l'avenç d'Espanya cap a un rol decisiu en l'Europa dels pobles.

Volem una Catalunya motor de l'euroregió mediterrània. Una Catalunya que sàpiga treure partit de la seva situació al món.

Ara podem tornar a imaginar el futur. Després d'una etapa d'ineficàcia, de desencís, d'inèrcies debilitades, podem tornar a imaginar un futur esplèndid per a Catalunya. La política de reformes socials, l'experiència reconeguda i la nova manera de governar faran creïble el projecte de la Catalunya gran que entre tots serem capaços de fer.

Ha arribat l'hora del canvi

Catalunya entra en una nova etapa de la seva història. Nosaltres volem que ho faci amb empena i energia renovades, volem guanyar el temps perdut.

El nostre compromís és fer real aquest disseny, convertir-lo en projecte i convocar els catalans i les catalanes a que en siguin els protagonistes.

Fer-ho, i fer-ho ara és un deure que tenim amb els que ja no hi són i que hi tenien posades totes les seves esperances. Però sobretot tenim un deure amb les expectatives dels que ens han de seguir.

El nostre projecte

El nostre projecte és innovador, net, amic, convincent, bolcat cap el futur.

El nostre projecte està inspirat en un esperit de superació que volem digne d'una Catalunya dempeus, jove, justa, autoconfiada, competent i innovadora. Una Catalunya que canviï la queixa per la proposta. Una Catalunya que recuperi l'energia positiva que fa anys que va perdent lentament. Una Catalunya que es reconegui ella mateixa, que sigui l'expressió real de totes les persones que la componen, amb les seves il·lusions i amb les seves capacitats, i avanci confiada i segura.

Volem una Catalunya amb empena.

Amb l'empena d'un país d'emprenedors. Catalunya ha de saber i poder acollir els emprenedors, la gent amb capacitat de risc, amb coratge i amb ganes d'anar més enllà.

Catalunya es pot convertir i es convertirà en el lloc de trobada dels creadors.

Catalunya es pot convertir i es convertirà en la pàtria dels emprenedors, dels emprenedors econòmics i socials: dels treballadors que innoven a la feina; de les dones empresàries i autònomes; dels pagesos modernitzadors; de les organitzacions no governamentals més compromeses i imaginatives; dels investigadors i inventors reconeguts; de la gent gran activa; dels sindicats amb noves fórmules per a les noves realitats d'un món sense fronteres; dels empresaris conscients que guanyar diners augmentant els costos socials i ambientals no és crear valor sinó traspasar el mort a un altre; dels funcionaris motivats pel servei públic; d'uns mitjans de comunicació exigents amb els grups i agents socials i també exigents amb sí mateixos.

Amb l'empenta del lideratge de la Generalitat que proposi un nou horitzó per Catalunya, que promogui els grans acords de país (Estatut, Llei Electoral, Organització Territorial,...), que impulsi els grans projectes territorials i que engresqui tots els catalans a participar en l'obra de col·lectiva de guanyar el nostre futur.

Amb l'empenta sorgida de la col·laboració lleial i permanent de la Generalitat i els Ajuntaments de Catalunya.

Amb l'empenta proporcionada per l'aposta plena per les noves tecnologies que ens ha de permetre estar en primera línia de la Societat de la Informació.

Catalunya ha de passar a ser un país d'actors, no un país d'espectadors. No un país de propietaris d'uns quants pams quadrats que van augmentant de preu sense fer pràcticament res.

El nostre projecte està afermat en el lideratge polític i social de Pasqual Maragall.

És un lideratge conscient de l'exigència que comporta encapçalar una ambició col·lectiva de gran abast, que no recula davant els reptes i les dificultats i que ha demostrat saber estar a l'alçada sempre que el país li ha demanat.

És un lideratge que prefigura un nou estil a la Presidència de la Generalitat, amb un president que creu en la gent, que li dóna esperances, que fa confiança, que ofereix seguretat.

Durant molts anys, Catalunya ha tingut un president que deia el que calia i el que no calia, i un país que havia d'escoltar i aplaudir o tancar-se a casa seva. Ara Catalunya serà un país que parlarà i que tindrà un president que l'escoltarà. I que després governarà.

El nostre projecte és un projecte col·lectiu, no és un projecte d'un home sol, ni un projecte d'un partit, ni tan sols un projecte compartit per un conjunt de forces polítiques. Vol ser un projecte sorgit des de baix, sumant totes les energies en una mateixa direcció i amb un mateix objectiu: construir una Catalunya mai vista. Per això és un projecte servit per dones i homes amb il·lusió, empena, experiència i preparació. I per això no ens cansarem de convocar els millors perquè aportin els seus coneixements i la seva experiència a la causa col·lectiva de Catalunya.

L'experiència reconeguda és la penyora d'una gran proposta. Catalunya viurà una experiència com la que va viure Barcelona. Aplicarem els elements del "model Barcelona", d'aquest model que ha esdevingut un referent internacional, i que és fet de liderat, consens polític, social, empresarial, institucional, inversió pública com a catalitzador de la privada i equip humà, a la política nacional. Ho farem a tots i cadascun dels territoris del país: a les Terres de l'Ebre, als Pirineus, al camp de Tarragona, a les Terres de Lleida, a les comarques de Girona, a la Catalunya Central, a la Regió Metropolitana de Barcelona.

El nostre projecte és un projecte amb idees de futur. Tenim un programa per fer un país per viure-hi millor. Catalunya necessita un canvi en les seves polítiques perquè tot és diferent de fa 25 anys.

Volem que aquestes eleccions autonòmiques siguin unes eleccions en què es discuteixi de polítiques: de com i de quina manera s'arreglen les coses. No tirant diners als problemes com fa la dreta moltes vegades. Volem parlar de coses reals, perquè venim d'on venim, dels barris

de Girona, Barcelona, Lleida, Tarragona, perquè sabem com s'han de fer les coses. Hi ha tota una concepció darrera que hem estat discutint durant 4 anys. Les intuïcions de fa 4 anys continuen sent vigents: Educació, educació, educació. Però sabem també què hem de fer amb l'habitatge, la seguretat, la protecció de la família; l'ajut als pares i mares que volen tenir criatures i alhora treballar. Ho sabem perquè ho vivim.

El nostre programa insisteix en els polítiques que facin possible que les oportunitats arribin a tots els ciutadans i a tots els territoris del país, per assegurar la cohesió social i la cohesió territorial. Per això prioritzem les polítiques socials. Unes polítiques que ens permetran tenir els serveis propis de l'Estat del Benestar de qualitat al servei de les persones i de les famílies.

El nostre programa té l'ambició d'impulsar les bases de la prosperitat dels catalans, amb una estratègia econòmica de país basada en l'educació i la innovació i un model d'infraestructures coherents amb el propòsit de fer de Catalunya un país de qualitat obert al món.

El nostre programa és un compromís amb la regeneració de la política, amb propostes per fer possible una altra manera de governar, amb la bandera de la proximitat per escoltar i atendre millor les demandes ciutadanes, amb la lleialtat institucional per ser més eficaços en el servei als ciutadans i amb la transparència de l'acció pública.

I, finalment, el nostre programa proposa la reforma de l'Estatut per arribar a tenir un autogovern a l'alçada dels temps, per establir una relació positiva i creativa amb Espanya, per assegurar-nos una presència a Europa amb tota la nostra especificitat i, sobretot, per aconseguir la societat més justa, més pròspera i més igualitària a la qual aspirem.

Polítiques socials, ambició estratègica, regeneració política i més i millor autogovern configuren així els grans eixos programàtics que doten de contingut concret el projecte de canvi que sotmetrem a la consideració de la ciutadania de Catalunya.

2. LES INSTITUCIONS CATALANES AL SERVEI DELS CIUTADANS

Catalunya és un país ric i ple de possibilitats, qualitats que s'han de reflectir en les seves institucions de govern. Això comporta tenir objectius a escala universal i al mateix temps potenciar les seves peculiaritats.

Els desafiaments actuals no provenen ja d'un retorn a moments històrics feliçment superats, del risc d'una involució política, sinó de mantenir i incrementar la qualitat de la nostra democràcia, del nostre marc de convivència. Per això estem obrint la via de les reformes estatutàries i constitucionals que permetin posar al dia les nostres eines bàsiques avançant cap a una Espanya plural i cap a una Catalunya lliure i pròspera amb les màximes cotes d'autogovern.

Les institucions de l'autogovern han permès la recuperació de la personalitat de Catalunya, però el pas dels anys i l'evolució política i social han posat de manifest la necessitat d'introduir reformes i millores en el seu funcionament. El Govern de la Generalitat, el Parlament, l'Administració pública, els poders locals, la Justícia i els mitjans de comunicació públics han d'accentuar la seva proximitat als ciutadans i els seus problemes.

La política i les institucions representatives han de ser vistes com instruments d'organització de la convivència en llibertat i de solució dels problemes de la societat, sobre la base dels principis constitucionals i de valors com la integritat, la participació democràtica i l'interès públic. Proposem una sèrie de reformes que afecten les relacions entre les institucions i la ciutadania.

En aquest sentit, la ciutadania del nostre país ha anat molt per endavant de les institucions: a despit d'una suposada desideologització i desmotivació, els ciutadans han sortit al carrer per fer palesa la seva disconformitat amb les decisions que es prenen en el seu nom. Però una anàlisi serena de les recents mobilitzacions, des de l'assassinat d'Ernest Lluch o de Miguel Ángel Blanco, fins a la solidaritat amb Galícia o l'oposició contundent i contínua a l'atac contra Iraq, ens obliga a anar més enllà dels lloables motius concrets que en van ser la causa. El que els ciutadans han volgut expressar cada vegada que s'han aplegat als pobles i ciutats de Catalunya, és la voluntat de participar directament en els afers públics, d'expressar l'opinió sense intermediaris, decebuts en molts casos del funcionament dels canals exigibles en un règim democràtic. Per això, per no deixar debilitar més la nostra democràcia, cal saber escoltar i fer-se dignes de representar a un poble actiu i amb inquietuds com és el nostre.

El govern de la Generalitat ha de ser capdavanter, a Espanya i a Europa, en el foment de la participació política, en la delegació de funcions en la societat civil, en donar veu als qui només mitjançant l'acció de govern poden assolir-la: és a dir, ben al contrari del que s'ha vingut fent fins ara. El govern de la Generalitat no pot malbaratar el cabal participatiu que ha demostrat, una vegada rere l'altra, la ciutadania catalana.

La vida pública no acaba a l'acció del govern o de l'Administració de la Generalitat. Té moltes altres esferes que també s'han de posar a l'abast de la ciutadania: la justícia, la cultura, la llengua o l'administració tributària són àmbits d'una importància cabdal en qualsevol societat. Sigui quina sigui la seva definició competencial han de ser subjectes de servei públic prestats amb la màxima eficiència, transparència i control democràtic.

La política institucional d'un país, l'enfortiment de les seves institucions, el disseny de polítiques organitzatives i estructurals amb absoluta transparència, sobre les quals la ciutadania pugui saber i opinar i decidir són instruments fonamentals per la nostra democràcia i pel nostre país. El Partit dels Socialistes de Catalunya i Ciutadans pel Canvi volem presentar-vos ara aquelles línies bàsiques d'actuació en aquesta matèria.

2.1. El nou Estatut de Catalunya: la proposta federal per millorar l'autogovern

Tenim Estatut d'Autonomia des de 1979 en el marc de la Constitució de 1978, ara fa un quart de segle, anterior a la nostra integració al projecte de l'Europa Unida. Aquest marc normatiu —del que ens hem dotat democràticament— contempla una distribució de competències entre el Govern de la Generalitat i l'Estat. En el repartiment d'aquestes competències, s'han produït desequilibris en tres aspectes bàsics:

En primer lloc, pel que fa a les competències plenes, no s'han desenvolupat perquè el legislador autonòmic no les ha desplegat. En segon lloc, les competències que, tot i que essent compartides per ambdues administracions, a la pràctica han esdevingut fonamentalment estatals. I per últim, noves competències no previstes en el pacte constitucional i que l'Estat s'ha atribuït directament, establint-se així el principi segons el qual tota nova competència passa directament a l'Estat.

Per això, Catalunya necessita un nou Estatut, adequat als reptes del segle XXI, i que sigui l'expressió de les demandes dels catalans i les catalanes, de fer un pas endavant en l'autogovern: més ple, més complet, l'instrument que necessitem per resoldre els nostres problemes.

Des del lideratge del catalanisme polític, amb la concertació i el consens amb la resta de forces polítiques impulsarem la redacció d'un nou Estatut, amb la voluntat de fer un projecte àmpliament compartit, perquè només així podrem avançar de debò en l'objectiu d'obtenir la majoria catalana i espanyola que és imprescindible per aprovar-lo.

El nou Estatut s'ha de fonamentar en els següents principis:

- Catalunya és una nació, i els seus ciutadans ens declarem titulars del dret a l'autogovern que ens confereix una voluntat nacional expressada repetidament a través de la nostra història.
- Els catalans i les catalanes tenim dret a intervenir en totes les decisions públiques que afecten els nostres drets i interessos.
- La Generalitat ha de tenir la capacitat d'elaborar i aplicar polítiques que defensin aquests drets i aquests interessos.
- Catalunya té una vinculació històrica i de futur amb una Espanya federal, amb una Espanya que és plural en continguts nacionals, lingüístics i culturals, a la que hem fet i volem seguir fent una contribució que per altra banda és insubstituïble.
- Les relacions de Catalunya amb altres pobles i nacions han de ser regides pels principis de la Carta de Nacions Unides i de la Unió Europea —malgrat totes les seves limitacions— i pels principis de les democràcies més avançades.

Parlar avui d'evolució de l'Estat autonòmic és parlar de federalisme, en les seves diverses manifestacions. Així, d'acord amb els principis enunciats proposem que el nou Estatut contempli l'aprofundiment federal en el que els socialistes considerem els quatre pilars fonamentals: federalisme polític i institucional, federalisme fiscal, federalisme judicial i federalisme cultural.

FEDERALISME POLÍTIC I INSTITUCIONAL

L'aplicació i desenvolupament en sentit federal dels principis que fonamenten la Constitució de 1978 és -vint-i-cinc anys després de la seva aprovació- la millor manera de fer avançar un veritable federalisme polític i institucional.

Malgrat que en l'actualitat Catalunya gaudeix de l'autogovern més ampli de la seva història contemporània, som lluny d'haver aprofitat totes les oportunitats que l'actual marc ens ofereix: hem ampliat competències, i caldria ampliar-ne més, però també, i sobretot, s'ha d'aprofundir en les que tenim, ja que la competència ha de servir per millorar la qualitat de les polítiques públiques que s'ofereixen.

El text constitucional ens parla del Senat com a cambra de representació territorial, però la regulació que es fa sobre la seva composició no s'adequa a aquesta idea i no s'ha canviat durant tots aquests anys.

D'altra banda, no s'han deslocalitzat tampoc les institucions o òrgans centrals, la qual cosa hagués permès equilibrar el pes polític per tot el territori, donant protagonisme en la vida política a diferents ciutats.

No s'ha assolit tampoc un sistema acceptable de participació de les Comunitats Autònomes a la Unió Europea, ni directament davant de les institucions europees, ni tan sols internament, en la configuració de la voluntat política de l'Estat.

Malgrat que algunes decisions importants que afecten als sectors regulats com l'energia o les telecomunicacions tenen una gran incidència a Catalunya, la Generalitat no participa en les instàncies reguladores.

OBJECTIUS

1. Intervenció de la Generalitat en totes les decisions que afecten els catalans i, per tant, una ampliació de les seves competències, en l'àmbit legislatiu i executiu. Cal introduir una lògica més autonomista en la formulació de les lleis de bases.
2. Unes institucions més obertes, més transparents, més participades, amb més col·laboració i intervenció de la ciutadania i les organitzacions socials en la tasca parlamentària. Limitació de mandats del President i avaluació prèvia dels càrrecs de designació parlamentària. Rendiment de comptes de totes les institucions públiques de manera efectiva i periòdica.
3. Reformar a fons el Senat, com a veritable Cambra de representació territorial de la realitat plurinacional d'Espanya basat en la representació de les comunitats autònomes. El Senat ha de ser el marc idoni de reconeixement i de protecció dels fets diferencials de la realitat plurinacional d'Espanya, expressió i instrument de la confiança federal.
4. Una àmplia descentralització de la Generalitat en favor de vegueries, comarques i municipis. Perquè som partidaris d'uns governs locals forts, autònoms, amb recursos suficients.

5. Una llei electoral que assegurí el vot igual de tots els electors i la representació proporcional de totes les opcions polítiques, d'acord amb la proximitat entre electors i elegits, l'equiparació de gèneres, l'adequada representació de tots els territoris del país.
6. El comandament i la coordinació de les forces i cossos de seguretat en tot allò que afecta la seguretat interna de Catalunya.
7. Una nova articulació de la nostra presència i participació a la Unió Europea i del nostre paper en el terreny de les relacions internacionals, perquè és en aquests escenaris on es decideixen avui les qüestions que condicionen la nostra existència col·lectiva.
8. La defensa dels interessos presents i futurs dels consumidors de Catalunya, en especial pel que fa a les empreses que operen en sectors regulats.

MESURES

- Aprovar lleis pròpies en matèries que enforteixin l'autogovern com són, entre altres, el règim electoral, l'ordenació del territori, l'ensenyament, la recerca, les polítiques familiars, la sanitat, el desenvolupament urbà i l'habitatge.
- Legislar sobre aquelles matèries que l'Estat ha legislat ja sobre les bases d'un sentit extensiu, buidant, de facto, les competències de la comunitat autònoma: règim jurídic de les administracions públiques, ports i aeroports, medi ambient, ràdio i televisió o seguretat pública.
- Exercir les competències executives de la legislació estatal per evitar que l'Administració de la Generalitat acabi tenint només activitat autoorganitzativa: execució de l'activitat subvencionadora, de foment, de la legislació laboral, execució en matèria de dret de la competència o execució en matèria de la propietat intel·lectual.
- Proposar en el Parlament de Catalunya una iniciativa legislativa a presentar a les Corts Generals per convertir el Senat en un òrgan de representació territorial de les autonomies.
- Proposar en el Parlament de Catalunya una iniciativa legislativa a presentar a les Corts Generals per constituir la Conferència de Presidents Autònoms.
- Proposar en el Parlament de Catalunya una iniciativa legislativa a presentar a les Corts Generals per regular la participació de les comunitats autònomes a la Unió Europea.
- Ampliar el poder de Catalunya per gestionar programes de servei universal, en el terreny de la banda ampla, telefonia, energia i altres sectors regulats.
- Promoure l'establiment a Catalunya de la seu d'algun dels organismes reguladors espanyols, ja sigui la Comissió del Mercat de Telecomunicacions o la Comissió Nacional de l'Energia.

FEDERALISME FISCAL

Tot i que hem evolucionat en el sistema de finançament autonòmic, és indispensable aprofundir més en aquest punt i en l'autonomia tributària. El nou model de finançament, malgrat totes les seves limitacions actuals, ha transformat de forma important l'estructura d'ingressos de la Generalitat, fent-la molt més dependent dels ingressos tributaris i molt menys lligada a les transferències de recursos de l'administració de l'Estat. Davant d'aquesta situació és evident que és cada cop més necessari definir la política fiscal del govern de la Generalitat.

La balança fiscal entre Catalunya i la resta de l'Estat no pot continuar enfosquant les relacions entre ambdues administracions. No pot ser que hores d'ara el centre del debat polític a Catalunya continuï sent de caire merament econòmic quantitatiu. No s'ha fet res per aclarir els termes del debat i quantificar les despeses i les transferències necessàries per l'exercici de l'autogovern. L'important és posar-se d'acord en els objectius que perseguim tots junts.

El model de federalisme fiscal proposat es basa en quatre grans criteris.

El primer, igualar els resultats en despesa pública per habitant de les autonomies de règim foral amb les autonomies de règim comú, en proporció a les seves competències.

El segon criteri del model de fiscalitat federal proposa anar cap uns percentatges finals de distribució de la despesa pública entorn al 40-30-30, propi dels estats federals més descentralitzats. Tot i que queda un camí llarg per recórrer fins aquest objectiu, el nou govern de la Generalitat ha de manifestar la voluntat política de defensar aquest model de finançament dels diferents nivells de govern.

El tercer criteri fa referència a igualar la inversió de l'Estat per habitant i el darrer eix d'aquest nova política l'equitat fiscal territorial: les autonomies han de pagar en proporció a la seva riquesa i rebre en proporció a la seva població. Cal defensar que hi ha principis fonamentals que han d'incorporar-se d'immediat en el debat sobre federalisme fiscal, com són la igualtat, l'autonomia financera i la corresponsabilitat fiscal, la solidaritat entre comunitats autònomes, la suficiència, la transparència i la coordinació interadministrativa.

Les comunitats autònomes han d'estar en condicions de prestar un nivell de serveis similars als seus ciutadans, amb independència de la seva capacitat fiscal. Aquest principi s'ha de traduir en una igualtat bàsica d'ingressos per habitant.

OBJECTIUS

1. Impulsar un finançament diferent del deficient finançament actual, amb intervenció plena de la Generalitat en la gestió dels impostos recaptats a Catalunya, on es combinarà millor la justícia fiscal amb la solidaritat territorial.
2. Simplificar i millorar la gestió de la recaptació del impostos i participar en la gestió de l'Agència Tributària a Catalunya.
3. Configurar una nova política fiscal per Catalunya modificant les figures tributàries actuals en funció d'objectius definits i quantificats prèviament d'acord amb els requeriments de les necessitats del país i els principis generals de justícia, equitat i progressivitat.

4. Aconseguir la igualtat d'ingressos per habitant entre les comunitats forals i la resta d'autonomies. L'existència de sistemes de finançament diferents no ha de significar un privilegi o una desigualtat. El model pot ser diferent i els resultats no comportar desigualtat.
5. Aconseguir una distribució fiscal entre els diferents governs amb la següent proporció: Estat 40%, CCAA 30% i ens locals 30%.

MESURES

- Convertir l'Agència Tributària a Catalunya en un consorci amb participació de totes les administracions afectades.

FEDERALISME JUDICIAL

El sistema judicial és l'únic en el qual encara no ha començat, pràcticament, el procés descentralitzador que han viscut la resta de poders de l'Estat. L'estructura judicial espanyola continua sent rígidament centralista, dependent del Consell General del Poder Judicial i amb el Tribunal Suprem com a màxima instància centralitzada. Dels tres poders de l'Estat és l'únic que efectivament no ha patit cap modificació important en tot el procés autonòmic. Encara ara, l'estament judicial és un dels menys valorats per la ciutadania, no estant adaptat a les necessitats i al nou ritme de vida dels catalans.

La Constitució admet una lectura del poder judicial diferent, més federalista, que permetria estalviar moltes de les disfuncions, i l'Estatut d'Autonomia de Catalunya conté previsions que no han estat desenvolupades. Aquestes mesures permetrien avançar en el procés del Federalisme Judicial.

OBJECTIUS

1. Aconseguir el màxim nivell d'autogovern en el sistema judicial a Catalunya.
2. Construir una administració de justícia més propera als ciutadans i a les ciutadanes, més capaç de garantir els seus drets amb diligència i amb eficiència, sense dilacions.
3. Governar des de Catalunya el poder judicial, l'únic, dels tres poders, sobre el qual no hi hagut descentralització.

MESURES

- Atribuir al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya les funcions de Tribunal de Cassació per resoldre en darrera instància a Catalunya la gran majoria de recursos judicials en processos iniciats en aquest territori (excloent-ne només el recurs per unificació de doctrina).

- Crear una Comissió de Justícia de Catalunya que pugui exercir per delegació competències de govern i direcció que actualment ostenta el Consell General del Poder Judicial.
- Exercir des de la Generalitat les competències relatives a fixació de les demarcacions judicials i promoure que des de l'òrgan propi de govern dels jutges i magistrats de Catalunya es nomenin els magistrats que compondran el TSJC.
- Facilitar als òrgans judicials els mitjans humans, materials i pressupostaris que s'escaiguin d'acord amb la legislació vigent.

FEDERALISME CULTURAL

El caràcter plurinacional i pluricultural d'Espanya és una realitat. Aquesta realitat ha de reflectir-se necessàriament en la configuració de les administracions culturals i en les polítiques culturals del govern de l'Estat i de les Comunitats Autònomes, especialment aquelles, com en el cas de la catalana, que disposen d'una llengua pròpia.

La cultura catalana és una cultura minoritària. Ho és dins el context d'Espanya i, encara més, en el context dels països amb capacitat d'imposar pautes culturals globals. Les cultures minoritàries només mantenen la seva viabilitat des de la convicció del seu desig d'existir. Tanmateix, la cultura no és mai una realitat acabada; és un procés de construcció permanent a partir de les seves dinàmiques socials i culturals internes i de l'intercanvi amb les cultures veïnes i universals. Catalunya reclama un projecte cultural federal d'Espanya i la participació en la construcció cultural d'Europa.

La política lingüística del govern de CiU es manifesta cada dia amb més claredat com un fracàs. Hi ha determinats sectors on encara ara no s'ha normalitzat l'ús del català —només hem de pensar en el món judicial o el cinema— i en aquells on ha arribat hi trobem un ús que per sistema és incorrecte. La difusió del català continua sent molt baixa, en tenim prou amb un exemple; durant l'any 2002 l'hàbit de lectura en llengua catalana s'ha reduït un 3%.

Les distintes comunitats que comparteixen en diverses mesures una mateixa arrel cultural, històrica i lingüística han viscut aquests 25 anys de llibertat massa d'esquenes les unes amb les altres. La Constitució i l'Estatut permeten enfortir les relacions entre les CCAA en aquelles matèries, tot evitant la perpetuació de malentesos que de cap manera contribueixen al progrés econòmic i cultural comú.

OBJECTIUS

1. Potenciar una educació en la pluralitat, l'enteniment entre els pobles d'Espanya dels que parla la Constitució.
2. Substituir el discurs de l'essencialisme, el victimisme i l'anormalitat cultural per un discurs de construcció cultural de la societat catalana real, des de la normalitat, la continuïtat i l'ambició de futur.
3. Aconseguir que el govern de l'Estat es comprometi en el finançament dels grans equipaments culturals catalans de caràcter nacional i de projecció internacional, d'acord

amb el govern de Catalunya, tot equilibrant la despesa directa de l'estat en els grans equipaments culturals de la ciutat de Madrid i donant carta de naturalesa a la bicapitalitat cultural de Barcelona.

4. Liderar en el marc espanyol i europeu l'elaboració i implantació de models d'actuació que permetin la supervivència de la pluralitat cultural i lingüística com a imperatiu democràtic elemental.
5. Aconseguir el compromís a favor del català i de la cultura expressada en català dels governs d'Espanya i de la Unió Europea, enfront de les inèrcies globals de caràcter uniformador.

MESURES

- Establir un model de finançament cultural que, en termes pressupostaris, s'acosti gradualment a mig termini a l'1% per part de l'Estat, el 4% el govern autonòmic i el 7% els ens locals.
- Establir i desplegar la conferència de Consellers de Cultura, per tal de garantir els criteris comuns en el desplegament dels serveis culturals públics de caràcter bàsic i la coordinació entre les polítiques culturals de l'estat i de les comunitats autònomes.
- Impulsar dues línies de treball: la cooperació permanent amb les organitzacions culturals de la resta de CCAA i l'enfortiment del mercat cultural comú amb tots els territoris de parla catalana.
- Promoure acords amb les conselleries de cultura dels diversos governs autònoms per tal de millorar la presència a Catalunya de les seves produccions culturals.
- Establir un espai comú entre tots aquells territoris on la cultura és expressada en català: les quatre CCAA d'Espanya, els dos consells regionals de França, Andorra i la ciutat de l'Alguer a Sardenya que permeti elaborar estratègies comunes de producció i difusió cultural.

2.2. Per una Administració pública al servei dels ciutadans

En vint-i-quatre anys el Govern de CiU no ha tingut interès en construir una Administració millor per a Catalunya i ha mantingut un aparell administratiu burocràtic, seguint les pautes de l'Administració de l'Estat. En cap moment no s'ha optat per un model propi. Més enllà de la retòrica i d'alguns plans inaplicats, s'hi han introduït tan sols unes poques reformes disperses. La centralització, el partidisme i el clientelisme caracteritzen una Administració intervencionista que pretén imposar i dirigir, en comptes de dialogar, donar servei i liderar.

L'actual Administració de la Generalitat és, en línies generals, poc eficaç, costosa, lenta i poc receptiva, i esdevé un fre a la competitivitat de Catalunya. El Govern disposa d'una extensa maquinària administrativa, amb més de 130.000 empleats, però sovint infrautilitzada. La cultura interna manté pautes molt jerarquitzades i no estimula la participació dels treballadors. Els alts càrrecs i directius estan profundament polititzats. Hi ha una greu manca de professionalització entre els directors generals. Avui, bona part dels empleats de la Generalitat es troben desmotivats per culpa d'una Administració que no compta amb ells. L'Escola d'Administració Pública de Catalunya està mancada d'una orientació estratègica i mai no ha tingut la confiança del Govern per esdevenir un instrument de modernització.

A més, el govern de CiU ha intentat instrumentalitzar l'Administració al servei dels seus interessos de partit. La confusió entre el Govern, l'Administració, CiU i el grup parlamentari ha arribat a extrems inimaginables. El clientelisme i l'amiguisme presideixen la relació de l'Administració amb els ajuntaments, les associacions i les empreses.

Nosaltres introduïrem canvis significatius en aquest àmbit. No per fer una Generalitat socialista, sinó per construir una veritable Generalitat de Catalunya. I ho farem amb els empleats de la Generalitat, als qui donarem confiança i possibilitats d'ascens professional al marge de militàncies i carnets. Els alts càrrecs seran escollits amb criteris d'idoneïtat i competència professional. Distingirem l'Administració del Govern, per arribar a una veritable administració professional, no sotmesa als vaivens de la política. Garantirem la transparència, reforçarem els mecanismes de control parlamentari i facilitarem oportunitats als ciutadans i agents socials perquè puguin fer un seguiment acurat de l'actuació de l'administració.

OBJECTIUS

Catalunya ha de ser capdavantera en la qualitat dels seus serveis públics i ha d'apostar per introduir l'excel·lència en l'Administració. Modernitzar l'Administració catalana serà una prioritat del nou Govern, per tal que els ciutadans guanyin confiança i respecte per una Administració propera, que crea valor públic amb allò que fa i de la manera com ho fa.

1. Apropar i orientar l'Administració als ciutadans, facilitant la participació individual i d'entitats en el disseny i avaluació de les polítiques i en el seguiment de la gestió dels serveis.
2. Aconseguir uns serveis públics de qualitat.

3. Assegurar l'austeritat i l'eficiència en l'ús dels recursos públics.
4. Apostar per la descentralització, per la subsidiarietat i pel pluralisme social en el disseny de les polítiques públiques.
5. Assegurar que l'ètica i la professionalitat caracteritzin als alts càrrecs.
6. Crear i prestigiar una Funció Pública pròpia, comú per a les administracions de Catalunya.
7. Establir una relació constructiva amb els sindicats, que tindran l'oportunitat de participar en els processos de modernització.
8. Garantir una Administració responsable, que rendeix comptes davant el Parlament i davant la societat.

MESURES

- El Govern presentarà al Parlament una Carta dels Ciutadans establint els principis bàsics que hauran de regir les relacions de les administracions amb els ciutadans.
- Els serveis de la Generalitat assumiran compromisos explícits de qualitat davant dels usuaris i mecanismes de compensació en cas d'incompliment. Es facilitarà als ciutadans l'elecció de proveïdor, quan això sigui possible.
- Tots els serveis de la Generalitat crearan Consells d'Usuaris, sistemes de queixes i suggeriments i fórmules de consulta als ciutadans i parts interessades. Els serveis treballaran per obtenir certificacions ISO 9000 i ISO 14000, per tal d'assegurar la seva qualitat i sostenibilitat mediambiental. Periòdicament es realitzaran i publicaran auditories de qualitat i enquestes de satisfacció dels usuaris.
- Facilitarem informació, tramitació i serveis públics via internet i via telèfon, les 24 hores del dia i per oferir nous serveis. S'establiran acords amb d'altres administracions per oferir tràmits integrats als ciutadans. A través del Web es garantirà la més àmplia transparència i accessibilitat a les actuacions, documents i càrrecs del Govern.
- Eliminarem progressivament els nombrosos tràmits i certificats que encara avui motiven un alt percentatge de les relacions obligades amb les administracions.
- Ampliarem els horaris i els punts d'atenció i simplifiquem els procediments per respondre a les necessitats dels ciutadans. Impulsarem l'atenció als ciutadans en la llengua que garanteixi la seva millor comprensió.
- Vetllarem per la qualitat tècnica de les normes. Qualsevol projecte normatiu anirà acompanyat d'un estudi d'impacte, una memòria de costos i un pla d'implantació. Impulsarem processos de desregulació, per tal d'eliminar sistemàticament les normes obsoletes.
- Es racionalitzarà la gestió patrimonial i en els casos necessaris es renegociaran contractes amb proveïdors. Organismes autònoms, agències i empreses públiques seran avaluats

periòdicament. Tots aquells que no generin un valor afegit seran dissolts. Es suprimiran programes obsolets i càrrecs innecessaris i s'eliminaran les despeses supèrflues.

- Elaborarem criteris en matèria de formes de gestió, per tal de racionalitzar la creació d'organismes autònoms i l'externalització de serveis. S'establiran contractes-programa, de control per resultats, amb les agències, empreses públiques i organismes, en el marc d'un pla director que establirà pautes i criteris de funcionament per tot el grup d'organismes dependents.
- Descentralitzarem en les regions, les àrees metropolitanes i els governs locals un important conjunt de competències, amb els recursos necessaris per la seva gestió.
- Atorgarem als ajuntaments i, en certs casos, a entitats cíviques, la potestat per administrar serveis, equipaments i recursos del Govern, sense defugir però la responsabilitat última de garantir-ne una prestació adequada. Treballarem en xarxa i articularem fórmules de partenariat amb d'altres actors públics, socials i privats per bastir respostes adequades a problemes complexos que no poden encarar-se només des del Govern.
- Desconcentrarem la gestió, atorgant autonomia a les delegacions territorials del Govern. Aproparem les decisions operatives a la base, atorgant competències i facilitant capacitat als directius finalistes.
- Es crearà, l'estatut del directiu públic com a sistema per proveir els llocs d'alta direcció professional i per gestionar les relacions professionals i contractuals amb les persones que els ocupin. Els llocs directius vacants seran publicitats per tal que tots aquells que es creguin idonis per al lloc puguin presentar la seva candidatura.
- Certs càrrecs institucionals seran objecte d'una compareixença parlamentària prèvia al seu nomenament. Tots els alts càrrecs podran ser convocats davant del Parlament per rendir comptes de la seva capacitat professional.
- Els alts càrrecs faran una declaració pública exhaustiva, consultable per internet, del seu patrimoni, interessos i activitats professionals i mercantils. Les retribucions íntegres de tot el personal de la Generalitat, inclosos els llocs de confiança política i els alts càrrecs, seran públiques i accessibles per internet.
- Proposarem al conjunt d'administracions i organismes públics de Catalunya la definició d'un sistema de Funció Pública de Catalunya, local i global alhora. Una funció pública transversal, amb visió de país, amb perspectiva europea i internacional i amb coneixement de l'entramat institucional, que faciliti la gestió de polítiques i programes interadministratius i que generi sinèrgies entre les administracions catalanes.
- Es crearan instruments per aprofitar les capacitats de tots els empleats, obrint canals per a la gestió del coneixement i per a la participació dels empleats a través d'iniciatives de millora. Els empleats que treballen en la prestació directa de serveis o en l'atenció als ciutadans seran objecte de programes especials de suport.
- S'impulsaran processos consensuats de reordenació del temps de treball que millorin alhora la qualitat dels serveis públics i la compatibilització del treball i les responsabilitats familiars.

- La Sindicatura de Comptes serà adequadament dotada i ampliarà les seves funcions, que inclouran: el control dels estats financers i de la gestió pressupostària, el seguiment de la qualitat dels serveis i de l'acció administrativa i l'avaluació de l'eficàcia de les polítiques.

2.3. Un nou estil de governar, una democràcia més participativa i transparent

La millora de la qualitat de la democràcia exigeix obrir nous canals a la participació política que permetin rebre les demandes concretes de diversos grups socials. La Generalitat ha de promoure activament mecanismes de consulta, deliberació i intervenció de la ciutadania en l'elaboració de les seves polítiques i en el control de la seva aplicació, de forma directa o a través de les organitzacions socials.

El nou govern ha de propiciar que els ciutadans i les ciutadanes puguin intervenir directament en l'activitat legislativa mitjançant la iniciativa legislativa popular i a través de les diverses modalitats de consulta directa. En aquest sentit les tecnologies de la informació i de les comunicacions han de ser emprades activament pels poders públics per tal d'incrementar tots els nivells de la participació política.

Desenvolupar la participació i el civisme és un compromís del nou govern de la Generalitat per tal de tenir més i millor democràcia.

OBJECTIUS

1. Augmentar les vies de participació aprofitant els avantatges tecnològics existents per tal de recuperar la confiança de la ciutadania en el sistema democràtic.
2. Introduir un nou estil en la relació entre Generalitat i Societat Civil, basat en la complicitat i la col·laboració.

MESURES

- Actualitzar les normes relatives a la iniciativa legislativa popular en el marc d'una reforma global del Reglament de la cambra que l'apropi més als ciutadans, també en allò que pertoca al control de l'acció de Govern.
- Crear un marc legal estable que defineixi les atribucions, composició i regles de funcionament dels consells i òrgans consultius per tal que els participants i per extensió el conjunt de la ciutadania es vegin representats i constatin l'eficàcia de la seva intervenció.
- Proposar al Parlament un pla d'ordenació sobre els diferents consells consultius de les diverses conselleries.
- Instituir mecanismes efectius de consulta parlamentària a la societat catalana durant els processos legislatius en particular l'ús de les tecnologies de la informació i de les comunicacions per tal d'ordenar la participació ciutadana en les diferents fases de tramitació parlamentària així com les audiències als grups socials.

Renovar el Parlament

El Parlament de Catalunya ha d'actuar com l'espai principal de debat polític, d'idees, de control del Consell Executiu i d'elaboració de polítiques estratègiques. El Parlament de Catalunya ha de configurar-se com la cambra legislativa i de control polític de l'executiu amb unes normes de funcionament regulades, però alhora flexibles, per aconseguir una dinàmica de debat i d'enriquiment democràtic propi d'un país com el nostre.

La paràlisi institucional, la mateixa que ha obviat l'aprovació d'una llei electoral pròpia, ha fet del Parlament un lloc aliè al debat social i en comptes de dinamitzar i despertar l'interès de la ciutadania per la vida política de l'actualitat l'ha limitat.

Així mateix el Parlament, com a màxima representació de la voluntat política dels catalans que ha de recollir de manera palesa les veus de totes les persones que viuen a Catalunya ha d'articular les bases per donar també veu i representació als immigrants residents a Catalunya i que manifesten la voluntat de sentir-se ciutadans d'aquest país.

El Parlament ha de preveure la participació efectiva de les entitats representatives d'activitats socials, econòmiques i culturals. El Parlament ha de donar publicitat dels seus procediments i dels seus actes.

La Sindicatura de Comptes, com a òrgan de control econòmic del govern, és una de les garanties que tenen els ciutadans sobre l'ús adequat i eficient que el govern fa dels recursos públics. Aquesta legislatura s'ha permès des de l'executiu i el grup parlamentari que li dona suport, que el clima intern de la Sindicatura s'hagi deteriorat molt. Caldrà recuperar el prestigi i la funció real d'aquest òrgan bàsic.

OBJECTIUS

1. Reforçar el paper del Parlament en el conjunt institucional de la Generalitat, especialment en la seva funció de control del govern.
2. Fer dels òrgans de control previstos a l'Estatut una veritable font de control de l'executiu, dotant-los de facultats investigadores i mitjans tècnics i humans més adients. Per tal que aquest control sigui efectiu, aquests òrgans han de ser permeables a les demandes ciutadanes.
3. Recuperar específicament per a la Sindicatura de Comptes l'important paper que li correspon en la trama institucional de la Generalitat, prioritzant la transparència, la professionalitat i la independència de l'òrgan.
4. Adequar l'actuació del Parlament de Catalunya a les oportunitats que ofereixen les tecnologies de la informació i de les comunicacions per enfortir activament les seves funcions de control a l'executiu i d'iniciativa legislativa.

MESURES

- Aprovar la Llei Electoral catalana, que garanteixi la proporcionalitat i asseguri la representació de tots els territoris. També inclourà la representació dels catalans a l'exterior.
- Limitar els mandats presidencials a dues legislatures consecutives.
- Potenciar la capacitat de control del Parlament sobre la gestió pressupostària i financera del Consell Executiu, l'avaluació de les seves polítiques públiques i de la seva producció normativa.
- El Parlament estudiarà la idoneïtat dels nomenaments dels càrrecs públics més significatius.
- Reforçar les obligacions d'informar i comparèixer davant del Parlament dels membres del Govern i alts càrrecs, com també de les autoritats cridades a retre comptes a les comissions d'investigació.
- Reformar la llei de la Sindicatura de Comptes per garantir-ne la independència en relació al govern i per donar-li els mitjans necessaris perquè porti a terme les seves funcions amb eficiència.
- Reformar i potenciar el Consell Consultiu com a òrgan d'assessorament, recuperant l'esperit inicial en l'elecció dels seus membres i evitant la politització partidista.
- Aprovar un nou Reglament del Parlament de Catalunya per modernitzar el seu funcionament i garantir la transparència, el debat real i la relació amb els ciutadans.

Unes institucions més transparents i responsables

És ja urgent introduir canvis importants en el nostre sistema institucional que impedeixin la corrupció i evitin la colusió entre interessos econòmics i poder públics.

El principi general que hauria de prevaler és el de discreció limitada i sota control en un context de disciplina. Això vol dir prendre les decisions de manera ben informada amb màxima transparència i respectant uns procediments prèviament debatuts i acordats.

Cal posar l'accent en l'accés a la informació i en una major transparència en totes les esferes de la societat, des de l'esfera local fins a la intergovernamental. Per aturar la corrupció, però, cal també facilitar que la societat civil exerceixi activament les seves funcions de vigilància.

L'actual administració de la Generalitat s'ha caracteritzat per la seva opacitat en molts àmbits i per les reticències a l'hora de permetre l'accés d'altres forces polítiques o de la ciutadania mateixa a informació interna. Les decisions de l'administració autonòmica no han estat prou transparents i les seves actuacions no han estat responsables i això en alguns casos extrems ha degenerat en gravíssims casos de corrupció que embruten el bon nom de la Generalitat.

És per això que els socialistes de Catalunya ens comprometem a impregnar amb el valor de la transparència cadascuna de les actuacions en el marc del govern de la Generalitat.

Pel que fa a l'administració de la Generalitat la transparència abasta bàsicament els aspectes relacionats amb el procediment administratiu, la funció pública, la prestació de serveis públics i la gestió de les empreses públiques. En tots aquests àmbits cal garantir el respecte de la legislació vigent i assegurar el màxim control polític.

Ens comprometem a aplicar normes de bon govern en les empreses del sector públic català, i a exigir aquests mateixos estàndards en les empreses que es privatitzin, en empreses on la Generalitat hi tingui una participació, o en empreses que contractin amb la Generalitat. Això vol dir: transparència en nomenaments i retribucions, protecció dels accionistes minoritaris, absència de conflictes d'interessos en els executius i membres del consell d'administració de l'empresa.

El descontrol de la despesa corrent de la Generalitat de Catalunya és una mostra dels efectes que té la manca de transparència en la correcta administració dels recursos de què disposa el Govern. L'excés de despesa corrent comporta la manca de recursos per a la inversió, i suposa una hipoteca de futur. L'opacitat també s'ha reflectit en el deteriorament de les institucions de control autonòmiques, com ara la Sindicatura de Comptes i el Consell Consultiu o amb les decisions político-econòmiques de l'actual govern donant ajuts o suport a diverses empreses sense un clar pla de viabilitat.

El nou govern de la Generalitat ha de donar comptes i explicar les seves polítiques i els resultats de la seva acció de govern al Parlament i a la ciutadania. La informació fluïda, clara i entenedora és la millor garantia per fer dels ciutadans de Catalunya persones activament compromeses amb la construcció del país i decididament implicades en la defensa dels valors democràtics i cívics.

Només amb regles transparents i iguals per a tothom pot tenir credibilitat un programa socialment avançat i radicalment igualitari: d'altra manera, la sospita d'una distribució arbitrària i discrecional dels recursos públics i de clientelisme el fa completament vulnerable.

OBJECTIUS

1. Governar de forma oberta i transparent, facilitant tota aquella informació que el ciutadà consideri rellevant pels seus interessos.
2. Fer del Parlament un autèntic espai de debat entre les diferents opcions polítiques donant la màxima transparència al diàleg entre les opinions diverses.
3. Limitar la discrecionalitat principalment en la qualificació del sòl, i els temes urbanístics en general, els contractes de les administracions públiques i els nomenaments.
4. No patrimonialitzar les institucions de la Generalitat per part dels partits polítics que governen.

MESURES

- Fer públics, i accessibles a través de la xarxa d'Internet, tots els contractes que l'Administració de la Generalitat, així com d'aquelles societats i fundacions de capital majoritari de la Generalitat, estableixin amb proveïdors de béns i de serveis.
- Fer públics, consultables a través de la xarxa d'Internet, tots els contractes de les persones eventuais al servei de l'Administració de la Generalitat, especificant-ne les seves funcions i retribucions.
- Informar per part del govern al Parlament de forma periòdica cada sis mesos presentant un balanç per sotmetre'l a debat.
- Crear sistemes d'avaluació de les polítiques públiques aplicades d'acord amb les pautes fixades per la Unió Europea i similars a les existents a altres països membres.
- Promoure l'aprovació de codis de Bon Govern per part de les administracions.
- Limitar la publicitat institucional de tipus partidista.
- Aplicar immediatament a l'administració autonòmica els convenis del Consell d'Europa relatius a la lluita contra la corrupció en tant que no siguin firmats i ratificats per part del govern de l'Estat, així com el manual de bones pràctiques sobre ètica pública
- Fer públics i objectius els criteris pels quals les administracions públiques contribueixen als actes socials, festius, culturals, i de qualsevol altra naturalesa, que es duen a terme en la nostra societat, per tal d'evitar que les subvencions per a aquestes manifestacions es converteixin en font de clientelisme polític.

2.4. Una Justícia propera i eficaç

Catalunya, en l'actual marc jurídic, no té un poder judicial propi, tot i que té reconegudes algunes competències en matèria administrativa, el que s'ha anomenat l'administració de l'Administració de Justícia.

D'altra banda, la comunitat autònoma té reconegudes àmplies competències en matèria de protecció de menors, de sistema penitenciari i de mesures alternatives a la presó. Aquestes competències, que en alguns casos només ostenta la Generalitat de Catalunya, no s'han exercit amb el nivell de qualitat i d'eficàcia que s'esperava d'aquest traspàs competencial.

Catalunya ha de comptar amb una Administració de Justícia que respongui a les necessitats i expectatives dels usuaris de la justícia, que sigui eficient. Ha de tenir qualitat en totes les seves dimensions i serveis, policia, professionals que intervenen en els procediments, advocats, procuradors, treballadors socials, mediadors etc... El Parlament de Catalunya ha de jugar un paper destacat en el control i seguiment d'aquest model de justícia. Ha de comptar amb un sistema judicial que s'adeqüi a les necessitats reals del país i que reflecteixi també el procés descentralitzador que s'ha dut a terme en altres àmbits del poder públic, i molt particularment en el poder legislatiu i l'executiu. Les competències que té reconegudes el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya es troben lluny de satisfer les necessitats específiques del país. En el mateix sentit, el fet que la immensa majoria de les decisions en l'àmbit de govern de la judicatura depenguin del Consell General del Poder Judicial, fa que es reaccioni molt lentament als problemes de saturació i inadequació de la planta i la plantilla judicial catalana. El país necessita més òrgans judicials, millor repartits territorialment i més dotats de mitjans tècnics i humans per garantir un servei a l'alçada de la seva vida quotidiana: més rapidesa, major qualitat, molta més proximitat.

La Generalitat no ha sabut aprofitar els recursos i mitjans dels quals ha disposat per establir un model eficient, satisfactori pels ciutadans i propi del servei públic de la justícia. Un projecte global de reforma de l'Administració de Justícia des de plantejaments de progrés obliga també a pensar en la formació. Es pot impulsar i incentivar la formació de jutges que garanteixin l'estabilitat i continuïtat del servei jurisdiccional, crear una identitat pròpia dels funcionaris i servidors públics a partir de la introducció d'elements qualitativament i quantitativament diferents en un procés de formació i reciclatge. La reorientació del Centre d'Estudis Judicials pot ser una peça fonamental en la consolidació d'un model d'administració de justícia propi.

En l'àmbit dels centres de reforma de menors la situació resulta greu, o encara més, molt preocupant, si tenim en compte que és en l'adolescència i primera joventut quan es pot actuar amb més eficàcia en la prevenció de conductes delictives. L'aprovació de la Llei de Responsabilitat Penal dels Menors ha passat desapercibuda per a la Generalitat, que no ha augmentat les places disponibles per als menors condemnats, malgrat que ara l'edat límit de la jurisdicció de menors ha passat dels setze als divuit anys. D'altra banda, la previsible ampliació, contemplada a la Llei, fins als vint-i-un anys, pot acabar d'agreuja la situació que avui ja no suporta més dilacions.

Un altre àmbit en el que les competències que té reconegudes la Generalitat no han servit per a marcar una diferència —en termes positius— amb la política seguida a la resta de l'Estat, i on la inactivitat i el cofoïsme s'han instal·lat en les declaracions oficials és el de les mesures alternatives a la presó en la jurisdicció penal i de menors: Catalunya no disposa de centres de

desintoxicació, ni funcionen sistemes ja àmpliament desenvolupats a Europa com el de la mediació penal, ni s'han desplegat totes les alternatives que a hores d'ara ja ofereixen tant el Codi Penal com la Llei Penal de Menors.

En matèria penitenciària, les presons catalanes es troben saturades, les instal·lacions envellides i els treballadors, en molts casos, desincentivats. Les reformes penals que s'aproximen contribuiran sens dubte a augmentar-hi els conflictes causats per la massificació. Però, sobretot, l'estat actual del sistema penitenciari català basat en el tractament despersonalitzat de les macropresons dificulta i en alguns casos fins i tot impedeix que es duguin a terme en condicions les mesures resocialitzadores que en justifiquen l'existència. És més, avui dia les presons catalanes incompleixen de forma permanent la legislació marc que empara llur existència, com ara el principi cel·lular (un pres, una cel·la) o l'aforament màxim de 350 interns per centre penitenciari. Així mateix algunes infraestructures bàsiques com l'Hospital Psiquiàtric Penitenciari, els centres tancats per a menors noies, o els centres de desintoxicació simplement no existeixen i en alguns casos, tot i estar projectades les obres des de fa anys, no se n'ha començat la construcció.

En resum, pel que fa a les competències assumides per la Generalitat en matèria d'administració de l'Administració de Justícia i en el camp de menors i penitenciari, la situació a Catalunya, lluny de ser millor que a la resta de l'Estat, es troba en molts terrenys en uns índexs de qualitat —quant a resultats i quant a directrius del sistema— per sota del d'altres comunitats autònomes.

OBJECTIUS

1. Establir un model d'administració de justícia propi que respongui als paràmetres de qualitat i eficàcia d'un servei públic garantint en particular: l'estabilitat dels jutges en les seves demarcacions judicials, el compliment dels terminis processals i per a l'adopció de les resolucions judicials, mecanismes que n'assegurin l'efectivitat de les resolucions i mecanismes que garanteixin un millor sistema d'atenció a l'usuari de la justícia, garantia d'accés de tothom a l'Administració de Justícia i dotar al Parlament de les funcions de control i seguiment d'aquest model.
2. Superar les insuficiències actuals i concentrar-se en tres grans objectius: a) una dotació i una gestió adequades dels recursos personals; b) una redefinició del paper i l'estructura de les oficines judicials; c) la millora de les infraestructures (parc immobiliari i parc informàtic).
3. Crear un sistema penitenciari català que vagi més enllà del centres penitenciaris, tot creant les infraestructures necessàries per a oferir un tractament personalitzat a cada intern. Gestionant-lo de manera eficient i coordinada amb els altres departaments de la Generalitat i amb les entitats socials col·laboradores.
4. Reformar d'arrel el sistema sancionador de menors, oferint els jutges d'aquesta jurisdicció tot el ventall de mesures previstes en la legislació i adequant els centres al nombre i característiques dels interns.
5. Impulsar la justícia de proximitat.

6. Impulsar un pacte cívic per la justícia, que impliqui a la ciutadania i proposant una Carta de drets dels usuaris de la justícia que contempli compromisos concrets.

MESURES

- Atribuir al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya les funcions de tribunal de cassació per resoldre en darrera instància a Catalunya la gran majoria de recursos judicials en processos iniciats en aquest territori (excloent-hi el recurs per unificació de doctrina).
- Crear una comissió de justícia de Catalunya que pugui rebre competències delegades de govern i direcció que actualment ostenta el Consell General del Poder Judicial.
- Exercir des de la Generalitat les competències relatives a fixació de les demarcacions judicials i promoure que des de l'òrgan propi de govern dels jutges i magistrats de Catalunya es nomenin els magistrats que compondran el TSJC.
- Facilitar als òrgans judicials els mitjans humans, materials i pressupostaris que s'escaiguin d'acord amb la legislació vigent. El Parlament haurà de ser informat anualment pel Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya de les dades i evolució del servei de justícia gratuïta. Igualment s'establiran els mecanismes d'informació adequats per part dels vocals del CGPJ amb dedicació territorial a Catalunya, així com del President del TSJC.
- Establir una justícia municipal de proximitat a les principals aglomeracions urbanes per a conflictes de menor entitat o quantia.
- Promoure i garantir l'ús del català en l'Administració de Justícia com a expressió del principi de proximitat de servei.
- Impulsar una política de formació que contribueixi a incentivar la formació de jutges vinculats a Catalunya i potenciar i millorar la formació continuada de personal i funcionaris de justícia així com la reforma del Centre d'Estudis Judicials com eina de consolidació d'un model d'administració de justícia propi.
- Aprovar un reglament penitenciari de Catalunya que inclourà el tractament personalitzat dels interns, els facilitarà la incorporació al mercat de treball, tindrà en compte l'especificitat de la Funció Pública en aquest àmbit i adequarà les condicions de les infraestructures a les mesures de seguretat convenients.
- Fomentar les mesures penals alternatives per tal de superar la visió centrada en la presó, fomentant la construcció de les infraestructures necessàries per dur-les a terme: centres de desintoxicació, pisos tutelats, xarxa psiquiàtrica penitenciària eficient, sistema descentralitzat per al compliment de mesures en règim obert.
- Reformar el sistema d'execució de mesures en l'àmbit de la justícia juvenil: creació d'un centre per a noies, duplicació de les places existents, creació de centres semioberts per a desintoxicació i tractament de trastorns psiquiàtrics, ajuts a les famílies per a fer complir mesures de correcció en l'àmbit familiar, integració dels serveis de les diverses conselleries en un únic sistema.

- Fomentar la mediació penal i impulsar els programes de reparació a les víctimes: cap víctima pot quedar sense rebre la sentència que posi fi al plet, ni sense conèixer els mecanismes pels quals pot obtenir la compensació que s'hi contempli. La víctima ha de ser protagonista actiu del procediment: és a ella a qui cal donar satisfacció per la violació dels seus drets i béns.
- Introduir millores en la Justícia gratuïta fent que el servei d'assistència lletrada gratuïta es porti a terme per advocats en dedicació exclusiva, contractats laboralment, en aplicació dels principis de mèrit i capacitat, per una entitat creada entre la Generalitat de Catalunya i els col·legis professionals d'avocats.
- Establir prioritats en la persecució de delictes i faltes: sens perjudici de la independència del Ministeri fiscal i del principi de legalitat, el Govern de la Generalitat, previ un procés iniciat en els ajuntaments i altament participatiu, determinarà anualment quins delictes i faltes haurien de merèixer una actuació prioritària per part dels poders públics competents, així com dels drets, béns i interessos que han de ser objecte d'una atenció especial.
- Garantir espais, serveis i activitats pel compliment de penes alternatives: la Generalitat de Catalunya aprovarà un programa d'inversions i actuacions per a garantir el compliment de penes alternatives a la presó que contindrà la creació d'espais pel compliment de penes de privació de llibertat de curta durada, la prestació de serveis personals i l'establiment de convenis de col·laboració a aquest fi amb tot tipus d'entitats públiques i privades.
- Implantar les Comissions Territorials de justícia: aquestes comissions, integrades per representats de les administracions territorials i de les entitats cíviques i ciutadanes del territori, tindran com a finalitat essencial fer el seguiment del funcionament del servei d'administració de Justícia.

2.5. Col·laborar amb els municipis per millorar els serveis públics i la qualitat de vida

Els municipis constitueixen la columna vertebral de Catalunya. Els ajuntaments han assumit el lideratge social, han dinamitzat la vida dels seus municipis i han aglutinat esforços per aconseguir tirar endavant projectes d'interès col·lectiu.

A pesar d'això, la relació que ha tingut la Generalitat amb els ens locals ha estat marcada per la desconfiança, el recel i una falsa relació de competència. De fet, l'administració autonòmica, degut l'incompliment de les seves obligacions envers la ciutadania, ha carregat els municipis l'obligació de dur a terme i sufragar polítiques públiques que en realitat pertanyen a la Generalitat. Això ha contribuït de forma decisiva a l'ofegament financer i pressupostari en què avui es troben tants municipis del país.

Els governs municipals tenen a Espanya un pes molt més reduït que a altres països. En tot el període democràtic hem passat d'un 10% al 13% del sector públic, enfront del 20% als països federals i més del 33% als unitaris. Això és ignorar l'autonomia local garantida al text constitucional, tot frenant el seu reconeixement com el govern més pròxim al ciutadà.

La realitat, però, s'ha imposat i els ajuntaments han pres les regnes en l'oferiment i la cobertura que la societat catalana reclama cada dia amb més força. És per això que trobem com la despesa no obligatòria que els ens locals efectuen arriba al 27% dels seus pressupostos. El municipi ha començat a cobrir necessitats en matèria de seguretat, educació, sanitat, promoció social o cultura sense tenir assignades pròpiament aquestes competències.

Els municipis són l'àmbit d'actuació pública més proper al ciutadà, i per això han de veure reconegut i enfortit el seu paper fonamental en l'edifici políticoadministratiu de Catalunya, sia com a prestadors de serveis, sia com a entitats de representació política on es reflecteix la voluntat dels ciutadans que conformen els pobles i ciutats del país.

La Generalitat no pot ser vista per part dels titulars de la representació política local com una administració hostil que estableix relacions de competitivitat en comptes de relacions de col·laboració. Molt menys pot succeir que l'opinió lliurement manifestada pels ciutadans i per les corporacions locals derivi en decisions arbitràries que coartin l'autonomia local.

OBJECTIUS

1. Establir una nova relació entre la Generalitat i els municipis basada en la confiança mutua i la cooperació.
2. Aplicar el principi de subsidiarietat. D'acord amb una anàlisi competencial de cadascun dels nivells territorials (Estat, comunitat autònoma i municipis) traspassar les matèries d'educació, habitatge i polítiques actives d'ocupació cap al nivell municipal. La distribució adequada entre els tres nivells d'administració és del 40% per l'administració estatal, el 30% per l'administració autonòmica i el 30% pels municipis.
3. Acompanyar el traspàs de competències d'una adequada redistribució del finançament de cada nivell territorial, de manera que els ens locals disposin dels suficients recursos per aplicar les noves competències que assumeixin.

4. Assegurar la suficiència financera dels municipis i evitar la seva dependència de subvencions governamentals. La hisenda municipal s'ha d'assentar en tres pilars fonamentals: la tributació pròpia, la participació en el rendiment dels grans impostos del sistema fiscal i les transferències procedents del govern de l'Estat i del govern autonòmic.
5. El nou marc de finançament local ha de fomentar el desenvolupament de les formes múltiples de col·laboració entre l'activitat pública local i els interessos privats.

MESURES

- Traspasar competències en matèria d'educació, habitatge i polítiques d'ocupació actives als ajuntaments amb el finançament necessari per exercir-les adequadament. En aquells casos en els que això no sigui adient la Generalitat crearà comissions o organismes de consulta per tal de donar veu a les corporacions municipals en aquells serveis que presti directament l'administració autonòmica.
- Aprovar per llei, un cop consensuats amb les institucions representatives del món local, un conjunt d'indicadors de gestió bàsics pels serveis públics locals, assequibles per tots els municipis catalans que els ajudarà en la rendició de comptes.
- Reformar la llei d'Hisendes Locals perquè els ajuntaments puguin prestar aquells serveis que ara ja tenen atribuïts, els que exerceixen sense tenir-ne la competència explícita i totes aquelles noves funcions que es proposen assumeixin en el futur. Aquesta reforma haurà d'estar presidida pels principis de suficiència, autonomia, responsabilitat i equitat.
- Promoure les iniciatives legislatives que permetin establir un nou marc fiscal dels ens locals que garanteixi la suficiència financera i al mateix temps garanteixi l'autonomia dels ens locals a l'hora de decidir sobre la quantia i el tipus dels seus propis impostos.
- Reconèixer els alcaldes com a representants de la Generalitat en el territori

2.6. Una nova organització del territori.

A Catalunya existeixen diferents nivells de govern que no sempre poden dur a terme la missió fonamental, que és proveir de serveis i béns als ciutadans, a cops pel seu tamany inadequat, a voltes, per la indefinició de les competències i la insuficiència pressupostària per dur-les a terme. A més, resulten excessius: municipis, comarques, províncies, comunitat autònoma, Estat i Unió Europea. És necessari simplificar l'estructura de l'administració pública al nostre país, dotant-la d'unes característiques i un repartiment de funcions més racional i proper a l'administrat.

La racionalització d'aquest complex sistema resulta imprescindible per tal d'afavorir el desenvolupament del conjunt del territori català, permetre i fomentar la col·laboració dels municipis dins l'àmbit de l'autonomia local, i aprofitar els recursos públics de la manera més eficient i eficaç, sense menystenir els trets històrics i diferencials del municipalisme català. Aquesta voluntat d'ordenar territorialment Catalunya justifica la necessitat de recuperar o promoure els organismes metropolitans que gestionin els interessos comuns en matèries o competències d'aquells municipis que vulguin organitzar-se entorn a les seves àrees metropolitanes.

La Generalitat ha d'oferir als ens locals el grau més ampli d'autonomia per a la seva agrupació, de manera que el règim legal no constitueixi un fre a les legítimes aspiracions dels municipis i a l'autoorganització més adient. La desconfiança, la voluntat de control i la manca de desenvolupament d'un marc legal modern i versàtil per als ens locals han de deixar pas a un nou model que tingui primordialment en compte les necessitats dels pobles i ciutats.

La divisió provincial de Catalunya, a l'igual que la de la resta d'Espanya, prové d'una decisió política de mitjans del segle XIX. Avui en dia cal repensar la província, tot tenint present que aquest ens té un reconeixement constitucional que ens fa impossible la seva desaparició sense el consens de les forces polítiques d'àmbit estatal. Tot i que el govern de Convergència i Unió ha proclamat sempre la seva intenció de modificar el mapa provincial català, s'ha escudat sempre en el fre constitucional per a no dur a terme la seva mai concretada reforma.

S'han anat creant altres ens, amb poca o cap voluntat real de potenciar-los, i s'ha mantingut una actitud hostil envers les diputacions, especialment la de Barcelona, sense oferir mai una alternativa als petits i mitjans municipis.

Aquest estat de coses ha acabat generant una situació en la qual l'organització de l'Administració Pública catalana es caracteritza per l'extremada centralització de la Generalitat, per la confusió i superposició de nivells de govern i per la incapacitat de donar representació satisfactòria a les identitats territorials que configuren el mosaic català.

És necessari, doncs, reformar en profunditat l'organització territorial de l'Administració de la Generalitat, per tal d'adaptar-la al territori, afavorint al mateix temps un repartiment del poder que contribueixi al desenvolupament del conjunt del país i l'equilibri territorial.

OBJECTIUS

1. Assegurar la major igualtat d'oportunitats possible en l'accés a l'administració i els serveis per part de tots els ciutadans, amb independència del seu lloc de residència.

2. Aconseguir que tots els ciutadans i tots els territoris se sentin plenament i satisfactòriament representats.
3. Reformar l'administració a partir de tres principis: la voluntat d'aproximar tant com sigui possible la gestió dels serveis als ciutadans (subsidiarietat), la simplificació de les instàncies administratives (transparència) i l'optimització de la gestió dels recursos (eficiència).
4. Organitzar l'administració catalana basant-se en tres nivells territorials: les vegueries, les comarques i els municipis.
5. Convertir les vegueries en el lloc de trobada entre totes les administracions: àmbit territorial per a la descentralització de la Generalitat (tot reordenant les actuals delegacions), àmbit per a la cooperació local (reorganitzant les diputacions) i àmbit per a l'organització de l'administració de l'Estat a Catalunya (adaptant les actuals províncies).
6. Crear set vegueries: Alt Pirineu, Catalunya Central, Comarques Gironines, Regió Metropolitana de Barcelona, Terres de l'Ebre, Camp de Tarragona i Terres de Ponent.
7. Flexibilitzar les funcions dels consells comarcals (tant pel que fa a les competències com a l'organització interna). En la nostra concepció les comarques han d'acomplir, sobretot, una funció de suport als municipis en la prestació dels serveis. Per això, és essencial que s'incloguin tots els alcaldes i siguin elegits de manera proporcional.
8. Dotar als ajuntaments d'una major assignació de recursos i competències per tal d'apropar l'administració als ciutadans i millorar la prestació dels serveis.
9. Incentivar la cooperació entre els ajuntaments (a través de mancomunitats o consorcis) per evitar que molts municipis catalans, per raó de la seva escassa grandària, puguin veure's mancats de capacitat per assumir determinades funcions. La nostra posició és doncs contrària a la supressió de municipis i favorable al desenvolupament de formes flexibles de cooperació.
10. Descentralitzar i flexibilitzar el repartiment de les competències, de manera que cada territori assumeixi aquelles que es corresponen a les seves característiques i capacitats. En particular, a la Regió Metropolitana de Barcelona haurà de comptar amb les competències i recursos que s'adiuen a la seva condició metropolitana.

MESURES

- Reorganitzar l'administració territorial de la Generalitat sobre la base de set vegueries: Alt Pirineu, Catalunya Central, Comarques Gironines, Regió Metropolitana de Barcelona, Terres de l'Ebre, Camp de Tarragona i Terres de Ponent tot descentralitzant i desconcentrant els seus òrgans per tal d'apropar-los tant com sigui possible als ciutadans.
- Proposar a les Corts Generals l'adaptació de l'organització provincial a la nova estructura que hagi aprovat el Parlament.

- Mentre no s'hagi aconseguit la modificació de l'estructura provincial, adaptar el funcionament intern de les Diputacions catalanes a l'estructura veguerial, tot organitzant sobre aquesta base la representació política i la cooperació local.
- Adoptar les mesures necessàries per al reconeixement i la gestió de les necessitats específiques a l'àrea metropolitana de Barcelona.
- Reformar el règim comarcal per tal de fer-lo més flexible pel que fa a la seva organització i competències, més democràtic en la seva decisió i més municipalista en el seu funcionament. Les comarques han de ser sobretot òrgans de cooperació entre els municipis que els integren.
- Afavorir la cooperació i prestació conjunta de serveis entre els municipis tot incentivant -administrativament i econòmicament- la formació de mancomunitats i comunitats de municipis.

2.7. Mitjans de comunicació: pluralitat i servei públic

Les característiques nacionals, culturals i lingüístiques de Catalunya fan necessari que el país disposi d'un sector de la comunicació suficientment potent per poder mantenir una presència pròpia, autònoma i significativa en un àmbit en el que les tendències dominants estan condicionades per la concentració en grans grups transnacionals i la globalització dels continguts.

Les evidents limitacions d'un mercat mediàtic i publicitari de 6 milions de persones aconsellen explorar fórmules de col·laboració entre administracions, operadors i territoris que presenten elements culturals i econòmics comuns per intentar assolir una audiència suficient pel desenvolupament dels mitjans de comunicació en català.

Per fer possible el desenvolupament d'aquest espai comunicatiu català és imprescindible l'existència d'uns mitjans de comunicació de titularitat pública que tinguin aquest objectiu com a prioritari, més enllà de les possibilitats que ofereix el mercat i la competència entre mitjans de comunicació de propietat privada.

El Govern de la Generalitat ha de tenir una política orientada a la configuració d'un sistema de comunicació català (premsa, ràdio, televisió, mitjans on line) en el que la convivència del sector públic i el sector privat permeti disposar d'uns mitjans solvents i d'una indústria audiovisual competitiva.

Aquesta política de comunicació del nou govern mantindrà l'especificitat local del model de comunicació català. La tradició de la premsa, la ràdio i la televisió de caràcter local, sigui pública o privada, constitueix un factor diferencial i enriquidor d'aquest model que ha de perviure i enfortir-se en l'objectiu general de configurar un sistema de comunicació competent i competitiu. En aquesta nova etapa, caldrà tenir especial cura en assegurar que aquests mitjans locals tinguin assegurada la seva migració a la tecnologia digital en igualtat de condicions.

En aquest sistema de comunicació, el grau d'influència del govern és encara perceptible en el sector audiovisual tant pel fet de l'existència de mitjans de titularitat pública com per la capacitat de regulació. Així, el sector audiovisual català està format per uns mitjans de titularitat pública que han de complir una missió de servei públic definida pel Parlament, oferir una programació de qualitat i reflectir, respectar i fomentar el pluralisme; i uns mitjans de titularitat privada que han de ser regulats de forma transparent, afavorint la competitivitat i potenciant l'existència de grups solvents, informativament i econòmicament considerats.

El sector públic comprèn a Catalunya els mitjans de comunicació gestionats per l'Estat, la Generalitat i l'Administració Local. Aquest sector s'ha format per la successiva agregació d'operadors en funció de les respectives legitimitats de cada nivell d'administració per convertir-se en gestors de mitjans de comunicació audiovisual. Aquest conjunt de mitjans públics, finançat de forma mixta i de caràcter bilingüe, ha de modular-se tant pel que fa al seu volum i capacitat com en la seva participació en el mercat publicitari amb l'objectiu d'assolir un sector públic eficaç en el compliment de la seva missió de servei públic, informativament plural i econòmicament viable.

El sector privat està format per uns mitjans audiovisuals que operen amb llicència adjudicada bé per l'Administració de l'Estat bé per l'Administració de la Generalitat, en funció de les

respectives regulacions de ràdio i televisió. El mapa audiovisual de Catalunya --integrat per la relació de llicències atorgades, les freqüències ocupades i les disponibles, així com pels paràmetres tècnics dels emissors-- ha de revisar-se per aconseguir una adequació de la realitat a la legalitat vigent. Aquesta revisió ha de fer-se salvaguardant la igualtat d'exigència i l'equilibri entre els diferents operadors però amb la voluntat inequívoca d'acabar amb una llarga política de discrecionalitat i manca de transparència.

La perspectiva de la migració de la ràdio i la televisió analògiques a l'emissió digital, així com el desenvolupament de noves fórmules comunicatives a partir de les aplicacions tecnològiques en xarxa obligaran als futurs governs de la Generalitat a disposar de programes específics per garantir la transició a la societat de la informació tant dels operadors del sector com de la ciutadania en el seu conjunt.

Respecte a la premsa escrita, la Generalitat ha mantingut una política de suport en funció del seu paper de divulgació de la llengua catalana, així com algunes ajudes financeres a l'equipament industrial. Tot mantenint les ajudes a la difusió en català, i en la perspectiva de fomentar l'existència d'empreses de comunicació solvents i competitives, el nou govern estudiarà noves fórmules de suport al sector, donant prioritat a les ajudes industrials, la renovació tecnològica i la xarxa de distribució.

OBJECTIUS

1. Configurar i desplegar un sistema comunicatiu català propi, autònom, potent i efectiu en la projecció del país i que afavoreixi els valors de convivència, pluralisme, llibertat, democràcia i cohesió social.
2. Obtenir competències plenes en matèria audiovisual per aconseguir que la Generalitat tingui la titularitat dels mitjans de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió i sigui l'administració competent per atorgar totes les concessions de ràdio i televisió que operin a Catalunya.
3. Modificar la normativa existent amb l'aprovació d'una nova llei de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, establint els principis generals de la missió de servei públic i independència dels mitjans públics i assegurant els mecanismes de transparència i objectivitat que han de caracteritzar la regulació del sector privat.
4. Televisió de Catalunya i Catalunya Ràdio han de poder emetre en tot l'àmbit lingüístic català. Així mateix, la ciutadania catalana ha de poder rebre les transmissions d'altres comunitats d'aquest mateix àmbit.
5. Afavorir el sector de la comunicació local a Catalunya, el seu arrelament al país, el seu paper en la comunicació de proximitat, de formació i participació social i comunitària.
6. Assegurar una migració a la ràdio i televisió digital, consensuat amb tots els operadors, que permeti, alhora, el desplegament de tota la potencialitat de la nova tecnologia i que faciliti la relació del ciutadà amb les noves tecnologies de la comunicació.
7. Proposar un acord entre el sector públic i el sector privat que permeti el desenvolupament equilibrat d'un nou model audiovisual a Catalunya.

8. Promoure la consolidació d'una estructura industrial audiovisual forta, viable, que assegurí la canalització de la creativitat existent en el país i que atregui el talent i les produccions exteriors afavorint la internacionalització del sector.

MESURES

- Modificar l'Estatut d'Autonomia i les lleis estatals corresponents (Estatuto de Radio y Televisión, llei del Tercer Canal, llei d'Ordenació General de les Telecomunicacions, llei de Televisió Privada i llei de l'Estat 66/1997) per aconseguir que la Generalitat tingui la titularitat dels mitjans de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió i sigui l'administració competent per atorgar totes les concessions de ràdio i televisió que operin a Catalunya.
- Elaborar la llei de l'Audiovisual de Catalunya, establint els principis generals de la missió de servei públic i independència dels mitjans públics, així com els mecanismes de transparència i objectivitat que han de caracteritzar la regulació del sector privat per garantir la pluralitat del sistema.
- Ampliar la llei del Consell de l'Audiovisual de Catalunya per assegurar la vigilància del mandat del Parlament.
- Aprovar una nova llei de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, aprofundint en els mecanismes per garantir la seva independència i assegurant una programació de qualitat en la que siguin prioritaris el foment del pluralisme, la formació, la cultura i el lleure, la indústria audiovisual del país i en la que es tingui especial cura de la protecció de la infància i l'eradicació de la violència.
- Revisió del contracte-programa dels mitjans de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió per establir: un pla financer per a la liquidació del deute acumulat, un programa de financiació pública transparent i suficient per garantir la programació de servei públic i qualitat, tot revisant progressivament l'accés al mercat publicitari i un compromís de gestió sense dèficit.
- Crear un consorci de la Comunicació Pública de Catalunya amb l'objectiu de racionalitzar la despesa de recursos públics, reordenar l'oferta pública d'informació i potenciar l'eficàcia de l'esforç de les diferents administracions en aquest sector.
- Consolidar una xarxa pública de televisions i ràdios locals, dotant-les de major capacitat per a la producció mancomunada de programes informatius i d'interès social i cultural.
- Elaborar un pla de suport per facilitar el desplegament de la ràdio i la televisió digital.
- Crear una mesa permanent entre els operadors públics i els operadors privats per garantir el diàleg en el sector i per impulsar la indústria audiovisual.
- Millorar la implicació de Televisió de Catalunya (TCV) amb la indústria audiovisual i el sector cultural català amb l'elaboració d'uns criteris objectius i estables que assegurin una relació eficaç i transparent.

- Crear un fons de garantia per a les indústries culturals amb l'objectiu d'incentivar les produccions fetes a Catalunya.
- Crear, en el marc del CAC, l'Observatori de la Indústria Audiovisual que aporti a tots els agents implicats en la indústria els elements necessaris per a l'anàlisi de l'evolució del sector i que vetlli pel control de qualitat.
- Afavorir la comercialització de la producció audiovisual catalana, participant activament en els circuits i mercats internacionals i la projecció internacional dels festivals de cinema i audiovisuals a Catalunya
- Elaborar un programa per afavorir l'etapa de transició de la societat presencial a la societat de la informació tant dels mitjans de comunicació com dels seus usuaris, potenciant instruments com l'Agència de Qualitat d'Internet.
- Establir una línia d'ajudes financeres per a la millora de la xarxa de distribució de publicacions escrites i per a la consolidació d'una indústria de l'impressió a Catalunya.
- Mantenir la política de suport actiu als mitjans de comunicació en català, així com d'una inversió publicitària aplicada amb criteris objectius i transparents.

2.8. El compromís amb la cultura: més ambició, més diàleg, més recursos

La història de vint-i-tres anys de govern de CiU és exactament el negatiu del que expressa el títol del programa de cultura dels socialistes. Poca ambició, diàleg escàs i recursos insuficients, sobretot, una capacitat nul·la per fer de la Generalitat un instrument de promoció d'una societat més culta, on tota la ciutadania pugui accedir als nivells culturals propis d'un país avançat.

Poca ambició perquè Catalunya, durant els anys de Govern de CiU, no ha disposat d'un marc general de política cultural on inserir els programes d'actuació. Aquesta manca d'ambició s'ha traduït, a la pràctica, en tres característiques que han definit aquesta llarga etapa: manca de planificació, manca de directrius generals i manca de liderat. Podem trobar multitud d'exemples en qualsevol dels sectors culturals: en el terreny de les infraestructures no hem disposat de cap document de referència ni de cap instrument inversor; ni tan sols ha estat aprovat el mapa de biblioteques que, segons la llei de 1993 havia de presentar-se l'any 1994. Davant la crisi de sectors claus de la indústria cultural catalana, especialment del cinema, l'audiovisual i les discogràfiques, el govern de CiU ha estat un mer espectador, reaccionant tard i malament. Davant dels problemes denunciats pels agents culturals o els representants de les administracions locals ha tendit a defugir les seves responsabilitats, creant taules o comissions equívokes i poc operatives.

Diàleg escàs perquè l'única iniciativa sòlida nascuda del diàleg entre pocs polítics i societat civil, el Pacte Cultural de 1987, va ser torpedinat des del propi govern i el Consell Assessor de Cultura que preveia ni tan sols va iniciar els seus treballs. I aquesta situació no s'ha produït per una actitud obstruccionista de l'oposició o la manca d'interès de les organitzacions representatives dels sectors culturals, ans al contrari. La voluntat de cooperació ha quedat palesa en les lleis més importants, la del sistema bibliotecari, la de museus o la de normalització lingüística i també en la gran quantitat de manifestos, escrits i iniciatives dels professionals de la cultura. La resposta de CiU ha estat puntual, sortir del pas, fent algunes concessions menors a les demandes ciutadanes o pactant les lleis i incomplint-les reiteradament sense desplegar o fer-ne ús dels mecanismes de participació i control previstos.

Que els recursos que ha destinat el govern de CiU han estat insuficients és una realitat que ningú discuteix. La situació ha estat paradoxal. Mentre des del govern es deia que la cultura era l'eix central de la construcció nacional, els pressupostos aprovats any rera any desmentien aquesta afirmació. La despesa cultural del govern de Catalunya no tan sols no és comparable a la d'administracions similars en el context europeu sinó que és una de les més baixes de totes les comunitats autònomes de l'estat espanyol. Aquesta situació és ja del tot insostenible i està portant a moltes institucions i sectors culturals cabdals per al desenvolupament del país a una situació insostenible. Des de la política lingüística als museus nacionals, des dels ensenyaments artístics a la producció i la difusió artística.

El govern de CiU va disposar d'una oportunitat única que també ha malbaratat, la possibilitat de crear de nou una organització administrativa moderna i competent adaptada als reptes contemporanis. La pròpia manca d'orientació general ha produït que, en aquests moments, l'organització de la conselleria de Cultura sigui el resultat de la superposició d'organismes creats per circumstàncies diverses, amb multitud de càrrecs de lliure designació que provoca la manca de motivació dels veritables professionals.

OBJECTIUS

1. Una política cultural central i transversal

La cultura és un àmbit identificable d'actuació de les persones, de la societat a través de les seves organitzacions i dels governs, però la cultura és, fonamentalment, l'espai on construir i socialitzar valors i actituds que permetin el progrés i garanteixin la integració de tots els ciutadans. Des d'aquest punt de vista, es constata que la societat catalana n'ha obtingut els elements més definitoris de la seva identitat: l'assumpció col·lectiva de la democràcia i de la pluralitat, la defensa de la llengua, el reconeixement de les tradicions culturals sense renunciar al cosmopolitisme i el compromís cívic. La lògica derivada dels àmbits convencionals de la cultura –les arts escèniques, el patrimoni, la música, etc.– no és suficient.

Cal tenir en compte totes les dimensions reals del fet cultural, el seu caràcter transversal: la capacitat de creació, la innovació, la construcció de la identitat, l'educació, el desenvolupament econòmic, etc. Només des d'aquesta concepció es garanteix el paper estratègic de la cultura com un dels factors essencials en el desenvolupament integral del país. Aquesta concepció transversal assegurarà la centralitat de la cultura en la totalitat de les polítiques de govern.

2. Un nou impuls a la capacitat de creació i innovació

La cultura catalana s'ha expressat històricament, i s'expressa encara, destil·lant una enorme dosi de creativitat i talent. Però aquests no només han permès compensar dèficits històrics i estructurals, sinó que configuren la principal reserva de les seves potencialitats futures. Si en el passat Catalunya va ser coneguda com la *fàbrica d'Espanya*, en el futur ha de ser considerada un dels creadors de continguts més importants d'Europa. La creativitat i la capacitat d'innovació depenen, en bona mesura, del bon funcionament del sistema educatiu i formatiu (l'escola, els ensenyaments artístics, la universitat, la formació professional), dels recursos destinats a la investigació, recerca i desenvolupament, de la creació d'un substrat favorable a la innovació i el risc en el conjunt de la societat. L'aposta del govern de la Generalitat en aquesta direcció serà una de les seves prioritats.

3. Garantir l'autonomia de la cultura: repensar el paper del sector públic

L'autonomia de la cultura respecte els poders públics és un principi indestruïble de l'acció del govern. Sense defugir les seves responsabilitats ni recórrer a l'apel·lació retòrica al paper de la societat civil, la pràctica d'una doble subsidiarietat, en relació amb la capacitat de decisió i gestió de l'administració local, per una banda; i dels agents culturals privats i associatius, per una altra, garantirà la limitació de l'acció governamental. Per això es proposa crear el Consell de la Cultura i de les Arts, amb capacitat operativa pròpia on sotmetre conjuntament amb altres òrgans independents del govern, les grans decisions en matèria de política cultural. El Consell de la Cultura i de les Arts és una pedra angular d'una nova forma de concebre la funció cultural del govern i de la voluntat de retornar el protagonisme a la societat i les seves organitzacions.

La posició actual del govern i de l'administració catalana en relació amb l'ordenació competencial, el model públic d'intervenció i l'estructura organitzativa és absolutament insatisfactòria. Els criteris bàsics que defineixen la reforma de l'organització administrativa de la política cultural són: la proximitat, la concertació, la concepció veritablement nacional de la funció dels serveis i institucions, l'economia en els factors de producció, l'eficàcia en els

resultats i la transparència en els processos. Igualment, promourem l'extensió progressiva del sistema de mèrits i la concurrència professional fins al màxim nivell de la gestió pública.

4. Per una àmplia descentralització cultural

Catalunya necessita una descentralització cultural que permeti assegurar una densitat cultural equilibrada arreu de Catalunya. Cal promoure, una densitat homogènia, quantitativament i qualitativament, dels serveis i equipaments culturals a l'abast de tothom, siguin quines siguin les seves circumstàncies personals o geogràfiques. Aquest model, a més, es proposa com a objectiu principal l'impuls i la dinamització de les xarxes associades als diversos sistemes culturals sectorials, de tal manera que permeti tan la distribució territorial coherent dels espais de difusió cultural com l'entrada en circuit de qualsevol producció cultural, independentment d'on es generi. Serà imprescindible donar també resposta a les necessitats específiques de tots els territoris de Catalunya, de l'àrea metropolitana a la regió pirinenca i a les terres de l'Ebre.

5. La cultura factor de desenvolupament econòmic i projecció internacional

La dimensió econòmica de la cultura és cada vegada més important. La presència activa del sector cultural en l'escenari econòmic no només genera riquesa directament, sinó que és clau per millorar la competitivitat i l'atractiu final del país. Quatre afirmacions indiquen l'impacte de la cultura en el desenvolupament econòmic: la cultura incideix en el desenvolupament de sectors econòmics pròxims, com ara el turisme; la cultura és un valor afegit de l'entorn; la cultura dinamitza la capacitat de creació i innovació; la cultura genera ocupació de forma creixent. La tradició catalana en el món de la producció cultural, la seva capacitat tècnica, la posició respecte a mercats diversos, permetran superar l'actual etapa de cert aïllament i de presència simbòlica desconnectada de la lògica dels mercats culturals. Una prioritat de l'acció del govern és definir estratègies precises d'internacionalització de la producció cultural en relació amb Europa, Amèrica del Sud i el Nord i el Sud de la Mediterrània.

6. L'aposta per la formació: enfortir els lligams entre educació i cultura

L'acumulació educativa és un dels factors més determinants de la realitat cultural d'un país. Desenvolupar la dimensió cultural de l'educació i la dimensió educativa de la cultura és una exigència essencial per a la configuració de la societat del coneixement en la qual ja estem immersos. Amb la perspectiva transversal ja apuntada, la intersecció de cultura i educació és un dels aspectes principals que han d'impregnar totes les polítiques sectorials. En aquest sentit, l'ampliació de les competències i recursos de l'administració local en matèria d'educació serà un element clau per a la millora del sistema. De manera específica Es dedicarà una atenció especial a la formació artística en l'ensenyament obligatori i la de règim especial amb finalitat de capacitació professional o de sensibilització. L'endarreriment del país en aquesta matèria és un llast notable per al desenvolupament de multitud d'iniciatives culturals.

7. Una cultura de valors, cívica i comunitària

Les desigualtats tradicionals, les noves exclusions de caràcter tecnològic, els nous fenòmens socials produïts pels moviments migratoris, els processos de globalització i les necessitats d'afirmació de la identitat del nostre país formen part de l'agenda d'acció cultural del govern. Al marge de prescriure que cadascun dels programes culturals que el govern aprovi hauran de tenir en compte les mesures precises per a la compensació de les desigualtats i els mecanismes de participació, cal establir línies específiques d'actuació per a promoure un projecte cultural,

cívic i comunitari, basat en el respecte, la solidaritat i el diàleg intercultural que enforteixi la cohesió social. És imprescindible construir un projecte cultural de futur integrador i, a la vegada, respectuós amb la diversitat.

8. Una nova idea de la relació entre política cultural i política lingüística

Un dels problemes més greus que ha planat sobre el desenvolupament cultural de Catalunya ha estat la confusió permanent entre la política lingüística i la política cultural. Aquesta situació, a banda de produir alguna dels episodis més lamentables en el conjunt de l'actuació de CiU, ha suposat de fet una minva de les possibilitats de la indústria cultural catalana i ha generat desconfiança en molts agents culturals. En aquest sentit, el govern ha de considerar com a cultura pròpia del país totes les manifestacions i productes culturals al marge del seu idioma. No pot reduir-se cultura a llengua ni llengua a cultura. El nou govern de la Generalitat ha d'estimular el consens social al voltant del català, mitjançant el diàleg, la mediació i la concertació, i posar en marxa, si s'escau, mesures de discriminació positiva. Per altra banda, aquesta no serà la comesa d'una direcció del departament de Cultura sinó la responsabilitat de tota l'administració de la Generalitat.

9. Per un federalisme cultural a l'estat espanyol

Un dels objectius principals del govern és obtenir el reconeixement institucional i administratiu del caràcter plurinacional i pluricultural de l'estat espanyol. Per això cal millorar substancialment la relació i el coneixement mutu entre Catalunya i la resta de pobles d'Espanya, incloses les diverses llengües. Per altra banda, cal comprometre el govern de l'Estat en la defensa de la pluralitat cultural, dels seus valors, la seva riquesa i el seu futur i en la promoció internacional de la cultura mitjançant la seva participació en l'Institut Ramon Llull. Cal adequar l'actual organització estatal de la cultura des de la perspectiva d'un estat federal. En aquest sentit, cal promoure la relació cultural de tots els territoris de parla catalana.

La qualitat de la cultura és la millor carta de presentació per obtenir el reconeixement internacional i de la resta d'Espanya, així com el principal mitjà de diàleg amb altres pobles. Però això, per si sol, tot i ser important no és suficient, al mateix temps cal aprofundir en els instruments de promoció de la cultura catalana a nivell internacional.

2.10. Una nova concepció del paper cultural dels mitjans públics de comunicació

En la societat del coneixement continuen tenint un paper determinant els mitjans de comunicació, particularment els audiovisuals. La televisió i la ràdio públiques de Catalunya – dependents del govern- no s'han compromès suficientment amb la creació, promoció i difusió de la cultura catalana. És significatiu que, tot i formar part del mateix govern, la Conselleria de Cultura i la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió han instrumentat les seves relacions mitjançant convenis que han suposat la transferència dels migrats recursos de la Conselleria. Cal redreçar aquesta situació; els mitjans públics de comunicació, sense renunciar als seus objectius de reforçar l'espai audiovisual de la llengua catalana, han de ser part activa de la política cultural del govern de la Generalitat.

MESURES

1. Creació del Consell de les Arts i de la Cultura

La cultura és el terreny de la llibertat, on s'expressa la pluralitat de la societat i la seva capacitat de creació i d'innovació. És vital preservar l'autonomia de la cultura respecte dels poders polítics, econòmics i socials. Per això proposem la creació del Consell de les Arts i de la Cultura que esdevingui la formalització d'un espai comú per a la cultura, un àmbit de diàleg i entesa, i el motor d'un vast acord entre tots els agents que incideixen en la vida cultural catalana. Que ens situï de manera decidida en una perspectiva no tan sols de normalització cultural, sinó de resposta imaginativa i eficient als reptes culturals que el futur ens planteja. Que no tan sols aplegui els representants de les diverses administracions públiques, sinó que també, i sobretot, incorpori els diversos agents de l'activitat cultural, creadors, associacions, professionals, universitats, intel·lectuals, gestors.

El CCA estarà format per persones de significació plural, que comptin amb un ampli reconeixement en el món de la cultura o bé siguin exponents significatius dels principals segments de l'activitat cultural. Els seus membres seran elegits per consens, seguint el model del Consell Audiovisual de Catalunya. Participaran a les reunions el Conseller de Cultura i altres càrrecs de la conselleria. Tanmateix es constituïran taules sectorials representatives per al diàleg i la concertació sobre les polítiques a impulsar, així com taules intersectorials relatives a polítiques que impliquin diversos sectors. La creació del CCA suposarà la modificació de la composició i funcions de diversos òrgans consultius actualment existents.

Les funcions bàsiques del Consell seran les següents:

- Articulació del debat estratègic i establiment dels grans objectius nacionals en matèria de cultura
- Impuls del consens bàsic entre el sector públic, l'associatiu i l'empresarial al servei dels objectius fixats
- L'arbitratge i la defensa dels drets culturals
- Establiment dels criteris i d'un model de relació transparent entre el govern i la societat civil pel que fa a les polítiques de suport econòmic i de concertació
- Atorgament anuals dels Premis Nacionals de Cultura
- Elaboració d'un informe biennal sobre l'estat de la cultura a Catalunya

2. Aprovació del Pla d'Infraestructures Culturals Territorials

Després de vint-i-tres anys de govern de CiU el balanç de la inversió en equipaments culturals és clarament insuficient. Aquesta constatació és especialment greu en el cas dels equipaments territorials. El pes de la inversió feta ha hagut de ser assumida per l'administració local. No es tracta només d'una manca flagrant de sensibilitat i sentit de l'equilibri territorial en termes pressupostaris, és que el govern ha estat incapaç d'elaborar, presentar i debatre cap mena de mapa o de pla.

La premissa de partida del pla no ha estat només l'actual marc competencial, sinó el decantament del conjunt de serveis que, en la percepció de la majoria de ciutadanes i ciutadans, son ja considerats bàsics i que, en qualsevol cas, l'administració pública per sí mateixa o concertadament amb els agents socials ha de garantir. El pla contempla específicament la tipologia d'equipaments que proveeixen aquests serveis culturals bàsics: les biblioteques pel que fa la lectura pública; els museus, les col·leccions i centres d'interpretació, i arxius pel que fa el patrimoni; els teatres, les sales polivalents, les sales d'exposicions i els centres d'art pel que fa la difusió artística. Preveu també un equipament de producció cultural

per aquells municipis que, en termes d'equilibri territorial, han d'exercir la capitalitat cultural d'un territori.

El pla es complementa amb tres programes d'inversió en patrimoni immoble, de suport als equipaments dels sectors productius i de millora dels equipaments culturals associatius.

El cost previst és de 770.000.000 milions d'euros i serà executat al llarg dels propers 10 anys.

El pla contempla també la participació del govern en el finançament de les despeses de funcionament i activitats de tota la xarxa d'equipaments culturals territorials.

3. Doblar el pressupost de cultura

Sense fer servir la retòrica de la importància de la cultura per a la vertebració nacional de Catalunya, el compromís del futur govern socialista és clar i contundent, situar la despesa cultural en el 2% del pressupost de la Generalitat. I fer-ho al llarg d'un sol mandat. En termes concrets això suposa situar el pressupost de la conselleria en aproximadament uns 325 milions d'euros constants, és a dir uns 51 euros per any i habitant. L'avenç és substancial si tenim en compte que per a l'any 2003 la despesa se situa en uns 186 milions d'euros, 29 euros per habitant.

La implantació d'aquesta mesura és de caràcter tècnic i disposa d'un document detallat. Tanmateix, és important remarcar els criteris i principis bàsics que la sustenten:

- Major transparència i imputació precisa de les despeses
- Donar resposta a les demandes dels sectors culturals i les resolucions aprovades pel Parlament de Catalunya
- Dotar adequadament les altres dues mesures principals proposades, el Consell de les Arts i de la Cultura i el Pla d'Infraestructures
- Completar les inversions en els equipaments culturals nacionals i dotar-los dels recursos adequats per al seu funcionament
- Disposar d'un pressupost equilibrat i útil per a tots els sectors i agents culturals del país
- Disposar d'un pressupost integrador que agrupi i ordeni totes les operacions culturals del govern
- Construir un pressupost ambiciós que aposti per la innovació i l'excel·lència cultural

OBJECTIUS I MESURES EN ELS DIFERENTS ÀMBITS D'ACTUACIÓ

1. El patrimoni cultural

El patrimoni cultural és un recurs principal per a generar coneixement, valors, gaudi i qualitat de vida per a les ciutadanes i ciutadans de Catalunya compatible amb un desenvolupament econòmic i territorial sostenible. Cal aprofitar les potencialitats objectives del patrimoni cultural i en especial la seva dimensió social i col·lectiva, la seva capacitat educadora, el seu caràcter científic, el seu potencial econòmic i estratègic i els seus valors simbòlics i identitaris.

Per potenciar el patrimoni cultural cal establir com a principal axioma, l'interès públic i col·lectiu, cercant la dinamització i rendabilització social de la memòria i dels béns culturals,

assegurant la seva accessibilitat. En aquest sentit cal utilitzar els valors intrínsecs dels béns culturals –i també naturals– com a factors de dinamització social, amb el suport i l'acord de la societat civil, concertant les polítiques sectorials amb els ajuntaments i el teixit social. Així mateix cal gestionar el patrimoni amb una visió d'integralitat i de transversalitat, sobretot a nivell territorial, vinculant les polítiques de patrimoni amb les mediambientalistes en el marc d'una sola política de tractament integral del paisatge. Cal aprofitar de forma sostenible el potencial econòmic de patrimoni mitjançant serveis i recursos de qualitat. Caldrà, en qualsevol cas:

- Modernitzar els instruments de protecció, conservació, recerca i difusió del patrimoni cultural català (arqueològic, arquitectònic, documental, bibliogràfic, etnològic...), convertint l'Inventari del Patrimoni Cultural de Catalunya en una eina de gestió.
- Impulsar la concertació amb el món local de xarxes públiques d'equipaments territorials en el marc de sistemes nacionals de gestió: els sistemes de museus, el sistema d'arxius, la xarxa de parcs arqueològics i la xarxa de monuments.
- Desplegar els grans equipaments nacionals (Biblioteca de Catalunya, Arxiu Nacional de Catalunya, Museus nacionals...) com a referents de la seva especialitat i com a prestadors de serveis i recursos al territori. Instituir els museus nacionals com a capçaleres dels seus respectius sistemes.
- Impulsar, en el marc del Pla d'Infraestructures i amb els Mapes respectius, un pla d'intervenció sobre el patrimoni immoble així com els respectius plans de museus, arxius i parcs arqueològics.

2. Les arts escèniques

Les arts escèniques prenen tot el seu sentit si estan ben integrades dins la societat i alhora són un estímul de progrés, d'entreteniment i d'enriquiment ja sigui personal o col·lectiu. Volem desplegar en prioritat, arreu de Catalunya, centres de producció –ja sigui professional o no– i de difusió que permetin crear nuclis socials i culturals actius. D'acord amb els governs locals volem vertebrar un entramat local de suport a la producció i la difusió artística.

Els criteris bàsics que inspiraran el nostre model seran els següents:

- Creació d'una xarxa de Centres de suport a la producció artística i una xarxa d'equipaments escènics de difusió artística, d'acord amb la realitat local de Catalunya. Aquestes dues xarxes cercaran com objectius bàsics, alhora, els de la qualitat i l'excel·lència artística i els d'igualtat d'accés a l'oferta artística i descentralització.
- D'acord amb la Conselleria d'Ensenyament s'establirà el Mapa d'ensenyaments escènics, incloent-hi els cicles formatius de formació professional reglada, les titulacions mitjanes i superiors.
- S'establiran dos plans específics de promoció destinats al sector de la dansa i al sector del circ que contemplin tots els segments de l'activitat: formació, creació, producció i difusió.
- En el marc del Pla d'Infraestructures, es determinarà el pla de teatres i sales així com el suport als equipaments privats.

3. Les arts visuals

Les arts plàstiques i visuals és un dels sectors de la cultura a Catalunya que més necessita d'una política global que contribueixi a estructurar-lo i vertebrar-lo. L'art contemporani català no ha aconseguit encara establir els lligams idonis amb el conjunt de la societat per tal d'assolir un nivell comparable a altres sectors creatius. És bàsic doncs dissenyar una política integral que contempli tots els segments de l'activitat, de la formació a la difusió, i dotar el país de més i millors infraestructures.

Els criteris bàsics que inspiraran el nostre model seran els següents:

- Enfortir el paper del MACBA en el marc de les arts plàstiques catalanes, espanyoles i internacionals, dotant-lo dels recursos suficients per a esdevenir un dinamitzador global del sector.
- Crear i articularà en tot el territori una xarxa de centres d'art i sales d'exposicions, ja prevista en el Pla d'Infraestructures, que permeti establir i consolidar un circuit específic.
- Promoure, d'acord amb les administracions locals, la creació d'espais públics amb alta concentració de tallers i centres de recursos per a artistes joves.
- Promoure, d'acord amb els professionals i els operadors privats, el desenvolupament d'estratègies comunes de promoció a nivell català, espanyol i internacional dels artistes catalans.

4. La música

La tradició musical a Catalunya ha estat especialment rica i avarca diversitat de gèneres. Volem enfortir i facilitar l'activitat dels protagonistes i assegurar-ne l'accés dels ciutadans a les diverses expressions musicals i a la formació cercant com a objectiu prioritari el compromís amb la qualitat.

El sector musical continua, però, manifestant dèficits estructurals que necessiten d'una acció contundent per part del govern de Catalunya amb l'objectiu de consolidar un sector potent i estructurat. Els criteris d'actuació seran els següents:

- Establir un pla de suport als compositors, intèrprets i formacions musicals que garanteixi la possibilitat de desenvolupar projectes artístics a mig i llarg termini.
- Promoure la consolidació dels circuits musicals públics i privats que abastin la totalitat del territori amb l'organització de suport corresponent.
- Establir, d'acord amb el conjunt de les institucions implicades, un pla de viabilitat i consolidació de les formacions orquestrals.
- Establir un conjunt de mesures de suport a la indústria discogràfica catalana, incloent-hi la creació d'un fons de risc, en el marc de les mesures de suport a les indústries culturals.
- Impulsar la creació de nous públics.

5. L'edició

El sector editorial és l'àmbit de més pes i significació de les indústries culturals catalanes. Catalunya ha de mantenir i consolidar la posició del seu sector editorial. En el marc del sistema de suport general a les indústries culturals s'establirà, de comú acord amb els diversos

representants del sector, un pla d'innovació permanent de les estructures de producció, distribució i les polítiques d'internacionalització. Es destinarà un suport especial a la incorporació de noves tecnologies i a la producció multimèdia.

- Establir un pla de promoció de la lectura de forma coordinada entre el sistema bibliotecari, l'ensenyament obligatori i els programes i entitats de difusió de la literatura.
- Mantenir el sistema de suport genèric a l'edició en català establint mecanismes més rigorosos d'accés i control en funció de les tipologies de llibres i nombre d'exemplars. S'estendrà a les edicions multimèdia.
- Defensar activament la política de preu únic del llibre, atès que forma part de l'excepció cultural associada a l'especificitat i el valor cultural d'aquest sector.
- Incrementar la presència internacional de la indústria editorial catalana en la perspectiva de l'ampliació de mercats.
- Promoure una presència més àmplia i qualificada del llibre i la literatura als mitjans de comunicació públics i privats i, d'una manera especial, als audiovisuals.

6. El sistema bibliotecari

Les biblioteques públiques són una de les eines fonamentals en la democratització de l'accés a les noves tecnologies de la comunicació per part de tota la població, siguin quines siguin les seves circumstàncies personals. El nou govern ha de coordinar els programes d'informació electrònica amb el sistema bibliotecari. Cal desplegar i articular un sistema bibliotecari potent, dotat i equilibrat arreu de Catalunya.

Les biblioteques públiques són el principal mitjà d'accés a la cultura per a la majoria de la població. Cal garantir que els equipaments bibliotecaris disposin dels espais i mitjans suficients per a desplegar adequadament aquesta funció. És imprescindible aprovar un mapa actualitzat d'equipaments que contempli els estàndards de dotacions, espais i serveis, biblioteques a tots els municipis a partir de 3.000 habitants i servei de bibliobús als municipis entre 300 i 3.000 habitants.

Les principals mesures són:

- Promoure la regulació complementària de la missió i el funcionament de les biblioteques escolars i, d'acord amb la conselleria d'Ensenyament, establir un pla per a la implantació i millora de les biblioteques escolars, considerant les estructures educatives i els recursos bibliotecaris existents.
- Reforçar el programa de plans anuals d'inversió bibliotecària, tenint en compte prioritàriament la construcció de noves biblioteques públiques i el desplegament del pla de bibliobusos.
- Desplegar les funcions de la Biblioteca de Catalunya, en especial aquelles que fan referència al patrimoni documental, impulsant les accions de cooperació amb altres centres bibliogràfics del país que disposen de fons d'interès patrimonial.

7. L'audiovisual

Per a qualsevol observador de la vida cultural, l'evolució del sector audiovisual és un indicador de progrés molt important. Una cultura forta disposa d'un sector audiovisual fort i

per a una cultura com la nostra, d'un país petit en un món globalitzat, la indústria audiovisual és quelcom que una indústria. És una garantia de projecció en el futur i un dels pocs elements que permet construir una sòlida posició en el mapa de les ubicacions culturals. Els criteris d'actuació seran els següents:

- Configurar i desplegar un sistema comunicatiu català propi, autònom, potent i efectiu en la projecció del país i que afavoreixi els valors de convivència, pluralisme, llibertat, democràcia i cohesió social. Proposarem un acord entre el sector públic i el sector privat que permeti el desenvolupament equilibrat d'aquest nou model audiovisual a Catalunya.
- Promoure la consolidació d'una estructura industrial audiovisual forta, viable, que asseguri la canalització de la creativitat existent en el país i que atregui el talent i les produccions exteriors afavorint la internacionalització del sector.
- Assegurar una migració a la ràdio i televisió digital, consensuat amb tots els operadors, que permeti, alhora, el desplegament de tota la potencialitat de la nova tecnologia i que faciliti la relació del ciutadà amb les noves tecnologies de la comunicació.
- Modificar la normativa existent amb l'aprovació d'una nova llei de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, establint els principis generals de la missió de servei públic i independència dels mitjans públics i assegurant els mecanismes de transparència i objectivitat que han de caracteritzar la regulació del sector privat.

8. La cultura popular

Creiem imprescindible elaborar i potenciar un discurs identitari nou per a una catalanitat nova que reivindiqui el passat de Catalunya, assumeixi la complexitat de la seva història, es vinculi a la Catalunya actual, reforci la consciència i la convivència democràtica, encaixi en el marc d'un projecte social i polític plural i dissenyi un projecte de futur integrador, creatiu, intercultural i cosmopolita. Els criteris d'actuació seran:

- El Departament de Cultura serà el principal interlocutor del conjunt d'expressions de cultura popular tradicional, mitjançant els seus creadors, agents i organitzacions, vehiculant les relacions a través dels seus creadors, agents i organitzacions.
- Promoure la dinamització del teixit associatiu de cultura popular, incloent-hi la diversitat d'entitats i col·lectius de cultura popular presents a Catalunya, segons una única política cultural i des d'un únic organisme.
- Derogar la Llei 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural resituant, en el seu cas, els seus continguts respectivament en les normatives de patrimoni cultural, una nova llei d'associacions i les mesures de promoció de la cultura popular i tradicional.
- El Govern de Catalunya concertarà, amb la participació del teixit associatiu i altres instàncies de l'administració, acords amb altres comunitats autònomes i països per la recerca, la promoció i la projecció de les cultures populars i/o tradicionals.

2.9. Política lingüística

Per primera vegada en la història contemporània de Catalunya hi ha hagut durant més de vint anys institucions d'autogovern que han actuat en matèria de política lingüística. L'avenç del coneixement i l'ús del català en aquests anys és indiscutible, tota vegada que el punt del qual es partia a primers dels vuitanta, data que es crea la Direcció General de Política Lingüística era mínim a causa de l'acció de la dictadura. S'ha aconseguit un ús oficial del català àmpliament estès i acceptat per la ciutadania, en les administracions públiques locals i autonòmiques. Hi ha hagut també avenços, encara que desiguals, en la presència del català als mitjans de comunicació -orals i escrits- en la consolidació d'indústries culturals. Especialment, hi ha hagut avenços en la consolidació i acceptació col·lectiva del català com a llengua d'ús oficial i avenços evidents en el grau de coneixement del català, gràcies a l'escolarització i l'esforç d'un gran nombre de professionals de l'ensenyament regulat i d'adults i sobretot a l'interès i la voluntat d'aprenentatge dels propis ciutadans, que ha fet possible que més d'una generació sencera hagi estat educada plenament en català. Els ajuntaments, els sindicats i els partits d'esquerres hi ha contribuït en primer pla. Els socialistes catalans, amb al seva prioritat històrica de mantenir la unitat civil del poble de Catalunya, d'una manera molt fonamental.

Darrerament, les enquestes constaten que l'alt grau de coneixement del català que existeix no es correspon amb un augment del seu ús públic en especial en els sectors clau de la vida col·lectiva com ara el socioeconòmic, el món laboral o el del lleure. Alhora es detecta que es produeix un cert estancament i un retrocés en alguns àmbits i territoris, i també s'incrementa la sensació col·lectiva que el català és bàsicament la llengua de relació amb l'administració catalana -ajuntaments i Generalitat- i no pas la llengua d'ús social, un bon exemple és la reducció de l'hàbit de lectura en llengua catalana d'un 3% l'any 2002. El català que s'utilitza en alguns àmbits oficials i mitjans de comunicació públics (per exemple, en retransmissions esportives), és molt pobre. I és que no es pot fer una política lingüística eficaç en un marc de despreocupació per la cultura i de la banalització de la formació intel·lectual.

A més, hi ha encara importants dèficits no resolts. La política lingüística feta en aquests vint anys no ha aconseguit que a Catalunya hi hagi una situació realment d'igualtat entre les dos llengües oficials d'ús majoritari que coexisteixen. Aquesta coexistència es produeix de manera desigual en els diferents àmbits de la vida col·lectiva i en les diferents parts de territori. Alhora, la competència dels habitants de Catalunya en saber parlar i saber escriure és, estadísticament, encara menor que la seva competència en entendre i llegir. Es constata encara l'existència d'àmbits on l'ús del català avança lentament, com ara la justícia, i altres en què la llengua catalana té poc pes, com ara el món de l'empresa, i la societat de la informació. Es constata també el paper decisiu que té l'hàbit de les persones que parlen català i castellà d'adaptar-se sistemàticament a l'ús de la llengua castellana.

En l'actualitat, s'hi afegeix encara, el fet que ens trobem en una nova situació caracteritzada per la globalització i la irrupció de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació. És caracteritzada també per l'arribada, en quantitats importants, que previsiblement augmentaran en els propers anys, de població immigrada de llengües i cultures diferents, que percep que no necessita saber català. Tot i així, hi ha bona part d'aquestes persones que demanen formació lingüística tan bon punt arriba a Catalunya. Una formació a la qual les actuals estructures existents no donen resposta amb la immediatesa que caldria, uns cops per manca de recursos, uns altres per la inexistència de criteris institucionals decidits i clars sobre com tractar l'acolliment lingüístic i cultural d'aquesta nova i diversa població que va arribant a Catalunya.

La situació actual demana ineludiblement un tractament global de l'ús de les llengües a Catalunya. I això perquè a la innegable existència d'una cultura catalana escrita i parlada en castellà, que s'ha obviat de manera continuada, s'afegeix la presència progressiva de llengües diferents del català en sectors com el món dels negocis en general i del turisme, el mosaic plurilingüe de la immigració i l'ús de l'anglès en el món de la ciència i en les TIC, en els productes culturals i d'oci.

OBJECTIUS

La nova política lingüística que plantegem per a la Catalunya actual es basa en la consecució d'un gran principi polític:

Que la llengua catalana, i l'aranès en el seu territori d'ús, es consolidi efectivament com a instrument de prestigi, d'identificació col·lectiva, de patrimoni comú i de llengua de cultura i de futur, a la vegada que eina de comunicació i de cohesió socials, en el marc d'una realitat plurilingüe, en la qual també la llengua castellana ha de ser considerada com un recurs positiu i un valuós patrimoni de la nostra societat. Els ciutadans de Catalunya han d'acabar el seu cicle escolar dominant el català, el castellà i l'anglès.

Aquest principi es concreta en cinc objectius estratègics per canviar l'actual situació:

1. Garantir que el català, com a llengua pròpia de Catalunya i llengua de futur continuï sent la llengua de l'ensenyament (mantenint i enfortint decididament la xarxa única vehiculada en català) la dels mitjans de comunicació institucionals, de les institucions públiques, de l'Administració de la Generalitat i les administracions locals, de la toponímia, del sector socioeconòmic i dels sectors claus de la nostra societat.
2. Liderar un gran pacte entre les institucions i la societat civil per la llengua i la cultura catalanes, i l'aranesa en el seu territori d'ús, que són les pròpies de Catalunya amb l'objectiu d'incrementar-ne l'ús social, en especial en els sectors socioeconòmic, mitjans de comunicació privats i el sector del lleure, per tal de garantir-ne la plena normalitat.
3. Afavorir el paper del català com a llengua d'acollida dels nous col·lectius d'immigrants i impulsar les mesures adequades per tal que aquesta premissa sigui seguida per totes les administracions públiques i per l'àmbit de l'ensenyament públic, privat i d'adults. Des dels diferents departaments de la Generalitat que hi actuïn s'han d'arbitrar i executar les mesures necessàries perquè el català es converteixi en un element d'integració social i econòmica i perquè aquests col·lectius coneguin la realitat plurilingüe i pluricultural de l'Estat. L'obtenció de competències en matèria d'immigració és condició indispensable per afavorir aquest procés.
4. Instar, en el marc del projecte federal, al reconeixement efectiu, jurídic i legal, del caràcter plurilingüístic d'Espanya, a fi de garantir el respecte dels drets lingüístics de tots els ciutadans de l'Estat. I vetllar, d'acord amb les respectives instàncies acadèmiques i governamentals, pel foment de la llengua catalana en tot l'àmbit lingüístic. L'Estat ha de complir el mandat de la Carta Europea de les llengües i ha de defensar el reconeixement del català com a llengua d'ús d'institucions i organismes de la Unió Europea.

5. Promoure que el català i les seves varietats siguin especialment protegits pels diferents governs dels territoris de parla catalana. Potenciar, en aquest sentit, el paper de l'Institut d'Estudis Catalans i de l'Institut Ramon Llull.

MESURES

- La mesura prioritària serà l'elaboració d'un Pla Estratègic de la Llengua Catalana, que superi la política lingüística de la improvisació i de la mera fe en les normes i obri una nova perspectiva de futur per a la llengua catalana, implicant tot el govern i el conjunt de la societat catalana. Aquest Pla ha d'establir
 - La previsió dels recursos humans i econòmics necessaris per tal de desenvolupar programes potents de concertació social i econòmica. Uns recursos econòmics no només de les administracions catalanes sinó també dels pressupostos de l'Estat.
 - La creació d'un nou Consell de la Llengua Catalana, dotat suficientment i amb presència d'agents públics i socials, com a marc de debat i de construcció permanent del marc de concertació i consens imprescindible sobre la política lingüística. També com a plataforma d'impuls de la iniciativa social en favor del català. Del seu si, ha de partir l'elaboració del Pla Estratègic de la Llengua Catalana.
 - La concertació entre el conjunt de les administracions públiques estatals i catalanes, cadascuna des del marc competencial que li és propi: Estat, Generalitat, ajuntaments, consells comarcals, diputacions (o vegueries).
 - La reivindicació i l'obtenció de la corresponsabilitat dels governs de l'Estat i de la Unió Europea. Ha d'aconseguir l'existència de polítiques a favor de la diversitat lingüística i a favor del català i les seves varietats des de tots els nivells de poder democràtic que inclouen l'àrea lingüística catalana. Amb aquesta finalitat, el Govern ha d'elaborar i promoure una proposta programàtica referida a l'Estat espanyol i una altra referida a la Unió Europea.
 - La concertació amb els governs dels territoris on es parla el català, en les seves diverses modalitats. Amb tres finalitats: la coordinació de les respectives polítiques lingüístiques, la protecció de les diverses modalitats i l'establiment d'una política comuna de projecció exterior de la llengua i la cultura catalanes.
 - L'establiment d'un gran marc d'acord amb els diferents sectors implicats per tal que es compleixi el que estableix la Llei de política lingüística.
 - La planificació i consolidació d'una oferta àmplia de formació, adequada a la demanda i a les necessitats, dotada de suficients recursos que permeti a les persones adultes que arriben a Catalunya, parlants d'altres llengües, poder aprendre a parlar i escriure en català.
 - La concertació amb els sindicats, organitzacions d'empresaris i comerciants i patronals, de les polítiques i els plans estratègics per fomentar que el català esdevingui la llengua d'ús habitual en l'activitat comercial i la llengua de treball. Alhora, cal establir acords per concertar mesures que garanteixin l'accés a l'aprenentatge de la

llengua catalana als treballadors en horari laboral, en especial als nou arribats no catalanoparlants.

- La incidència en el fet que l'ensenyament obligatori ha d'assegurar als alumnes un nivell de competència lingüística en català, castellà i anglès, que els permeti desenvolupar-s'hi perfectament. Per tant, cal dotar l'ensenyament reglat de les condicions necessàries per un bon aprenentatge lingüístic (formació de mestres i professors, recursos pedagògics, metodologies específiques per als diferents col·lectius, material competitiu...).
- La reforma del Consorci per a la Normalització Lingüística per tal de garantir-ne el finançament i l'organització suficient per al desenvolupament de les seves dues funcions principals: l'ensenyament de la llengua i la promoció de l'ús a nivell general i local. En aquest context, s'ha de mantenir una atenció especial als col·lectius de nocatalanoparlants.
- La promoció de l'elaboració acadèmica destinada a incrementar l'accessibilitat del català a tots els usos de la llengua. Un treball de foment i atansament del català als usos quotidians que s'ha de fer amb la col·laboració i la implicació dels equips universitaris i l'Institut d'Estudis Catalans.

2.10. Catalunya oberta a Europa i al món

Catalunya forma part d'un espai geogràfic comercial, econòmic i cultural, on les fronteres dels estats juguen un paper secundari. En aquest context nou Catalunya retroba la seva vocació —europea, mediterrània— de llarga tradició, i també amb un gran futur. Catalunya necessita Europa pel seu ple desenvolupament com a país. Europa és el marc institucional; alhora que a Europa s'endeguen processos de descentralització, de devolució de poder, de recuperació del territori i les identitats, on Catalunya té molt a dir: també Europa necessita Catalunya.

Durant aquests anys el Govern de CiU ha tingut davant seu un doble repte: d'una banda, el repte europeu —inserir Catalunya en l'àmbit institucional comunitari— i, de l'altra, el repte de la globalització —projectar Catalunya a l'exterior en termes polítics, comercials i culturals. Poc s'ha avançat en aquest doble sentit.

Responent al primer repte, el Govern de CiU ha creat, entre altres instruments, el Patronat Català pro Europa, i les iniciatives de cooperació transfronterera endegades amb altres regions europees. Però, aquestes iniciatives són insuficients. Europa és una gran oportunitat pel desenvolupament comercial, econòmic i cultural de Catalunya. No obstant això els mecanismes de participació catalana en la presa de decisions en el si de la Unió Europea o són inexistents o es troben bloquejats. El fet que Catalunya hagi d'aplicar una normativa i unes polítiques en les quals, malgrat tenir competències, no ha contribuït en el seu procés de formació, crea una distorsió que a la pràctica suposa un menyscapte competencial. La situació encara s'agreuja més si tenim en compte que amb l'ampliació s'adheriran a la Unió Europea Estats de molt menys pes econòmic i demogràfic que Catalunya que, no obstant, participaran de ple dret en les institucions de la Unió i hi faran sentir la seva influència. D'altra banda, l'experiència del pluralisme que dins d'Espanya representa Catalunya pot ser determinant per a la construcció d'una realitat europea lliure d'essencialismes nacionals que es consolidi com una amalgama de realitats culturals diverses.

Però Europa va també més enllà dels països que componen la Unió Europea: són nous estats i regions, cultures i societats que s'estenen a l'Est, als Balcans o a Escandinàvia. La relació de Catalunya amb aquestes altres realitats, que tard o d'hora, molt probablement, s'aniran afegint al projecte comú europeu, ha de ser molt més intensa del que ho ha estat fins ara, i ha d'anar més enllà de les visites retòriques o les expedicions merament comercials: Catalunya té una llarga presència a Europa i la seva vocació continental ha de servir com a referent per a les noves i antigues regions.

La vocació europeista de Catalunya ha de reflectir-se en una major implicació d'aquesta en la construcció europea. Fins ara aquest europeisme ha estat reiteradament expressat però amb poques (o nul·les) projeccions institucionals. Catalunya ha de tenir majors cotes de participació i intervenció en els afers europeus. En aquest sentit, caldrà reestructurar el règim de relacions directes entre Catalunya i la Unió Europea i, sobretot, reformar aquells aspectes de l'Estat de les Autonomies a Espanya que impedeixen la plena realització de la dimensió europea que Catalunya ha d'exercir. El nou govern de la Generalitat ha d'impulsar aquestes reformes per tal que Catalunya participi en les institucions i organismes de la Unió Europea quan aquests tractin matèries que siguin de la seva competència. Així mateix, la Generalitat amb coordinació amb l'Estat ha de mantenir una presència permanent davant la Comissió Europea.

El Govern de CiU ha tingut poca ambició a l'hora de projectar Catalunya en el context europeu. Les polítiques exteriors de l'actual govern han estat guiades per criteris de clientelisme quan no de simple sectarisme. Aquestes actituds han guiat els criteris per els quals es concedien i administraven els fons i les subvencions europees. S'han perdut oportunitats de consolidar importants inversions en àrees com la recerca aplicada a la indústria, la protecció enfront dels incendis, el medi ambient, el Fons Social i els Fons Regional europeus, o les estructures agrícoles. El resultat és ben notori: Europa no és pròpiament un espai d'oportunitats pels empresaris catalans o per emprar les seves iniciatives per impulsar l'activitat econòmica i social de Catalunya. A nivell polític, el govern de CiU ha deixat perdre l'oportunitat d'enfortir el Comitè de les Regions com a cambra representativa del territori de la Unió.

Finalment, malgrat la retòrica del que ha estat fins ara govern de la Generalitat, s'ha assistit amb impotència al fracàs del reconeixement del català com a llengua oficial de la Unió Europea que el govern socialista impulsarà com a una de les seves prioritats. Catalunya ha d'assumir les seves responsabilitats i mantenir i impulsar la identitat europea, amb l'acord d'altres regions d'Espanya i d'Europa.

El govern de CiU no ha sabut encaixar Catalunya en les dinàmiques obertes pels processos de mundialització de l'economia i de globalització de les expectatives socials. Més enllà de consolidar una activitat de projecció exterior amb l'obertura de centres de promoció comercial i cultural a diversos països, poc més a fet l'actual govern de la Generalitat.

La projecció exterior del Govern de CiU ha estat contínuament centrada en el simbolisme identitari. Aquesta obsessió és insuficient pel que fa a afavorir la internacionalització de l'economia catalana o, més en general, arribar allà on no arriba la iniciativa de la societat civil. A més, al igual que passa amb la política europea de CiU, les iniciatives internacionals de l'actual govern de la Generalitat han estat dominades per la protecció d'uns interessos clientelars. L'activitat exterior de Catalunya és dèbil i no té el suport continuat dels sectors polítics, econòmics i socials afectats.

Catalunya no pot seguir desaprofitant més les oportunitats que ofereix el fenomen de la mundialització de l'economia. La societat catalana ha d'incorporar-se activament en les dinàmiques positives que comporta el món global. Més que mai, el desenvolupament — social, polític, econòmic— de Catalunya passa inevitablement per enfortir la seva presència tant a Europa com al món. De la mateixa manera com l'activitat empresarial, cultural i d'altres sectors d'emprenedors han de cercar nous mercats, les regions europees han de relacionar-se amb el seu entorn geogràfic i trobar quin és el seu espai propi com una realitat que sap afirmar també la seva identitat a través d'obrir-se a l'exterior.

En un moment on el qual les tensions entre països ocasionades per la modificació de la geostratègia mundial provocada per la política exterior nord-americana amb la total cognivència del govern del PP Catalunya ha de donar suport a totes aquelles iniciatives orientades a recuperar la pacificació de la pau al món i l'establiment de relacions de franca cooperació entre països. El primer repte és recuperar el sentit polític del projecte europeu. En aquest sentit cal aprofitar activament el fet que en la construcció d'Europa els estats no són ja els únics actors internacionals: els municipis i les regions guanyen veu. Per això, Catalunya té molt per aportar a Europa i al món. Catalunya ha d'explicar el seu model basat en una convivència social harmònica i una identitat forta; una unitat civil que troba el seu encaix a Espanya i a Europa, i que no renuncia a oferir la seva història com a referent.

Per la seva transcendència política, la projecció exterior de Catalunya, no pot fer-se des d'un exercici arrogant del govern. Cal concedir a les qüestions europees i internacionals la importància que mereixen. Cal potenciar tant el debat parlamentari com la concertació i el diàleg a l'hora de cercar quines són les postures i els objectius polítics a assolir en aquest camp. El nou govern de la Generalitat ha de tenir com uns dels seus objectius prioritaris consolidar l'aportació catalana a la consolidació del projecte europeu, per això ha de potenciar el debat europeu amb el Parlament de Catalunya i estimular al màxim la presència i l'activitat de tots els sectors socials en les qüestions europees i internacionals. Cal aconseguir que Catalunya tingui una agenda comuna entorn als temes que avui formen part del debat de la construcció d'Europa.

OBJECTIUS

1. Intensificar la participació de Catalunya davant la reforma institucional europea i el procés de federalització.
2. Potenciar els instruments d'interlocució directa amb Europa, assegurant que Catalunya intervingui en els processos de decisió sobre qüestions de la seva competència.
3. Reforçar l'europeisme de Catalunya i contribuir a la consolidació de les polítiques comunitàries conjuntes que facin més estreta la unió dels pobles europeus.
4. Reformar les estructures de l'Estat de les Autonomies a Espanya per tal d'assegurar que les decisions adoptades per les institucions catalanes tinguin projecció a escala de la Unió.
5. Incrementar la relació de Catalunya amb altres regions europees amb capacitat legislativa per concloure acords dins el seu àmbit de competències. Creació de xarxes transeuropees que eliminin l'efecte frontera.
6. Complementar les polítiques de la Unió Europea dins el marge competencial de Catalunya per assolir el màxim grau d'integració de determinats col·lectius.
7. Aconseguir la declaració d'oficialitat del català com a llengua de la Unió Europea.
8. Pel que fa a la dimensió mediterrània, promoure l'activitat econòmica i comercial, estretament lligada a les polítiques actives en matèria de cooperació, diàleg cultural, foment de la societat civil i la democràcia, i de la col·laboració en matèria d'educació de la regió. Fer de Catalunya l'eix de l'espai Euromediterrani i relançar la política euromediterrània iniciada en la Conferència de Barcelona de 1995.
9. Reconèixer l'existència i el valor humà, cultural i polític de la Catalunya exterior integrada per més de 500.000 persones de diverses generacions repartides per tot el món.

MESURES

- Reformar el Senat a fi que constitueixi el fòrum de participació i de decisió de les comunitats autònomes en relació a la Unió Europea.

- Articular mecanismes de coordinació entre les comunitats autònomes i entre les comunitats autònomes i l'Estat, complementàries al Senat, que contribueixin a la fixació de les posicions comuns i a l'eficiència en l'aplicació de les decisions comunitàries, com ara una Conferència de Consellers d'Afers Europeus.
- Desbloquejar la Conferència per a Afers Relacionats amb la Unió Europea fins ara existent però inoperant i les conferències sectorials. Crear instruments de col·laboració interadministrativa.
- Assegurar que en el procés de control de la subsidiarietat (tal i com serà previst a la Constitució Europea) la Comissió Europea es relacioni directament amb les institucions catalanes. El control de subsidiarietat en fase legislativa serà exercit pel Parlament de Catalunya.
- Proposar que s'atorgui a les regions la possibilitat de recurs davant del Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees en casos de violació del principi de subsidiarietat..
- Fer que els ens locals i els representants dels interlocutors socials participin en la implantació dels programes cofinançats pels fons estructurals. Millorar el control democràtic sobre aquests fons i assegurar el control parlamentari en la seva assignació, utilització i complement d'objectius.
- Promoure la mobilitat de les persones en el territori europeu, per la qual cosa es requereix una política activa d'ajuts, de difusió de coneixements de les llengües de la Unió i de foment de xarxes transeuropees de treball i recerca universitària. En aquesta línia, cal esmentar la consolidació de subvencions i de complements a les beques d'estudis ja existents.
- Fer de l'Institut Català de la Mediterrània el centre del projecte de consolidació de la política euromediterrània catalana. Serà una institució reformada, oberta a la societat i dotada de recursos de direcció per a la realització d'aquests objectius.
- Fer dels casals i entitats catalanes a l'exterior un element central de la política de difusió cultural amb el suport polític, econòmic i administratiu necessari.

2.11.Catalunya solidària

Catalunya ha de ser clau en la realització de polítiques solidàries que redueixin l'enorme fractura existent entre els països rics i els països subdesenvolupats. El nou govern de la Generalitat definirà una política catalana de cooperació pel desenvolupament, incrementant els recursos econòmics dedicats a la cooperació internacional.

És imprescindible la participació del govern de Catalunya en els debats i en els fòrums internacionals. Així mateix és també important la seva implicació en la concreció de polítiques dirigides a la consecució de la justícia global emanades dels organismes i de les estructures internacionals, a fi de combatre les patologies derivades de la concentració de poder i d'interessos.

En un pas intermedi en la relació amb el món, Catalunya haurà d'evolucionar en els seus lligams amb Espanya. L'escenari d'un medi plural i reconciliat amb la geografia i la història que es creï entre Catalunya i Espanya ha de servir de model per a la construcció de realitats polítiques a Europa i a la resta del món.

La Generalitat ha de ser escoltada per l'Estat en la negociació de tractats i acords internacionals en matèries que afectin els interessos de Catalunya.

La Generalitat ha d'estar representada de forma permanent en les organitzacions internacionals que admeten la presència d'entitats polítiques no estatals. En particular es garantirà la presència de Catalunya a la UNESCO.

Es tracta de convertir ara la solidaritat i la cooperació internacional en un tret identitari de la nostra cultura. La solidaritat ha de ser un projecte comú en el qual han de participar, a diferents nivells, els individus, les ONG i les institucions públiques i privades.

Els valors, les finalitats i els principis ordenadors continguts a la Llei de cooperació al desenvolupament, de 31 de desembre de 2001, hauran d'estar presents i vincular l'activitat de l'Administració de la Generalitat en tots els àmbits d'actuació.

OBJECTIUS

1. Assegurar la qualitat de vida de les persones, garantir la igualtat d'oportunitats amb independència del gènere, la raça, la religió o qualsevol altra condició social, i combatre amb efectivitat qualsevol forma d'exclusió social. Les institucions catalanes han de ser un exemple de respecte als drets humans i de defensa de la pau.
2. Incrementar els recursos econòmics que Catalunya aporta a la cooperació internacional fins assolir en dues legislatures el 0,7 del pressupost d'ingressos corrents incondicionats l'any 2010.
3. Col·laborar amb les ONG i els diferents agents que fan cooperació internacional des de Catalunya per incrementar la participació i la codecisió en la definició i execució dels programes.

4. Coordinar totes les accions del Govern de la Generalitat a l'exterior, amb la finalitat que siguin coherents amb els valors, les finalitats i els principis ordenadors continguts a la llei de cooperació al desenvolupament.
5. Sensibilitzar la societat civil catalana per afavorir i assumir programes de formació, capacitat, enfortiment de la democràcia, cooperació tècnica municipal i creació de xarxes.
6. Millorar l'eficiència dels projectes de cooperació, amb una millor planificació i coordinació, i amb l'avaluació sistemàtica dels resultats.

MESURES

- Incrementar de manera progressiva i planificada els recursos destinats a la cooperació internacional. En els propers quatre anys, passarem de l'actual 0,15% al 0,45% dels ingressos corrents de la Generalitat .
- Incloure partides específiques anuals en els pressupostos de la Generalitat (cooperació i solidaritat; ajut dels departaments i organismes autònoms; ajut humanitari d'emergència) en benefici de la transparència i de la seguretat jurídica.
- Facilitar la concentració, concertació, complementarietat i coherència de les accions públiques i privades en projectes de cooperació internacional, tot definint zones prioritàries d'actuació
- Incrementar la coordinació entre tots els agents de la cooperació amb plans integrats, que posin l'èmfasi més en programes que no pas projectes. Romoure programes d'execució i presentació compartida entre les ONG. Prioritzar les economies d'escala.
- Potenciar els programes de sensibilització i d'educació per al desenvolupament. Millorar la formació dels cooperants, com una de les contribucions específiques i idònies de l'àmbit autonòmic i local a la cooperació.
- Sensibilitzar la societat civil catalana per afavorir i assumir programes de formació, capacitat, enfortiment de la democràcia, cooperació tècnica municipal i creació de xarxes.
- Promoure un codi ètic en les relacions i transaccions internacionals que garanteixi l'equitat i el respecte pels drets humans, amb inclusió dels drets socials i econòmics.
- Establir un protocol de l'ajut humanitari i fer-ne un seguiment i una avaluació continuades.
- Crear una comissió de cooperació i solidaritat del Parlament de Catalunya, que controli al govern, i faciliti una major implicació de la cambra legislativa catalana amb la cooperació al desenvolupament i la solidaritat internacional.
- Incentivar una major presència del municipalisme català en els àmbits de la cooperació catalana.

3. MILLOR QUALITAT DE VIDA PER LES PERSONES. UNA CATALUNYA SOCIALMENT AVANÇADA

La proposta dels Socialistes-Ciutadans pel Canvi és fer de Catalunya una societat de benestar avançat. Una societat on tots els catalans i catalanes tinguin dret al benestar i a aprofitar les oportunitats per tal de viure en plenitud, salut i maduresa, en cadascun dels moments de la vida. On tots tinguem la capacitat i els recursos per escollir amb llibertat i responsabilitat com volem viure. Aquesta política de benestar que proposem es basa en l'exercici dels valors de la llibertat, de la igualtat i de la solidaritat. Gràcies a aquests valors la societat catalana pot avançar cap un futur més just i sense exclusions.

Els drets asseguruen la nostra llibertat. Per això, cal reafirmar-ne uns quants amb rotunditat; alguns de discutits, altres de mal servits fins ara. El nou govern de la Generalitat els posarà en el centre dels seus esforços, i els tractarà com el que són: com prerrogatives dels catalans i no regals o promeses administrats per la seva administració.

- tots els catalans i catalanes tenen dret a un treball que els permeti créixer i desenvolupar-se. Tothom té dret a treballar en unes condicions respectuoses amb la seva seguretat i la seva salut. Tot català té dret a una sanitat preventiva o estar atès correctament en el cas d'una malaltia.
- tot català té dret a tenir una infància i una joventut respectades i orientades al futur. Tot català té dret a constituir una família i que aquesta sigui un àmbit d'educació activa i de solidaritat. Tothom té dret a l'educació, al desenvolupament professional i a la cultura.
- tot català té dret que en el cas d'una discapacitat podrà dur una vida autònoma. Tothom té dret a percebre les atencions socials necessàries per poder mantenir la seva qualitat de vida.
- tot català té dret a una vellesa digna i segura a través d'uns serveis de suport de qualitat i unes pensions dignes.
- tot català té dret a un habitatge digne, a un cost raonable en un entorn tranquil i segur.
- tots els catalans tenen dret de triar el seu propi estil de vida sense patir discriminacions o exclusions, i d'exigir del seu Govern i de la resta d'administracions que el tractin de manera personalitzada tot respectant aquesta opció.

Reiterem-ho: la visió de Catalunya del nou govern de la Generalitat passa per servir aquests drets dels catalans amb eficàcia, amb proximitat, en condicions de seguretat i igualtat. Fins ara el Govern de la Generalitat no ha estat capaç de garantir aquests drets, sinó que encara estem ben lluny del nivell al que ja han arribat altres països europeus i la majoria de comunitats autònomes espanyoles.

La llibertat es complementa amb el valor de la igualtat. Igualtat vol dir que tots els catalans, independentment de quina sigui la seva condició, tenen les mateixes oportunitats d'escollir les seves opcions de vida. Igualtat vol dir absència de situacions que neguen la igualtat d'oportunitats. El nou govern de la Generalitat vetllarà i combatrà a fons tota exclusió, i en especial les noves formes de desigualtat, com ara la precarietat laboral que pateixen els joves, la nova pobresa urbana, la violència familiar i l'agressivitat social, i les tensions vers els immigrants, així com les desigualtats que afecten col·lectius específics.

Assolir el benestar és una qüestió de solidaritat i de justícia social: el benestar del conjunt i de cadascun dels catalans només pot assolir-se per la cooperació del mateix conjunt. Si tots

els catalans tenim els mateixos drets, també ens corresponen les mateixes responsabilitats a l'hora de construir el benestar de la societat, de mantenir aquest sistema i emprar-lo de manera responsable. Només un ús acurat i ajustat a les necessitats personals permetrà que tothom pugui beneficiar-se del model que construïm.

Les polítiques per fer de Catalunya una societat de benestar avançat necessiten d'un important **consens social**. Un nou contracte entre generacions per tal que els joves puguin incorporar-se a l'activitat adulta amb totes les garanties laborals i d'habitatge. Per tal que la gent gran pugui exercir plenament tots els seus drets i gaudir d'una vida activa. La pròpia complexitat del sistema de benestar exigeix noves polítiques socials més **integrades i integradores**, que superin les pràctiques parcials i fragmentades. El progrés social de Catalunya exigeix una comprensió diferent del benestar que apropi les diferents polítiques i les unifiqui en una actuació única orientada a millorar les condicions de vida dels catalans. Finalment, la possibilitat de fer de Catalunya una societat de benestar avançat exigeix la participació dels **ajuntaments** i les administracions locals, i la col·laboració institucional de la Generalitat amb elles. Són les comunitats locals, per la seva proximitat als ciutadans, les que estan en millors condicions per identificar les noves formes de desigualtat i actuar per evitar l'exclusió: un pacte institucional entre la Generalitat i els ens locals per fer realitat aquest objectiu comú.

3.1. Donar suport a les famílies. Les escoles bressol i els serveis per a gent gran.

Sens dubte, la família és la institució social més important. Constitueix el marc principal de convivència de les persones, on s'expressen múltiples formes de solidaritat i on es desenvolupa l'afectivitat i el creixement personal. La família és l'àmbit en el qual les persones es senten acollides i acompanyades en el seu desenvolupament personal.

Malgrat la seva centralitat, la família no és una institució sense tensions; més aviat al contrari: està vivint profundes transformacions, tant en les seves estructures com en les relacions entre els seus membres. En podem citar algunes: l'endarreriment de l'edat d'emancipació dels fills, de la creació de noves famílies i de l'edat de la paternitat i la maternitat; la disminució del nombre de fills i els canvis en els rols clàssics del pare i de la mare; la incorporació progressiva de la dona al món del treball remunerat; l'augment del nombre de llars, sobretot les unipersonals i les monoparentals i la disminució del nombre mitjà de persones per llar; les noves formes de convivència; l'augment del nombre de persones grans que es troben en situació de dependència, etc.

Aquesta situació és encara més difícil a Catalunya, on existeix un dèficit greu de polítiques de suport a les famílies. La manca de perspectives i de seguretat laboral dels joves, els costos dels habitatges o la manca de places d'escola bressol, es projecten negativament sobre l'estructura familiar i, per extensió, sobre l'estructura social. Uns dèficits que es fan evidents si establim comparacions amb els altres països de la Unió Europea: els nostres nivells de cobertura dels serveis de suport a les famílies, les escoles bressol i els serveis suport a la dependència i la quantia de les prestacions econòmiques són de les més baixes d'Europa, alhora que les polítiques de conciliació de la vida familiar i laboral estan molt poc desenvolupades. Això té uns costos molt importants, especialment per a les dones, els infants, la gent gran i les persones amb discapacitat. Les famílies catalanes, a més, s'han vist obligades a proporcionar, de manera informal, la provisió de béns i serveis que en altres països europeus són assegurats per l'Estat de Benestar. Dins la família, ha estat la dona qui ha portat més el pes d'aquesta tasca.

Una família que entenem i defensem en totes les seves formes: matrimonis, amb infants al seu càrrec o sense; parelles estables de diferent o d'igual sexe, amb infants al seu càrrec o sense; progenitors sols amb infants al seu càrrec (famílies monoparentals); nuclis familiars amb persones dependents al seu càrrec; famílies nombroses; així com tot nou tipus de família.

OBJECTIUS

1. Conciliar la vida laboral i la vida familiar, per donar valor a l'àmbit privat-familiar.
2. Facilitar la formació de noves famílies.
3. Reconèixer el valor individual i col·lectiu que tenen els infants.
4. Possibilitar que les famílies tinguin el nombre de fills que desitgin.
5. Corresponsabilitzar els pares i mares des de la primera infància en l'atenció i educació dels seus fills/es.

6. Assolir la igualtat d'oportunitats de les dones per accedir al mercat laboral.
7. Garantir els serveis de suport a les persones amb dependència.
8. Fomentar el paper de la família com a àmbit de relacions intergeneracionals i intrageneracionals.
9. Potenciar la solidaritat familiar i la igualtat de gènere en el si de la família.
10. Promoure la participació dels membres de la família en la comunitat.

MESURES

Mesures de prestacions econòmiques directes i universals

- Assignar a cada família, per cada fill a càrrec menor de 18 anys, 600 € anuals (50 € al mes/per fill) amb la possibilitat de capitalitzar-ho en tres anys.
- Incrementar aquesta prestació econòmica per fills a càrrec en un 25% per a les famílies monoparentals i per a les famílies amb pocs recursos econòmics i en un 50% per a famílies amb infants discapacitats al seu càrrec.
- Atorgar una prestació econòmica universal de 300 € per naixement o adopció.

Mesures de promoció del lleure

- Potenciar l'associacionisme educatiu del lleure.
- Garantir ajuts econòmics per a famílies amb pocs recursos econòmics, pel lleure i les activitats extraescolars.
- Ampliar l'horari d'obertura de les escoles amb activitats no lectives.

Mesures per potenciar la solidaritat entre generacions

- Desenvolupar els programes: "Viure en família", amb l'objectiu de facilitar que la persona amb dependència pugui romandre en el seu propi entorn social i familiar habitual, i per al qual es crearan 4.000 places en 4 anys; i el programa pilot d'Acolliment Familiar de les persones grans com a servei social (375 places en 4 anys).
- Oferir a les famílies que optin per acollir-se a aquest dos programes una prestació econòmica d'entre 5.400 € i 6.500 €, segons el grau de dependència de la persona gran, sense límit de renda pel programa d'Acolliment familiar i amb rendes de fins a 21.000 € bruts anuals pel programa "Viure en Família".

Mesures relatives a desgravacions fiscals en els impostos propis i els cèdits a la Generalitat de Catalunya

- Adoptar una deducció incrementada en la quota per l'adquisició d'habitatge habitual per part d'una família nombrosa o de joves.

- Aplicar el tipus reduït quan és tracti d'un immoble que hagi de constituir l'habitatge habitual d'una família nombrosa o de joves.
- Aplicar el tipus reduït quan es tracti de la transmissió de l'habitatge habitual a un membre de la família immediata.

Mesures relatives a taxes i preus públics

- Preveure en l'ordenació de les taxes i preus públics de la Generalitat la regulació de les tarifes corresponents (segons diferents criteris: nombre de fills/es de la família; fills discapacitats; família monoparental de la família, etc).

Mesures per millorar els serveis d'ajut a domicili per persones amb dependència

- Considerar com a dret universal els serveis de suport a totes les persones amb dependència. Aquests serveis estan dirigit a totes les persones dependents i a les famílies per diferents motius (malalties, maternitat...)
- Prioritzar l'atenció a domicili.
- Augmentar la cobertura d'assistència a domicili fins arribar a 255 hores anuals; augmentar el nombre d'atesos per arribar a 48.000 atesos anuals; i garantir una cobertura mínima d'ajut a domicili del 6% de les persones grans, més que triplicant el percentatge actual.
- Garantir els serveis d'ajuda a domicili a totes les persones amb discapacitat que ho requereixin (ampliar a un mínim de 20.000 persones l'atenció a domicili).
- Reconèixer el dret individual a la prestació social de dependència.

Mesures per afavorir els serveis d'assessorament, mediació i teràpia familiar

- Garantir en 4 anys la creació de serveis d'assessorament, mediació i teràpia familiar, en l'àmbit de l'atenció primària dels Serveis Socials, en tot el territori català.

Mesures per conciliar la vida laboral i la vida familiar

- Revisar els criteris per accedir al permís de maternitat, en particular el dels mesos requerits de cotització a la Seguretat Social.
- Possibilitat d'introduir en les negociacions de convenis col·lectius més oportunitats de conciliació de la vida familiar i laboral, en referència a dos elements:
 - Promoure el còmput anual dels horaris de treball.
 - Incentivar el treball a temps parcial fix, de caràcter temporal -reversible i no precari.
- Permís de paternitat o de progenitors sols (famílies monoparentals) addicional de 4 setmanes, a les 16 setmanes actuals.

- Promoure canvis per la gestió del temps a la vida quotidiana que facilitin la conciliació de les diferents funcions de la família.

Altres mesures

- Assegurar l'efectiva coordinació dels diferents nivells de l'administració en les polítiques de suport a les famílies, i evitar així la superposició de les actuacions públiques en aquesta matèria.
- Garantir el pagament de les pensions als fills (fons de reserva previst a la Llei d'Acompanyament dels Pressupostos de 2003).
- Desenvolupar un Pla contra la violència familiar.

Escola Bressol

Es ben reconeguda la importància bàsica que els primers anys de vida tenen pel desenvolupament psicològic dels infants. Com a conseqüència d'això i per altres causes – principalment la incorporació de la dona al mercat laboral –, la demanda d'educació pre-escolar ha augmentat en tots els països de la Unió Europea. A més, hi ha també un consens en els organismes internacionals a favor de l'educació en els primers anys de vida. L'objectiu principal de la Unió Europea en el camp de l'educació infantil és familiaritzar els nens amb la vida en societat i ensenyar-los a viure amb els altres.

En els darrers anys a Catalunya s'ha assistit a una creixent demanda social d'escoles bressol. L'escola bressol és un servei socioeducatiu no estrictament escolar que ha de ser capaç d'integrar els aspectes educatius, socials i assistencials amb els corresponents estàndards de qualitat escolars. L'educació dels infants de 0 a 3 anys és una responsabilitat compartida entre les famílies, els agents socials i les Administracions Públiques. Si es considera que crear places d'escola bressol és un servei educatiu, un servei a la família i una bona mesura per facilitar la incorporació de la dona al treball en igualtat de condicions, és evident que es tracta d'una política transversal. Malgrat la seva importància i transcendència la política de l'actual govern de la Generalitat no ha donat una resposta adequada a la dinàmica que reclama l'increment de places d'escoles bressol ni a l'augment de la seva qualitat.

El principal objectiu del nou Govern de la Generalitat en aquest camp serà articular la xarxa pública d'escoles bressol. Cal fer que Catalunya gaudeixi de més places, de més qualitat. Cal tenir en compte que Catalunya té una realitat geogràfica, territorial i de distribució demogràfica heterogènia que obliga necessàriament a impulsar un servei d'escoles bressol diversificat, però que contingui els objectius comuns de respondre a les demandes socials del seu entorn.

OBJECTIUS

1. Dotar Catalunya de les places d'escola bressol públiques, en col·laboració amb els ajuntaments, que garanteixin una cobertura suficient per a les necessitats de les famílies catalanes.

2. Garantir la sostenibilitat econòmica del model d'Escoles Bressol Públiques de titularitat municipal i establir els convenis necessaris amb els ajuntaments. I alhora, els doti dels recursos necessaris per poder mantenir aquestes places.
3. Articular la xarxa pública d'escoles bressol. Això serà possible un cop aconseguits els dos objectius anteriors (augmentar l'oferta i els recursos).

Mesures per millorar les Escoles Bressol

- Crear noves places d'escola bressol públiques de caràcter educatiu conjuntament amb els ajuntaments, per incrementar l'oferta en com a mínim 30.000 noves places, el que permetrà arribar a una oferta global de 42.000 en el quart any d'aplicació.
- Obrir el cicle complet de 0 a 3 anys en els espais disponibles a 500 CEIP d'arreu de Catalunya, amb les remodelacions necessàries per atendre els nens i nenes d'aquesta edat.
- Crear fins a 20 noves escoles bressol en municipis demogràficament dinàmics (per natalitat o arribada de fluxos migratoris), d'acord amb els respectius ens locals.
- Integrar la nova oferta de places d'escola bressol, sempre que sigui possible, en el projecte educatiu d'un CEIP, per tal que estableixi una línia pedagògica coherent pel primer i segon cicle d'educació infantil. Allà on no sigui possible, s'impulsarà la coordinació del primer cicle d'educació infantil ubicat a l'escola bressol en el segon cicle de les escoles de la mateixa zona, per tal que esdevingui una etapa educativa amb coherència pedagògica.
- Facilitar per aquesta etapa educativa els mateixos equips de diagnòstic, suport psicopedagògic i de tractament a la diversitat o a les necessitats educatives especials que en les altres etapes educatives.
- Impulsar en les Escoles de Mestres i Facultats d'Educació la creació de centres experimentals d'educació infantil de 0 a 6 anys per tal d'avaluar-ne les experiències.
- Establir plans de formació conjunta entre els professionals dels dos cicles d'educació infantil –0 a 3 anys i 3 a 6 anys respectivament- que garanteixin la continuïtat pedagògica entre els cicles.
- Garantir beques per a famílies amb pocs recursos econòmics i l'accés a infants amb dificultat social i/o amb necessitats especials.
- Regular la reserva de places a les escoles bressol públiques o de finançament públic o privat pels nens amb discapacitat.
- Articular el model educatiu de les escoles bressol amb les polítiques de suport a les famílies adaptant-los a les necessitats socials emergents.
- Tendir cap a la universalització dels Serveis: tots els infants de 0 a 3 anys tindran dret als serveis socioeducatius, diversificats i adaptats a les seves necessitats i a les de llurs famílies.

Suport a la infància, a la adolescència i a les famílies amb dificultat social

Nombroses limitacions afecten l'exercici dels drets dels infants, que es troben sotmesos a moltes situacions de risc social. Es tracta de situacions que impedeixen oferir una atenció adequada a un menor, amb el possible dèficit en les seves possibilitats de desenvolupament com a persona. En aquestes situacions l'infant té dret a rebre l'atenció dels serveis públics que són, en darrera instància, els garants del seu benestar.

Dos factors intervenen en aquest increment del risc social: per una banda, un nivell de desequilibri social més alt, originat per una bossa de pobresa infantil important; i d'altra banda, la dificultat per resoldre satisfactòriament els nous problemes que es donen en l'entorn familiar.

La irrupció del fenomen migratori ha comportat també l'aparició d'una immigració infantil. Així, en els darrers anys, el sistema de protecció de la infància ha hagut de donar resposta a una realitat per a la qual no estava preparat. Bona part d'aquests menors es troben en situació de desprotecció i alguns d'ells han passat a formar part de cercles delictius.

El nou Govern de la Generalitat ha d'evitar l'aparició o el manteniment de situacions adverses per als infants. N'ha de fer possible la permanència en el seu entorn familiar i, quan això no pugui ser, ha de crear les condicions per a un creixement personal de qualitat per a l'infant i l'adolescent.

Davant la situació de desprotecció cal assegurar un marc normatiu de protecció als menors. Aquesta protecció legal ha de garantir a tots els menors que es trobin a Catalunya el seu desenvolupament personal i social; assegurar el dret de tots els menors que estiguin a Catalunya a rebre protecció per part dels poders públics. Aquest marc normatiu ha de reconèixer que la institució més adequada per al desenvolupament dels menors és una família, tot admetent que els poders públics són responsables dels menors que no tinguin família i d'aquells menors la família dels quals no compleix adequadament amb les seves funcions respecte del menor.

Es necessari desenvolupar un Pla Integral d'Infància i Adolescència, que coordini tant d'altres mesures que incideixen sobre aquest col·lectiu com els esforços fets des de la Generalitat amb les iniciatives impulsades pels ajuntaments. L'eficàcia d'aquest pla depèn tant de la capacitat d'adaptar el sistema de protecció i atenció a la infància a les necessitats i drets dels infants i adolescents i les seves famílies com d'arribar un compromís institucional i social a l'entorn d'aquesta problemàtica. Un compromís que aplegui, entre d'altres, totes les institucions, la iniciativa social i els experts en la qüestió.

OBJECTIUS

1. Garantir els drets dels infants i la seva protecció.
2. Desenvolupar plenament un Pla Integral d'Infància i Adolescència coordinat amb el Pla de Suport a les Famílies.
3. Intensificar l'acció preventiva des de l'àmbit local.

4. Adaptar el sistema de protecció i atenció a la infància a les necessitats i drets dels infants i adolescents i les seves famílies.
5. Crear un sistema de treball i cooperació permanent entre el sistema de protecció social i el de justícia juvenil.

MESURES

Mesures per millor la sensibilització sobre els drets dels infants

- Elaborar una llei de Protecció de Menors ordenada i sistematitzada que reculli els drets dels menors, la importància d'una família en el desenvolupament dels infants i el reconeixement dels poders públics en tutelar al menor quan la família no pot fer-ho adequadament.
- Aclarir els àmbits d'actuació i coordinació de la Generalitat i els ajuntaments en les matèries de protecció dels menors i especificar els diferents graus de responsabilitat en matèries de desempament i de protecció.
- Potenciar l'ús del telèfon de la infància i altres sistemes de detecció de risc, tot garantint la seva confidencialitat

Mesures per conèixer i prevenir millor les noves situació de risc dels infants

- Reorientar l'Observatori de la Infància i l'Adolescència per tal que permeti l'anàlisi de les necessitats específiques i territorialitzades d'aquest àmbit a Catalunya.
- Elaborar un mapa de recursos, programes i personal existent en aquest sector, així com del perfil de infants a atendre i tendències, per tal de permetre la seva adequació i viabilitat.
- Identificar les zones geogràfiques i els col·lectius d'atenció preferent, en relació als maltractaments greus i als factors de risc que els desencadenen.

Mesures per atendre integralment als infants en situació de risc

- Elaborar un Pla Integral d'Infància i Adolescència i coordinar les actuacions de la Generalitat en aquesta matèria amb tots els departaments implicats.

Mesures per intensificar l'acció preventiva des de l'àmbit local

- Elaborar un manual de procediments i criteris específic pel primer nivell d'atenció social.
- Prioritzar la detecció de situacions de risc pels infants, especialment a la primera infància, a través de la cooperació amb els equips i serveis que hi treballen (atenció precoç, educació infantil, sanitat, etc.)
- Realitzar una atenció preventiva preferent a famílies amb fills en situació de dificultat social a través dels serveis d'assessorament, mediació i teràpia familiar.

- Portar a terme una acció preventiva i de control del treball infantil, mendicitat, prostitució infantil així com, aquelles situacions que atemptin contra els drets individuals dels infants residents a Catalunya, encara que es produeixin fóra de Catalunya (turisme sexual, ablació del clitoris...).

Mesures per millorar el sistema de protecció i atenció a la infància i l'adolescència

- Reconvertir els equips d'atenció a la infància i a la adolescència (EAIA) en equips més interdisciplinaris, de base territorial, i que han de decidir les mesures de protecció que cal adoptar.
- Promoure l'acolliment en família, família extensa o aliena (d'urgència i ordinari) amb suport específic i dotació suficient com a recurs prioritari per tal que cap nen de menys de deu anys estigui en un centre sinó en una família.
- Garantir que els infants que hagin d'estar transitòriament en centres d'acollida, d'estada limitada o CRAE hi estiguin el menor temps possible. Assegurar que els centres residencials només estiguin destinats a infants en situació d'alt risc social o especial dificultat.
- Potenciar l'assistència psiquiàtrica i els serveis específics per a infants i adolescents que es troben en situació de risc social i que presenten problemes de salut mental.

Suport a la gent gran

Un dels èxits més evidents de les societats avançades és l'augment de l'esperança de vida, que, sovint, ha anat acompanyat d'una millora de la qualitat de vida de la gent gran. Ara bé, aquest increment de l'esperança de vida, unit a una natalitat menor, ha derivat en un envelliment progressiu de la població; aquest és un dels principals reptes al qual s'enfronten la majoria dels països occidentals; sobretot en relació amb el manteniment de la viabilitat de les pensions, amb les garanties de serveis a la dependència, i per aconseguir un equilibri entre les cotitzacions de la població activa i els drets dels pensionistes.

A Catalunya, l'índex d'envelliment és cada vegada més alt (actualment la proporció de gent gran ja està a l'entorn del 18,28%, quan el 1981 era només del 15,28%) i l'esperança de vida és, també, cada vegada més elevada (79,30 anys) i se situa entre les més altes del món, comparable a la que tenen països com Islàndia, Noruega, Suècia, Holanda i el Japó.

Actualment es pot parlar d'una situació "d'equilibri del sistema de llarga durada" (referint-se al fet que la major part de l'assistència a persones grans dependents la proporciona la pròpia família (83%) o serveis domiciliaris contractats privadament per la família (12%). La resta de les persones –aquelles que no tenen suport familiar ni els recursos econòmics necessaris per rebre assistència privada- són ateses per l'administració, per voluntaris, amics, veïns o per ningú.

A l'any 2026 el nombre de persones dependents a Espanya serà de 2.200.000. A Catalunya, en l'actualitat hi ha 1.032.835 de persones majors de 65 anys. D'aquestes, unes 138.400 persones tenen algun tipus de dependència (13,4%) -amb restriccions en activitats instrumentals i bàsiques de la vida quotidiana- i unes 213.797 persones tenen restriccions en activitats instrumentals de la vida quotidiana (20,7%).

El nou Govern de la Generalitat ha de replantejar-se la política de vellesa no només a nivell d'incrementos de serveis i programes, sinó també a nivell de principis, de revisió del model i de finançament. Es fomentarà una política que compti amb la participació de les persones grans, que eviti el seu aïllament i afavoreixi una vida plena i activa, que ajudi les famílies amb persones grans dependents a càrrec seu, que personalitzi els serveis, que professionalitzi el sector d'atenció a la gent gran i que fomenti la comunicació i la sensibilització de la societat.

OBJECTIUS

1. Garantir ingressos econòmics dignes a totes les persones grans.
 - En el marc de la legislació estatal, impulsar la revisió de les pensions (sobretot les no contributives i les de viduïtat, i vetllar per l'increment de les pensions contributives més baixes).
 - Impulsar el debat en relació amb una assegurança a la dependència, a nivell europeu, d'Estat i de Catalunya, que garanteixi, definitivament, la cobertura universal de serveis de qualitat. La provisió de l'assegurança, sempre de caràcter universal, pot ser pública, mixta pública-privada o privada.
2. Envel·lir en el seu entorn .
 - Estendre, incrementar i adaptar els serveis integrals d'atenció a domicili a les persones amb dependència.
 - Coordinar els diferents serveis existents i equilibrar el sector públic i el sector privat en la provisió del Servei Integral d'Atenció a Domicili.
 - Assegurar l'atenció a domicili, o recursos alternatius a la llar que ho requereixi.
 - Garantir un servei de qualitat i, per tant, tenir cura de la formació permanent de les persones que treballen en el Servei Integral d'Atenció a Domicili o/i dels cuidadors familiars o informals.
3. Crear una xarxa d'equipaments i serveis d'oferta pública per a la gent gran. Garantir la proximitat al lloc de vida habitual i la qualitat dels serveis. En definitiva, respondre a una planificació territorial (municipi o mancomunitat de municipis) en base a les necessitats no cobertes.
4. Millorar les condicions d'habitabilitat dels domicilis de la gent gran i eliminar les barreres arquitectòniques urbanes i d'accés als habitatges.
5. Dotar de nous objectius i recursos el programa "Viure en Família".
6. Desenvolupar i executar la Llei d'Acolliment Familiar, Llei 11/2001, de 13 de juliol.
7. Assegurar la coordinació eficaç amb la sanitat, especialment en l'atenció de l'àmbit sociosanitari.

MESURES

Mesures per potenciar els equipaments i les ajudes a la gent gran

- Potenciar els Casals per a la Gent Gran i rescatar-los com a centres socials, sense perdre l'activitat actual però ampliant els serveis i equipaments. Aquests equipaments han de dependre del món local o del sector privat sense ànim de lucre.
- Elaborar un protocol, unificat per a tota Catalunya, que reguli la prestació del Servei Integral Sociosanitari d'Atenció a Domicili.
- Adoptar el copagament dels serveis a la gent gran segons el nivell de renda de l'usuari i la valoració de les seves necessitats específiques.
- Augmentar la cobertura del servei integral d'atenció a domicili de l'1,7% actual al 6% . I incrementar en un mínim de 5 hores setmanals l'atenció. S'adoptarà un rati d'un professional per cada set persones ateses pel Servei Integral Sociosanitari d'Atenció a Domicili.
- Universalitzar, en quatre anys, el servei de teleassistència, lligat a l'atenció a domicili. Per cada 100 terminals de teleassistència es crearà un nou lloc de treball.
- Ampliar la xarxa d'habitatges tutelats d'oferta pública. L'oferta actual és de 445 places d'habitatge tutelat, de les quals 323 són d'oferta pública, amb una cobertura mitjana del 0,031%. Afegir un total de 1.000 places d'habitatges tutelats d'oferta pública per arribar a una cobertura mínim del 0'13%.
- Ampliar el nombre de places de centre de dia d'oferta pública i assegurar el servei de transport als Centres de Dia. Actualment hi ha 6.730 places de centre de dia, de les quals 2.571 són d'oferta pública, amb una cobertura mitjana del 0,25%. Ampliar, en 4 anys, 2.000 noves places d'oferta pública de centre de dia (a raó de 500 places/any) i arribar a una cobertura del 0,44% (per cada 100 persones majors de 65 anys). Per cada sis places de centre de dia es crea un nou lloc de treball.
- Augmentar el nombre de places de residència d'oferta pública. Actualment hi ha 41.996 places de residència, de les quals 16.300 són d'oferta pública, amb una cobertura mitjana de l'1,58%, tot i que molt desigual a nivell comarcal. Oferir 10.000 places noves de residència en el període de 4 anys (a raó de 2.500 places l'any); per arribar a una cobertura d'oferta pública del 2,55%. Reservarem el 5% de les places per estades temporals. Per cada tres places residencials es crearà un nou lloc de treball.

Mesures per impulsar l'acolliment familiar

- Desenvolupar i executar la Llei 11/2001, de 13 de juliol, d'Acolliment Familiar. I com a mesura proposem un programa pilot d'Acolliment Familiar de persones grans com a servei social. Actualment hi ha 0 places d'Acolliment Familiar. Arribar a les 375 places d'Acolliment Familiar en 4 anys.

Potenciar el programa "Viure en Família"

- Desenvolupar el programa “Viure en família”, oferint a les famílies que reuneixin les condicions necessàries un suport econòmic, si opten per tenir a casa una persona dependent (un membre de la seva família). .
- Crear 4.000 places per “Viure en família” en el període de 4 anys (a raó de 1.000 places anuals).
- Concedir una ajuda anual d’entre 5.400 € i 6.500 € segons el grau de dependència; per a famílies amb rendes fins a 21.035,42 € bruts anuals que s’acullin a aquest programa (“Viure en Família”).

Mesures per afavorir l’arranjament d’habitatges.

- Arreglar una mitjana de 100 habitatges cada any (400 habitatges en 4 anys), 20 dels quals hauran de ser habitatges “d’acolliment familiar”. Aquest arranjament ha de contemplar: a) la seva conservació; b) el correcte funcionament de les instal·lacions (aigua, llum, gas), dels serveis sanitaris i de la cuina; c) condicions higièniques, ventilació, desguassos, condicions de seguretat, evacuació en cas d’incendis i barreres arquitectòniques.
- Establir una ajuda per arreglar els habitatges de 6.010,12 € per a persones amb rendes baixes.

Mesures complementàries

- Crear un model sociosanitari d’atenció per a la integració de la xarxa sanitària i social dels serveis per a les persones grans amb dependència.
- Adaptar el sistema sanitari públic a les demandes de les persones grans, en especial davant les malalties cròniques. Prioritzar les prestacions socials i sanitàries que permetin retardar la dependència de les persones grans.

3.2. Prioritat per l'habitatge i uns barris dignes i segurs.

Avui l'accés a l'habitatge de Catalunya és, per raó dels seus preus elevats, difícil per a moltes persones, en particular els joves. El manteniment del parc construït presenta així mateix molts problemes, que tendeixen a concentrar-se sobretot en determinats barris, que requeririen d'operacions de rehabilitació integral.

Els resultats de l'actual conjuntura, agreujada per la manca d'una política d'habitatge de l'actual Govern de la Generalitat capaç de donar resposta a la situació, genera conseqüències d'ordre demogràfic territorial i social.

Les conseqüències demogràfiques més importants són en primer lloc el retard en l'edat d'emancipació dels joves l'any 2000 el 60,7% de joves entre 25 i 29 anys no s'havien emancipat. Aquest fet provoca una demora important en l'edat de reproducció i és una de les raons de la baixa taxa de natalitat.

Les conseqüències territorials són també molt rellevants. En ser els preus relativament més elevats en les ciutats més grans, la demanda tendeix a desplaçar-se cap a localitats menys denses i de poblament més dispers, tot contribuint així als fenòmens de dispersió urbana i a l'increment del consum de sòl.

Les conseqüències socials són de dos ordres. En primer lloc, en l'increment de la població mal allotjada: s'ha estimat que un 13% (300.000 llars i 700.000 persones, en particular joves, nous nuclis familiars, persones acabades d'arribar i vells) de la població catalana està mal allotjada, prop d'un terç d'aquest conjunt (és a dir unes 90.000 llars i 210.000 persones) es troba en situació clarament deficient o de precarietat (persones sense sostre, en infrahabitatge o amb greus dificultats per a mantenir-se en l'habitatge actual). En segon lloc, en la concentració territorial de la part menys solvent de la demanda. Aquesta tendeix a concentrar-se lògicament en les àrees urbanes de preu més baix que són les més mal equipades i, en ocasions, degradades.

En definitiva, ni el Pla d'Habitatge 1998-2001 ni el Pla de Xoc d'Habitatge i Sòl 2000-2003 van assolir uns resultats superiors al 30%. El nou Pla –Pla Català de l'Habitatge 2002-2007– no contempla ni polítiques prioritàries de lloguer, ni mesures d'accés al sòl assequible (cessió, lloguer, etc.) per a la construcció d'habitatge protegit, ni de control de les segones transmissions d'Habitatge de Protecció Oficial, ni de foment dels patrimonis públics de sòl i habitatge, ni d'intervenció integral en barris, ni preveu l'acord estratègic amb els promotors privats o sense afany de lucre.

En conjunt, el nombre d'habitatges protegits ha conegut una forta caiguda, de 17.876 unitats l'any 1996 fins a 2176 l'any 2000 Això implica que la quota de mercat de l'habitatge protegit a Catalunya ha passat d'un 34,2% al 4,0%. Per dir-ho pla: només 1 de cada 25 habitatges que es fa avui a Catalunya gaudeix d'alguna forma de protecció.

Habitatge accessible

Davant d'aquesta situació el nou Govern de la Generalitat desenvoluparà una política d'habitatge basada en un doble compromís: facilitar l'accés a l'habitatge i rehabilitar els barris que ho requereixin.

D'aquesta manera, volem garantir l'accés a l'habitatge, sobretot pels sectors més vulnerables, i, per això, apostem per una política de lloguer potent –promoció, construcció i tractament fiscal–, per la promoció de l'habitatge de protecció oficial (HPO) i el reforçament del parc públic d'habitatge.

OBJECTIUS

1. El foment de l'habitatge de lloguer, mitjançant un tractament fiscal favorable a la demanda i/o d'ajuts a les famílies.
2. L'impuls de l'habitatge protegit mitjançant un sistema d'ajuts als promotors públics i privats de l'habitatge protegit per tal d'incrementar i ampliar l'oferta a nivell de mercat (en matèria de sòl fonamentalment).
3. La rehabilitació del parc construït mitjançant una nova política de control, manteniment, adaptació, renovació i /o reconversió del parc construït, tant en el medi urbà com en el rural.

MESURES

Mesures en matèria de sòl i urbanisme

- Reservar sòl per a l'habitatge protegit (amb un mínim de 25% dels nous aprofitaments en sòl urbà i del 50% en sòl urbanitzable).
- Ampliar el Patrimoni públic de sòl de la Generalitat, donant suport a la creació i consolidació dels patrimonis municipals de sòl i aplicant els recursos procedents de l'Estat per a la creació dels fons.
- Cedir sòl públic, en règim de lloguer, per a la construcció de l'habitatge protegit.

Mesures en matèria de lloguer

- Aplicar 600 € anuals de desgravació fiscal a aplicar sobre el tram autonòmic de l'IRPF, o ajut directe equivalent a fons perdut, per despeses de lloguer de l'habitatge principal, al qual podran acollir-se totes les famílies amb ingressos inferiors a 21.035 € anuals (3,5 vegades el salari mínim). 200.000 famílies es beneficiaran de la implementació d'aquesta mesura.
- Promoure mesures fiscals per fomentar el mercat de lloguer: negociació de la reducció de l'IVA en les promocions de lloguer i bonificació per dos anys de l'ITP a la compra d'habitatge que es destini a lloguer.
- Dins el Pla de promoció i construcció d'Habitatges de Protecció Oficial, destinar aproximadament el 50% en règim de lloguer dins el pla de promoció d'habitatges públics.
- Establir ajudes específiques per afavorir la rehabilitació adreçada a lloguer i donar suport des de la gestió pública al foment del mercat de lloguer.

Mesures en matèria de rehabilitació urbana

- Realitzar 37.000 actuacions de rehabilitació urbana que puguin allotjar un nombre similar de famílies.
- Afavorir el millor tractament fiscal de la rehabilitació (bonificació de les taxes municipals sobre obres de rehabilitació), així com la modificació de la normativa d'ajuts a la rehabilitació.
- Estimular l'aparició d'agents rehabilitadors de caràcter local o sense ànim de lucre.
- Establir programes específics per a l'eradicació de l'infrahabitatge.
- Influir en l'adaptació de les característiques de l'habitatge a noves necessitats de la demanda (eliminació de barreres, instal·lació d'ascensors, etc).
- Promoure l'increment dels ajuts per a la rehabilitació d'habitatges rurals destinats a primera residència.

Mesures en matèria de gestió del parc construït.

- Unificar les funcions de diagnosi, control, inspecció i avaluació de l'estat del Parc de l'Habitatge.
- Portar a terme diferents actuacions per incrementar en 4.000 habitatges (1.000 habitatges a l'any) el parc públic construït, mitjançant mecanismes de rescat dels habitatges de protecció oficial (HPO) o compra de pisos buits.
- Adoptar noves mesures de control de les condicions d'habitabilitat i seguretat de l'habitatge existent.
- Crear el registre municipal de pisos buits.
- Establir mesures per garantir l'accessibilitat per a totes les persones.

Mesures en matèria de l'habitatge protegit

- Promoció i construcció de 42.000 habitatges de Protecció Oficial (HPO), 14.000 dels quals seran promoguts directament per l'INCASOL, i aproximadament un 20.000 seran en règim de lloguer.
- Establir ajuts de suport a la promoció de l'habitatge protegit que permeti la subvenció directa als promotors per garantir la cobertura del diferencial del cost del sòl en la construcció de l'habitatge de protecció oficial
- Establir nous sistemes de cessió o lloguer de sòl per a la construcció de l'habitatge de protecció oficial.
- Modificar la normativa per tal d'ampliar el concepte d'habitatge protegit a tots els efectes, a qualsevol habitatge (nou o de segona mà) que respecti els preus màxims de venda i

s'adreça a població amb ingressos per sota de les 3,5 vegades els salari mínim interprofessional

Mesures en matèria d'ajuts a la solvència de la demanda

- Promoure programes específics de préstecs subsidiats per l'accés a l'habitatge protegit per a joves, persones grans, llars monoparentals, nous residents, persones amb discapacitat i persones que viuen en condicions d'infrahabitatge.
- Bonificar l'ITP per a les famílies nombroses en l'adquisició del primer habitatge i quan la renda no superi els 36.000 euros anuals.
- Incloure en la desgravació de l'IRPF (tram autonòmic) les despeses de lloguer o un ajut a fons perdut per les famílies amb menys recursos.

Mesures en matèria d'intermediació no lucrativa i mediació social

- Crear serveis de mediació (públics i/o concertats) per facilitar el suport als sectors més vulnerables del mercat.
- Fomentar les cooperatives d'habitatge, establint un percentatge de reserva per a la promoció d'habitatge de protecció oficial (HPO) i donar-lo a gestionar per cooperatives.
- Reglamentar la figura del promotor d'habitatge social sense ànim de lucre.

Mesures en matèria de política fiscal

A més de les desgravacions ja especificades anteriorment, es promouran les següents:

- Aplicació de l'IVA superreduït (4%) a qualsevol modalitat d'Habitatge de Protecció Oficial.
- Regular la declaració d'exempció per a les subvencions rebudes en l'adquisició d'Habitatge de Protecció Oficial.
- Bonificar les taxes de llicències i impostos sobre la construcció en qualsevol modalitat d'Habitatge de Protecció Oficial.
- Bonificar l'IBI en el període de construcció d'Habitatge de Protecció Oficial destinat a lloguer.
- Bonificar l'IBI als habitatges protegits destinats a lloguer durant tot el període de vigència d'aquest règim.
- Eliminar l'IAE sobre la promoció d'Habitatge de Protecció Oficial de lloguer.

Barris dignes i ciutats segures

La problemàtica de l'habitatge s'acompanya, a més, de la situació difícil en la que es troben molts barris de Catalunya, situats sobretot en les grans àrees urbanes. Són molts els

ajuntaments que han tractat d'emprendre accions de rehabilitació a gran escala en àrees d'aquest tipus. De fet s'han obtingut alguns èxits notables en alguns barris de ciutats de Catalunya. En aquestes accions han comptat, sovint, amb la complicitat del sector privat, de les associacions veïnals i de les institucions europees. La intervenció dels successius governs de la Generalitat en aquest camp ha estat, però, massa tímida i erràtica, limitada per visions estretament sectorials, faltada de recursos i sense un projecte de conjunt.

En efecte, tot i la millora que, en termes generals, han conegut les viles i ciutats de Catalunya en els darrers vint anys, àrees molt importants de les nostres ciutats pateixen problemes importants d'ordre urbanístic i social, que en ocasions, lluny de resoldre's, tendeixen clarament a empitjorar. De fet, un 55% del sòl residencial de l'àmbit metropolità, on habita dues terceres parts de la població de Catalunya tenen algun tipus de dèficits de qualitat (urbanització, ordenació, equipaments o accessibilitat).

Aquests dèficits afecten amb particular intensitat els nuclis antics, les àrees d'expansió urbana i els polígons d'habitatge. En la major part dels casos, les carències urbanístiques es troben acompanyades, a més, per una problemàtica social: envelliment, baix nivell de renda, pèrdua de població i concentració de grups amb necessitats especials. Entre aquestes àrees destaquen, per la gravetat dels problemes que s'hi plantegen, una sèrie de barris que representen un 7% de la superfície residencial, amb uns 180.000 habitatges i una població de uns 400.000 habitants. En aquestes àrees els dèficits superposats d'ordenació, edificació i benestar requereixen d'operacions d'intervenció integrals.

OBJECTIUS

1. Impulsar la rehabilitació integral dels barris, mitjançant la posada en marxa del Pla d'Intervenció Integrada en Barris que requereixen atenció especial adreçada a la rehabilitació de l'habitatge, la millora dels equipaments i l'impuls de l'activitat econòmica.

MESURES

Mesura en matèria d'intervenció integral en barris

- Emprendre la rehabilitació integral de 40 barris de tot Catalunya en un període de 4 anys, mitjançant la posada en marxa del Pla d'Intervenció Integrada en Barris que requereixen atenció especial. La rehabilitació estarà adreçada tant a l'habitatge, com a la millora dels equipaments i l'impuls de l'activitat econòmica.
- Crear un Fons de foment per a barris i àrees urbanes que requereixen d'atenció especial amb una dotació de 600 milions d'€, procedents en part dels fons europeus.
- Concertar les actuacions amb els ajuntaments i altres administracions locals per a la intervenció conjunta.

3.3. Drets de les dones i igualtat d'oportunitats

A Catalunya, des de l'adveniment de la democràcia s'han produït canvis accelerats en la situació de les dones, especialment si ens comparem amb altres països europeus. Això ha estat degut fonamentalment a l'acció de les dones que no s'han resignat al paper que, tradicionalment, se'ls havia atorgat i han trencat la frontera que separava l'àmbit públic del privat, l'antiga i persistent estructura social que perpetuava la divisió sexual del treball entre homes i dones. Canvis que afecten tant les millores legislatives de les que ens hem anat dotant com, sobretot, la mentalitat de les dones respecte al seu lloc i les seves potencialitats en la societat.

Aquests canvis es concreten en algunes dades espectaculars, com ara la feminització de les universitats o l'increment de la taxa d'activitat femenina (el nombre de dones que volen accedir al mercat laboral). No obstant, aquestes dades no ens poden fer oblidar una realitat no tan positiva, que ens mostra com el nivell d'atur entre les dones és molt superior al masculí, malgrat la seva formació superior. Es constata també com les diferències d'ocupació s'agreugen quan les dones estan en edat de fertilitat, essent en aquests casos molt més difícil accedir a un lloc de treball. Si tenim en compte que les dones són les qui més pateixen la precarietat contractual i les qui menys cobren subsidi d'atur, en totes les edats, es comprèn perquè es parla de la feminització de la pobresa, un risc que amenaça totes les dones però especialment aquelles que viuen soles per decisió pròpia o per circumstàncies de separació o viduïtat. Aquests factors ens dibuixen un quadre on, a totes llums, manca una política decidida envers l'ocupació i l'eradicació de la pobresa entre les dones.

I què podem dir de les afortunades que han trobat una feina? També en aquests casos hi ha senyals d'alarma que ens han de fer estar alerta. Observem com les dones continuen cobrant un sou sensiblement inferior al dels homes per un mateix treball realitzat i també com moltes dones s'enfronten amb dificultats per a la seva promoció laboral, especialment si es tracta d'accedir a llocs de direcció. És e que se'n diu el "sostre de vidre", un fenomen de segregació vertical que es produeix tant en l'empresa privada com en l'àmbit públic i polític. Els i les socialistes volem una societat on el saber de les dones i les seves aportacions estiguin reconegudes amb valor específic, i on la igualtat d'oportunitats en el mercat laboral i dins de les organitzacions estigui absolutament garantida.

D'altra banda, les circumstàncies socials fan que en aquests moments les dones joves no puguin decidir lliurement sobre la seva maternitat. Les reivindicacions clàssiques sobre el dret a la no maternitat han donat pas a una situació en què les dones no tenen llibertat real per decidir en quin moment volen tenir fills ni quants en volen. Es planteja la necessitat de triar entre la independència econòmica o bé la carrera professional i la maternitat. Cal, per tant, garantir la llibertat d'elecció entre les dones. És evident que l'organització social no està responnent a les necessitats individuals ni familiars en la cura de les persones ni en els usos del temps, circumstàncies que obliguen a moltes dones a realitzar dobles i fins i tot triples jornades (quan fan treball voluntari o comunitari) que repercuteixen en la seva salut i en la qualitat de vida de tota la societat.

I per tenir cura de la salut de les dones, no podem oblidar la necessitat d'una assistència sanitària pública universal amb visió de gènere. Certament, la introducció de la targeta sanitària individual ha suposat una autonomia més gran per a les dones, que poden accedir al sistema sanitari com a ciutadanes i no com a dependents d'un treballador (com succeïa fins ara). Malgrat això, en les prestacions no cobertes pel sistema públic i en tot l'entorn sanitari

cal acceptar que encara existeixen diferències de gènere que deriven en desigualtats vers les dones. Es basen sobretot en imatges socials i prejudicis sobre la malaltia que en ocasions prioritzen l'atenció i el diagnòstic terapèutic en els homes respecte les dones, donant també un valor diferent a les queixes i símptomes femenins respecte els masculins. Així mateix persisteixen diferències en els assatjos clínics, tant en la seva realització ja que la majoria de vegades es fan amb homes, com en la interpretació de resultats, on a vegades la complexitat de la biologia femenina no està prou contemplada. Cal, en definitiva, fer un esforç per introduir la perspectiva de gènere en la salut al llarg de tots els cicles de la vida de les dones, valorant les seves especificitats en quant a morbiditat i fins i tot mortalitat. Cal treure les dones de la invisibilitat que han tingut per la ciència en general i la medicina en particular per tal que la nostra societat sigui tan justa com pretenem.

Finalment, com a socialistes, ens neguem també a tancar els ulls davant d'un problema tan greu com és el de la violència vers les dones. Només una política basada en el respecte i la igualtat d'oportunitats entre els sexes aconseguirà una Catalunya lliure de violència de gènere. Una mort setmanal de mitjana és molt més del que una societat conscient pot suportar. Es tracta d'una violència irracional, sustentada en arguments antiquíssims de la dona com a propietat masculina i de la que moltes persones encara no han comprès que poden ser còmplices si no es solidaritzen amb les víctimes, si no protegeixen les vides de les dones maltractades, si no treballem per una seguretat absoluta de cada una de les dones del nostre país. S'estima que la violència física afecta a unes 100.000 catalanes i la violència psicològica a més del cinquanta per cent de les dones. Amb aquestes dades, ningú pot quedar-se indiferent. Treballarem per a sensibilitzar la societat i aconseguir actuacions actives contra la violència. Treballarem per a no deixar impunes les agressions ni als agressors, treballarem per a educar al nostre jovent en la igualtat d'oportunitats i la independència de cada ésser humà. Només així estarem en el camí d'una societat en pau on les dones siguin valorades.

Com a resposta a aquestes situacions descrites, el nou Govern de la Generalitat proposarà un **nou contracte social** entre homes i dones que arribi a tots els àmbits de la nostra cultura, tant públics com privats. Això implica la reformulació de la distribució actual de tasques entre dones i homes per tal d'aconseguir una igualtat d'oportunitats efectiva. Implica també, com a eix fonamental de la nostra política, transformar les actituds i els valors socials que condicionen la imatge de les dones construïda a través de l'educació, el llenguatge i els mitjans de comunicació. Només així s'assoliran els objectius essencials d'aquest nou pacte social entre homes i dones que propugnem i que consisteixen en:

- Compartir responsabilitats familiars
- Compartir el treball
- Compartir el poder
- Promoure les condicions que possibilitin aquesta societat en igualtat d'oportunitats

La nova distribució de funcions, juntament amb el reconeixement social de les aportacions específiques de les dones permetrà superar els rols sexistes i crear una societat on dones i homes puguin desenvolupar les seves capacitats i enriquir-se mútuament en la vida personal, familiar i social.

OBJECTIUS

Les línies estratègiques de govern que conduiran a aquest nou pacte social entre dones i homes són les següents:

2. Aconseguir la transversalitat efectiva en el desenvolupament de les polítiques de govern
3. Lluitar per una Catalunya lliure de violència vers les dones
4. Assolir la igualtat d'oportunitats al mercat laboral
5. Treballar pels nous usos del temps: conciliació de la vida laboral, familiar i personal
6. Les polítiques de mobilitat quotidiana han de garantir l'accessibilitat per tots i per totes
7. Incentivar la participació de les dones i les xarxes socials
8. Oferir una atenció integral davant les necessitats de les dones
9. Promoure nous valors socials envers les dones

MESURES

Mesures per aconseguir la transversalitat efectiva en el desenvolupament de les polítiques de govern

- Presentar un Projecte de Llei per a la igualtat d'oportunitats, que englobi tots els sectors polítics i socials implicats.
- Incorporar la perspectiva de gènere als nous programes de govern, decrets, projectes de llei i revisar els que ja existeixen, seguint la normativa que ha elaborat la UE.

Mesures per lluitar per una Catalunya lliure de violència vers les dones

- Desenvolupar un Pla Integral contra la violència de gènere, s'avaluarà i pressupostarà bianualment.
- Estudiar l'impacte de la violència vers a les dones i elaborar mapes de recursos públics per a les dones víctimes de maltractaments (a nivell autonòmic, provincial i local), recursos privats i també mapes de serveis que ofereixen les associacions de dones i d'altres entitats.
- Impulsar un circuit de coordinació a Catalunya d'atenció i detecció de la violència de gènere. Mitjançant una Comissió Permanent Interdisciplinària elaborarà els protocols d'actuació pertinents i coordinarà les actuacions entre els diferents agents implicats com ara els serveis sanitaris, policials, judicials, socials i els ens locals. Així mateix, garantirà l'atenció de qualitat i calidesa envers les dones, el compliment de la legislació, la protecció i la recuperació personal de les dones que pateixen maltractaments. Aquest àmbit definirà mesures de formació específica de personal i protocols d'actuació efectiva.
- Desplegar al territori conjuntament amb les entitats locals Punts d'Informació i Atenció a les Dones per atendre les seves necessitats, promoure la seva autonomia i eradicar la violència vers les dones. Aquests punts, un per cada 150.000 habitants, han d'estar integrats per treballador(e)s socials, professionals de la psicologia i de l'assessorament jurídic. Aquests espais de proximitat tenen la triple funció de finestra única on rebre

informació i primera atenció en casos de violència de gènere i d'altres temes d'interès per a les dones, la promoció de l'emancipació de les dones i el treball amb la societat per tal d'aconseguir una tolerància zero vers la violència vers les dones.

- Crear Centres d'Atenció a les dones que pateixen violència, un a cada Regió, equipaments d'atenció integral especialitzats i de referència per a tots els serveis de la zona. Destinats ala recuperació personal i socioeconòmica de les dones, impuls de Plans d'emancipació (inserció laboral i accés a l'habitatge).
- Garantir la creació d'una xarxa equipaments d'acollida que respongui a les diverses necessitats de les dones: centres d'urgència (en col·laboració amb els Ajuntaments) – un a cada Regió-, cases d'acollida, cases de recuperació integral i pisos pont . Garantir per tant l'existència i l'accés a aquests recursos per part de les dones a tot el territori de Catalunya.
- Crear fiscalies especials, jutjats que atenguin de forma específica els casos de violència de gènere, dotant així de majors recursos les fiscalies i reforçant el torn d'oficina.
- Arribar a acords socials incloent als mitjans de comunicació, per a dur a terme accions per a la eradicació de la violència de gènere, especialment de conscienciació de la ciutadania per tal d'aconseguir la tolerància zero vers a la violència de gènere.
- Promoure accions formatives amb infants i joves, tant en l'àmbit de l'educació formal com la informal, per a la prevenció de les relacions abusives i el foment d'aprenentatges de models alternatius de convivència en el marc d'una cultura per la pau.
- Prevenir, detectar i perseguir judicialment l'assetjament sexual i moral (*mobbing*) al lloc de treball i a d'altres àmbits on pugui produir-se.

Mesures per assolir la igualtat d'oportunitats al mercat laboral

- Crear l'Oficina per a la Igualtat de les Dones al Mercat de Treball, depenent de l'Institut Català de la Dona (ICD). Aquesta oficina ha d'impulsar les mesures específiques per assolir la igualtat d'oportunitats de les dones en l'accés i en les condicions de treball.
- Promoure programes estratègics d'acció positiva, formació i sensibilització per a la igualtat d'oportunitats en la línia de la responsabilitat social de les organitzacions empresarials.
- Posar en funcionament programes d'informació a treballadors/es i empresaris/es, dels drets i deures sobre la igualtat d'oportunitats, i sobre l'eliminació de les discriminacions de gènere.
- Fomentar la sensibilització, formació i la posterior ocupació de les dones en professions científiques i tècniques
- Fomentar els projectes d'autoocupació especialment orientats a millor les ocupacions de les dones i establir programes formatius orientats a la formació de les dones per a la direcció.
- Adreçar programes de formació, assessorament i ocupació als col·lectius de dones amb més dificultats per a la inserció laboral com ara dones amb poca qualificació professional,

dones majors de 45 anys, dones soles amb responsabilitats familiars, dones immigrants, etc.

- Presentar un informe sobre l'estat de les situacions de discriminació vers les dones al Parlament de Catalunya durant el primer semestre de cada any per part de la Conselleria de Treball.

Mesures pels nous usos del temps: conciliació de la vida laboral, familiar i personal

- Facilitar l'organització del treball de forma flexible per als treballador(e)s així com la flexibilitat a les escoles i al teixit comercial.
- Afavorir el repartiment del treball remunerat i no remunerat, la disminució de l'atur i la conciliació de la vida familiar, laboral i personal promulgant la jornada de treball de 35 hores.
- Introduir en les negociacions de convenis col·lectius més oportunitats de conciliació de la vida laboral, familiar i personal mitjançant la incentivació dels còmputos anuals dels horaris de treball, la incentivació del treball a temps parcial tant per homes com per dones sempre que sigui indefinit, reversible a voluntat del treballador/a i no precari.

Mesures per han de garantir l'accessibilitat per tots i per totes

- Fer dels mitjans de transports instruments que garanteixin l'accessibilitat als llocs de treball, a l'assistència sanitària, a l'oci i als equipaments culturals, sense discriminació de gènere.
- Apostar pels transports que tinguin un us menys discriminatori, com son els mitjans col·lectius i públics.
- Introduir en els plans de mobilitat urbans i territorials la perspectiva de gènere, perquè els homes i les dones vivim de forma diferent la ciutat i cal comptar amb aquestes diferències perquè no esdevinguin desigualtats d'accés.

Mesures per incentivar la participació de les dones i les xarxes socials

- Fomentar l'accés a Internet per part de les dones com una eina estratègica de participació social que possibilita el treball comú i la comunicació entre dones diverses, per tal de visibilitzar el saber de les dones a l'àmbit públic.
- Impulsar nous models de liderat que incorporin els valors de direcció femenins com ara el treball en equip, la horitzontalitat en els llocs de treball, les estructures flexibles, etc. com una forma d'enriquir les organitzacions i la vida social
- Incloure a la llei electoral catalana la presència equilibrada d'homes i dones a les candidatures, assumir la paritat com una de les mesures bàsiques per assolir la democràcia plena i compartida. Impulsar la presència paritària de les dones a tots els àmbits de la vida pública catalana : organitzacions empresarials, culturals , organismes de representació agraris, socials

Mesures per oferir una atenció integral davant les necessitats de les dones

- Analitzar i publicar sistemàticament les repercussions de la salut física i mental de les dones contractades a temps parcial.
- Incloure en l'anàlisi i programes de salut laboral els riscos psicosocials i els de la doble jornada sobre la salut de les dones.
- Promoure polítiques de salut que permetin la qualitat de vida i la independència de les dones, sobretot en edat avançades.
- Estudiar la viabilitat de la Renda Bàsica Universal com a mesura que podria eradicar la feminització de la pobresa, especialment amb dones soles o dones grans.
- Oferir informació i formació específica a les dones de zones rurals tenint en compte les seves necessitats i circumstàncies per tal d'augmentar el seu nivell d'autonomia i liderat.

Mesures per a promoure nous valors socials envers les dones

- Convertir la Generalitat en una institució exemplificadora respecte la igualtat d'oportunitats i la conciliació de la vida laboral, familiar i personal.
- Treballar per una nova cultura social que contempli les dones i les seves característiques com un valor fonamental i necessari per a la existència humana. Respectar les decisions sobre la maternitat, l'educació dels fills i filles i qualsevol àmbit social en el marc del respecte a l'autoritat i el saber femení.
- Adreçar campanyes als homes (infants, joves i adults) sobre actituds alternatives de vida respecte la cura de la família, la conciliació de la vida laboral, familiar i personal, el repartiment del treball domèstic i, especialment sobre la necessitat d'una convivència no violenta i respectuosa. Formar-los en els valors d'una nova masculinitat.
- Treballar en el concepte de "feminització de la política", redefinint els espais públics i privats, extenent la democràcia a l'esfera domèstica, introduint nous temes a les agendes polítiques (com ara la sexualitat, la maternitat, l'avortament, el medi ambient, la cura de les persones, la pau o d'altres que interessin específicament a les dones) repensant les ciutats d'acord a les aportacions de les dones i reforçant la política de participació femenina.
- Aprofundir en la coeducació (tant amb professor(e)s com amb l'alumnat) com un mecanisme essencial per a assolir la igualtat d'oportunitats entre homes i dones.
- Donar suport a accions en àmbits educatius encaminades a difondre valors d'igualtat d'oportunitats entre noies i nois. Introduir als plans d'estudi assignatures transversals sobre igualtat encaminades a fomentar valors de solidaritat i convivència cívica

3.4. Llibertat sexual

La situació social de les persones homosexuals ha millorat en els darrers temps. En la majoria dels països democràtics els gais i les lesbianes han vist reconeguts drets comuns, i un prestigi social que fins ara els hi eren negats. Els darrers vint anys a Catalunya i a l'Estat Espanyol no han estat una excepció a aquest progrés.

Gais i lesbianes aporten a la societat actual un seguit de valors com a comunitat. Han conformat una xarxa social informal que, de manera continua transmet a la societat missatges a favor del respecte a la diversitat sexual i afectiva. El viu i deixa viure. Una altra contribució a la societat es una redefinició no sexista, ni heterosexista de les identitats masculina i femenina. Aquest avenç en els drets que s'ha produït en el darrer temps a la societat és un clar exemple de la necessitat de majors espais de llibertat en els àmbits de la sexualitat i l'afectivitat. La presència creixent de gais i lesbianes a la vida social, d'una manera visible, demostra que la seva contribució és indispensable a la vida col·lectiva. La seva igualtat i llibertat és profitosa per al conjunt de la societat.

Les accions destinades a la millora de la qualitat de vida dels gais i les lesbianes, sovint s'han desenvolupat des de l'actitud de la tolerància. Els gais i les lesbianes creuen que ha estat aquesta una perspectiva errònia del tractament de les seves reivindicacions. La tolerància en si mateixa es un mecanisme de control de les minories, ja que per definició allò que no agrada es tolera. Tolerància no es sinònim de normalització, es tolera als dissidents mentre no pretenguin exercir drets ciutadans comuns. La tolerància es un acte de caritat, que res resol. Des del nou Govern de la Generalitat treballarem per una igualtat real.

I és que, malgrat aquests avanços i integració, encara queda molt per fer. La llibertat i la igualtat dels gais i les lesbianes no són del tot reals i efectives. La presència social de les dones i els homes homosexuals (i el seu tractament) encara és inferior a la dels homes i les dones heterosexuels, no s'ha avançat prou en el reconeixement i l'aplicació efectiva de les normes legals que regulen el dret a la igualtat d'oportunitats. La identitat gai i lesbiana segueix sent un fenomen clarament urbà. La vivència d'una manera visible de la pròpia homosexualitat encara comporta un cost social de marginació i discriminació.

La política educativa segueix sense prestar l'atenció deguda al fenomen de la pluralitat sexual, i familiar. La dona lesbiana segueix patint un doble procés de control social. Als tòpics de sempre sobre els gais i les lesbianes s'han afegit d'altres que intentant positivitzar la homosexualitat, però que no deixen de constrenyir-la en uns rols que no es corresponen a la realitat de diversitat i pluralitat de les persones homosexuals. La situació en la major part del món continua sent catastròfica: l'assassinat, la tortura i el menyspreu envers gais i lesbianes continuen sent quotidianes en els països del Sud, mentre que a Occident els gais i les lesbianes no hem deixat de ser ciutadans de segona, paries socials als que la nostra diversitat sexual i afectiva ens ha fet mereixedors del càstig legal i l'ostracisme social. Finalment, els i les transsexuals pateixen actituds socials de rebuig, així com diverses limitacions legals que fan que no puguin la seva condició amb la plenitud necessària.

El nou Govern de la Generalitat tindrà com a referent central la plena igualtat de les persones, així com la igualtat bàsica entre tots els éssers humans. És una evidència que la sexualitat i l'afectivitat no poden en cap cas constituir un impediment per al ple i lliure desenvolupament de la personalitat, ni ser tampoc un factor de desigualtat. Si l'homosexualitat es un manifestació més de la pluralitat sexual i afectiva de les persones, el nou Govern assumirà

l'homosexualitat com una forma de sexualitat i afectivitat plenament equiparable a l'heterosexualitat.

Per això, el garantir el lliure exercici de la sexualitat i l'afectivitat com un dret de les ciutadanes i els ciutadans serà una prioritat del nou Govern de la Generalitat. Hem de fer de la llibertat sexual de les persones una llibertat efectiva i real. Treballar per una llibertat plena de les dones i els homes, aquest ha de ser el sentit de la llibertat al segle XXI.

OBJECTIUS

1. Assolir la plena igualtat de gais, lesbianes i transsexuals i promoure la normalització del fet homosexual i transsexual.
2. Vetllar pels drets de gais, lesbianes i transsexuals per a la lliure expressió de la seva sexualitat i al desenvolupament de la personalitat i assegurar l'equiparació legal del fet homosexual i transsexual.
3. Garantir el respecte a la dignitat de la persona independentment de la seva orientació sexual i defensa de la no-discriminació per motiu d'opció sexual.
4. Donar suport en la lluita contra la sida, com a malaltia que ens afecta a tots i a totes.

MESURES

Mesures pel foment de la igualtat d'aquests col·lectius

- Donar suport a les actuacions i iniciatives de les associacions de gais i lesbianes, o d'aquelles que en un marc d'actuació més àmplia en la defensa de la igualtat o la diversitat, inclogui la normalització d'aquest col·lectiu.
- Propiciar el treball conjunt de col·laboració entre les organitzacions socials i els col·lectius sense ànim de lucre que treballen en la defensa dels drets dels gais i lesbianes i totes les administracions per tal de promoure els valors de respecte i igualtat.
- Defensa davant situacions de discriminació de persones homosexuals, ja sigui mitjançant serveis específics de suport, o bé a través de la inclusió d'aquest col·lectiu de forma específica en els serveis de defensa dels drets dels ciutadans (defensor del ciutadà, oficina per a la no discriminació....).
- Promocionar la prevenció de la sida en la comunitat gai-lèsbica i atendre a les persones seropositives amb situació de dependència, garantint el ple respecte a la seu estil de vida.

Mesures pel reconeixement dels drets dels homosexuals i dels transsexuals

- Equiparar parelles de fet, amb independència de la seva orientació sexual, en el conjunt d'ajuts i suports, (serveis socials, política d'habitatge, formació, treball, etc.).

- Revisió del Codi de Família i de la Llei d'unions estables de parella per incloure-hi el tractament de l'homosexualitat en tots els seus aspectes i donar curs als parlaments català i espanyol de la regulació dels drets de matrimoni i adopció.
- Establir el diàleg entre l'Administració i el conjunt d'associacions legalment constituïdes d'aquest àmbit, a fi de remoure tots els obstacles per la plena igualtat de les persones en raó de la seva orientació sexual i gènere. Garantir el desenvolupament de les polítiques d'igualtat que en resultin en tots els sectors (joventut, immigració, gent gran...).
- Obrir un espai de reflexió entre les associacions de gais i lesbianes i el conjunt de la comunitat educativa, per tal de tractar en profunditat el fet de la llibertat sexual i la introducció de mesures pedagògiques antidiscriminatòries.

3.5. Facilitar l'emancipació dels joves.

El jovent de la Catalunya d'avui és format per una de les generacions més preparades i amb més capacitats de transformació de la història d'aquest país. Però al costat d'aquesta realitat, molts joves troben contínues dificultats que els impedeixen de poder desenvolupar plenament els seus projectes de vida, de trobar ocupacions on aportar els seus coneixements, d'emancipar-se i d'entrar a la vida adulta.

La majoria de les persones joves no poden emancipar-se i resten en els domicilis paternals fins el 30 anys o més. L'any 2002, el 67% de joves entre 25 i 29 encara vivien a casa dels pares. L'índex de joves membres d'associacions, molt baix i molt per sota de la mitjana europea, mostra que la condició juvenil, generosa en les seves respostes solidàries davant les injustícies de la societat, no troba en l'associacionisme una forma vàlida d'expressió de les seves inquietuds.

L'actual govern de la Generalitat ha fet poc per modificar aquesta situació. L'existència del Pla Nacional de Joventut no ha sigut suficient per respondre a les necessitats d'aquesta nova condició juvenil. Han faltat recursos i capacitat d'implementació concertada amb totes les administracions per a dur a terme dur a terme polítiques actives i eficaces. El Pla ha servit, sobretot per fer activitat publicitària.

La condició juvenil, amb noves necessitats, exigeix que el Govern de la Generalitat faciliti les condicions necessàries perquè els joves puguin emancipar-se. Emancipar-se significa assolir el màxim desenvolupament personal: entre altres coses, accés a un treball i a un habitatge.

El nou Govern de la Generalitat assumeixi la qüestió de l'emancipació juvenil com un tema prioritari. El nou Govern de la Generalitat ha d'ordenar la seva política de joventut entorn a tres eixos bàsics: l'educació i la cultura, el treball i l'habitatge.

Un sistema educatiu on tant l'ensenyament professional, com la formació universitària de grau mig i superior de titularitat pública siguin els protagonistes i impulsors de la formació continuada, a través de la reorientació i ampliació de les seves funcions tradicionals.

En l'àmbit del treball, té especial importància reduir la temporalitat i combatre la inestabilitat i la inseguretat laboral. A llocs de treball fixes, contractes indefinits. A igual treball, igual salari.

Cap jove sense més formació o treball garantits a l'acabar l'etapa d'educació obligatòria.

En l'àmbit de l'habitatge, el nou Govern de la Generalitat arbitrarà un paquet d'accions adreçades a afavorir l'accés dels joves a un habitatge, en lloguer o propietat.

OBJECTIUS

Els tres eixos d'una política adequada de joventut se situen fonamentalment en torn de la **formació**, el **treball** i l'**habitatge**. Sobre aquests eixos se situen les Taules d'Emancipació Juvenil, que esdevindran la xarxa d'actuació de les administracions públiques en matèria de joventut. Integrant en un mateix centre els serveis fins ara dispersos, es podrà atendre de

forma combinada i personalitzada les necessitats de cada persona jove en un territori determinat.

Aquests centres permetran:

1. Conèixer en profunditat els mercats locals de treball, formació i habitatge del territori.
2. Identificar les necessitats i particularitats d'aquests territoris.
3. Establir una xarxa de relacions amb els agents econòmics i socials locals implicats.
4. Desenvolupar polítiques personalitzades segons les singularitats del mercat de destí.
5. Intermediar entre joves i empleadors, centres de formació i ofertants d'habitatge de lloguer o compra.

Les Taules, actuaran com a “punts de servei” on es pugui tractar i resoldre de forma personalitzada i integral la problemàtica juvenil al voltant dels tres eixos bàsics.

MESURES

Mesures per fomentar la formació dels joves

- Potenciar que els programes de garantia social (PGS) cerquin la reinserció en el sistema educatiu i no solament la sortida ocupacional.
- Desenvolupar una política de beques que incentivi als alumnes capacitats per continuar els estudis enfront de l'alternativa d'incorporar-se al mercat de treball, en la perspectiva d'assolir una taxa d'escolarització postobligatòria del 80% de les persones entre 16 i 25 anys.
- Potenciar i prestigiar el cicles formatius professionals especialment els vinculats amb els oficis.
- Afavorir la possibilitat d'alternar formació i treball.
- Consolidar un sector no universitari d'ensenyament superior per donar resposta a les necessitats tècniques del sector productiu del nostre país vinculant l'ensenyament al progrés social i econòmic a través del teixit associatiu i del món empresarial.

Mesures per fomentar la inserció laboral dels joves

- Vetllar perquè la contractació dels joves es produeixi en igualtat de drets socials i laborals evitant l'existència de discriminacions per raons d'edat.
- Potenciar els programes de formació i ocupació, (escoles taller, cases d'oficis), en condicions de qualitat per inserir els joves amb greus dificultats per continuar els estudis, així com la utilització dels contractes amb contingut formatiu (pràctiques i formació), vetllant per un ús correcte i afavorint-ne l'estabilitat.
- Donar suport a les iniciatives empresarials dels joves, especialment les relacionades amb l'aparició de noves activitats i, en particular, les relacionades amb el reforçament de la inclusió social, el lleure i el medi ambient.

- Oferir a totes les persones joves en situació d'atur en el termini màxim de 6 mesos una oferta formativa ocupacional adequada a les seves potencialitats o una oferta de treball, a través del Servei d'ocupació de Catalunya o les Taules d'Emancipació Juvenil.

Mesures per afavorir l'adquisició d'habitatges per els joves

- Impulsar una oferta adequada a les necessitats de la gent jove, facilitant l'accés a l'habitatge (bosses de lloguer, foyers, lloguer rotatori, convivència amb gent gran).
- Programa de suport per a l'accés al primer habitatge tant pel que fa al finançament per a l'adquisició com per a les garanties exigibles en els contractes de lloguer.
- Aplicar l'IVA reduït a les promocions de sòl destinat a habitatge protegit. Aplicar un marge de reducció a l'ITP i concedir una desgravació o ajut de 600 € anuals per contractes a persones joves.

3.6. Serveis sanitaris de qualitat per a tothom.

La salut és l'element de la vida més apreciat pel ciutadans, i les polítiques públiques són determinants per la seva garantia.

El sistema de salut es consolida com a Sistema Nacional de Salut finançat en base d'impostos a la Llei General de Sanitat a l'any 1986 que garanteix la protecció de la salut del ciutadà i és un dels més poderosos instruments de redistribució de la renda i d'igualtat d'oportunitats, juntament amb l'educació i les pensions, principals elements de l'estat del benestar europeus.

A Espanya i a Catalunya s'ha viscut un procés accelerat de construcció del sistema sanitari, i més si es té en compte el baix nivell de prestacions i recursos de què es partíem.

Les polítiques públiques de salut són clarament un dels pilars bàsics del sistema de benestar social avançat perquè a més de ser un instrument de cohesió social és alhora font de riquesa i ocupació (el sector sanitari té un pes en el PIB català del 3,9%, un 1% de la població treballa en una empresa sanitària pública i 49.774 persones formen part del personal sanitari).

Des de mitjans dels noranta fins avui s'ha perdut la iniciativa i el liderat polític per a orientar el sistema, ja que la sanitat no ha estat una prioritat pel Govern de la Generalitat de Catalunya, sobretot en temes com la salut pública, la salut mental, la salut ambiental, la salut laboral i la defensa del consumidor. D'aquesta manera, s'ha produït una pèrdua de confiança creixent dels ciutadans en l'atenció sanitària (llistes d'espera, ambulàncies, etc) i en la protecció de la salut (vaques boges, legionel·losis, intoxicacions alimentàries, etc). A més constatem el desencís i manca de motivació dels professionals i una inequitat territorial creixent. En definitiva, podem parlar de crisis del model sanitari català i del seu finançament.

El nou govern ha de revisar i actualitzar el sistema sanitari, conservant els elements vigents, útils i eficaços, reexaminant-ne d'altres i generant noves idees, projectes i il·lusions que trenquin amb les inèrcies i carències actuals. El nou Govern de la Generalitat ha de modernitzar l'Institut Català de la Salut. El nou Institut Català de la Salut gaudirà una veritable autonomia de gestió, a l'igual que cada hospital i centre d'atenció primària de l'ICS.

Cal reformar l'Administració Sanitària Catalana, garantint la seva viabilitat econòmica i executar un pla especial d'inversió per millorar el servei. La gestió pública del sistema sanitari pot i ha de ser de qualitat i eficient.

Aquest nou sistema de salut ha d'integrar els serveis socials d'atenció a la dependència junt amb l'atenció sanitària i prioritzar la salut pública entesa com a promoció de la salut, prevenció i vigilància de la malaltia, protecció de la salut i salut laboral i mediambiental.

Salut mental

Cal fer un especial esment de la **salut mental**. Catalunya havia estat capdavantera en reformar l'assistència psiquiàtrica però, un cop restaurada la Generalitat i després de rebre els primers traspassos en matèria sanitària, va romandre aturada durant tota la dècada dels anys vuitanta, fins la promulgació de la Llei d'Ordenació de la Sanitat a Catalunya (LLOSC) l'any 1990.

El desenvolupament de l'assistència psiquiàtrica dels darrers anys s'ha basat sobre tot en les estructures hospitalàries històriques, fent girar el sistema al voltant de les necessitats dels centres i no en les dels malalts i els seus familiars. No han existit uns criteris clars i explícits de planificació global del fenomen, fet que ha provocat una proliferació de dispositius d'assistència sanitària especialitzada i amb molta inequitat en l'accés territorial i a la qualitat. Actualment, Catalunya està per de sota de la mitjana de l'Estat en despesa sanitària destinada a l'atenció psiquiàtrica per habitant.

El propòsit del nou Govern de la Generalitat és afavorir la normalització de la vida de les persones que pateixen malalties mentals i de les seves famílies. Caldrà doncs, establir una coordinació interdepartamental per tal que el malalt mental i les famílies cuidadores tinguin recursos per a la integració social i laboral del malalt mental.

Salut pública

Un altre àmbit de l'actuació del Govern de la Generalitat en sanitat que requereix d'una especial intervenció i canvi d'orientació és el de la **salut pública**. Catalunya té un dels dèficits més importants d'Espanya i d'Europa en el desenvolupament de la salut pública i altres temes amb ella relacionats (salut ambiental, salut laboral, defensa del consumidor, etc). Pel Govern de CiU aquest no ha estat mai un tema prioritari i, per això, no existeix al nostre país una xarxa catalana de salut pública. L'exemple més clar d'aquest dèficit és que Catalunya té el nombre més elevat de malalties disenteriques d'Espanya i una de les taxes d'intoxicació alimentària més elevades.

Ús racional dels medicaments: increment de l'ús dels genèrics

L'ús dels medicaments és bàsic pel control de les malalties i redueix el nombre de baixes laborals, d'ingressos hospitalaris, d'intervencions quirúrgiques, millora la qualitat de vida i, per tant, redueix la pèrdua de vides humanes. Ara bé, els medicaments també poden tenir efectes negatius sobre la salut de l'usuari, en els casos en què hi ha: una inadequada selecció dels medicaments o se'n fa un ús inadequat.

L'espectacular creixement del consum de medicaments i de la despesa farmacèutica ha estat motiu de preocupació al conjunt de la UE. A Catalunya, la despesa pública en medicaments és molt elevada, la mitjana de creixement durant els darrers 8 anys ha estat d'entorn un 11% anual. I la despesa en medicaments suposa més del 40% de la utilització de recursos de l'atenció primària, i entre el 5% i el 10% en l'àmbit hospitalari.

Cal una aposta decidida per fomentar el bon ús dels medicaments, impulsar l'ús dels genèrics i racionalitzar la despesa, actuant en tots els sectors implicats: usuaris (consumidors), indústria farmacèutica i prescriptors (metges i farmacèutics).

Medicines naturals

Un altre tema d'interès creixent en aquest àmbit és el de les medicines naturals (naturopatia – osteopatia- i medicina tradicional xinesa –acupuntura-). A Catalunya, l'interès per aquestes pràctiques representa la recuperació d'una llarga tradició i experiència, hi ha més de 2.000 professionals en actiu al sector.

En aquest sentit, les administracions de l'Estat i de Catalunya han ignorat la medicina natural i l'han deixat en una situació d'alegalitat: es pot consumir i practicar, però cap administració garanteix la qualitat al consumidor ni empara al professional.

El nostre compromís és el de regular les Medicines Naturals com a part dels recursos per la salut i com a complementàries de l'actual medicina convencional. A través de la seva regulació i avaluació, es garantirà la qualitat de la seva oferta i la formació, estabilitat i reconeixement dels professionals.

OBJECTIUS

Salut (atenció sanitària, salut pública i serveis socials d'atenció a la dependència)

- Establir un model basat en la salut més que en la malaltia i en “tenir cura” davant de la cronicitat.
- Millorar la qualitat de l'atenció sanitària.
- Prioritzar la salut pública i oferir garanties de salut i seguretat alimentària.
- Atendre la cronicitat, en les situacions que així ho requereixin, a través dels serveis socials d'atenció a la dependència.
- Situar el ciutadà com a centre del sistema.
- Dret a decidir sobre la pròpia vida i a una mort digna.

MESURES

Mesures per millorar i reformar l'Atenció Primària

- Garantir un temps de visita suficient de deu minuts, proporcionant més recursos humans, i incrementant la capacitat resolutiva dels Centres d'Atenció Primària (CAP)
- Atendre el ciutadà abans de 24 hores pel seu metge de capçalera en els Centres de Salut (sempre que la situació no sigui urgent).
- Realitzar la revisió anual de la història clínica a tots els ciutadans i ciutadanes per tal de garantir les activitats preventives i de promoció i protecció de la salut adequades a cada persona d'acord amb l'edat, hàbits, etc.
- Augmentar la cartera de serveis: prestacions dentals gratuïtes per a nens i nenes entre 6 i 14 anys i per malalts crònics.
- Potenciar l'atenció domiciliària. L'atenció primària atendrà millor les persones grans i els seus cuidadors, mitjançant l'ús conjunt dels recursos socials i sanitaris i amb l'estreta col·laboració dels Ajuntaments.
- Portar a terme un canvi d'orientació en el sistema per dotar-lo d'eines de Salut Pública i Comunitària que permetin la promoció de la salut, la prevenció de la malaltia i evitin la sobremedicalització. Els Centres de Salut (CAP) cobriran a més de l'atenció sanitària, la salut pública i els serveis socials a la dependència.
- Introduir la formació en gènere i salut en els Centres d'Atenció Primària (CAP) per facilitar una atenció primària amb visió de gènere.

Mesures per reduir les llistes d'espera

- Garantir unitats de diagnòstic ràpid, a tot el territori, que evitaran les demores en la realització de proves o estudis i serviran així per fer un diagnòstic precoç de malalties greus (com les oncològiques o cardiològiques).
- Reorganitzar l'oferta d'especialistes, fet que permetrà donar garanties d'un temps màxim d'espera d'entre un i dos mesos per a les visites no urgents segons l'especialitat.
- Assegurar un temps màxim d'espera inferior als sis mesos per a les intervencions quirúrgiques de malalties no greus (cataractes, pròtesis de genoll i maluc, hèrnies, varius, etc.). Periòdicament es revisarà quines són les intervencions amb llistes d'espera per evitar que l'actuació preferent en unes operacions no provoqui llistes d'espera en d'altres.
- Gestionar amb transparència les llistes d'espera. Establirem uns registres centralitzats que publicaran cada mes els indicadors de temps d'espera per centres, per procediments quirúrgics i per proves complementàries i visites d'especialistes.
- Proporcionar al pacient un "Certificat d'estar en una llista d'espera", perquè pugui tenir constància escrita del moment en què ha entrat en llista d'espera.

Mesures per a uns serveis sanitaris més confortables i humanitzats

- Millorar l'accessibilitat, les infraestructures i el confort de l'Atenció Primària i dels serveis d'urgència. Garantir una atenció telefònica o per internet adequada.
- Introduir millores en les habitacions dels hospitals per fer-les més confortables. Les habitacions que no puguin ser individuals els llits quedaran separades per mampares que garanteixin la intimitat. Els acompanyants disposaran de butaques més còmodes. Cap habitació tindrà més de dos llits, i la tendència de cara al futur ha de ser augmentar el nombre d'estances individuals, especialment en ginecologia i obstetrícia i per malalts en fase terminal.
- Millorar el transport urgent (urgències i emergències sanitàries) arreu de Catalunya diferenciat del transport programat (trasllat de malalts a rehabilitació, visites hospitalàries, diàlisi, etc.).

Mesures per garantir l'atenció a les malalties cròniques

- Oferir un servei integral, sanitari i social a domicili amb un treball conjunt de tots els professionals, en especial dels auxiliars de la llar, treballadors socials i infermeria. Els infermers/es seran els professionals clau d'aquest servei, que es gestionarà des de l'àmbit local i els Centres d'Atenció Primària (CAP).
- En l'àmbit local –municipi o mancomunitat de municipis–, els serveis d'atenció sanitària i social garantiran un suport adequat a les persones amb dependència, en què es prioritzi el la dependència greu, el suport a domicili, la rehabilitació i quan siguin necessaris habitatges amb suport, centres de dia i residència.

- Establir mecanismes de suport efectius a les entitats (associacions, fundacions, etc.) que agrupen voluntaris, familiars i malalts crònics (Càncer, Alzheimer, Fibromiàlgia, Reuma, Parkinson, malalties neuromusculars, etc.), que cobreixen espais on la sanitat i els serveis socials públics no arriben.

Mesures per garantir un plantejament integral de la malaltia mental

- Implementar un nou model de salut mental que tindrà les següents característiques: serà d'accés universal i de responsabilitat pública; abordarà la malaltia amb una visió biopsicosocial (sanitària, social i psicològica alhora); els serveis hauran d'estar prop del malalt i la comunitat intervindrà en l'atenció per evitar-ne l'aïllament; serà equitatiu territorialment; s'acordarà amb tots els agents de salut, i rebrà un finançament suficient que a més permeti incrementar la recerca. S'integrarà la Salut mental en els Hospitals generals i en les estructures sanitàries d'àmbit territorial.
- Establir criteris d'ús racional en psicofàrmacs i anàlisi de les seves indicacions .
- Realitzar un Mapa de recursos per a la salut mental i accions a desplegar en 8 anys per a la universalització de l'assistència i garanties de qualitat i d'equitat territorial. Definir la Cartera o prestacions bàsiques de salut mental de tots els departaments implicats, amb indicadors de qualitat assistencial.
- Possibilitar que l'atenció sanitària primària atengui a les persones amb trastorns mentals lleus i assegurar la formació adequada en la xarxa d'atenció hospitalària, sanitària i social primària i el treball conjunt entre la xarxa de Salut Mental i la xarxa sanitària i social bàsiques. Potenciar la intervenció psicoterapèutica i social de l'entorn familiar de les persones amb trastorns mentals lleus.
- Donar suport a les Associacions de Familiars de Malalts Mentals de Catalunya, de malalts mentals i de Professionals de Salut Mental.
- Integrar la xarxa de salut mental i la xarxa d'atenció a drogodependències dins de la xarxa integrada de salut.

Mesures per millorar la salut pública

- Establir una infraestructura de Salut Pública (epidemiologia, recerca científica, laboratoris) basada en el rigor científic. Els serveis corresponents abordaran aspectes fonamentals com la promoció de la salut, la prevenció de la malaltia, l'educació per la salut, la salut laboral i la salut mediambiental.
- Crear instruments de coordinació entre la formació, la recerca i l'aplicació de la salut pública.
- Millorar la formació dels tècnics en salut pública i vetllar per la seva carrera professional.
- Estimular la recerca a través de la xarxa de salut pública a Catalunya, que permetrà obtenir dades actualitzades dels problemes de salut emergents per realitzar-ne una prevenció adequada. Un esforç en anàlisi epidemiològica servirà per decidir els objectius en salut i per l'avaluació dels programes.

- Fomentar estratègies en relació a l'exercici físic, l'alimentació correcta, el sexe segur, la prevenció d'embarassos no desitjats, i l'educació per a la salut al llarg de tota la vida, amb especial atenció a la salut escolar i en els col·lectius més vulnerables.
- Modificar la legislació laboral de manera que reconegui els donants vius d'òrgans el dret a fruit d'una baixa laboral i a percebre el seu salari, durant el període que es perllongui la seva convalescència, així com a tenir garantit el retorn al seu lloc de treball.
- Elaborar i presentar un Informe de Salut de Catalunya cada any i per cada regió sanitària.
- Establir programes concrets de salut pública per a cada àmbit territorial local, adaptats a les necessitats reals de salut dels ciutadans de cada territori.

Mesures per millorar la gestió del Institut Català de la Salut

- Dotar a cada Hospital i Equip d'Atenció Primària de l'ICS d'elements efectius d'autonomia de gestió.
- Crear òrgans de govern a cada Hospital, o àmbit territorial de l'ICS, amb la participació de l'administració local.
- Presentar anualment, al igual que els altres centres de la xarxa, un informe sobre la gestió de l'Institut Català de la Salut i els seus resultats en el camp de la salut.

Mesures per a garantir l'ús racional dels medicaments

- Promocionar un pacte amb els diferents sectors implicats per a l'ús racional dels medicaments (ciutadans, metges, farmacèutics, distribuïdors, indústria farmacèutica). El bon ús de la targeta sanitària individual serà un element estratègic per l'avaluació del consum de fàrmacs.
- Desenvolupar un programa de qualitat en l'àmbit del medicament dins d'un marc normatiu per l'acreditació dels serveis sanitaris públics, que permetrà la millora de les activitats assistencials que incideixin en el bon ús del medicament.
- Assegurar el seguiment i control de les compres de medicaments realitzades pels Serveis Farmacèutics de la Xarxa Pública Hospitalària per optimitzar-ne l'actual política, agilitzar els procediments i dotar de transparència el sistema. Centralització de la informació i creació de preus de referència propis del sistema.
- Promoure un pacte de sostenibilitat amb la Indústria Farmacèutica que contempli un codi ètic de les polítiques de promoció i que primi la inversió en recerca.
- Difondre polítiques integrals per a la implantació de medicaments genèrics i que siguin un eix bàsic en els pactes de prescripció de sostenibilitat i de concertació.
- Elaborar guies terapèutiques de referència i la prescripció per principi actiu dels medicaments.

Mesures per regular les medicines naturals

- Regular les medicines naturals com a part dels recursos per la salut i/o complementaris de l'actual medicina convencional. Oferir garanties de qualitat en l'ús de les medicines naturals: acreditació i homologació d'ensenyaments, centres i professionals.
- Instar a l'Estat a regular les medicines naturals, en l'àmbit de les seves competències i instar a la Unió Europea a harmonitzar la regulació de les medicines naturals en el marc de la UE.

Mesures per tenir un sistema sanitari democràtic i participatiu

- Reforçar la percepció que els ciutadans són propietaris del sistema de salut i, alhora, en són consumidors i usuaris. És necessari determinar els seus drets i deures per a la seva corresponsabilitat en el bon ús del sistema. També tindran dret a decidir en qualsevol intervenció i en el testament vital
- Els ciutadans han de participar en els consells de salut nacionals, regionals i locals, on es rendeixin comptes, amb total transparència, dels resultats del sistema en termes de salut i econòmics. Des dels organismes de defensa del consumidor s'ha de fer un seguiment la qualitat del sistema.
- El dret a escollir el professional i el centre ha de ser del pacient, amb la garantia del dret a la segona opinió en malalties de pronòstic greu a través del metge de capçalera.
- L'accés al sistema a partir de les noves tecnologies serà una prioritat. L'ús dels mitjans necessaris ha de permetre al ciutadà accedir i moure's a través del sistema des de qualsevol lloc. La història clínica compartida –amb la garantia la protecció de les dades confidencials- facilitarà la informació. Els ciutadans podran accedir als indicadors de qualitat tant del sistema públic com del privat.

Mesures per millorar les condicions dels professionals sanitaris

- Establir un model retributiu bàsic homogeni, de carrera professional i d'incentius, per a tota la xarxa sanitària que comporti un correcte nivell salarial i una homologació de les condicions laborals bàsiques de tota la xarxa sanitària.
- Incentivar en base a objectius (econòmics i professionals) la dedicació exclusiva a la xarxa pública.
- Analitzar detalladament les càrregues professionals per potenciar les zones amb els dèficits més grans.
- Assegurar la participació dels professionals en la presa de decisions tant pel que fa a la gestió com als plantejament d'objectius clínics.
- Adequar el nombre de professionals a la població que cal atendre valorant l'envelliment, les noves migracions, la demanda i l'ús dels serveis, l'àmbit rural i aquelles zones amb més problemes socials.

- Potenciar el rol comunitari de la infermeria i el seu paper fonamental en: l'atenció domiciliària, les cures de recuperació i de rehabilitació, el seguiment i atenció dels malalts crònics i de les necessitats de la gent gran dependent, l'educació per a la salut, la promoció d'hàbits saludables i la prevenció de malalties.
- Estimular la creació de noves professions sanitàries (salubristes, especialistes en Salut laboral, professionals sociosanitaris, etc.).

Mesures per reformar l'Administració Sanitària Catalana per tal de millorar els seus serveis

- Promoure una Llei de modernització i qualitat del Sistema Català de Salut.
- Treballar, en un horitzó de vuit anys, per arribar a equiparar el percentatge respecte al PIB del finançament sanitari al d'altres regions o països de renda per càpita i característiques similars a les nostres.
- Les inversions tindran les següents característiques:
 - Quantificarem l'import de les inversions traslladades als proveïdors així com les necessitats no cobertes pels propers quatre anys. S'elaborarà un Pla de refinançament de les inversions.
 - Elaborarem també un Pla específic d'inversions, reposicions i recursos de l'ICS necessàries en els propers vuit anys.
 - Prepararem un Pla de refinançament de les inversions en salut mental, avui sota l'esforç dels proveïdors, amb l'ampliació del seu abast a l'atenció ambulatoria i comunitària, i amb la dotació de recursos socials i laborals suficients per a la inserció del malalt mental a la societat.
 - Es mantindrà el Pla d'inversions sociosanitàries previst fins el 2005 (27 milions d'euros) però es clarificarà el sistema d'endeutament o pagament per part del sistema públic de salut.
- Rendabilitzar les importants inversions o actius en forma d'instal·lacions o equips mèdics dels centres públics. Per tant es potenciarà l'ús de les instal·lacions matí i tarda, d'una forma més intensiva.

3.7. Salut física i oci per a totes les edats.

L'esport és una eina per treballar en la cohesió social i la millora de la qualitat de vida dels nostres ciutadans i ciutadanes dins el marc de les polítiques de l'Estat del Benestar. L'esport és un factor d'ocupació del temps de lleure i apareix com un element que transmet valors, que millora la salut i l'autoestima, fomenta la participació, genera cultura social i facilita l'acomodació de la diversitat en la nostra societat plural.

En els darrers 25 anys, però, s'han produït una sèrie de canvis que han modificat profundament el sector de l'esport. El més significatiu ha estat la transformació del model d'organització esportiva, que ha passat de ser vertical (basat en una estructura orientada a la competició esportiva) a una de transversal.

Així mateix, la base social de la pràctica esportiva ha variat totalment i avui en dia el conjunt de la ciutadania, de qualsevol edat i condició, practica esport. Aquesta massificació de l'esport en les darreres dècades i l'aparició de noves demandes ha obligat a les diferents administracions a intervenir activament. Davant aquest nou escenari però, l'esport català viu una crisi de liderat i direcció. A més, hi ha una manca evident de coordinació institucional i entre entitats i, un dels punts febles de l'actual panorama esportiu és l'esport en edat escolar. L'organització esportiva en el si dels centres educatius públics és insuficient en centres de primària i gairebé inexistent en instituts.

En general, també es pot afirmar que hi ha una manca de visió i adaptació dels clubs i federacions a les demandes socials i als canvis en els models. Les federacions han continuat tenint una visió monopolística i desfasada de l'esport i s'han concentrat en una etapa de la vida (de 15 a 30 anys), quan avui el marc de l'esport ha canviat pel que fa a les edats. Estem en un procés de pèrdua de pes i espai de les federacions catalanes, si no s'adapten als canvis i no s'obren a una nova orientació.

Finalment, cal tenir en compte que la selecció prematura de talents esportius, molt positiva per a l'esport d'alta competició, influeix negativament en els clubs modestos, els grups esportius i l'associacionisme de base. Per tant, cal reforçar i potenciar el paper de la societat civil esportiva, que fa un servei imprescindible, alhora que es prepara per als reptes de futur de l'esport català.

El nou Govern de la Generalitat garantirà les possibilitats d'accés de tots el segments de la població a un sistema de pràctiques físiques esportives, transmissores de valors positius, equilibrada i de qualitat, amb independència de quin o quina sigui la seva procedència, edat, sexe, condició física o nivell soci econòmic.

El nou govern de la Generalitat ha de recuperar, per a l'esport català, un esperit de coordinació, col·laboració i treball conjunt, propi de la societat catalana, entre el sector públic, el sector associatiu i el sector comercial. Per assolir aquest fita cal, en primer lloc, reformar i impulsar l'esport en edat escolar i per als joves. Es tracta de fer esport en els centres escolars. Cal crear enllaçar l'educació física curricular i l'activitat esportiva dels alumnes, especialment incorporant l'esport com un element fonamental i no marginal en els dissenys curriculars de Catalunya. Això comporta, a més, aprofitar més la utilització de les instal·lacions esportives dels centres escolars, millorar-les i arribar acords amb la iniciativa privada per tal d'un millor aprofitament dels equipaments esportius propers als centres educatius. Per fer possible aquest objectiu caldrà tenir tècnics esportius orientats a la iniciació esportiva, per la qual cosa caldrà

reformat els currículums a la seva formació i proporcionar la formació específica i la incorporació de l'esport en edat escolar per part dels mestres especialistes en educació física. De la mateixa manera caldrà educar pares i mares en la manera d'afrontar la pràctica esportiva dels seus fills.

Una altra iniciativa que assumirà el nou govern de la Generalitat es construir i consolidar xarxes de desenvolupament esportiu, sostenibles econòmicament, que facin possible l'accés a la pràctica esportiva voluntària de la ciutadania. Per tal de crear aquestes xarxes el teixit esportiu ha de ser més sensible a les noves ofertes i formes de pràctica esportiva encara que aquestes no es corresponguin exactament amb la formalitat de les federacions d'àmbit territorial superior. També cal recuperar i reforçar el paper dels clubs esportius en el sistema esportiu global sabent combinar la professionalització en la gestió dels clubs amb el treball voluntari en aquests clubs- que no s'ha de perdre, conscients de que en més d'alguna ocasió caldrà propiciar associacions entre clubs –en els clubs tradicionals de competició esportiva- per a ser més sòlids i forts. El ajuntaments, i molt especialment els seus serveis esportius, són bàsics pel desenvolupament d'aquesta xarxa i la seva extensió en el teixit esportiu.

La renovació de la pràctica esportiva a Catalunya necessita una nova manera de gestionar l'esport. El que cal és integrar en un organisme de gestió esportiva els diferents departaments i unitats amb competències en l'activitat física i esportiva.

El nou govern de la Generalitat impulsarà la consolidació de Catalunya com a nucli de referència espanyol i europeu en el sector dels equipaments i articles esportius i promoure el desenvolupament industrial i comercial i la investigació, desenvolupament i innovació.

OBJECTIUS

1. Reformar i impulsar l'esport en edat escolar i per als joves.
2. Construir i consolidar xarxes de desenvolupament esportiu, sostenibles econòmicament, que facin possible l'accés a la pràctica esportiva voluntària de la ciutadania.
3. Gestionar l'esport des de la transversalitat

MESURES

Mesures per reformar i impulsar l'esport en edat escolar i per als joves

- Convertir els centres educatius en llocs de referència i pràctica esportiva de nens i joves:
- Millorar el model organitzatiu dels jocs escolars de Catalunya, especialment unificant les competicions en les edats infantils
- Impulsar la formació de tècnics esportius orientats a la iniciació, i proporcionar la formació específica i la incorporació de l'esport en edat escolar per part dels mestres especialistes en educació física

Mesures per construir i consolidar xarxes de desenvolupament esportiu

- Programa de col·laboració amb els ajuntaments per la dotació d'instal·lacions esportives d'ús gratuït en l'espai públic (tennis, bàsquet, futbol sala, handbol, volei, ciclisme, skating...)
- Establir un programa d'ajut als clubs tradicionals a trobar un major equilibri entre els serveis als socis, l'esport educació, l'esport salut, l'esbarjo i l'esport de competició i a fer ofertes per a totes les edats i diverses orientacions de pràctica
- Facilitar impulsant el pas i la transformació dels clubs i federacions catalanes d'entitats administratives a entitats de serveis
- Impulsar la participació dels clubs i federacions a l'explotació i gestió d'instal·lacions i serveis esportius
- Donar suport en gestió, distribució de recursos, activitats o limitació i control de risc, als clubs i federacions que s'incorporin en la gestió
- Racionalitzar les competicions esportives de nivell mitjà i l'esport d'alt nivell
- Desenvolupar programes discriminadoris positius al centre escolar, a l'esport universitari i a l'esport federat
- Crear àmbits de coordinació amb els ajuntaments per tal d'impulsar les xarxes de desenvolupament esportiu entre els diferents nivells d'Administració i els clubs esportius locals.
- Revisar completament i flexibilitzar el Pla d'Instal·lacions i Equipaments esportius
- Recullir, integrar, analitzar i divulgar les principals dades i indicadors de l'esport a Catalunya

3.8. Uns societat sense barreres. Noves polítiques per atendre a les persones discapacitades.

Catalunya va liderar, durant els primers anys de recuperació de l'autogovern, polítiques i accions que han contribuït a millorar la qualitat de vida de les persones amb discapacitat. A nivell d'Estat i, fins i tot, en àmbits internacionals, Catalunya havia estat líder. Però els darrers anys s'ha perdut iniciativa política, s'han perdut moltes oportunitats procedents del propi sector, associatiu o professional i dels municipis.

No obstant, segons dades de la Generalitat a Catalunya s'ha passat de tenir 167.706 persones amb discapacitat registrades a finals del 1996, a tenir-ne 224.438 a finals del 1999. Això suposa un increment anual del 8%. A més del canvi quantitatiu hi ha també un canvi qualitatiu, perquè han variat les tipologies considerades de discapacitat. Aquest augment de les persones amb discapacitat no vol dir que aquesta població augmenti sinó que en els darrers anys està aflorant i, cal preveure que progressivament, Catalunya s'aproparà a la prevalença que marca l'Organització Mundial de la Salut. A més, cal tenir en compte que el fenomen del progressiu envelliment de la població també té incidència sobre la població amb discapacitats i algunes tipologies de trastorns que encara no estan suficientment quantificades ni s'han establert programes especialitzats, com en el cas del 2% de la població amb diferents graus de quequeig, o bé les més de 1.000 persones sordcegues, o les més de 3.000 persones amb pluridiscapacitats.

Després de vint-i-tres anys, la cobertura de serveis i prestacions per a persones amb discapacitat a Catalunya és baixa i molt heterogènia en la qualitat. Això comporta que la família segueix sent el recurs bàsic per a una part molt significativa de la nostra població adulta de persones amb discapacitat. Encara és més greu en el cas de les persones amb discapacitat amb malaltia mental. Un altre element d'aquest diagnòstic és la desigual dotació en el territori dels serveis necessaris per a les persones amb discapacitat.

Davant d'aquesta realitat cal defensar la universalitat d'uns drets bàsics per a les persones amb discapacitat. Aquests drets han d'assolir-se en el període de dues legislatures. La proposta de societat de benestar avançat defensa que les persones amb discapacitat puguin gaudir de una millor qualitat de vida. La responsabilitat política dels Socialistes-Ciutadans pel Canvi és anar construint escenaris d'inclusió. Es tracta d'adaptar i de no segregar. Per tant, el disseny del model educatiu, sanitari, laboral, social... ha de contemplar a tothom, cal pensar en totes les persones i especialitzar-se per poder proporcionar la igualtat d'oportunitats i el màxim de llibertat possible a les persones amb discapacitat.

Per això un objectiu prioritari del nou Govern de la Generalitat és garantir la qualitat de l'atenció i l'equitat com un dret de totes les persones amb discapacitat a ser ateses, com a ciutadanes, d'acord amb les seves circumstàncies i necessitats. Al mateix temps, cal impulsar la descentralització de serveis i recursos no només per fer més eficient la seva planificació, sinó per millorar la seva implementació, control, gestió i avaluació, així com facilitar un grau més alt de participació. El nou govern de la Generalitat ha de planificar comptant amb la col·laboració de les entitats representatives de les persones amb discapacitat un pla de mesures que ordenin els recursos que permeti un ús més racional i eficient d'aquests. Aquest pla ha de contenir un adequat finançament.

A més de les prestacions generals, les persones amb discapacitat han de rebre una atenció personal individualitzada que adequa els recursos existents a la naturalesa de la seva situació.

Aquest pla de ha contemplar també un seguit de mesures econòmiques a les famílies de les persones discapacitades i ha de garantir que el pares puguin decidir la modalitat educativa dels seus fills; accedir a les noves tecnologies (audiòfons digitals, teletext, Internet, lectors òptics...) que faciliten l'accessibilitat en la comunicació i l'aprenentatge del llenguatge oral, de signes i escrit i quan siguin adults han de rebre tot el suport necessari per tenir una vida autònoma.

És una responsabilitat del nou Govern de la Generalitat fomentar campanyes de sensibilització que trenquin els estereotips fixats, cal combatre el prejudici que generen els problemes de mobilitat, de comunicació i d'accés al coneixement. Moltes persones amb discapacitat són vàlides per diferents activitats laborals, o per a les activitats de la vida diària, i poden ser persones molt qualificades en el seu treball. En aquest sentit, cal promoure l'accés específic de les persones amb discapacitat a totes les activitats pròpies del Món de la Cultura i de l'Esport, dins dels circuits més normalitzats possibles.

OBJECTIUS

1. Defensar la universalitat d'uns drets bàsics per a les persones amb discapacitat, que s'han d'assolir en el període de dues legislatures, ja que la comunitat es beneficia de la inclusió de les persones amb discapacitat.
2. Garantir la qualitat de l'atenció i l'equitat com un dret de totes les PAD a ser ateses, com a ciutadanes, d'acord amb les seves circumstàncies i necessitats.
3. Impulsar la coordinació de serveis com a camí cap a la integralitat que doni resposta a la globalitat de les necessitats de les PAD.
4. Impulsar la descentralització de serveis i recursos, per desenvolupar el principi de subsidiarietat.
5. Fomentar la participació, i practicar-la de manera habitual, no tan sols en la planificació dels serveis, sinó també en la seva implementació, control, gestió i avaluació.
6. Definir consensuadament indicadors de necessitat i d'activitat, criteris de cobertura, i d'avaluació dels serveis necessaris per a les PAD, amb les entitats, ajuntaments i col·legis professionals del sector.

MESURES

Mesures per crear un marc de defensa de la qualitat de vida de les persones amb discapacitat

- Elaborar, amb la col·laboració del sector i en els dos primers anys de la propera legislatura, una Llei d'atenció i millora de la qualitat de vida de les persones amb discapacitat.
- Establir un Catàleg de prestacions i serveis, així com el finançament i els nivells competencials de cada administració.

- Revisar el dret civil català en matèria familiar i patrimonial per tal de considerar la situació singular de les persones amb discapacitat.
- Elaborar un programa de Prevenció de les discapacitats, a nivell de Catalunya i plans regionals que establiran les accions que s'han de portar a terme . Aquestes accions han de ser avaluables.
- Crear el marc adequat per al seguiment actualitzat de la situació de les persones amb discapacitat i formular propostes i recomanacions de millora de l'atenció i la qualitat de vida de les persones amb discapacitat.
- Cercar la integració dels discapacitats sensorials i, en el seu cas, reconèixer el llenguatge de signes com un dret de la comunicació.

Mesures per ordenar els recursos adients per atendre les necessitats de les persones amb discapacitat

- Realitzar el Pla de Mesures d'Ordenació dels Recursos a aplicar en un període de 4 a 8 anys, comptant amb els professionals i entitats del sector.
- Aquest Pla ha de desenvolupar un programa específic per a cada sector de persones amb discapacitat, que abasteixi, no tan sols les necessitats de serveis socials, sinó també sanitaris, educatius, laborals, de mobilitat, de comunicació, d'habitatge i de lleure i esport. Aquests programes sectorials han d'incorporar indicadors d'avaluació i criteris de qualitat per al conjunt dels serveis.

Mesures per cooperar amb les entitats municipals en l'aplicació de les polítiques vers les persones amb discapacitat

- Delegar als municipis (especialment els majors de 20.000 habitants), en major mesura, la gestió de les competències en serveis personals.
- Comptar en els municipis (especialment els majors de 20.000 habitants) i mancomunitats de municipis amb els professionals especialitzats per donar suport als professionals de la xarxa bàsica de serveis socials i atendre a les persones amb discapacitat.

Mesures de suport a les famílies amb persones amb discapacitat

- Crear un Punt d'Atenció Única (finestreta única i caixa única) per a la informació i per a l'adjudicació de prestacions i recursos per a les persones amb discapacitat i les seves famílies.
- Assignar a les famílies, amb caràcter progressiu, amb fills de zero a divuit anys una prestació econòmica mensual de 100 euros (el doble de la dotació per a les famílies amb fills sense discapacitat) dins el programa "Més suport a les famílies".
- Garantir els serveis d'ajuda a domicili de qualitat a totes les persones amb discapacitat que ho requereixin, dins el programa "Atenció a domicili". Assegurar l'atenció a domicili, o recursos alternatius a la llar que ho requereixi, així com serveis de respir per a les famílies. Es proposa ampliar a un mínim de 20.000 persones l'atenció a domicili.

- Vetllar perquè en totes les etapes educatives hi hagi els professionals necessaris per a facilitar la integració dels infants amb discapacitat.
- Garantir l'adaptació de places a l'etapa d'educació secundària obligatòria (ESO) i en les de batxillerat, cicles formatius, formació ocupacional, formació continuada i universitàries per a les persones amb discapacitat en centres de finançament públic o privat i la suficiència de recursos humans i materials.
- Facilitar a les famílies suport de transport per a les activitats extraescolars o laborals complementàries, així com de formació als pares.
- Oferir programes integrals específics per les famílies amb risc de marginalitat o desestructuració.

Mesures per afavorir l'accessibilitat i de comunicació de les persones amb discapacitat

- Elaborar un Pla d'Accessibilitat de Catalunya, acompanyat d'un finançament adequat per poder portar-lo a terme.
- Fer plenament accessible el servei de metro l'any 2008, assegurar en les noves concessions de transport urbà i interurbà la plena accessibilitat dels seus elements i garantir que un mínim del 10% dels taxis siguin adaptats.
- Promoure les reformes legislatives necessàries per tal que el 100% de la programació de les televisions públiques sigui subtitulada.
- Millorar les condicions d'habitabilitat de les persones amb discapacitat i eliminar les barreres arquitectòniques urbanes i d'accés als habitatges (línies d'ajuts per a l'arranjament d'habitatges).
- Proveir l'accés individual a les noves tecnologies, per afavorir la mobilitat i/o la comunicació de les persones amb discapacitats motrius o de comunicació.
- Fomentar la subtitulació en el cinema (incloses les pel·lícules espanyoles i catalanes), en les obres de teatre i espectacles en general.
- Proveir pantalles de transcripció de text i de lectura labial per tal que s'utilitzin en les conferències, debats i en tota mena d'intervenció pública emprant l'expressió oral.
- Complementar el pla individual amb ajudes econòmiques familiars que s'escaiguin en la etapa dels 0 als 18 anys, i les prestacions econòmiques individuals que precisi la persona amb discapacitat a partir de l'inici de la discapacitat. També disposarà de prestacions tècniques per l'autonomia i independència personal.

Mesures per als col·lectius de persones sordes i cegues

- Garantir la diversitat de necessitats individuals, segons utilitzin la llengua oral o la llengua de signes per a la seva comunicació i accés a la informació. Qualsevol normativa, proposta o pla respecte a les persones sordes i a la seva educació ha de contemplar la realitat i diversitat actual. Donar suport efectiu, a través de la protecció normativa

necessària, per a poder exercir el dret de les persones sordes a utilitzar la llengua de signes, possibilitant els intèrprets.

- Garantir el dret que tenen totes les persones cegues i les persones sordes a rebre tot el suport necessari per restablir i/o mantenir la comunicació (suport psicològic, classes de lectura labial) i a estar informats i a accedir als últims avenços mèdics i a les noves tecnologies (audiòfons i altres aparells que afavoreixen la comunicació) i d'altres mitjans tècnics que permetin una vida autònoma (audiodescripció).

Mesures per afavorir la integració laboral i social de les persones amb discapacitat

- Elaborar un pla a quatre anys per a complir, de manera efectiva, el requisit del 2% de treballadors amb discapacitat a l'Administració de la Generalitat i per tal de facilitar que també els Ajuntaments ho facin efectiu.
- Garantir que el 4% dels habitatges de promoció pública, de compra o lloguer s'adaptin o es reservin per a persones amb discapacitat, per a famílies que tinguin al seu càrrec una persona amb discapacitat o per a persones amb discapacitat psíquica amb tutela, dins el programa "Una Nova Política d'Habitatge".
- Impulsar des del Govern de la Generalitat, a través del Parlament de Catalunya, un gran acord polític i social per a revisar la Llei d'Integració Social dels Minusvàlids (LISMI), i garantir des de l'Estat el finançament de les prestacions i serveis universals per la dependència.
- Impulsar des del Govern de la Generalitat un acord en el Parlament i amb el sector, per una normativa catalana per la igualtat d'oportunitats de les persones amb discapacitat i per la seva qualitat de vida, que incorpori l'elaboració d'un Pla català de supressió de barreres arquitectòniques i de comunicació i clarifiqui les prestacions i serveis d'accés universal.

Mesures d'acord polític amb altres institucions

- Definir els drets i les mesures de discriminació positiva per a fer real una autèntica igualtat d'oportunitats per a les persones amb disminució dins la futura Constitució Europea.
- Impulsar a nivell de l'Estat Espanyol (i de la Generalitat de Catalunya en els temes en els que es tingui la competència) una valoració del nivell de compliment de la Llei d'Integració Social dels minusvàlids i elaborar un pla d'acció perquè aquesta llei es faci del tot efectiva. Elaborar una proposta de normativa desenvolupant els aspectes encara pendents i incomplets de la mateixa.
- Impulsar i liderar un gran acord polític i social per resoldre el finançament dels serveis (universals) de les persones amb dependència. En el si de la revisió del Pacte de Toledo i a nivell del Congrés dels Diputats buscar acord per garantir una nova línia de finançament dels serveis de dependència.

3.9. La seguretat és un dret (garantir la seguretat: prioritat del nou govern).

Seguretat i llibertat són dos valors propis de la societat del benestar avançat. Les persones, a més de tenir assegurada la llibertat des del reconeixement dels seus drets polítics, també demanen, amb la mateixa intensitat, tenir garantides les seves necessitats socials bàsiques i poder viure en una societat que sigui, en múltiples sentits, segura. El mateix concepte de progrés combina les múltiples avantatges dels avenços socials amb un conjunt de riscos potencials que poden desencadenar-se per circumstàncies alienes a la pròpia llibertat individual. Per això els ciutadans, que contribueixen a construir aquesta societat de benestar avançat, reclamen més garanties contra qualsevol mena d'inseguretat.

La tradició històrica del socialisme democràtic ha estat protegir les persones contra les inseguretats que podien afectar el seu benestar personal. Per això el sistema de benestar tradicional oferia la protecció d'un treball estable enfront la incertesa, la protecció de la salut enfront possibles malalties, la garantia del dret a l'educació, i la defensa front tota necessitat que pogués provocar alguna mena d'exclusió social.

Garantir la seguretat ciutadana per l'exercici dels drets i llibertats en igualtat de condicions ha de ser un dels objectius principals de qualsevol societat democràtica. Cap ciutadà, sigui quina sigui la seva situació social i econòmica o el territori en el que visqui, ha de quedar privat del dret a estar i a sentir – se segur, o el que és el mateix, privat del dret a ser i a sentir – se lliure.

Els ciutadans a Catalunya, Espanya i Europa exigeixen més garanties de seguretat i de llibertat. La seguretat és una de les primeres responsabilitats d'un Govern que vulgui merèixer el nom de govern: cal garantir, doncs, la tranquil·litat als carrers, barris, pobles i ciutats.

Les acaballes del segle XX i l'inici del segle XXI han estat testimonis de profundes transformacions en les vides de les persones al si de les societats industrials avançades. El fenomen de la globalització, l'aparició de nous riscos i incerteses, el perill de la delinqüència organitzada i actituds que malmeten la convivència han provocat canvis profunds en l'estructura social, econòmica i política de la nostra comunitat.

Que la seguretat va més enllà de la policia o de la justícia és evident i els professionals i experts de la seguretat ho saben bé. La sensació de seguretat va molt lligada, per exemple, a com s'imagina un el seu futur, a les pors creades per la precarietat del treball, als preus de l'habitatge, a la seguretat en el treball, a les carreteres i, en definitiva, als riscos lligats a com ens alimentem, a l'aire que respirem, al mal ús de les noves tecnologies.

Els drets i les responsabilitats han estat, estan i estaran al cor de la nostra política. Respecte pels altres, les seves opinions, els valors i els estils de vida. El respecte, que és rebre i donar, és la base per creure en la comunitat, la societat plural. El respecte és el que fa que siguem comunitat i no només un grup d'individus aïllats.

El respecte i la convivència fan possible un nou contracte entre el ciutadà i el govern, un contracte que ha de possibilitar que amb els drets i les oportunitats vinguin, també, les responsabilitats i les obligacions.

La delinqüència i la fractura social afecten a tothom, però aquells més dèbils i amb menys oportunitats a la vida són els qui pateixen i sofreixen més. Tanmateix, tothom a la nostra societat pateix les conseqüències de la desintegració social del nostre entorn.

En el món d'avui les persones, la gent, vol una societat lliure de prejudicis, de racisme i d'intolerància però no lliure d'unes pautes de convivència. L'estabilitat i la tranquil·litat dels nostres barris, ciutats i pobles és fonamental pel nostre projecte, pel canvi i per l'extensió de les oportunitats.

Els nostres sistemes de solidaritat social han de funcionar perfectament i no poden retrocedir de cap de les maneres. És imprescindible millorar la qualitat de la nostra escola pública i del nostre sistema d'assistència sanitària, així com de les pensions i de les ajudes a la família. Aquest és, probablement, el mecanisme de prevenció de la inseguretat més important que tenim.

Hem d'aconseguir una societat forta i justa. Apostem per una articulació coherent de resposta a la delinqüència i als comportaments que trenquen la convivència, restaurant la responsabilitat cívica que no és una traïció a la justícia social sinó una part essencial de la seva realització.

Una millor o pitjor organització del model policial que opera en el territori influirà en els millors o pitjors resultats pel que fa a l'eficàcia del sistema de seguretat. Els cossos policials han d'estar, doncs, al servei de la ciutadania, al servei de la resolució dels conflictes que apareixen a les societats plurals i diverses.

Seguretat ciutadana

La seguretat ciutadana s'ha convertit en una de les principals preocupacions de la societat catalana, i en els darrers anys ha passat a ocupar un lloc prominent a l'agenda política. Totes les dades indiquen que en els darrers anys s'ha produït un preocupant augment de la inseguretat. Per això, la política de seguretat ciutadana ha de ser el primer eix de la política de seguretat del nou govern de la Generalitat

Després de 20 anys d'autonomia i d'institucions democràtiques els successius governs de CIU no han aconseguit definir un model de seguretat pública per Catalunya, més enllà de la voluntat de tenir una policia pròpia. A més el PP des del Govern central lluny de resoldre el problema de la inseguretat ciutadana ha provocat un empitjorament d'aquesta: la delinqüència durant aquests anys de govern popular ha incrementat un 20%. Aquest és el llegat d'uns mandats caracteritzats per l'abandonament de les polítiques socials i el deteriorament progressiu del servei públic de seguretat en benefici de la seguretat privada. Es per això que el nou govern de la Generalitat ha d'adoptar un sistema integral de seguretat, és coordinar les diferents polítiques i cossos de seguretat existents a Catalunya i governar la seguretat es coordinar. El nou Govern de la Generalitat ha de crear un sistema de seguretat adequat a la realitat social i política del país amb la concurrència d'aspectes com la representativitat, la participació comunitària, la coordinació institucional, la descentralització, la informació i l'accés al sistema de seguretat. Es tracta d'establir una coalició capaç d'oferir solucions de conjunt a les necessitats de seguretat del país.

A més, actualment a Catalunya hi ha una greu una situació de provisionalitat, amb un procés de substitució dels cossos policials. El desplegament de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra, comporta una redistribució i substitució dels diversos cossos policials existents a Catalunya. Una mala planificació d'aquest desplegament per part del Govern de CiU, una mala previsió dels seus efectes, i la manca de corresponsabilització del Govern central, són els factors determinants que han provocat un augment de la inseguretat, la reivindicació dels

alcaldes i el descontentament de la societat civil dels territoris afectats, aquells on encara no s'ha desplegat ni saben quan arribarà la Policia – Mossos d'Esquadra.

El període de transició de cossos policials, no ha s'ha produït com s'hauria desitjat. El Govern de la Generalitat no ha vetllat per tal que des del Ministeri de l'Interior es garanteixin les dotacions dels cossos estatals. A una gran part del territori el desplegament dels Mossos d'Esquadra tardarà en arribar, i la societat es troba desatesa per un període massa llarg de temps, amb la inseguretat que això genera. S'ha produït a Catalunya una desigualtat territorial pel que fa a l'accés a un bon servei policial; hi ha diferències ostensibles de ratios policials. Hi ha municipis i territoris on trobem més de 4 policies per cada mil habitants i altres on troben que només es disposa de 1,5 policies per mil habitants. CIU, en benefici d'un pacte de permanència amb el PP, ha sacrificat els interessos de Catalunya i de la seva seguretat.

La societat catalana no pot seguir instal·lada en el clima d'incertesa creat per una inadequada política de desplegament del cos de Mossos d'Esquadra. Inadequada i poc eficient ja que no s'han previst els efectes negatius de la progressiva reducció dels efectius de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat a Catalunya. Inadequada perquè s'ha basat en l'exclusió de la integració als Mossos d'Esquadra d'efectius de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat a Catalunya. Per això l'estratègia i els criteris prioritaris del nou Govern de la Generalitat han de ser accelerar l'arribada del desplegament dels Mossos a les zones amb necessitats urgents de seguretat. Cal establir acords amb l'Administració de l'Estat per tal de cooperar i col·laborar als territoris on encara no s'ha desplegat la Policia – Mossos d'Esquadra. En aquest sentit cal incorporar agents del Cos Nacional de Polícies i la Guardia Civil al Cos de Mossos d'Esquadra i reconèixer l'experiència i els serveis policials realitzats a Catalunya dels agents de les FCSE a Catalunya; aquests cossos són també policia de Catalunya.

Actualment a Catalunya la seguretat pública és una competència exercida des de tres nivells distints d'administració. Aquesta situació demana una planificació coordinada i efectiva, que eviti situacions de descoordinació i duplicitat i, al mateix temps, urgeix un desplegament uniforme, ràpid i eficaç, per no caure en el risc de provocar un deteriorament en la seguretat. El Govern de la Generalitat ha d'impulsar un nou sistema de participació i col·laboració política amb els responsables municipals en el disseny del desplegament policíac.

Encara és possible actuar correctament i no malmetre, com s'ha fet fins ara, una ocasió idònia per racionalitzar els serveis policials, optimitzar els mitjans i recursos actuals i definir les pràctiques i la infraestructura, per construir un model sostenible de policia integral, que constitueix un eix fonamental de l'autogovern de Catalunya.

El nou govern de la Generalitat promourà una acció decidida per assumir l'autoritat del Govern de la Generalitat en matèria de seguretat pública. Res d'allò que preocupa als ciutadans, com és la seva seguretat, és aliè a l'autoritat i la responsabilitat del seu govern. El Govern de la Generalitat ha de tenir autoritat plena en matèria de seguretat: comandament únic dels cossos de policia a Catalunya i acabar el desplegament del cos de Mossos d'Esquadra a l'any 2007. El Conseller d'Interior ha de ser el màxim responsable de la seguretat a Catalunya. El Govern de la Generalitat, mentre no finalitzi el desplegament de la Policia – Mossos d'Esquadra, ha d'assumir l'autoritat plena sobre tots els cossos de policia, és a dir, el comandament únic de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat a Catalunya. És imprescindible que aquesta competència sigui exercida completament i en la totalitat del territori per part del Govern de la Generalitat. A través del comandament únic dels cossos policials a Catalunya, el Govern de la Generalitat podrà gestionar i governar eficientment la

situació de transició en la substitució dels cossos policials a partir dels principis bàsics de seguretat i lleialtat institucional.

El nou Govern de la Generalitat ha d'estendre la idea de que a més comunitat, menys delinqüència: la seguretat necessita de la participació de tots els actors socials implicats. En aquest sentit s'alinea la proposta dels Contractes Locals, Socials i de Seguretat. Aquests contractes esdevenen l'instrument principal de la política de seguretat del nou Govern de la Generalitat i es basen en el canvi de rol de la policia (policia de barri/comunitària), en la intensificació de les accions conjuntes de totes les administracions públiques implicades i en la millor coordinació de les accions i iniciatives de les associacions locals, ciutadanes, l'escola, el comerç, etc. Les accions dels Contractes Locals, Socials i de Seguretat estaran encaminades a dotar les àrees escollides d'una qualitat urbana i condicions equiparables a la mitjana de Catalunya, a través d'accions com: creació de nous espais lliures; foment de la mobilitat sostenible; rehabilitació del parc d'habitatges, operacions de reforma urbana; dotació d'habitatges per joves, adaptació d'equipaments; integració de la població immigrada; foment d'activitats econòmiques i comercials; lluita contra el fracàs escolar; programes de policia de proximitat. Aquests contractes són vertaderes polítiques transversals per les autoritats locals.

Els barris seran els espais privilegiats de l'aplicació de les noves propostes polítiques de seguretat per tal de garantir la qualitat de vida. Per això el nou Govern de la Generalitat ha de crear uns lligams de col·laboració activa amb els municipis i els seus barris, la policia, l'escola, la justícia, el comerç i les associacions cíviues i prioritzarà l'educació i el civisme com a eix de la prevenció i la proximitat com objectiu de l'actuació policial.

OBJECTIUS

1. Autoritat plena del Govern de la Generalitat en matèria de seguretat: comandament únic dels cossos de policia a Catalunya i acabar el desplegament del cos de Mossos d'Esquadra en la primera legislatura socialista: any 2007.
2. Un nou govern de la seguretat: sistema, coordinació i planificació.
3. Seguretat Pròxima: Contractes Locals, Socials i de Seguretat
4. Acabar el desplegament del cos de Mossos d'Esquadra en la primera legislatura socialista: any 2007.

MESURES

Mesures per assegurar la planificació de les polítiques de seguretat

- Informar sobre la Seguretat a Catalunya. El Govern de la Generalitat elaborarà un informe anual sobre la situació de la seguretat a Catalunya.
- Articular un Pla de Seguretat Pública. El Govern presentarà, bianualment, un pla de seguretat que establirà les directrius i les polítiques a desenvolupar a partir de les previsions generals de riscos, actuacions i mitjans en seguretat ciutadana, emergències, seguretat viària i aquelles que afectin la convivència i el civisme.

- Compromís d'elaborar un Pla de prevenció de Catalunya que faciliti les intervencions públiques i la implicació de les entitats públiques i associacions mitjançant la definició d'objectius principals i l'aportació de recursos pressupostaris.
- Pla de prevenció de Catalunya ha d'abordar de forma expressa les limitacions de l'actual sistema educatiu, especialment en allò que fa referència a l'incorporació al mercat laboral dels joves i adolescents; a les vinculacions entre l'urbanisme i l'ús social dels espais públics; en la política d'habitatge social; etc.
- Cercarem, en col·laboració amb els diferents operadors que intervenen en el camp de la prevenció de la inseguretat, especialment de l'administració de justícia, el consens necessari per establir un sistema universal de recollida d'informació estadística sobre la criminalitat; així mateix es constituirà un espai d'anàlisi de les dades (Mesa o Observatori d'anàlisi) en la que hi participin els diferents operadors, amb l'objectiu de poder retornar als ciutadans i ciutadanes una informació validada

Mesures per coordinar les polítiques de seguretat a Catalunya

- Convertir la Junta de Seguretat de Catalunya en el veritable òrgan de coordinació de la Generalitat de Catalunya amb el Govern central i canviarem el reglament que la regula per tal que el Conseller d'Interior en sigui el seu President i d'aquesta manera assumir la coordinació dels cossos policials a Catalunya d'acord amb el principi de lleialtat institucional. Es donarà participació als alcaldes en aquelles reunions on es tractin temes que afectin als seus municipis o territoris.
- Assegurar la coordinació de les actuacions dels departaments del Govern en matèria de seguretat i el trasllat de la política general de seguretat a les actuacions sectorials dels departaments del Govern.
- Completar el desenvolupament del Centre Coordinador de Seguretat i Emergències, – Telèfon Únic 112: Aquest òrgan ha de garantir una atenció eficaç de les trucades dels ciutadans al telèfon únic d'emergències (112). A través d'aquest centre es coordinarà i gestionarà operativament les activitats i serveis de totes les organitzacions relacionades amb la prevenció, planificació, atenció, assistència tècnica i professional de persones bens o drets per tal de disposar una actuació ràpida i eficaç dels serveis públics i privats d'emergències i de seguretat.
- Crear els Consells Regionals de Seguretat, format pel conjunt d'ajuntaments de les diferents regions o vegueries. Aquests Consells han de dissenyar i aplicar els Plans Regionals de Seguretat que no han de ser res més que l'adaptació del Pla de Seguretat Pública de Catalunya a les especificitats econòmiques, socials i culturals de les diferents regions que conformen Catalunya. En aquesta línia ha de prestar-se un atenció específica a les àrees metropolitanes existents a Catalunya.
- Potenciar el paper de les Juntes Locals de Seguretat, presidides pels alcaldes, com a òrgans de coordinació executius amb competències preventives i amb la planificació de les actuacions dels cossos presents al territori.
- Potenciar els Consells Locals de Seguretat com a fòrums de participació i debat de propostes de polítiques públiques i avaluació de programes.

- Comunicar i coordinar a totes les policies locals amb els Mossos d'Esquadra a través d'establir bases de dades comuns i sistemes de comunicació conjunts que permetin garantir la coordinació entre les policies locals i el cos de Mossos d'Esquadra amb l'establiment dels sistemes.

Mesures orientades a acabar el desplegament del cos de Mossos d'Esquadra

- Aconseguir el comandament únic dels cossos de policia a Catalunya
- Acabar el desplegament del cos de Mossos d'Esquadra en la primera legislatura socialista: any 2007.
- Incloure la màxima aplicació del criteri d'integració en els Mossos d'Esquadra dels membres dels cossos i forces de seguretat de l'Estat residents a Catalunya.
- Modificar el procés de selecció i formació dels aspirants a Mosso d'Esquadra.
- Adoptar una nova política de recursos humans basada en incrementar el nombre de policies destinats a tasques exclusivament policials. Incorporació de facultatius, administratius i tècnics en les tasques de suport a l'actuació policial.

Mesures per desenvolupar la seguretat de proximitat

- Establir els Contractes Locals, Socials i de Seguretat, en el marc de la política de suport als barris que desenvoluparà el Govern de la Generalitat.
- Establir mecanismes regulars de coordinació entre els Contractes Locals, Socials i de Seguretat amb la proposta Suport per a barris amb projecte: URBAN.

Protecció civil

Avui cobren major importància els serveis Públics de Protecció Civil, com a sistemes estructurats per la salvaguarda i seguretat dels ciutadans en cas d'emergències i catàstrofe, pel que caldrà realitzar una aposta per la planificació de l'esmentat servei radicant en els municipis la primera i bàsica resposta davant una situació de risc per la població i per a la millora i tecnificació dels serveis públics, els serveis d'extinció d'incendis.

Com a conseqüència de la implantació i funcionament dels serveis públics de telèfons únics d'emergència 112, es precis realitzar un plantejament que contribueixi a donar una participació més activa als municipis, tant en la implantació, coordinació i funcionament d'aquests nous serveis d'atenció a l'emergència.

OBJECTIUS

1. Elaboració dels corresponents Plans de Protecció Civil, contemplant els objectius de prevenir els riscos que afectin al conjunt de Catalunya i als diversos municipis.

2. Preveure una organització eficaç en cas de l'emergència i el risc per la població, desenvolupament de les accions tendents a la promoció de l'autoprotecció corporativa i ciutadana i la implantació de totes aquelles mesures que coadjuvin a la minimització del risc d'emergència al municipi.
3. Una nova normativa en matèria de Protecció Civil, amb l'objectiu d'incrementar les actuacions preventives, definint clarament la participació dels Ajuntaments en el desenvolupament i funcionament dels Serveis de Protecció Civil.

MESURES

- S'impulsarà les gestions necessàries per realitzar les campanyes de divulgació i elaboració de guies dirigides a la població amb l'objectiu de minimitzar els riscos a la població civil, i en especial a les poblacions de major risc (escolar, gent gran, etc.).
- S'impulsarà la definició de la carrera tècnica dels diversos professionals, la formació adequada que han de tenir i la seva imbricació en l'estructura administrativa de la que depenen.
- Planificació de Plans Especials de Formació en matèria de Protecció Civil, dirigit als serveis municipals dels Ajuntaments.
- Es potenciarà, la definició de la carrera professional del bomber amb l'elaboració de l'Estatut del Bomber professional, que reculli les condicions de treball, la seva formació i la resta d'aspectes vinculats a l'exercici de la seva professió.
- Elaborar, amb l'acord dels Ajuntaments, nous protocols de coordinació i gestió de trucades al 112, amb els objectius finals de garantir un millor servei als ciutadans i convertir-ho veritablement en el telèfon únic d'emergències de la Comunitat Autònoma.

Seguretat viària

Un altre eix clau en la política de seguretat del nou govern de la Generalitat és la qüestió viària. L'any 2001 es van produir a Catalunya, 22.982 accidents amb víctimes, que van provocar un total de 32.646 víctimes de les quals hi va haver 710 morts.

Els accidents de trànsit són la primera causa de mortalitat entre la població de 5 a 34 anys.

La Federació Europea de les víctimes d'accidents de trànsit recomana a l'Estat espanyol i a Catalunya que s'obri un debat un profunditat per a millorar el suport a les víctimes i als seus familiars. Manca una xarxa de dispositius de rehabilitació física i psicològica per a la víctima amb seqüeles greus, passat el període d'hospitalització i una xarxa suficient de reinserció sociolaboral per a les víctimes d'accident de trànsit. Les responsabilitats dels conductors no s'han tractat adequadament i hi ha una manca de reflexió sobre el tema, entre els responsables de l'administració estatal i la catalana.

A més, les víctimes dels accidents de trànsit es troben en una situació d'indefensió davant els conductors agressors que porten vehicles a motor sense la corresponent assegurança, o en situació de préstec del vehicle o sense la llicència obligatòria que habilita per a la conducció.

Aquesta indefensió també és jurídica ja que la víctima no té una informació adequada sobre els procediments judicials de l'accident i a més, es troba amb els perjudicis personals i socioeconòmics que provoca el retard de la quasi totalitat de processos judicials, en relació al cobrament de possibles indemnitzacions i/o percepció de pensions d'invalidesa.

Respecte a la seguretat viària els objectius del nou Govern de la Generalitat són clars i no en calen masses: reduir la sinistralitat a causa d'accidents de trànsit en la xarxa viària catalana que pot expressar-se en els termes de reduir, pel cap baix, al 50% el nombre de víctimes d'accidents de trànsit abans de l'any 2010.

OBJECTIUS

1. Reduir la sinistralitat a causa d'accidents de trànsit en la xarxa viària catalana.
2. Reduir, pel cap baix, al 50% el nombre de víctimes d'accidents de trànsit abans de l'any 2010.

MESURES

- Crear el Pla Integral per la reducció de la sinistralitat a causa d'accidents de trànsit en la xarxa viària catalana 2003-2007, amb la finalitat de reduir al 50% el nombre de víctimes d'accidents de trànsit abans de l'any 2010, que és l'objectiu de la UE.
- Desenvolupar la recerca necessària per a la prevenció d'accidents al nostre país amb la participació dels diversos departaments que intervenen (Obres públiques, Sanitat, Interior, Justícia i Presidència, Universitats, etc.) i sota la coordinació de l'autoritat de trànsit.
- Ampliar la Xarxa de Bases del Servei d'Emergències Mèdiques (SEM) d'assistència amb emergències integrades per tal d'augmentar el parc de vehicles d'assistència medicalitzada (VAM), amb la finalitat de proveir suport vital avançat a les persones accidentades en les regions sanitàries de Lleida, Tarragona, Tortosa, Girona i Centre que actualment tenen l'índex més baix de cobertura territorial i que presenten a la vegada major nombre de TCA de trams de concentració d'accidents.
- Continuar el desplegament de recursos d'atenció a les emergències mèdiques per tal que, mitjançant els vehicles d'atenció medicalitzada i altres dispositius d'assistència prehospitalària, es pugui donar suport vital avançat en tot el territori de Catalunya a les persones que es trobin en una situació potencialment crítica.
- Incrementar la dotació de recursos humans i tècnics de l'autoritat competent en Trànsit per a la promoció de la prevenció dels accidents de trànsit i la sensibilització en matèria de seguretat passiva
- Revisar la xarxa viària per tal d'eliminar els punts negres ja identificats
- Incrementar i estendre programes d'educació i formació viàries

SEGURETAT LABORAL

Un dels altres eixos importants de les polítiques de seguretat són les qüestions relacionades amb la seguretat laboral. Des del Departament de Treball s'afirmà que lluitar contra la sinistralitat laboral era una prioritat del Govern de la Generalitat per aquesta legislatura, però la sinistralitat no ha parat d'augmentar tal i com demostren les xifres: 1.609 persones han mort en accidents laborals en els últims 10 anys a Catalunya. L'any 2002 va registrar l'índex de sinistralitat laboral més elevat de la dècada, amb un total de 186 treballadors morts (segons estadístiques del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme)..

La sinistralitat laboral i les malalties professionals, que no han parat de créixer, suposen l'expressió de la precarietat i feblesa d'un part del teixit econòmic productiu. Els primers perjudicats són les persones que les pateixen i, en segon lloc, la societat en el seu conjunt, pels costos socials i econòmics que se'n deriven.

Existeix un ampli consens, tant científic, tècnic, com social, que entre les causes més conegudes cal assenyalar les següents:

- Insuficient compliment de la normativa sobre la prevenció de riscos laborals.
- Baixa qualitat de les accions preventives que es fan a les empreses ja que no incideixen directament en la millora de les condicions de treball i de salut.
- Manca de polítiques públiques i recursos insuficients per tal d'acomplir les funcions de vigilància, control i sanció, per part de l'administració.
- Un model productiu de béns i serveis que fa de la precarietat a l'ocupació (fonamentalment expressada en forma de temporalitat i subcontractació en cadena) i a les condicions de treball el mecanisme de competitivitat.

El nou Govern de la Generalitat ha d'assumir una nova política de salut i seguretat laboral orientada a eliminar aquells factors que són determinants en els alts índexs de sinistralitat actuals. Per obtenir el principal objectiu d'aquesta estratègia treballarem paral·lelament per reduir fins el 15% la temporalitat en la contractació..

OBJECTIUS

1. Crear ocupació de més qualitat.
2. Reduir fins a un 15% la temporalitat en la contractació.
3. Reduir, de manera dràstica, la precarietat i la sinistralitat en les condicions de treball i de seguretat.

Mesures per millorar la seguretat laboral

- Desenvolupar un Pla de prevenció de la sinistralitat laboral a Catalunya acordat amb els agents socials i econòmics, dirigit a assolir els objectius, mínims i quantificats, de reducció de la sinistralitat per sectors i globals que millorin de forma substancial la situació actual. Els sectors i les empreses amb un índex de sinistralitat més alt s'inclouran en plans específics. Aquest pla contemplarà l'increment de la inspecció i el control del compliment de la llei de prevenció de riscos laborals mitjançant la Inspecció de Treball;

els continguts i qualitat dels plans de prevenció; la capacitat, la solvència i la qualitat dels serveis de prevenció de les empreses, propis i aliens, i la participació dels treballadors/es en el seu disseny i execució.

- Incrementar els recursos públics, tant humans, tècnics com econòmics, i organitzar-los adequadament per tal d'assolir la realització d'estudis i recerca tècnica en la matèria de prevenció dels riscos laborals, anàlisi de la situació i tendències i elaboració de propostes d'actuació que donarien contingut i suport a l'elaboració de les polítiques preventives.
- Potenciar l'existència de delegats territorials de prevenció de riscos laborals, com un col·lectiu col·laborador de l'administració, en les tasques de prevenció de riscos laborals a les petites i mitjanes empreses i aquelles que no disposin de representació sindical en aquesta matèria.
- Intensificar els controls sobre les condicions de salut i seguretat en l'externalització i subcontractació d'operacions. En aquesta línia, totes les contractacions públiques respectaran la legislació existent en matèria de salut i seguretat laboral, de manera que no s'admetran licitacions que no incorporin el compliment de les obligacions existents en aquest àmbit, ni la participació en la mateixa d'empreses amb un alt índex de sinistralitat.
- Fomentar la investigació dels nous riscos i patologies laborals, amb especial atenció als psicosocials, així com la recerca dels sistemes de resolució de les problemàtiques derivades del treball i les seves formes d'organització, i difondre els resultats entre les empreses i els treballadors, perquè puguin ser coneguts, reconeguts i previnguts.
- Incrementar el nombre d'unitats de Salut laboral, actualment dependents de la Conselleria de Sanitat, en la direcció d'abastar amb els seu desplegament el conjunt del territori de Catalunya.
- Incorporar en tots els nivells educatius, des del ensenyament primari, continguts transversals en matèria de seguretat i salut en el treball, que permetin assolir una cultura preventiva en aquest tema. Introduir en els programes de Formació Professional (reglada, ocupacional i continuada) i universitària unitats educatives de la matèria de seguretat i salut laboral, adaptades a les diferents especialitzacions que es cursin.
- Orientar part de la programació de formació continua al desenvolupament d'un programa de formació en matèria de seguretat i salut laboral en el treball, adreçat a les persones que s'han de responsabilitzar de la prevenció en el si de les empreses, amb especial preferència per a les petites i mitjanes empreses.
- Desenvolupar els estudis de formació de caràcter mitjà i superior que capacitin i finalment acreditin a les persones que els rebin com a tècnics en prevenció de riscos laborals.
- Sensibilitzar sobre la necessitat d'incorporar la prevenció dels riscos laborals als processos productius, adreçada principalment a les micro, petites i mitjanes empreses.
- Comprometre a les Mútues d'accidents de treball, en tant que gestores de la Seguretat Social, perquè financin la Fundació per a la Prevenció de Riscos de Catalunya, prevista a la llei de prevenció de riscos laborals, a partir dels excedents d'explotació.

Seguretat alimentària

Fa menys d'un segle, els aliments eren consumits localment, molt a la vora del seu lloc de producció. En canvi, en les últimes dècades, tant el sector agrícola i ramader, com la indústria alimentària han sofert canvis radicals i complexos que han fet possible consumir productes d'origen molt divers i llunyà i fa difícil seguir tota la cadena alimentària.

Es pot afirmar que mai s'havia disposat de tants aliments i de tanta qualitat. Però també és veritat que, actualment, existeix una gran sensibilització ciutadana respecte els problemes de salut pública i de seguretat alimentària. Les darreres crisis sanitàries ("vaques boges", dioxines, legionel·losis, febre aftosa, mercuri i metalls pesats, etc.) han afectat greument la confiança dels consumidors i han posat de relleu les febleses d'un sistema productivista, que en ocasions no atén els codis de bones pràctiques.

Davant d'aquesta situació és important que el nou govern de la Generalitat endegui un programa integral que reguli tots els sectors que incideixen sobre l'alimentació de les persones per tal de garantir-ne la seva salut. Aquest programa ha de preveure com exercir un major control de la seguretat, higiene i qualitat dels aliments, afavorir les bones pràctiques productives i el control exhaustiu en la producció d'aliments i garantir el principi de precaució i de transparència informativa als consumidors.

OBJECTIUS

1. Vetllar per la salut dels ciutadans i garantir-ne la seva protecció.
2. Exercir un major control de la seguretat, higiene i qualitat dels aliments.
3. Afavorir les bones pràctiques productives i el control exhaustiu en la producció d'aliments.
4. Protecció i control ambiental.
5. Garantir el principi de precaució i de transparència informativa.

Mesures per millorar la seguretat alimentària

Farem que l'Agència Catalana de Seguretat Alimentària sigui, efectivament, un organisme independent, basat en el rigor científic, imparcial i transparent, que garanteixi la salut pública i proporcioni confiança als consumidors. Dotarem l'Agència de tots els instruments necessaris per a portar a terme la seva tasca amb eficàcia.

- Elaborar un Pla per disminuir l'exposició dels éssers humans a substàncies que per via alimentària o respiratòria poden produir problemes de salut.
- Garantir una coordinació permanent i estricta entre els diferents organismes responsables de l'avaluació i control dels antibiòtics utilitzats en veterinària.

- Controlar específicament en aplicació de la normativa comunitària, des de la inspecció del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca la qualitat dels pinsos i farines, i la utilització de greixos i olis.
- Fer efectives les mesures de seguretat i de bioseguretat en les explotacions, en el maneig i en el transport de bestiar.
- Fomentar i incentivar l'agricultura i la ramaderia ecològiques o integrades que es comprometen a utilitzar mètodes biològics contra les plagues vegetals o la utilització de pinso i aliments naturals per a la cria i l'engreix del bestiar, de comú acord amb les organitzacions agràries.
- Facilitar els processos d'identificació i de traçabilitat dels productes alimentaris, tant els destinats al consum humà com els destinats al consum animal, al llarg de totes les etapes de la cadena alimentària, així com de la seva composició, de forma clara i entenedora.
- Promoure campanyes de difusió d'informació pública sobre factors de risc, d'acord amb les directrius de l'Agència Catalana de Seguretat alimentària.

Potecció dels animals

La recent Llei de Protecció dels animals, aprovada pel Parlament de Catalunya, recull una nova concepció dels animals, com a éssers vius capaços de sentir i sofrir, tant des del punt de vista físic com psíquic. La Constitució federal alemanya, així com la majoria de Constitucions dels Landers, inclouen el deure de l'Estat de protegir els animals de forma diferenciada a la de la protecció de la natura o del medi ambient. Un Govern de la Generalitat de progrés adoptarà aquelles mesures necessàries per a situar-nos al nivell dels països del nostre entron cultural més pròxim respecte a la defensa del benestar animal.

MESURES

- En relació als animals de companyia, es fomentarà la tinença responsable. S'adoptaran rigoroses mesures de control de la seva cria i venda. Pel que fa a la identificació, s'establirà un arxiu general dels animals de companyia i cens dels Ajuntaments. Es realitzaran programes de vacunació i esterilització d'animals sense llar i es promourà la gestió dels centres d'acollida per part d'associacions protectores sense ànim de lucre, així com la creació de colònies controlades de gats i ocells urbans.
- S'adoptaran mesures per a la professionalització dels manipuladors d'animals, particularment d'aquells que s'utilitzin en la producció d'aliments, amb l'objecte de millorar el seu benestar en l'allotjament i transport i, en especial, en procurar el seu sacrifici, previ atordiment, sense dolor d'acord amb les directives europees. Aquestes mesures promouran tant la millora del benestar animal com la qualitat i seguretat alimentària.
- En relació a la fauna silvestre, s'adoptaran mesures per regular el seu comerç i possessió, en la línia de disminuir o evitar el seu ús com a mascotes o en espectacles, darrera dels quals hi ha en moltes ocasions tràfic il·legal, i que provoca greus perjudicis tant pels

animals implicats, com pel medi ambient, per exemple, en cas d'abandonaments que poden produir invasió d'espècies al·lòctones.

3.10. Eradicar la pobresa.

Els darrers anys, la conscienciació de la problemàtica que representa la pobresa s'ha anat consolidant a nivell mundial. La pobresa i l'exclusió social són fenòmens de caràcter estructural i, al contrari del que es creia en els anys setanta, no desapareixen amb el creixement econòmic ni el progrés.

A Catalunya, i segons estudis recents, aproximadament dues terceres parts de les persones pobres no tenen cap possibilitat de sortir-se'n, si no es modifiquen les condicions de redistribució actuals del sistema de benestar social. El *quart món* no només és quantitativament important, sinó que és permanent.

Tot i que, en les últimes dècades, la pobresa severa ha anat disminuint –gràcies a les mesures de protecció social–, n'han sorgit noves formes. L'evolució de la societat ha fet que les causes de la pobresa i l'exclusió canviïn. Hi ha hagut un canvi en l'estructura de la pobresa, que ha passat a afectar a col·lectius que no compten o compten amb poca protecció social (per les llacunes en el sistema de protecció social).

Ens trobem amb uns col·lectius concrets, amb pocs recursos econòmics, sobre els quals cal incidir perquè:

- Uns són determinants en l'autoreproducció i expansió de la pobresa. Aquest és el cas de les famílies (joves) amb fills al seu càrrec, sobretot llars monoparentals. La pobresa dels pares es pot propagar molt fàcilment en els seus fills. Així, la pobresa infantil també és un fenomen a considerar i a tractar.
- Els altres, les persones de més de 65 anys amb pensions no contributives, de viduïtat o mínimes de la seguretat social, formen un col·lectiu molt important que ha de viure amb una economia per sota del llindar de la pobresa.
- Finalment, els sense-sostre, un col·lectiu dispers i en deteriorament constant que requereix d'un política integral que se n'ocupi.

A més, cal posar de manifest que la incidència de la pobresa és encara més elevada quan la persona de referència és una dona.

La prioritat política del nou Govern de la Generalitat respecte la pobresa i l'exclusió social té com a objectiu principal disminuir el nombre de pobres d'uns col·lectius concrets: les famílies amb fills al seu càrrec (sobretot monoparentals), la gent gran i els sense-sostre. El millor instrument per lluitar contra la pobresa i l'exclusió és implementar polítiques transversals. Pensem que els col·lectius de pobres –tant els d'exclousos com els que es van empobrint– han de ser tractats com a part de la política general, encara que sigui un grup amb uns problemes específics i unes necessitats concretes.

Les propostes polítiques que cal promoure s'orienten a **capacitar a les persones**, que encara estan en edat de treballar, per tal que per elles mateixes surtin de la pobresa i de la dependència institucional. Els socialistes apostem per la formació encaminada al treball. Amb tot, per trencar el cercle de la pobresa cal implementar polítiques d'altres tipus que incideixin sobre aquest grup: polítiques de salut, (prevenció i educació sanitària), d'educació (escoles bressol), d'habitatge (habitatges dignes per tothom i lloguers a preu social per aquests col·lectius), etc.

La política que el nou Govern de la Generalitat ha d'aplicar per aquests col·lectius implica i compromet totalment l'administració autonòmica (en la seva funció de planificació, avaluació i finançament) i local (en la seva funció d'execució i planificació) però també, parcialment, l'administració de l'Estat i la iniciativa social. A més, cal assolir uns objectius que venen determinats per les diferents situacions en què es troben determinats col·lectius davant els problemes de la pobresa i exclusió.

OBJECTIUS

1. **Dones:** Neutralitzar els riscos de les dones a caure en situacions de pobresa a través de la potenciació de la seva entrada al mercat laboral i la millora de les seves condicions de treball.
2. **Joves:** Prevenir que les famílies joves caiguin en situacions de pobresa per evitar la reproducció d'aquesta en els seus fills, , sobretot a través del sistema educatiu.
3. **Infants:** Evitar la pobresa infantil a través de la prevenció i de polítiques específiques per aquest grup de població.
4. **Gent gran:** Garantir una vida digna, amb qualitat de vida i amb la possibilitat de viure-la amb certa independència, a través del manteniment de la capacitat econòmica de les persones grans.
5. **Els sense-sostre:** Dissenyar una política consensuada pels sense-sostre per facilitar-ne la seva integració.

MESURES

Mesures per combatre la pobresa i l'exclusió en el col·lectiu de les famílies (joves) amb fills a càrrec

- Invertir en educació infantil i crear la xarxa pública d'Escoles Bressol, (30.000 noves places) donant suport econòmic als Municipis.
- Garantir beques per a famílies amb pocs recursos econòmics en educació infantil.
- Combatre el fracàs escolar i promoure programes específics adreçats a l'alumnat amb greu risc d'abandonament del sistema escolar.
- Atendre la diversitat de l'alumnat en l'educació. Tenint atenció especial i més personalitzada a les seves necessitats.
- Subvencionar el menjador, transport escolar i llibres per a famílies amb pocs recursos econòmics.
- Incentivar la permanència dels alumnes en l'ensenyament secundari postobligatori a través d'una política de beques que redueixi el cost d'oportunitat d'abandonar aquests estudis, per tal que les famílies amb menys recursos puguin assumir la càrrega econòmica que representa mantenir estudiant a un fill i filla en edat de treballar.

- Posar els mitjans perquè, des del territori, els nois i noies tinguin una oportunitat d'ocupació en sortir del sistema educatiu.
- Establir una major connexió entre l'escola i el treball, ja sigui a través de polítiques d'orientació laboral com amb una nova formació professional que respongui a les demandes del mercat i que tingui una continuïtat al llarg de la vida, i que permeti adaptar-se a les necessitats i tecnologies de cada moment.
- Fomentar les ajudes directes a les famílies per infants a càrrec. Incrementar en un 25% les prestacions econòmiques directes per a les famílies monoparentals i per a les famílies amb pocs recursos econòmics i infants al seu càrrec: 750 € anuals per cada infants a càrrec menor de 18 anys.
- Potenciar les empreses d'inserció social, tot establint un marc normatiu estatal i autonòmic que permeti la suficiència econòmica i jurídica.

Mesures per combatre la pobresa infantil

- Implementar el Programa d'Atenció a la Infància i Adolescència en dificultat social (elaborat pel Govern Alternatiu), dins el marc general del Pla d'Infància i Adolescència de Catalunya i el Programa de Suport a les Famílies.
- Dissenyar i implementar un programa transversal de prevenció primària i detecció de les situacions de risc social que afecten als infants, des de Benestar Social d'acord amb Educació i Sanitat. Augmentar la capacitat de detecció, especialment a la primera infància, en cooperació amb els equips i serveis que hi treballen (atenció precoç, educació infantil, sanitat, etc.)
- Portar a terme un treball comunitari per combatre els elements socials i culturals que incideixen en un desenvolupament inadequat de l'infant, com ara els entorns marginals, la pobresa, la violència social i grupal i els continguts ideològics contraris als valors propis d'una societat democràtica.
- Potenciar l'atenció preventiva preferent a famílies amb fills en situació de marginalitat i/o pobresa a través de la xarxa bàsica de serveis socials en col·laboració amb els equips d'atenció precoç, educació, sanitat, etc.
- Acció preventiva i de control de la prostitució infantil (amb infants residents a Catalunya), treball infantil, mendicitat, així com, aquelles situacions que atemptin contra els drets individuals dels infants residents a Catalunya, encara que es produeixin fóra de Catalunya.
- Atendre a la pròpia llar a les famílies desestructurades a través de l'acció assistencial, educativa i preventiva de les treballadores i treballadors familiars o, en el seu cas, dels educadors/es
- Introduir programes específics de prevenció i educació per a la salut a les escoles.

Mesures per combatre la pobresa i l'exclusió en el col·lectiu de dones

- Crear un marc institucional per equiparar home i dona en el seu accés i condicions de treball.
- Continuar fomentant projectes d'auto-ocupació i de creació de llocs de treballs per a dones que desitgin incorporar-se al món del treball, professionalitzant les seves habilitats i capacitats.
- Potenciar la creació de llocs de treball en el sector serveis, particularment en els serveis d'ajuda a la llar -potencial jaciment d'ocupació-.
- Afavorir que les mares soles i treballadores tinguin al seu abast una bona xarxa d'Escoles Bressol i serveis complementaris a la petita infància.

Mesures per combatre la pobresa i l'exclusió en el col·lectiu de gent gran.

- Incidir en les properes negociacions sobre les pensions, revisar-les: a més dels increments generals, caldria revisar les pensions contributives més baixes, les no contributives i les de viduitat; per tal que tots els col·lectius que estan per sota del salari mínim interprofessional arribin a assolir-lo d'immediat.
- Universalitzar els serveis d'atenció a domicili i crear una xarxa d'equipaments i serveis d'oferta pública per a la gent gran –Casals, Servei d'atenció a Domicili, Habitatges Tutelats, Centres de Dia, Residències, Acolliment familiar, etc-.
- Organitzar aquests serveis i equipaments dirigits a la gent gran de manera que s'adaptin a les necessitats de les persones i les famílies, i permetin la conciliació de les diferents responsabilitats de les persones.
- Promoure i impulsar que des dels diferents nivells competencials s'incrementin els recursos destinats al grups de dones grans en situació de pobresa, i que es doni el màxim suport a la coordinació entre les actuacions en curs.

Mesures per combatre la pobresa i l'exclusió en el col·lectiu dels sense sostre

- Planificar una política consensuada entorn als transeünts, que permeti actuar els diferents serveis i institucions, amb uns criteris i objectius clars per assolir el major grau d'integració possible d'aquest col·lectiu.
- Destinar recursos suficients per pagar professionals i personal administratiu per poder rendabilitzar millor les tasques dels voluntaris que en aquest àmbit a Catalunya i entre les entitats sense ànim de lucre suposen el 90% del personal.
- Prendre les mesures necessàries perquè s'atenguin en els propis centres els malalts mentals i es potenciïn programes de prevenció i control de drogodependències, per a les persones que no tenen recursos.
- Buscar solucions que permetin una certa estabilitat a les persones que es van inserint a la societat com són "pisos compartits i tutelats".

- Desenvolupar una xarxa d'informació, que permeti saber quina entitat fa el seguiment d'una determinada persona.
- Establir prioritats en el Pla d'Habitatge per assignar habitatges a grups de risc. Establir una política de subvencions per a la rehabilitació d'habitatges buits, el lloguer de pisos, i afavorir el compartir pis.
- Destinar 1800 € anuals per a cada un dels 2.000 sense-sostre que hi ha a Catalunya.

Mesures per a l'habitatge social

- Atorgar 600 € anuals d'ajut directe a fons perdut, per despeses de lloguer de l'habitatge principal, al qual podran acollir-se totes les famílies amb ingressos inferiors a 21.000 € anuals en declaració individual i 30.000 en declaració conjunta.
- Implementar programes específics de préstecs subsidiats per l'accés a l'habitatge protegit (en l'adquisició) per a joves, persones grans, llars monoparentals, nous residents, persones amb discapacitat i persones que viuen en condicions d'infrahabitatge.
- Adaptar de les característiques de l'habitatge a noves necessitats de la demanda (joves, famílies monoparentals, persones o famílies amb persones dependents al seu càrrec).
- Arranjar habitatges per a gent gran, és a dir, millorar una mitjana de 100 habitatges cada any (400 habitatges en 4 anys), 20 dels quals hauran de ser habitatges "d'acolliment familiar". L'ajuda per arreglar els habitatges serà de 6.000 € per a persones amb rendes baixes.
- Aplicar noves mesures de control de les condicions d'habitabilitat i seguretat de l'habitatge existent.
- Crear programes específics per a l'eradicació de l'infrahabitatge.

3.11. Catalunya un país que acull i integra: immigració.

Catalunya ha anat configurant la seva personalitat col·lectiva al llarg de la història a partir de capes successives, que es vertebren en torn d'un nucli que aglutina el conjunt. La diversitat és una de les veritables senyals d'identitat del poble català. La realitat social d'ara exigeix integrar de nou realitats que venen de fora, repetint un procés que ja s'ha produït moltes vegades al llarg de la història d'aquest país. L'actual procés immigratori presenta com a característiques un fort creixement i acceleració del ritme, la població immigrada s'ha doblat en cinc anys (al maig de 2002, a Catalunya hi resideixen legalment 310.057 estrangers, dels quals 76.310 –el 25 per cent– són ciutadans de països de la UE, els que troben en situació irregular, entre 50.000 i 125.000, segons les diverses fonts), concentració en determinats barris, pobles i ciutats, i pluralitat, és a dir, diversitat en molts aspectes i també cultural i religiosa el que la diferencia de altres processos previs. Aquestes són dades que cal atendre per a una correcta gestió del fenomen.

La població immigrada –tant la regularitzada, com la que no ho està– tendeix a concentrar-se intensament en determinats barris, pobles i ciutats. Aquesta concentració fa molt difícil la gestió d'aquest gran fenomen social, els efectes dels quals recauen precisament sobre els ciutadans autòctons amb una situació social més desfavorable. A més, la presència al país de desenes de milers de persones indocumentades planteja una situació de risc per al benestar, la convivència i la seguretat col·lectives. L'única possibilitat que tenim, per tant, d'encaixar el procés immigratori, sense trencar la cohesió social de la societat d'acollida, es entendre que el procés ha d'ésser ordenat i tenint com a eixos principals la legalitat i la regulació,

Cal, però, transmetre a l'opinió pública que la immigració no és un problema en sí mateix per a les societats d'acollida, i sobretot que la immigració no és “el problema”, tot i que provoca noves situacions que poden resultar problemàtiques, i que també accentua i ajuda a evidenciar problemes preexistents de la societat d'acollida: El problema rau en la manca de recursos públics per tal de fer front a aquestes situacions (poc nombre de policies, justícia inefficient, manca de recursos per a reestructurar barris, insuficients recursos educatius i d'assistència social,...). Els veritables responsables dels dèficits en són les polítiques neoliberals que han reduït el sector públic i que afebleixen l'Estat del Benestar. El Govern del PP i CIU han reduït la despesa social en 2% del PIB des de 1996.

Des d'una perspectiva econòmica, es calcula que aquesta població immigrada genera el 4% del PIB. Pel que fa a l'afiliació a la Seguretat Social, aquesta va augmentar un 32,6 per cent a Catalunya entre el març del 2001 i el març del 2002. Més d'un quaranta per cent dels nous afiliats a la Seguretat Social són immigrants .

La situació administrativa no ha de modificar el respecte pels drets que tenen les persones que es troben en aquesta situació. El reconeixement efectiu d'aquest drets és un dels aspectes que el nou govern de la Generalitat ha d'assumir d'acord amb les seves competències. Una part del problema es pot gestionar des del govern de la Generalitat (escolarització, sanitat, ajuts socials...), però les mesures polítiques que poden permetre realment d'afrontar aquesta qüestió i reduir-ne l'impacte negatiu, han de ser adoptades sobretot des del govern central o han de ser concertades per l'Estat espanyol amb els altres Estats de la UE.

Les polítiques sobre immigració del nou govern de la Generalitat ha de guiar-se pels principis d'assegurar condicions d'equitat en el suport a totes les persones que viuen a Catalunya per tal que puguin desplegar les seves oportunitats de vida. La política d'immigració ha de ser

fonamentalment una política social, és a dir, de promoure les millors condicions i oportunitats de vida per a tots els ciutadans de Catalunya, tant dels autòctons com dels nousvinguts. Això requereix incrementar els recursos actualment destinats a les polítiques socials i reorientar-les per tenir en compte l'impacte del fenomen migratori. Entre aquestes polítiques tenen una importància especial les referides a l'habitatge, sanitat, educació, ocupació, atenció social o família.

Des de l'any 1993 en què s'inicia la política dels contingents anuals, la distribució dels nous immigrants entre comunitats feta per l'Estat requeria establir formes de participació en la decisió estatal i mecanismes de coordinació per evitar que les intervencions dels diversos poders públics generessin actuacions contradictòries. La gestió dels fluxos migratoris constitueix un dels eixos centrals de la política en matèria d'immigració. Gràcies a la seva regulació el fenomen migratori pot modular-se a les necessitats i possibilitats de la societat d'acollida, a fi de millorar el seu grau d'acceptació social com a l'hora de millorar la seva visibilitat i la seva acceptabilitat en la mateixa. L'actual Llei d'Estrangeria, malgrat les seves limitacions, és l'únic marc legal existent, per això cal aplicar-lo de manera coherent i amb rigor per part de la administració estatal que és qui ostenta les competències en la matèria de regulació de fluxos.

L'impacte del fet migratori sobre el territori és tan important que el nou govern de la Generalitat ha d'insistir en la participació més efectiva de les Comunitats Autònomes i dels Ajuntaments sobre la definició de les polítiques d'immigració i dels contingents

Però l'ús instrumental la Llei d'Estrangeria no impedeix que el nou govern de la Generalitat promogui iniciatives per la seva modificació. Entre ells cal prestar una especial atenció a tots els aspectes que dificulten l'exercici de drets fonamentals de la persona i el que pugui representar de millora en els aspectes administratius que afecten als immigrants. La Llei Orgànica 4/2000 d'11 de gener dels drets i llibertats dels estrangers i la seva integració social i la seva posterior reforma amb la Llei Orgànica 8/2000 posà en relleu les importants tasques que corresponien a les Comunitats Autònomes i als municipis en l'àmbit de la immigració, i donà entrada a un nou òrgan de participació i coordinació interadministratives en l'àmbit estricte de la immigració: el Consell Superior de Política de la Immigració, malbaratat pel govern del PP tan com el Foro per a la immigració.

En aquest marc legal, les funcions de les Comunitats Autònomes passen inexcusablement a un primer pla i es pot plantejar amb major facilitat fins i tot un increment de les competències autonòmiques. Tot i que, sobre un dels aspectes claus en tota aquesta estratègia, el control dels fluxos migratoris, la canalització i control dels fluxos d'immigrants estan fora de l'àmbit competencial de la Comunitat en la mesura que esta situada a nivell de l'Estat i de la Unió Europea.

En l'àmbit de Catalunya cal reforçar les polítiques socials orientades a assegurar la cohesió social i la integració dels immigrants. El nou govern de la Generalitat ha de promoure un Pla d'Acollida dels immigrants que faciliti la incorporació dels immigrants a la nova societat, que promogui el coneixement de les nostres lleis i costums, de les nostres expressions culturals, que proporcioni la competència indispensable en les nostres llengües. La primera acollida és un moment clau per facilitar la posterior inserció social, econòmica, laboral i familiar dels immigrants, que a més, actuarà com element preventiu de situacions problemàtiques des del mateix moment de la seva arribada. Aquest Pla d'Acollida s'adaptarà a les necessitats i condicions dels diferents territoris de Catalunya: culturals, urbanes, econòmiques, etc. És necessari implementar una política efectiva d'integració, amb l'objectiu de construir una

societat plural i, en cap cas, una pluralitat de societats. L'acompliment d'aquesta voluntat política exigeix, en primer lloc un reconeixement de l'existència d'un nucli de valors comuns, respecte a la diferència, participació i, també, igualtat davant la llei i submissió de tots a la llei. Per això cal exigir als immigrants una cultura de la integració i l'acatament de la llei; tot que aquesta mateixa exigència ha cal reclamar-la als membres de la societat d'acollida.

La política d'acolliment implica el reconeixement d'uns drets i l'exigència d'uns deures, coherents amb el marc de valors sobre els que s'ha organitzat la societat catalana. Des de la responsabilitat de govern, el nou govern de la Generalitat ha d'articular les seves propostes d'acollida sobre la definició dels valors vertebradors de la societat catalana, aquells valors que identifiquen a tots els catalans i que són innegociables i, aquells altres que permeten generar un consens amb les persones nouvingudes. Entre els primers, figuren els drets humans, la defensa de la ciutadania, el respecte a la diferència i al pluralisme, els valors i pràctiques bàsiques de la democràcia, com la igualtat, la no discriminació i la solidaritat. En aquest grup cal incorporar-hi també el coneixement i respecte de les lleis i costums propis de Catalunya.

Per tal de garantir la cohesió i preservar la convivència calen barris més segurs i escoles dignes, especialment en aquelles zones on es reben els principals contingents dels fluxos migratoris. Les polítiques públiques han de garantir que es respecti el normal ús dels espais públics, carrers i places, evitant que la seva ocupació per altres activitats sigui un motiu de tensió i estimula la reacció agressiva contra els immigrants. L'accés a un habitatge digne és una altra peça clau de la política d'acolliment juntament amb l'existència d'unes escoles dignes, amb suficients recursos, per tal de fer front als nous reptes que planteja el fenomen migratori. Finalment, la inserció laboral del immigrant és un dels altres elements crítics en aquesta política d'acolliment. Tenir un lloc de treball retribuït és, per a moltes persones, el principal element per la integració a la societat que l'acull.

Pel que fa als municipis, que són la primera administració amb qui l'immigrant estableix contacte, gestionen bona part dels serveis primaris d'atenció social o de les prestacions educatives. Per això el nou govern de la Generalitat ha d'establir amb el món local unes criteris generals sobre la primera acollida i facilitar que els ajuntaments puguin assumir amb els recursos suficients aquesta activitat.

A més a més, la Generalitat disposa de competències sobre alguns àmbits que van més enllà de les polítiques d'integració, que incideixen en les competències estatals exclusives, i que es refereixen a la situació administrativa i laboral dels estrangers: aquests són la inspecció laboral i la policia autonòmica. I aquestes competències han d'exercir-se contra el tràfic d'immigrants, de dones i d'infants de les organitzacions que el practiquen. A més el fenomen migratori planteja qüestions de seguretat, el tractament de les quals correspon a les administracions judicial i de policia. La situació actual no és satisfactòria en cap dels dos àmbits i requereix mesures que la Generalitat pot impulsar o proposar a les altres administracions.

El nou govern de la Generalitat ha d'instar a l'Estat que doti de més mitjans les oficines consulars en països d'origen de la immigració tot reforçant les oficines laborals especialitzades destinades a la contractació en origen dels immigrants i obrint-les a la participació de les Comunitats Autònomes. Donat que al darrera dels corrents migratoris des dels països empobrits cap als països rics hi ha, sobretot, un conjunt de causes d'origen econòmic i social. Això obliga a desbordar les actuacions que es puguin fer a l'interior de la societat catalana i a dur a terme una acció per influir sobre les polítiques exteriors que

permetin, entre altres, mesures que permetin modificar les condicions econòmiques i socials que justifiquen els fluxos migratoris.

La importància de la immigració actual i dels seus efectes és una qüestió que afecta al model de societat. El seu tractament i la seva gestió ha d'implicar, per tant, a tota la ciutadania i, en conseqüència, també a tots els nivells de govern: UE, estatal, autonòmic i municipal. Per aquest motiu el nou Govern de la Generalitat impulsarà la col·laboració institucional i la cooperació amb lleialtat amb l'objectiu de garantir les millors condicions per a fer possible una integració dels nou vinguts que asseguri la cohesió social i la convivència pacífica. L'acció de govern ha de comportar també explicar a l'opinió pública que la immigració no és un problema en si mateixa. Cal remarcar que la immigració no és el problema, malgrat provoqui situacions que poden ser problemàtiques per la societat d'acollida. Des de la responsabilitat de govern cal definir les bases per crear un consens mínim en la societat catalana que consolidi la legalitat del fenomen migratori si aquest es dóna de forma planificada i ordenada emparada per llei.

OBJECTIUS

1. Contribuir a la ordenació del processos migratoris i a una política que desplegui els instruments i mecanismes per aconseguir la legalitat i regularitat dels fluxos migratoris
2. Reforçar les polítiques socials i les polítiques públiques orientades a assegurar la cohesió social i la integració dels immigrants
3. Vetllar per la regularitat i transparència del mercat laboral i de les condicions de treball.
4. Contribuir amb els mitjans a l'abast de la Generalitat a la repressió del tràfic d'immigrants, de dones i d'infants i de les organitzacions que el practiquen (Estat i UE).
5. Establiment de mecanismes de coordinació permanent entre els tres nivells d'administració (estatal, autonòmica i local).
6. Política exterior de cooperació econòmica, comercial i cultural per a millorar la situació dels països d'origen de la immigració (UE, Estat i Generalitat)

MESURES

- Reforçar les polítiques socials de la Generalitat, amb la finalitat de millorar el benestar, assegurar la cohesió social i garantir la convivència, evitant els fenòmens de discriminació positiva derivats de la insuficiència de recursos per fer front a determinades concentracions de nou vinguts.
- Redefinir i millorar la col·laboració entre Generalitat i municipis, amb redistribució de competències i recursos.
- Instrumentar una acció coordinada de la Generalitat en aquesta matèria, confiant-la a un organisme adequadament dotat de recursos i competències.

- Desenvolupar un Pla d'Acollida d'Immigrants a aplicar per l'Administració local amb mesures específiques d'atenció a immigrants en el moment de l'arribada a Catalunya
- Instar la reforma de la normativa i de la pràctica estatal per tal d'augmentar la capacitat d'actuació i d'intervenció de la Generalitat en les polítiques estatals d'immigració i en el Servei exterior (especialment pel que fa a contingents anuals i contractació en origen)
- Definir Àrees urbanes d'Atenció especial, crear un fons de foment d'aquestes àrees per Llei del Parlament i constituir els instruments d'actuació per acord entre la generalitat i els ajuntaments afectats.
- Establir una regulació adequada dels comerços i locals de pública concurrència modificant la legislació vigent en matèria d'horaris comercials i garantint en tots els casos el ple compliment de les ordenances fiscals i generals i la resta de normatives vigents.
- Garantir escoles dignes amb recursos adequats i la implicació de la escola pública i l'escola concertada en l'educació dels menors immigrants i dotar de recursos extraordinaris a les escoles amb alta concentració d'alumnes immigrants.
- Ampliar el número i capacitat dels Centres d'Internament, distribuint-los pel territori per a permetre un millor control i seguiment judicial .
- Impulsar la actuació de la Inspecció de Treball en la lluita contra l'explotació laboral i la degradació del mercat laboral i enfortir els seus recursos humans i materials.
- Desenvolupar polítiques específiques en relació a la dona immigrada tan per abordar la seva problemàtica com per a reforçar el seu paper cohesionador.
- Ordenar i planificar, cercant el màxim consens amb totes les parts interessades, la ubicació dels centres de culte,
- Incrementar les accions destinades a reforçar la cooperació internacional en matèria de desenvolupament i en particular, fomentar el codesenvolupament; l'establiment per part del Govern de la Generalitat de programes especials de formació de personal dirigent dels països emissors d'emigració; suport a l'harmonització de les polítiques d'immigració per part de la UE; acció decidida de la Generalitat en favor del respecte dels drets humans, econòmics, socials i laborals dels ciutadans i ciutadanes del Tercer Món
- Instar canvis en la normativa i la pràctica estatals en el tractament de la condició legal dels immigrants per tal de facilitar la seva integració. En concret cal reformar la denominada "Llei d'estrangeria" actualment en vigor en aquells apartats on que dificulten l'exercici de drets fonamentals de la persona (reunió, manifestació, associació, sindicació, etc.); promoure la simplificació i agilització de tràmits administratius i l'efectiu funcionament d'Oficina única per a tramitar-ho com elements d'una política orientada a garantir la legalitat i concessió a les persones amb ordre d'expulsió que no es pot executar a una documentació provisional de tolerància que els permeti treballar en tant no s'executa l'expulsió.
- Instar una millora de la coordinació de les administracions en matèria judicial i de seguretat.

4. EDUCACIÓ, PROGRÉS ECONÒMIC I OCUPACIÓ

Competitivitat i cohesió social: una aposta pel futur de Catalunya

1. Catalunya continua essent el principal motor de l'economia espanyola. Hem guanyat posicions de manera molt clara en termes europeus, el nostre PIB per càpita se situa ja lleugerament per sobre de la mitjana comunitària, tenim un gruix d'empreses altament competitives, gaudim d'un entorn envejable... Malgrat tot, cal fer una constatació: hi ha aspectes fonamentals que no van com haurien d'anar.
 - L'economia catalana està perdent velocitat de creuer. Els darrers anys hem crescut per sota de la mitjana espanyola. Durant el període 1995-2002, el nostre PIB ha crescut un 22,6% en termes reals, mentre que el del conjunt de l'Estat ho feia d'un 26,4%. Hem crescut menys que la mitjana espanyola i clarament per sota de les regions més dinàmiques, com Madrid (amb un 30,25%) i València (amb un 30,83%). Això és una novetat, perquè en el passat sempre es complia una llei: quan les coses anaven bé i creixíem, a l'economia catalana sempre li anava millor que al conjunt de l'economia espanyola; i quan les coses anaven malament, li anaven pitjor.
 - Catalunya ha perdut capacitat de liderat. Catalunya ha deixat d'estar al capdavant de l'economia espanyola. Hi ha la sensació difosa que l'economia catalana, que té uns potencials enormes, corre el risc de perdre peu i de no estar en condicions de desenvolupar el paper de primera fila que hem ocupat i que tenim l'ambició de continuar ocupant. No cal que posem gaires exemples: hi ha centres de decisió empresarial que es traslladen fora del nostre territori; les multinacionals, que abans s'instal·laven sobretot a Catalunya, ara busquen altres localitzacions; en centres de R+D estem molt per sota d'altres Comunitats; en empreses de serveis avançats i d'alta tecnologia hem perdut terreny d'una manera molt clara; tots coneixem gent jove que acaba els estudis i que ha d'anar fora de Catalunya si vol trobar oportunitats professionals en determinats sectors de serveis o de tecnologia avançada.
 - Les raons d'aquest canvi apunten al pes més elevat del sector industrial tradicional i a la menor aportació de la indústria i serveis avançats, tant públics com privats, en el creixement de la nostra economia. D'aquesta manera, la creació d'ocupació, i a la vegada el creixement econòmic, es fonamenten en bona part un sector industrial que va perdent posicions a Europa.
 - Aquesta situació no és conjuntural. Ens trobem davant l'esgotament d'un model de creixement basat en costos baixos, sobretot laborals, treball poc qualificat i sovint precari i una producció de poc valor afegit. En definitiva, un model de baixa productivitat que va aprofitar les irrepetibles oportunitats dels noranta (devaluacions

de la pesseta, contenció de salaris i preus, davallada dels tipus d'interès, inestabilitat a l'Est de la Mediterrània). En aquesta nova dècada, tanmateix, aquestes oportunitats no es repetiran. El model de baixos costos ha de donar pas a un nou model d'elevat valor afegit.

- En el mercat de treball, el creixement dels darrers anys ha estat massa supeditat a sectors que difícilment poden ser motors de creació d'ocupació en el proper futur. El 80% de l'ocupació creada a Catalunya en els darrers cinc anys ha estat creada per tres sectors: construcció, comerç (molt lligat al turisme) i serveis públics. No es tracta precisament de sectors de productivitat elevada. És un model en el que la construcció juga un paper massa determinant, enfosquant les expectatives de creixement de l'ocupació els propers anys
2. Tenim una ambició de país. Tenim una ambició per a Catalunya. Volem recuperar el tremp i el paper capdavanter que Catalunya sempre ha tingut. Volem que Catalunya estigui en condicions d'assolir en la nova societat del coneixement un paper similar al que va tenir durant la revolució industrial, al capdavant de l'economia espanyola i ocupant una posició destacada entre les regions més avançades d'Europa.
- Si volem ser competitius, haurem de fer una aposta decidida per augmentar la productivitat. L'economia europea i internacional ens obliguen a actuar en aquesta direcció, ja que les condicions de competència dels productes catalans han canviat considerablement amb l'emergència de nous competidors industrials i turístics. De fet, el més gran creixement de l'ocupació a Europa s'ha donat en aquelles regions més terciaritzades i de més elevat valor afegit. Catalunya ha de jugar un paper central en la societat del coneixement. Això no vol dir que només hàgim de centrar-nos en els sectors de les noves tecnologies, en les TIC. Però aquesta capacitat de ser competitius en coneixement i en valor afegit s'ha de projectar en tota l'economia. Ha de tenir com a característica essencial la transversalitat. A tots els sectors econòmics. Evidentment al sector de les TIC (biomedicina, i telecomunicacions i informàtica). Però també als sectors que constitueixen el gruix de la nostra activitat productiva (l'agroalimentari, el tèxtil, el metal·lúrgic el farmacèutic, el químic, l'editorial, el de l'automòbil, els serveis, el turisme) i en els serveis a les empreses. A més a més, cal reforçar els sectors estratègics per aquest canvi: les empreses d'infraestructures, les empreses de telecomunicacions, les empreses del sector energètic, al sector financer (bancs, caixes i capital risc).
 - Per pesar de veritat en el món globalitzat necessitem estar situats en una regió més àmplia i jugar-hi un paper estratègic. Catalunya ha de ser una peça essencial d'una regió europea de disset milions d'habitants. La regió que s'estén del sud de França, des de Montpellier i Toulouse, fins a València, Saragossa i Palma de Mallorca; que connecta el nucli central de l'Europa comunitària amb la Mediterrània occidental, i

també amb el Nord d'Itàlia i el Magrib. Una regió d'aquestes característiques, on les complementaritats entre els seus components són elevades, pot comparar-se amb altres centres de la Mediterrània Occidental, com Rhône-Alpes i Provence-Alpes-Cote D'Azur a França (amb uns 10 milions d'habitants) o la regió del nord-oest italià (Piemonte, Liguria i Lombardia, amb uns 15 milions).

Catalunya ja significa vora el 36% de la població i del PIB d'aquesta macroregió i aporta més del 38% del total d'ocupats, amb vora el 46% del total de força de treball a la indústria i el 36% en els serveis. Hem de convertir Catalunya en el més important centre productiu, logístic, de lleure i de consum d'aquesta zona. Hem de disposar d'equipaments comercials i culturals atractius i de qualitat; serveis educatius avançats i serveis de salut. I, evidentment, d'infraestructures.

Molta feina ja està feta. L'eix Catalunya-València n'és un exemple. Hem d'avançar en la línia la feina feta. I no podem acceptar una concepció radial i centralitzada de l'Estat, en la que Madrid és l'únic punt de referència. Hem d'apostar decididament per la bicapitalitat econòmica. Catalunya ha de comprometre's a fons en el desenvolupament de l'arc mediterrani i de l'eix de l'Ebre, dels quals n'és punt de confluència. I, a més a més, en el reforçament de totes aquelles infraestructures que vinculin les regions espanyoles de l'euroregió amb les franceses: TGV, túnels pels Pirineus, etc.

- Totes les regions capdavanteres del món tenen centres universitaris potents. A Europa o als Estats Units, aquesta és una constant que es repeteix arreu. Si parlem de la societat del coneixement, aquest és un aspecte fonamental. En els darrers anys ha avançat molt el sistema universitari català. Cal continuar treballant. Mirant més enllà de les nostres fronteres. Hem d'exportar els nostres serveis universitaris fora de Catalunya. D'entrada, a aquesta regió europea. I si podem més enllà. A la resta d'Espanya, al conjunt d'Europa, als països americans. Perquè això voldrà dir que tindrem la gent més preparada per accedir al sistema productiu, i que disposarem d'un entorn apropiat per impulsar una activitat econòmica rica en coneixement i en valor afegit. Catalunya ha d'atreure els millors professors i millors estudiants, que vol dir els millors professionals de demà. Les empreses de la societat del coneixement es localitzen allà on hi ha un capital humà potent. Aquest és el nostre objectiu.
- Disposar de centres de decisió econòmica és fonamental. Catalunya té una xarxa de petites i mitjanes empreses altament competitives, que han estat en molts casos capaces de situar-se a un nivell envejable. Ara bé, ens convé trobar un equilibri apropiat entre aquest teixit, que cal ajudar a ser competitiu, i l'existència de grans centres de decisió. Algunes de les nostres empreses mitjanes estan en condicions de fer el salt a primera divisió. I si poden fer-ho, cal ajudar-les i incentivar-les a fer aquest salt. D'altra banda, dins d'aquest teixit empresarial, no podem oblidar el paper

fonamental dels treballadors autònoms. Assumeixen riscos i impulsen projectes de caràcter vertaderament innovador. Són un clar exemple d'un actiu de primera magnitud de l'economia catalana: esperit emprenedor. L'economia catalana disposa d'un gran potencial, al que podem sumar un entorn envejable. Cal aprofitar-ho per ocupar el lloc que tenim l'ambició d'ocupar.

3. Quines polítiques cal posar en marxa per assolir els objectius esmentats? Els socialistes catalans volem que Catalunya estigui en primera línia, a Espanya i Europa. Per això, cal anar cap a un nou model de creixement econòmic, que es basi en una millora de la nostra productivitat. Es tracta, en conseqüència, de polítiques transversals, que afecten tota la societat i tot el teixit econòmic, per què el que pretenem és reforçar les bases de la nostra economia, reforçament del tot imprescindible per donar un gran impuls endavant al país: invertir en coneixement, combatre el dèficit d'infraestructures, portar a terme polítiques de millora en el mercat de treball, el disseny de les condicions institucionals favorables pel desenvolupament de l'activitat empresarial i, finalment, la consolidació i ampliació del nostre model social d'Estat del Benestar

- Invertir en coneixement
 - Millorant substancialment el nostre sistema educatiu i la qualificació dels que s'incorporen al mercat de treball. En especial, aquesta inversió implica reduir les elevades taxes de fracàs escolar i el percentatge de ciutadans que només tenen educació primària; potenciar de forma decidida la formació professional més directament vinculada al teixit productiu del país
 - Augmentar la dotació mitjana de recursos per estudiant, per assolir un sistema universitari d'excel·lència i uns professionals perfectament adaptats a les necessitats productives del país.
 - Incrementar i estimular la inversió en R+D i reforçar i potenciar els centres d'innovació tecnològica, en la línia del necessari augment de la productivitat agregada de la nostra economia i, en especial, de la nostra indústria.
- Combatre el dèficit d'infraestructures de Catalunya
 - Dotar el país de les infraestructures precises en matèria de transports, comunicacions i xarxa energètica per assegurar la connectivitat enfora i la connectivitat endins.
 - Necessitem un aeroport transoceànic i transcontinental, un sistema portuari de primer nivell. I necessitem també l'eix diagonal, l'eix pirinenc, l'eix de l'Ebre o el desplegament de l'eix ferroviari transversal

- Al mateix temps, cal reforçar els lligams de comunicacions entre tots els territoris de l'euroregió: TGV, transport ferroviari de mercaderies o facilitar el pas dels Pirineus.
- Dissenyar i portar a terme les polítiques necessàries per pal·liar els problemes del mercat de treball.
 - Cal dissenyar una política en relació al mercat de treball que permeti compatibilitzar de forma adequada pels individus i el país la necessària flexibilitat amb la imprescindible seguretat.
 - La nostra economia no pot continuar suportant les elevades taxes de fracàs escolar avui existents ni la baixa participació dels joves en els estudis post-obligatoris, ja que el nostre mercat de treball necessita gent cada cop més formada.
 - La caiguda demogràfica tindrà negatives conseqüències sobre l'oferta de treball catalana, que no podrà cobrir uns quatre-cents mil llocs de treball demandats per les empreses en els propers deu anys. Davant d'aquesta situació, caldrà aplicar mesures que permetin la millor integració de les dones al mercat de treball.
 - A més a més, com el que està succeint els darrers anys mostra clarament, és indubtable que caldrà recórrer a la immigració per pal·liar el dèficit de mà d'obra. En aquest sentit, no s'hi val una actitud passiva. Caldrà desenvolupar polítiques actives en immigració, que atenguin a la doble necessitat d'integració social i l'elevació del nivell formatiu del immigrants.
- Crear un marc institucional favorable a l'activitat empresarial.
 - L'empresariat català, que ha d'assumir riscos, que té un esperit emprenedor envejable, no pot trobar barreres per a desenvolupar els seus projectes.
 - Cal introduir les condicions de competència imprescindibles per al bon funcionament del mercat, especialment en els serveis en xarxa com l'energia i les telecomunicacions.
 - I també s'ha d'apostar per les pràctiques de bon govern i per la responsabilitat social de les empreses.
 - Per últim, però no menys important, s'ha de subratllar la necessitat d'un tracte fiscal just per a les empreses i per als ciutadans. El nostre projecte no passa per

augmentar els impostos. Els socialistes apostem per uns impostos més justos. Volem que pagui qui ha de pagar. I que paguin el que han de pagar.

- Consolidar el nostre model social d'Estat del Benestar i reforçar les polítiques de cohesió social
 - Impulsar amb decisió les polítiques socials és fer un aposta per una gran inversió productiva per a Catalunya. L'empenta econòmica que Catalunya necessita ha de servir per aprofundir en la igualtat d'oportunitats.
 - Els poders públics han de facilitar que les famílies puguin decidir lliurement el nombre de fills que volen. En massa ocasions les dones han de renunciar a tenir fills per no poder compaginar la maternitat amb la carrera professional. Ni des d'un punt de vista de justícia social ni, tampoc, atenent a les necessitats econòmiques del país, Catalunya pot continuar amb la situació actual.
 - La nostra societat ha d'atendre els problemes que es deriven de l'envelliment de la població, donant l'oportunitat i l'ajut necessari per passar la vellesa en el seu entorn i gaudir de les mateixes possibilitats, sentint-se útils a la societat.
 - Desenvolupar una veritable política d'habitatge que el faci accessible als joves que es volen emancipar i a la població que ho necessita és del tot imprescindible, acompanyada d'una actuació integral en els barris més degradats de Catalunya.
 - I, evidentment, cal un compromís decidit en la lluita contra la pobresa. Un país modern i avançat com volem els socialistes és del tot incompatible amb l'existència d'un quart mon a casa nostra que abasta més de 700.000 persones vivint per sota el llindar de la pobresa.

4. Cap d'aquests objectius no podrà ser efectivament assolit sense el compromís decidit dels poders públics. Però no només dels poders públics:

- És imprescindible la complicitat entre el sector públic i el sector privat, amb el liderat de la Generalitat, sense dirigismes de cap mena, fent cadascú la feina que li pertoca, amb la voluntat decidida d'aplegar esforços i de dur a terme un àmplia concertació social i institucional per tirar endavant l'estratègia econòmica que Catalunya necessita.
- S'ha d'impulsar un gran acord social amb els sindicats, que busqui la seva complicitat per fer els canvis que el país precisa. Aquest acord ha de referir-se totes qüestions d'interès comú, i molt en especial s'ha d'articular al voltant dels següents eixos vertebradors: a) polítiques actives d'ocupació; b) mercat de treball, en la línia de conjugar flexibilitat i seguretat; i c) educació.

- És fonamental gaudir de palanques de poder polític que avui no tenim. Les decisions econòmiques estan estretament vinculades al poder polític. Les decisions recents del poder central en matèria d'infraestructures i en altres camps que afecten directament als processos de concentració empresarial, n'han estat un bon exemple. És per això que ens cal més autogovern. És per això que volem revisar el model de finançament autonòmic. És per això que la Generalitat ha de participar en la determinació de l'assignació de la inversió estatal a Catalunya i en la determinació de la compensació apropiada pels dèficits acumulats d'inversió pública estatal en infraestructures a Catalunya.

4.1. L'EDUCACIÓ ÉS LA CLAU DE L'ÈXIT COM A PAÍS

4.1.1. Un sistema educatiu de qualitat

Els Socialistes de Catalunya en els vint-i-cinc anys de la nostra història hem fet de l'educació la primera de les nostres banderes distintives. L'educació té com a objectiu essencial la realització de la persona com a ésser social, que vol dir autònoma en una societat que volem democràtica.

Entenem l'educació com un dret l'exercici del qual no s'acaba amb l'adquisició de coneixements i habilitats, sinó, que a més a més, és un mitjà que ens ha de portar cap a un progrés sense exclusió i marginació, com un element clau per a les polítiques de cohesió i desenvolupament social i com un instrument bàsic per a la igualtat d'oportunitats.

Malauradament, la situació després de 23 anys d'autogovern no és afalagadora. Certament, els nivells educatius de la població, i especialment de la població jove, han millorat, malgrat que la formació de la població activa catalana no està a l'alçada de les regions més avançades d'Europa. S'han creat més centres i han millorat les ratios professorat/alumnat.

El més greu del govern de CiU en educació, no és el que ha fet quantitativament, bastant en alguns camps, encara que menys del que calia, mentre que en altres ha mostrat una preocupant paràlisi, el més greu és com ho ha fet, com ha governat i administrat l'educació, sense una participació efectiva, amb to baix i encobrint el sectarisme amb burocratisme, o legalisme. El resultat ha estat l'atonía pedagògica i el manteniment de la desigualtat social a l'escola.

Tanmateix, s'han malbaratat dos elements claus per al bon funcionament del sistema educatiu. L'entusiasme i l'extraordinari esforç del professorat, la seva creença en la importància de la seva tasca, per una banda. I per altra, la creença col·lectiva en la centralitat de l'escola pública com a gran instrument de cohesió i de democratització, en el doble sentit de proporcionar a la població jove un alt nivell cultural i de construir un sistema d'igualtat d'oportunitats que permetés arribar a cadascú al màxim de les seves possibilitats, amb independència del seu origen social i cultural.

A Catalunya hi ha, d'altra banda, un alt nivell de fracàs escolar, que explica en part el problema de la baixa escolarització dels joves. Constitueix, per tant, un greu problema el que només un baix percentatge de joves catalans continuïn l'escolarització postobligatòria, que agreujarà els problemes de manca de treballadors qualificats que s'albiren pels propers anys.

D'altra banda, i no menys greu que el punt anterior, les mitjanes obtingudes a Catalunya en proves de comprensió lectora, en matemàtiques, o en ciències, per exemple, situen a Catalunya per sota de la majoria de països del seu entorn. Els catalans tenen un important dèficit en matèria de llengües estrangeres. En aquest sentit el nou govern de la Generalitat ha de garantir formació en les noves tecnologies i les llengües: que avui és una formació imprescindible per a la vida i el treball.

Malgrat l'esforç realitzat pel sistema educatiu en el coneixement del català no s'ha aconseguit generalitzar-ne l'ús com a llengua principal de comunicació. Això comporta reforçar la tasca que ha estat fent fins ara el sistema educatiu, tan pels nous reptes que presenta en el camp de la llengua catalana el fenomen migratori, com per la necessitat de garantir la plena capacitat

de l'ús de la llengua catalana a tots els ciutadans a la sortida de la seva escolarització obligatòria.

Cinc acords per avançar:

Per poder portar a terme totes les mesures que a continuació proposem necessitem la implicació dels principals actors del sistema educatiu, un compromís que implica la voluntat de compartir responsabilitats a través de cinc acords: un acord amb els ajuntaments i els altres ens locals; un acord de corresponsabilitat educativa amb les famílies; un acord amb el professorat; un acord amb les escoles finançades amb fons públics; un acord amb la comunitat educativa. Aquests seran els pilars de la nostra política educativa, ja que la cultura del nostre govern es basarà en escoltar, dialogar, proposar i governar.

OBJECTIUS

Per resoldre aquesta situació el nou govern de la Generalitat ha d'ampliar l'oferta educativa i realitzar un esforç més elevat en educació en tots els àmbits educatius.

Per això proposem aquests objectius:

1. Ampliar i millorar l'oferta educativa atractiva i adequada als infants i joves d'avui, amb més hores de classe i més serveis educatius.
2. Compartir les responsabilitats educatives entre l'escola, les famílies, i els agents socials.
3. Combatre el fracàs escolar i promoure l'excel·lència del nostre sistema educatiu, de manera que millorin els resultats de tots els alumnes en l'ensenyament obligatori i s'incrementin les taxes de continuïtat i d'èxit en l'ensenyament postobligatori.
4. Impulsar i aprofundir els processos d'innovació educativa per poder tractar millor la diversitat creixent i per incorporar satisfactòriament els avenços científics i tecnològics.
5. Avançar cap a una xarxa integradora de tots els centres sostinguts amb fons públics per evitar la dualització del sistema educatiu entre un subsistema per als més aptes i amb més recursos i un subsistema per als menys aptes i menys recursos. Així, serà la nostra obligació que totes les escoles amb fons públics ofereixin un servei públic d'educació sense cap discriminació i amb un nivell de qualitat satisfactori.
6. Aconseguir uns centres educatius autònoms i un professorat reconegut per millorar la gestió del servei educatiu.
7. Fer una aposta decidida per la formació permanent del professorat, i per la reflexió metodològica que permeti incorporar millores en els projectes educatius dels centres i en la pràctica educativa.
8. Acostar l'administració educativa amb un protagonisme creixent dels Ajuntaments per fer més pròxima l'administració educativa.

MESURES

Mesures per millorar l'educació infantil

- Considerar l'Escola Bressol com una peça més del sistema educatiu que ha de ser capaç d'integrar els aspectes educatius, socials i assistencials, amb els corresponents estàndards de qualitat.
- Impulsar un servei d'escoles Bressol diversificat i flexible, en funció de les necessitats de l'entorn i de les famílies, amb objectius comuns i respecte als infants, famílies i professionals amb les seves relacions i condicions de treball.
- Dotar a Catalunya d'una oferta de 30.000 places més d'Educació Infantil, d'acord amb la Iniciativa Legislativa Popular presentada en el seu dia al Parlament de Catalunya.
- Articular una xarxa de titularitat pública d'Escoles Bressol entre les que actualment depenen de la Generalitat i les d'iniciativa municipal.
- Desplegar un programa de cooperació amb els Ajuntaments per tal que l'oferta d'Escola Bressol sigui assumida pels municipis d'acord amb les seves necessitats i amb les garanties de finançament adequat.
- Impulsar la coordinació pedagògica i els camins educatius per fer efectiva la relació entre l'escola Bressol i el Parvulari i la Primària, tan a nivell professional com d'alumnes. Garantir el finançament total de parvulari i mantenir el quart mestre en aquest nivell educatiu

Mesures per ampliar i millorar l'oferta educativa obligatòria i post obligatòria:

- Dotar al sistema educatiu de més temps i més serveis, tant escolars com extraescolars.
- Garantir la formació en àmbits clau del coneixement -noves tecnologies, llengües estrangeres, matèries instrumentals (matemàtiques i llengua) i educació artística- a partir de la implantació gradual d'una hora diària més de classe en d'Educació Primària i de tres hores setmanals més en l'Educació Secundària Obligatòria. Així, els centres educatius, en exercici de la seva autonomia, podran programar activitats en relació als àmbits de coneixement citats.
- A l'acabar la Secundària tots els alumnes hauran de dominar perfectament el castellà, el català i l'anglès i haver assolit un bon nivell de matemàtiques.
- Obrir progressivament els centres educatius públics fora de l'horari escolar, en una zona que reculli les necessitats de diversos centres, de manera que durant 11 mesos a l' any, 7 dies a la setmana i 12 hores al dia es faciliti una oferta de serveis educatius i assistencials i la realització d'activitats extraescolars i comunitàries.
- Portar a terme un pla d'inversions de xoc per posar a punt tots els centres públics d'educació infantil i primària i tots els instituts d'ensenyament secundari. Aquest pla tractarà de substituir les instal·lacions provisionals i de dignificar els centres docents públics. A més, serà acompanyat de plans plurianuals de renovació i modernització de l'equipament de la xarxa de centres públics.

- Combatre el fracàs escolar incrementant els recursos destinats al sector públic, tant per la necessitat a llarg termini per tal que les persones tinguin una major qualificació professional com per assegurar, a curt termini, la integració social i la igualtat d'oportunitats. Territorialment i socialment aquest fracàs afecta amb més intensitat el barris i zones de menys renda, als quals destinarem proporcionalment més recursos. En aquest sentit, caldrà atendre els alumnes de forma personalitzada en funció de les seves capacitats, motivacions i interessos, i els seus ambients familiars i socials.
- Elevar la taxa d'escolarització postobligatòria per arribar al 80% de la població escolaritzada d'entre 16 i 25 anys. Incentivar la permanència dels alumnes en l'ensenyament secundari postobligatori mitjançant una política de beques.
- Incloure en els continguts d'aprenentatge punts de referència culturals, ètics i cívics, aptes per a societats plurals i complexes, amb diversos nivells d'identitats, però necessitades de compartir uns valors comuns per mantenir la seva cohesió.

Mesures per compartir responsabilitats amb les famílies

- Activar la responsabilitat educativa de les famílies a través de la promoció d'una relació individualitzada entre la família i l'escola, que estableixi la necessària cooperació i especifiqui els compromisos adquirits per les dues bandes en relació a l'educació dels infants, adaptat a cada etapa escolar. Reforçar la figura del tutor, amb la formació, la dedicació i el reconeixement adequats.
- Organitzar activitats de formació per a mares i pares per a poder exercir millor les seves responsabilitats educatives, donant especial importància a l'educació de les emocions, de la convivència i la col·laboració.
- Incorporar sistemes de mediació i de resolució de conflictes per millorar la convivència en els centres educatius.
- Agilitar i simplificar els procediments de participació de la comunitat escolar per tal d'estimular-la i fer-la més efectiva.
- Fomentar l'associacionisme familiar educatiu per tal d'estimular les Associacions de Mares i Pares d'Alumnes com associacions autònomes, formades i dirigides per voluntaris socials, amb gestió participativa, democràtica i transparent i arrelades a la xarxa ciutadana d'entitats i a les institucions municipals de participació.

Mesures per innovar l'educació

- Orientar l'educació cap a una dimensió afectiva i emocional, relacional i social perquè l'educació ha de procurar, a banda de l'adquisició de coneixements, la formació integral de la persona el desenvolupament de les seves capacitats tant en el camp personal com social.
- Consolidar programes coeducatius a l'escola i en les activitats de lleure a través de currículums equilibrats i d'una orientació que trenqui les limitacions tradicionals entre gèneres.

- Introduir temes com la coeducació i la dimensió emocional de l'educació en la formació inicial i permanent del professorat.
- Consolidar i afavorir les Zones Escolars Rurals de Catalunya, facilitant les possibilitats de coordinació i formació dels mestres que hi treballin, potenciant les seves experiències innovadores, com la formació de grups heterogenis d'alumnes, i garantint l'accés a les TIC. L'escola rural és clau per la dinamització sociocultural del poble.
- Atendre la diversitat de l'alumnat en educació amb una atenció més personalitzada i adaptada a les seves necessitats. Incrementar els recursos humans, materials, organitzatius i formatius per atendre'ls. Incloure mesures de discriminació positiva (ràtios més baixes, més recursos...) en els centres educatius que acullen un percentatge més elevat d'alumnes amb dificultats.
- Reforçar la cobertura i la capacitat d'actuació dels serveis de suport i assessorament al professorat especialitzat en atendre la diversitat. Promoure la constitució d'estructures territorials de coordinació de tots els serveis especialitzats (EAP, CREDA, compensatòria...) que actuen en una mateixa zona i que estan relacionats amb aquesta atenció a la diversitat.
- Implantar un Pla Director de l'Educació Especial que ha de preveure tant la distribució territorial com la dotació i l'àmbit d'influència de la xarxa d'educació especial.
- Atendre la doble necessitat d'integració social i d'elevació del nivell formatiu de l'important contingent d'immigrants que el país precisa. Els reptes que això suposa, cal afrontar-los amb un treball coordinat amb els serveis socials municipals, els mediadors culturals, educadors socials i altres professionals que aborden aquesta problemàtica des del treball amb les famílies i els col·lectius. Aquesta política ha de ser complementària a la de reforçament de l'ensenyament obligatori en aquelles zones o barris amb rendes més baixes, ja que és allí on es concentra el gruix de la immigració.
- Impulsar les tecnologies de la informació i la comunicació dins el món educatiu. Incorporar-les en els currículums i dotar als centres dels equipaments necessaris i de personal i professorat coneixedor de la matèria.

Mesures per a integrar els centres educatius finançats amb fons públics

- Posada al dia del pacte escolar segons la lletra i l'esperit constitucional, a fi de garantir a tothom el dret a l'educació
- Mitjançant aquest pacte, tots els centres sostinguts amb fons públics tindran els mateixos drets i deures.
- Les escoles privades concertades s'hauran de comprometre a complir tres obligacions bàsiques:
 - a) Admetre i atendre tots els alumnes sense cap discriminació explícita o implícita

- b) Fer efectiu el principi de gratuïtat separant nítidament les activitats corresponents a l'ensenyament obligatori d'aquelles altres de caràcter complementari i voluntari.
- c) Dur a terme una gestió transparent i socialment controlable
- A canvi, els poders públics es comprometran a:
 - a) Un finançament suficient per garantir la gratuïtat
 - b) Incorporar l'oferta de les escoles privades concertades (que compleixin els requisits establerts a la programació general de l'ensenyament) per tal de garantir l'estabilitat del sistema educatiu.
 - c) Promoure la integració de les escoles privades concertades en les xarxes escolars territorials, a fi d'intercanviar experiències i recursos amb el conjunt de les escoles sostingudes amb fons públics

Mesures per apropar la gestió: uns centres autònoms i un professorat reconegut

- Impulsar uns centres més responsables i autònoms (en els currículums, l'organització, la gestió del personal i econòmicament).
- Potenciar la funció tutorial i reconèixer al professorat que l'exerceix.
- Reforçar la funció directiva i la seva professionalització que es farà compatible amb la participació de la comunitat educativa. (Consell escolar, claustre i administració participaran en el procés de nomenament del director).
- Crear la figura dels administradors escolars que permetrà descarregar als equips directius de tasques administratives i econòmiques.
- Desplegar la carrera docent i fer-la més estimulante, per això promourem a nivell d'Estat i a Catalunya en l'àmbit de les competències pròpies una veritable promoció professional.
- Creació de l'Institut Català de la Formació i la Renovació Pedagògica que, en col·laboració amb la Universitat, faria el seguiment de la formació del futur professorat, habilitaria els que vulguin optar per l'ensenyament públic i oferiria formació continua. L'institut també es faria càrrec de la formació dels educadors dels serveis educatius no formals.
- Establir un sistema de formació inicial del professorat de primària i de secundària que permeti equilibrar la necessària formació acadèmica pròpia de les diferents àrees de coneixement amb la formació psicopedagògica, didàctica i organitzativa. Així com assegurar que la formació permanent del professorat estigui vinculada a les diferents tasques que es desenvolupen als centres.

Mesures per descentralitzar l'administració educativa

- Portar a terme un procés de descentralització de la gestió del sistema educatiu en el qual els Ajuntaments aniran assumint les funcions en educació, en paquets que siguin coherents i que es puguin administrar per separat.
- Establir com a principi d'actuació el caràcter cooperatiu entre les dues administracions educatives resultants: els Ajuntaments i el Departament de la Generalitat de Catalunya. Aquest caràcter cooperatiu, en les diferents intensitats que calgui, es garantirà reglamentàriament.
- Dissenyar i executar un pla en el que hi participin tots els Ajuntaments, dividint el territori en unitats prou grans (districtes escolars), que agrupin els municipis per tal que es pugui gestionar una oferta educativa completa.

4.1.2. Més Formació Professional i Tècnica

Bona part de les propostes que presentem en els àmbits econòmics i laboral esmenten la importància decisiva de l'acció educativa per a la millora dels recursos humans. Des d'una visió progressista del desenvolupament social es veu l'educació com el gran recurs per generar riquesa i repartir-la en forma de treball.

I per això volem tirar endavant un sistema educatiu de qualitat com a base per combatre el fracàs escolar i aconseguir que més persones estiguin més i millor preparades, per això volem també incrementar el nombre d'alumnes que accedeixen al Batxillerat.

Un sistema educatiu que asseguri també altres competències bàsiques en elements clau com són les llengües estrangeres i les TIC així com que incorpori elements d'orientació professional dins els processos d'ensenyament obligatori.

La situació de Catalunya és clarament desfavorable pel que fa a altres països de la UE respecte al percentatge de persones que tenen un nivell de formació que els permeti afrontar amb èxit els requeriments que presenta avui el mercat de treball.

Això s'ha fet palès en la darrera fase expansiva de l'economia catalana on les tensions del mercat de treball s'estan concentrant en una determinada tipologia de títols de Formació Professional. Manquen treballadors amb qualificació adequada a les demandes del mercat, mancança que, sovint, s'ha vist mitigada per la contractació de persones amb estudis universitaris per a aquells llocs on el perfil professional demanava una qualificació no universitària.

Patim una inadequació entre les demandes de les empreses i la política formativa que s'ha portat fins ara. La poca sensibilitat que ha tingut el govern en el camp de la Formació Professional ens ha portat a una situació clarament deficitària que necessita un redreçament urgent.

Una de les preocupacions més importants dels joves és la perspectiva de trobar una feina digna i satisfactòria quan acaben els seus estudis. El mercat de treball s'ha tornat més opac i la complexitat dels sistemes per trobar feina és cada vegada més gran, malgrat que sabem que hi ha una clara possibilitat de trobar feina, perquè, d'altra banda, també sabem que les empreses ens demanen treballadors preparats i qualificats.

De la mateixa manera que sabem que hi ha joves que poden i volen desplegar projectes emprenedors autònoms, que permetin desenvolupar petites empreses en les que l'auto ocupació pugui ser també la sortida per a projectes creatius que puguin desitjar realitzar.

Però des del govern no s'ha tingut en compte la dificultat que comporta avui aquest procés i no s'han posat els mecanismes per donar expectatives als joves i facilitar-los la seva transició al treball de manera senzilla.

També sabem que en la societat del coneixement totes les persones tenim la necessitat de formar-nos continuament. Els canvis tecnològics comporten una actualització permanent de la nostra formació, de les nostres competències professionals, de tal manera que d'aquesta necessitat se n'ha de desprendre el dret a que totes les persones puguin accedir a la formació que necessiten al llarg de tota la seva vida, com a garantia de poder continuar progressant en el seu treball i com a garantia també del progrés que com a país necessitem.

Per tirar endavant la nostra proposta ens dotarem d'un sistema de Formació Professional adaptat a la nostra realitat de país:

Un sistema català que contempli globalment les necessitats concretes de desenvolupament social i econòmic del nostre país, molt lligat a la realitat propera de les persones i de les empreses, en connexió amb les innovacions que es produeixen en el món i amb la suficient flexibilitat per poder-les incorporar amb la immediatesa que reclama la transformació contínua del sistema de producció.

Un sistema de Formació Professional que ens permeti donar sortida a les necessitats de tots els ciutadans i coordinar les polítiques formatives amb les de treball i desenvolupament econòmic.

Un sistema integrat de Formació Professional (reglada, ocupacional i contínua) arrelat al territori i capaç de donar resposta a les necessitats de treballadors i empreses.

Un sistema amb la participació dels ens locals i dels agents socials, amb gestió descentralitzada i interconnectat en xarxa.

Un sistema connectat amb el sistema de R+D per facilitar la transferència de tecnologia i connectat amb el Servei Català d'Ocupació i amb els Pactes Locals per l'Ocupació per fer més fluid l'accés al mercat de treball.

Un sistema que incorpori el dret a la formació permanent de totes les persones al llarg de tota la seva vida.

Un sistema que contempli l'orientació personal acadèmica i professional, amb instàncies úniques d'acompanyament a la inserció laboral.

Un sistema que proporcioni a les persones les competències clau per poder desenvolupar-se en el mercat de treball i superi les mancances importantíssimes que es presenten avui en temes tant fonamentals com són les llengües estrangeres o les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.

Un sistema flexible àgil i que incorpori de forma sistemàtica les innovacions que es presenten en el mercat de treball.

OBJECTIUS

1. Incrementar l'oferta de Formació Professional tant quantitativament com qualitativament, en totes les seves modalitats (reglada, ocupacional i contínua) i especialitats, per tal que tota persona pugui tenir una possibilitat de formar-se i una oportunitat de trobar feina.
2. Lligar la Formació Professional a les necessitats de desenvolupament de les empreses.
3. Lligar la Formació Professional a les necessitats de desenvolupament del territori.
4. Dissenyar un sistema integrat de formació que permeti als seus usuaris arribar a adquirir les competències professionals per diferents itineraris, de manera que faciliti la formació de totes les persones sigui quina sigui la seva situació.
5. En el marc d'aquest sistema integrat, assegurar el dret a la Formació Permanent de totes les persones al llarg de la seva vida.
6. Assegurar un sistema de transició entre l'Escola i el Treball que permeti que tots els nois i noies puguin trobar feina a la sortida del sistema educatiu.
7. Incorporar la Formació Professional en el sistema de R+D de tal manera que pugui convertir-se en un instrument de transferència de tecnologia i d'innovació al teixit empresarial de Catalunya.

MESURES

Mesures per assegurar la transició entre l'escola i el treball

- Es dissenyarà un sistema d'orientació al món del treball que asseguri que tots els nois i noies tindran una oportunitat d'ocupació a la sortida del sistema educatiu.

Per a això es dissenyarà un sistema que:

- Doni prioritat a l'orientació personal acadèmica i professional en els centres de secundària.
- Estableixi connexions entre els centres de secundària i els serveis locals d'inserció professional.
- Estableixi una instància única d'orientació i acompanyament a la inserció laboral que actuï en l'àmbit local.

Mesures per a la integració dels tres subsistemes

- Crear uns centres de Formació Professional que oferiran Formació Reglada, Ocupacional i Contínua.

- Establir un sistema d'articulació i convalidació dels mòduls de formació ocupacional i els reglats.
- Organitzar la formació permanent de tal manera que permeti enllaçar la Formació Reglada i l'Ocupacional amb la Contínua.
- Consolidar un sistema que, en qualsevol moment de la vida de les persones, ofereixi una oportunitat d'actualització i reciclatge de les seves competències professionals.
- Establir un marc per a la valorització i certificació de les competències adquirides pels treballadors durant la seva vida laboral.

Mesures per a la integració local del sistema de Formació Professional

- Creació d'organismes territorials que coordinin l'oferta de Formació Professional en el marc del seu territori, amb la participació de les administracions locals i els agents socials.
- Connexió en xarxa dels centres que componen el sistema, per aprofitar potencialitats i assegurar la cobertura de la demanda.
- Foment del paper de la formació com a element pel desenvolupament social i econòmic del món local.

Mesures per a un sistema formatiu obert a la innovació:

- Creació d'una unitat d'innovació amb terminals als centres per promoure la innovació a tot el sistema i connectar-lo amb les centres d'innovació tecnològica.
- Dotar als centres de Formació Professional d'una unitat d'innovació i transferència de tecnologia lligada a les necessitats de l'entorn productiu.
- Dotar d'autonomia als centres de formació per poder adaptar-se als canvis tecnològics i de producció.
- Capacitar als centres per poder establir contractes amb empreses per impartir formació en les seves instal·lacions.
- Dotar a les pràctiques en les empreses del seu caràcter d'innovació i aproximació al món productiu.

Mesures per a la planificació i gestió del sistema:

- Definir una política conjunta de formació entre tots els ens implicats que superi la dispersió de competències entre les actuals Conselleries. Política que haurà de contemplar els elements d'observació i prospectiva, avaluació i gestió.

4.2. L'ECONOMIA CATALANA EN LA SOCIETAT DEL CONEIXEMENT

4.2.1 Capital humà

Un capital humà altament qualificat és un element fonamental per a la competitivitat de la nostra economia. Tanmateix, la població activa de Catalunya té un nivell de formació clarament inferior a la mitjana europea i a de les principals comunitats autònomes d'Espanya. Aquesta caracterització es deriva de l'excessiu pes del col·lectiu que només té estudis primaris en relació amb, per exemple, Madrid i el País Basc, que presenten pesos superiors als catalans en estudis superiors (com és el cas de Madrid) o en estudis mitjans (País Basc). Si es compara l'estructura catalana amb la de les regions líders dels principals països de la UE, aquest desequilibri es fa encara més evident. En aquests països el nivell d'estudis predominant és el de secundària, mentre que els actius amb estudis primaris o sense cap formació tenen un pes relativament residual (no arriba al 20%), enfront de l'excessiva aportació catalana (superior al 50%).

Aquesta situació de retard relatiu s'està aguditzant en aquests darrers anys, a causa d'una taxa d'escolarització dels joves inferior a la d'altres comunitats i un ritme de creixement d'aquesta escolarització també menor. Ambdós factors es deuen al fet que el mercat de treball català ha tingut una dinàmica més intensa que a la resta d'Espanya, amb una taxa d'atur notablement inferior i una taxa d'activitat dels joves més elevada. Així mateix, cal destacar l'alt nivell de fracàs escolar que es produeix a Catalunya que explica també en part el problema de la baixa escolarització dels joves.

El fet que només un percentatge baix de joves catalans continuïn l'escolarització postobligatòria constitueix un greu problema, que agreujarà els problemes de manca de mà d'obra que s'albiren pels propers anys. Es calcula que en un termini de deu anys l'oferta de treball catalana no podrà cobrir uns quatre-cents mil llocs de treball oferts per les empreses. Per tant, caldrà recórrer a la immigració.

En la darrera fase expansiva de l'economia catalana (1995-2000) les tensions del mercat de treball s'han concentrat en les formacions del que tradicionalment havien estat els oficis, que ofereix la formació professional. L'escassetat de treballadors amb aquesta qualificació ha estat mitigada per la contractació de persones amb estudis universitaris, de manera que existeix un fenomen de sobreeducació, acompanyat d'un dèficit clar en la formació professional. Aquesta situació té el seu origen tant en la política educativa dissenyada, com en les demandes de les empreses. Mentre que la demanda de treball per part de les empreses s'ha concentrat en qualificacions relativament baixes, el sistema educatiu ha primat un àmbit, l'universitari, que responia només parcialment al que aquestes empreses necessitaven.

OBJECTIUS

1. Realitzar un esforç més elevat en educació en tots els àmbits educatius: la primera infància, l'ensenyament obligatori, l'ensenyament postobligatori, la formació professional reglada, l'ensenyament universitari, la formació continuada i el reciclatge professional.
2. Ampliar l'oferta de treball incorporant una millora significativa de la qualificació de la mà d'obra i respondre a la integració necessària de contingents creixents d'immigrants per fer front als dèficits de mà d'obra, i en especial de mà d'obra relativament especialitzada.

3. Dotar Catalunya dels instruments d'anàlisi, actualment inexistents, per auscultar les necessitats presents i futures del mercat de treball i seguir de prop els canvis en les demandes de les empreses i les noves necessitats.

MESURES

Mesures en l'àmbit de l'ensenyament obligatori

- Combatre el fracàs escolar incrementant els recursos destinats al sector públic, tant per la necessitat a llarg termini de disposar d'una mà d'obra el més qualificada possible com per assegurar, a curt termini, la integració social i la igualtat d'oportunitats. Territorialment i socialment aquest fracàs afecta amb més intensitat els barris i zones de menys renda, als quals caldrà destinar proporcionalment més recursos.

Mesures en l'àmbit de l'ensenyament postobligatori

- Elevar la taxa d'escolarització postobligatòria amb l'objectiu que el 80% dels joves d'entre 16 i 25 anys estiguin escolaritzats. I aquest augment només pot venir de fer més alt el cost d'oportunitat de deixar els estudis, mitjançant una política de beques que incentivi els alumnes capacitats per continuar en els estudis enfront de l'alternativa d'incorporar-se al mercat de treball.
- Dissenyar un mecanisme de reciclatge per a aquells col·lectius (femenins bàsicament) que vulguin entrar en el mercat de treball en els propers anys.
- Reforçar l'antiga formació professional (els mòduls formatius), en especial aquells més vinculats als oficis. Aquest impuls ha de venir de la mà de la integració dels actuals mecanismes de reciclatge professional i de formació continuada en una mateixa estructura educativa, que tingui una visió clara de les necessitats de formació a mitjà termini del país. Tot i que en l'actualitat el volum de recursos que s'hi esmercen és molt elevat, difícilment s'assoleixen els objectius pels quals ha estat pensada aquesta política. El disseny d'una formació professional integradora ha de permetre transitar amb facilitat des de qualsevol dels seus subsistemes a qualsevol altre o a la resta d'ensenyaments postobligatoris.

Mesures en l'àmbit del reciclatge professional i la formació continuada

- Promoure mecanismes que integrin i coordinin territorialment la formació, les necessitats de les empreses i les polítiques d'ocupació a través d'una adequada descentralització local d'aquestes competències, molt en particular pel que fa a la formació permanent.

Mesures per adequar el nivell formatiu dels immigrants

- Atendre la doble necessitat d'integració social i d'adequació del nivell formatiu de l'important contingent d'immigrants a les necessitats del nostre sistema productiu. Aquesta política ha de ser complementària a la de reforçament de l'ensenyament obligatori en aquelles zones o barris amb rendes més baixes, ja que és allí on es concentra el gruix de la immigració.

4.2.2. Universitats

Durant els darrers deu o quinze anys, el sistema universitari català ha fet un salt endavant molt important, però per una banda està mostrant uns certs símptomes d'esgotament d'un model incrementalista i, per altra, ha de fer front a reptes de futur plantejats per la nova societat del coneixement.

Les universitats catalanes tenen un paper clau per situar Catalunya en la primera línia de l'economia del coneixement. Aspirem a que Catalunya sigui un centre de referència en Universitat i recerca. Les regions que estan en primer rengle en l'economia del coneixement tenen, totes, centres universitaris de primer ordre. Tenir un focus universitari potent és important perquè atrau empreses i permet disposar d'una oferta de bons professionals.

Tot un conjunt de factors afecten la societat europea i, conseqüentment, les seves universitats: la globalització, el desenvolupament de la societat de la informació i la promoció de la cultura científicotècnica. En aquest sentit resulta estratègic gestionar adequadament una sèrie de factors que condicionen el desenvolupament futur de les universitats. En primer lloc l'aparició de nous competidors per l'existència d'organitzacions competents en l'àmbit de les noves tecnologies, coneixedores de les necessitats de formació permanent i amb disponibilitat de recursos financers. En segon lloc, els efectes dels canvis demogràfics que provoquen una disminució notable de la demanda de formació universitària. I, finalment, l'acceleració del procés d'integració a la Unió Europea obliga dissenyar les polítiques universitàries nacionals tenint en compte l'àmbit europeu.

Adicionalment s'ha de tenir present el paper de la Universitat en el desenvolupament territorial. El coneixement, com a principal factor de producció, actua en el territori segons l'estructura dels agents industrials i de serveis i del seu grau de coordinació. Un territori específic genera innovació si els elements que el componen interaccionen amb instruments de generació i difusió del coneixement, i un nucli universitari n'és una part important. La integració en el seu entorn territorial permet la seva utilització com a instrument de promoció econòmica del territori.

OBJECTIUS

1. Dotar Catalunya d'un pol universitari competitiu i de qualitat, que proporcioni una oferta de treball qualificada i superi les actuals deficiències del sistema universitari de Catalunya en relació a les demandes de l'economia productiva, que suposi un factor de localització i permanència per a nous processos productius i per a grans empreses. Aspirem a que Catalunya sigui un centre de referència en Universitat i Recerca.
2. Connectar les universitats a les necessitats del sector productiu i incorporar les innovacions tecnològiques als ensenyaments. Les universitats han de ser àgils, flexibles, adaptables a les necessitats del seu entorn econòmic i social. Els contractes programa entre cada universitat i l'Administració seran els instruments bàsics per incorporar aquests objectius i incentivar-ne la consecució.
3. Conformar en el territori un nucli impulsor de la societat del coneixement amb la participació de les empreses, la universitat i l'Administració. La institucionalització d'aquest sistema i la implicació de totes les parts implicades permetrà concretar les

polítiques universitàries que necessita un territori, i, per agregació, les que necessita Catalunya.

4. Exportar els serveis de les universitats fora de Catalunya. Això vol dir obrir les universitats a estudiants i professors d'altres territoris i països i promocionar la mobilitat. Catalunya ha d'atreure els millors professors i els millors estudiants, que vol dir els millors professionals de demà. Les empreses de la societat del coneixement es localitzen allà on hi ha un capital humà potent.
5. Dotar la universitat de les eines adequades per gestionar una situació de competència, estimular l'eficiència en la gestió i aprofundir en el rendiment de comptes. La política de personal, la política de finançament i el model de govern constitueixen les eines bàsiques per afrontar amb garanties d'èxit el nou entorn competitiu.

MESURES

Mesures en l'àmbit de la política de personal i finançament

- Incrementar la despesa per estudiant en relació al PIB fins a assolir una ràtio de finançament per estudiant similar a la mitjana europea. La política de taxes es podrà compassar a l'increment de recursos públics destinats al sistema universitari.
- Destinar l'augment de recursos públics a una millora de la política de beques i ajuts als estudiants més que en la subvenció directa a les universitats. Així mateix cal introduir altres formules d'ajuda als estudiants com el sistema de préstecs-renda.
- Condicionar el finançament al compliment dels objectius fixats en els contractes establerts entre les universitats i la Generalitat (contractes-programa). Aquest finançament condicionat s'hauria d'incrementar fins a un percentatge del 10% del total del finançament públic.
- Dotar les institucions universitàries de competències i instruments d'actuació adequats per desenvolupar la seva pròpia política de recursos humans, tant pel que fa al professorat universitari com al personal d'administració i serveis, i al personal funcionari com al contractat.

Mesures en l'àmbit dels òrgans de govern

- Propiciar una major intervenció dels consells socials de les universitats en les decisions de govern d'aquestes. En aquest terreny, l'Administració ha de crear les condicions i ha de donar la màxima llibertat possible a les mateixes universitats per definir el seu sistema de govern, i garantir al Consell Social les competències i la capacitat de gestió per dur-les a terme.

Mesures per potenciar les relacions universitat-empresa i la seva vinculació al desenvolupament territorial

- Crear un pol universitari potent, que aplegui tota la capacitat de transferència de tecnologia i de coneixement i de relació internacional de les universitats i centres de

recerca, aprofitant la concentració de l'àrea universitària de Barcelona, i desenvolupar un veritable centre universitari i de recerca de referència en el sud d'Europa.

- Vincular les universitats a les capacitats i necessitats de desenvolupament dels seus territoris.

4.2.3 Recerca i innovació

La recerca i la innovació són motors del creixement econòmic. A tots els països capdavanters de l'economia mundial s'han fet importants inversions en recerca i innovació. El sector públic i el sector privat han de prioritzar i finançar la recerca bàsica i aplicada, generadora de coneixement, i incentivar la innovació. En aquest sentit, Espanya i Catalunya no estan gens bé. Segons dades de l'OCDE en matèria de recerca bàsica, Espanya i el Japó són els únics països que han reduït l'esforç pressupostari entre 1995 i 1998. Catalunya destina a R+D un total de recursos públics i privats del voltant de l'1% del PIB, aproximadament la meitat de la mitjana europea i una tercera part del que hi destinen els països europeus punters.

Tot i així, el potencial actual de la Universitat catalana en R+D, tant en personal com en instal·lacions, permet pensar que podria ser la base sobre la què construir el sistema públic de ciència i tecnologia del futur. Per altra banda, d'acord amb l'Estat central, s'haurien de potenciar els centres del CSIC a Catalunya, integrats en aquest sistema.

La política de recerca i innovació no és una política aïllada. La seva eficiència es pot degradar sense una política paral·lela en el camp de l'educació, la cultura, la indústria i l'ocupació, entre d'altres. Requereix un territori amb una elevada cultura innovadora i emprenedora i amb un entorn urbà, cultural i científic capaç d'atreure altres investigadors i empreses.

D'altra banda, cal tenir en compte la necessitat de potenciar grups de recerca d'excel·lència concrets, més que no pas el conjunt institucional, que pot estar dominat per uns hàbits tradicionals que minvin l'eficiència de la recerca. En aquest sentit, serà fonamental la reforma de les universitats comentada anteriorment.

Malgrat que l'Estatut d'Autonomia atorga a la Generalitat competències en matèria de recerca, el cert és que el traspàs dels recursos no s'ha produït (excepte, parcialment, per a la recerca agrària). Això vol dir, per tant, que hi ha competències compartides que han de permetre construir àmbits de col·laboració amb l'objectiu d'impulsar conjuntament la recerca. Crear un entorn innovador és un element bàsic en l'estratègia per situar Catalunya en els llocs capdavanters de recerca a Europa. I també és essencial procurar els mecanismes adients per a una correcta difusió de la ciència en els mitjans productius i en la societat en general.

OBJECTIUS

1. Fer de la política de recerca i innovació un instrument eficaç per promoure el Progrés econòmic i social. Això demana més finançament, més control, més professionalització i més cultura innovadora. Cal afavorir el canvi generacional i renovar les infraestructures necessàries per al desenvolupament de l'activitat investigadora.

2. Situar Catalunya al nivell dels països més avançats de la UE en R+D, en el termini de temps més curt possible, incrementant els recursos públics i privats destinats a activitats científiques i d'innovació tecnològica.
3. Ordenar l'espai de recerca català en la línia d'incorporar-lo a l'espai europeu de recerca, d'acord amb les directrius aprovades en el document Towards a European Research Area presentat per la Comissió Europea el gener del 2000.
4. Crear un entorn innovador com un element bàsic en l'estratègia per situar Catalunya en els llocs capdavaners de recerca a Europa, així com procurar els mecanismes adients per a una correcta difusió de la ciència en els mitjans productius i en la societat en general.
5. Establir un mecanisme de participació entre els sectors implicats –investigadors, empresaris- per tal d'aportar la informació necessària per a l'elaboració d'una política de recerca i establir els mecanismes de seguiment i avaluació adients.

MESURES

Mesures per adoptar una política de xoc en recerca

- Preparació i aplicació d'un Pla de Recerca i d'Innovació de Catalunya 2004-2007, amb l'objectiu de situar-nos en la mitjana europea en R+D, i de potenciar la capacitat innovadora de les empreses catalanes. Aquest Pla tindrà dues prioritats: la potenciació d'activitats R+D dels sectors emergents, i la difusió d'innovacions als sectors tradicionals.
- Reclamar el traspàs de recursos per poder fer efectives les competències que la Generalitat té atribuïdes en matèria de recerca a l'Estatut d'Autonomia.
- Augmentar la dotació dels pressupostos de la Generalitat destinats a recerca i innovació, passant dels 75 milions d'euros actuals (DURSI més Departament d'Indústria) als 240 milions d'euros sobre els quals bastir una autèntica política de recerca i innovació, i afegir recursos addicionals procedents d'altres fonts. Caldrà garantir la coordinació dels departaments del govern que gestionen programes de recerca i d'innovació.
- Establir mecanismes competitius d'acord amb les millors pràctiques per al finançament dels grups de recerca de manera adequada en quantitat i en temps i posar a l'abast una gestió professional.
- Afavorir el canvi generacional amb una política de remuneracions i d'incentius laborals que estimuli i faciliti l'acompliment de les vocacions d'investigació a les universitats.
- Superar els punts de col·lapse actual: anella científica, xarxa bibliogràfica digital, gestió dels serveis científicotècnics existents, resoldre l'obsolescència d'equipament dels grups de recerca i dels serveis generals de suport a la recerca, i proveir el personal tècnic necessari.
- Elaborar un Pla especial d'infraestructures científiques i tecnològiques de Catalunya, amb una primera fase 2004-2007, que ens situï en condicions similars a les dels països de la UE més avançats.

Mesures per ordenar els espais de recerca

- Augmentar l'esforç de finançament de la recerca bàsica i la innovació potenciant les àrees científiques més necessàries per millorar els sectors més productius i innovadors del país, fent especial atenció a les àrees prioritàries europees.
- Promoure l'atracció de científics, amb particular èmfasi pels joves talents, que aportin la seva capacitat als grups de recerca d'excel·lència amb uns contractes que assegurin un funcionament estable com a punt de partida de la carrera investigadora.
- Prioritzar, en els programes públics de recerca, l'impuls de projectes interregionals amb les regions capdavanteres d'Europa en el camp de la innovació, els acords entre universitats (xarxes virtuals en el marc de l'Espai Europeu de Recerca) i l'obertura dels Grups de Referència a Europa.

Mesures per promoure la creació d'un entorn innovador i la difusió de la ciència en els mitjans productius i en la societat

- Establir incentius perquè el sector públic i el privat realitzin projectes conjunts i aconseguir un flux major d'investigadors entre sectors, així com estimular la generació de patents. Promoure la implicació del món empresarial a través de la figura dels parcs científics que cal potenciar en el futur en diverses universitats catalanes.
- Incorporar en els contractes entre la Generalitat i les universitats l'exigència de disposar d'un instrument de transferència de tecnologia professionalitzat, i coordinat amb els de les altres universitats públiques de Catalunya, i disposar de serveis comuns per millorar-ne l'eficiència.
- Potenciar l'entorn innovador de les empreses a Catalunya mitjançant un pla d'infraestructures científiques i tecnològiques, basat en la col·laboració publico-privada en un termini de 4 anys.

Mesura per implicar els diferents sectors i fer un seguiment de la política de recerca

- Establir, a partir de l'actual Fundació Catalana per a la Recerca, una agència per impulsar la formulació dels Plans de Recerca, la seva avaluació i el seu seguiment, que al mateix temps desenvolupi les tasques de prospectiva científica i gestioni les accions de màrqueting i comunicació.
- Preparar un conjunt d'indicadors del potencial innovador de la indústria, basat en els proposats per la UE, que ens permetin mesurar la situació dels diferents sectors i del conjunt de la indústria catalana, en relació als altres països de la UE. Els diferents plans relacionats amb la recerca i la innovació es marcarien objectius quantitatius d'acord amb aquest conjunt d'indicadors.

4.2.4 Adaptació a la societat de la informació

Malgrat l'elaboració d'un Pla Estratègic per a la Societat de la Informació, el pla "Catalunya en xarxa", el govern de CiU no ha tingut una estratègia clara per situar a Catalunya al capdavant de la Societat de la Informació i del Coneixement. Com a resultat d'això, a

Catalunya s'està instal·lant l'anomenada "fractura digital". Estem lluny de la mitjana europea en els principals indicadors de la SIC i el Govern és incapaç de presentar un Pla que permeti pensar que en el futur es modificarà aquesta realitat.

El grau de penetració de les noves tecnologies en l'economia i la societat és francament petit en relació amb els altres països de la UE, tant pel que fa a les infraestructures com a la seva producció i utilització. A Espanya s'observa un estancament en la penetració d'Internet des de 2001. I a Catalunya la situació és encara més preocupant: hem perdut el liderat entre les Comunitats Autònomes d'Espanya. El retard en el desenvolupament d'Internet no és només una qüestió relacionada amb les tecnologies, és també resultat d'un problema educatiu i formatiu. Hi ha una relació entre el nivell de formació general de la població i la penetració d'Internet.

D'altra banda, la liberalització del sector de telecomunicacions impulsada per la Unió Europea i iniciada a Catalunya l'any 1997 no ha produït els resultats que s'esperaven. El govern de la generalitat no ha aprofitat l'oportunitat que li brindava la liberalització de les telecomunicacions perquè la societat catalana es beneficiés plenament de les noves oportunitats. La introducció de la competència ni ha millorat la qualitat, ni ha baixat els preus dels serveis; com tampoc el concurs per a l'operador de cable ha garantit la cobertura de tot el territori català per una xarxa alternativa a la de l'operador dominant. Sis anys després de la liberalització, la quota de mercat dels nous operadors és gairebé testimonial i la seva cobertura territorial no abasta ni tan sols la zona metropolitana de Barcelona.

Cal reconèixer l'esforç fet pels Governos Locals catalans, diputacions i ajuntaments, que, amb actuacions complementàries i desenvolupant els seus propis plans locals per a la SIC, han endegat projectes de foment de l'ús social de les tecnologies de la informació i de les comunicacions, així com de dinamització econòmica del sector. Fruit d'aquesta empenta i de la voluntat del Parlament d'esperonar el Govern, es signà el juliol de 2001 el pacte per a la promoció de la societat de la informació en les administracions públiques catalanes, més conegut com l'acord per a l'Administració Oberta de Catalunya, subscrit per tots els grups parlamentaris.

S'ha donat prioritat, amb unes despeses innecessàries i improductives, als aspectes d'imatge i comunicació (portal CAT365) de l'Administració Oberta, sense desenvolupar una autèntica plataforma de connexió telemàtica entre les administracions que, respectant les seves competències i la seva identitat, integrés els processos administratius per a donar serveis amb més cel·leritat i més qualitat als ciutadans i ciutadanes. Tampoc s'ha avançat prou en la definició del marc normatiu de referència pel desenvolupament de la SIC a les Administracions Públiques. Cada administració ha anat desenvolupant les seves iniciatives i fins ara, el govern de la Generalitat no ha estat capaç de definir estàndards ni de dades, ni de documents ni de procediments comuns per a les administracions catalanes.

En definitiva, estem perdent els elements objectius que ens permetrien ser una zona pionera en l'economia del coneixement al sud d'Europa. Estem endarrerint-nos en els elements estructurals (físics, tecnològics, immaterials i humans) que han de ser la base d'aquesta realitat. La voluntat política no va acompanyada de les mesures que la facin possible. Som un país que no va malament però que no s'està preparant per ser allò que diu que vol ser en els propers anys.

OBJECTIUS

1. Estendre l'ús d'internet i de les TIC al conjunt de la població i evitar la fractura digital, tant social com territorial. Crear un mercat de demanda per afavorir la generació de productes i serveis a la xarxa. Potenciar l'ús de les TIC per part de les empreses catalanes, amb l'objectiu quantitatiu d'arribar a la mitjana dels països de l'OCDE en el termini de quatre anys.
2. Desenvolupar iniciatives públiques i privades per a elevar els coneixements i la familiaritat amb el nou entorn tecnològic, procurant atendre, de manera específica, l'alfabetització tecnològica de les persones d'edat madura i avançada.
3. Superar l'actual model de liberalització afavorint la competència entre operadors i, des de l'acció de govern, complementar les seves actuacions. De manera específica cal col·laborar amb els operadors de telecomunicacions per a la planificació i implantació de les infraestructures necessàries i establir un nou marc relacional entre operadores i administracions. Al mateix temps, cal garantir la igualtat d'oportunitats per als ciutadans, les empreses les organitzacions en l'accés a la xarxa i garantir l'equilibri territorial en l'accés a la Banda Ampla per afavorir el desenvolupament integral del país.
4. Aprofitar els plans locals per a la SIC per a resoldre les necessitats reals de la gent, en entorns rurals, o zones perifèriques, promoure el concepte i la creació de xarxes virtuals en la mateixa comarca o també amb altres comarques que hagin endegat algun projecte similar.
5. Promoure la defensa activa dels nous drets dels ciutadans que es deriven de l'aparició de les tecnologies de la informació i de les comunicacions.
6. Fer de l'administració pública catalana una autèntica Administració en Xarxa i promoure la integració i concreció a Catalunya de l'estratègia europea (e-Europe 2005).

MESURES

Mesures per impulsar el desenvolupament de la SIC a Catalunya

- Liderar la modernització de les administracions públiques catalanes i implementar plenament la Administració Oberta de Catalunya transparent, en xarxa, moderna, propera i única davant el ciutadà.
- Impulsar la Carta dels Drets del Ciutadà en la SIC. Els drets reconeguts en la Carta es garantiran progressivament a qualsevol ciutadà i ciutadana de Catalunya, com a fet imprescindible per aconseguir que el nostre país sigui competitiu i competent en la Societat de la Informació i el Coneixement, garantint alhora la cohesió social i l'equilibri territorial.
- Crear la Taula de Catalunya per a la Societat de la Informació i el Coneixement, amb la finalitat de generar programes i realitzar el seguiment de les polítiques.

- Identificar i establir projectes locals amb les especificitats pròpies de cada comarca, tot i donant suport als projectes d'iniciatives locals per a la SI, amb el compromís de dotar-los pressupostàriament.
- Garantir l'existència de punts d'accés a la xarxa (PIAP's) en banda ampla arreu del territori amb la possibilitat de disposar d'acompanyament i de formació. Assegurar l'accessibilitat als PIAP's a persones amb qualsevol tipus de discapacitat.
- Generalitzar l'ús d'eines telemàtiques per a la gestió de processos de participació ciutadana. Posar en marxa vies de participació electrònica ciutadana en les fases de decisió política.
- Posar a disposició dels ciutadans, a través d'Internet, informació i serveis i informació sanitària personal, amb garanties de confidencialitat i seguretat. Alhora, endegar i liderar la modernització, coordinada i consensuada, i la integració dels sistemes d'informació hospitalària i sanitària.
- Impulsar la creació d'un cluster d'indústries i serveis de la salut.
- Formar el professorat, preferentment en el mateix centre i amb l'objectiu de que puguin fer el pas d'usuaris a actors. Finançament al professorat per adquirir ordinadors portàtils i connexió a Internet.
- Dotar de perfils docents especialitzats en TIC, en el doble vessant d'Educació en Comunicació i en Gestió de la Informació, a cada centre. Tot i així, el liderat i la gestió del canvi organitzatiu, pedagògic i social que suposa el ple ús de les TIC al centre educatiu és una responsabilitat troncal de tot l'equip directiu, al que cal donar la formació apropiada per encarar i liderar aquest procés.
- Utilització del centre escolar com a centre de recursos en tecnologies de la informació de la comunitat, en la línia esbossada dels centres públics com a centres oberts i amb intensitats diferents en funció de les seves característiques (especialment els centres de formació professional).
- Crear i modernitzar les biblioteques escolars fins a convertir-les en centres de recursos interconnectats i vinculats a la xarxa pública de biblioteques.
- Desplegar una política industrial que possibiliti la consolidació del sector productiu d'infraestructures, serveis i continguts TIC per a l'educació. Promoure el sector de producció de continguts i serveis educatius multimèdia basat en els estàndards *e-learning*.
- Crear la Xarxa del Coneixement i l'Aprenentatge de Catalunya (XCAC) integrada per escoles, universitats, centres de recerca, biblioteques, museus i altres entitats educatives amb presència *online*, com un instrument bàsic per estimular la creació de comunitats d'aprenentatge i la generació de continguts propis a la xarxa.
- Potenciar l'ús del programari lliure a l'educació.
- Posar les TIC al servei de l'escola rural.

- Impulsar plans de formació bàsica de la ciutadania per a l'ús de les TIC, a executar en coordinació amb els governs locals, empreses i associacions de tot el territori.
- Impulsar l'adaptació a la SIC dels sectors empresarials de més incidència: logística i distribució comercial, agroalimentació, tèxtil i turisme.
- Afavorir el desenvolupament de la Televisió Digital i fomentar el lideratge tecnològic de les televisions públiques catalanes.
- Promoure i donar suport al desenvolupament de la indústria catalana d'elaboració de programari.
- Afavorir una indústria d'avantguarda per a la recuperació de continguts audiovisuals, d'analogics a digitals. Fomentar l'exportació d'aquests serveis. Aprofitar els recursos del e-content (UE) per dur-ho a terme.

4.2.5. Capital risc

Segons les darreres dades europees sobre capital risc i innovació tecnològica, Espanya mostra resultats bastant pobres en la majoria d'indicadors relatius a la implantació de la societat del coneixement i de la nova economia.

Mentre que als Estats Units els recursos per a capital risc representen un 1'3% del PIB, Anglaterra en té un 1'0%; i la mitjana europea es troba en el 0'4% del PIB. Pel que fa a la mitjana espanyola, la xifra només és del 0'2% i Catalunya encara està per sota.

El govern de CiU ha impulsat tard i d'una manera feble l'aparició del capital risc. Tampoc no ha impulsat accions de forma sistemàtica per fomentar i posar en marxa programes de formació de l'esperit emprenedor i de la capacitat d'iniciativa en l'educació universitària i secundària. Només algunes iniciatives locals, algunes universitats parcialment, i escoles de negocis privades han desenvolupat programes per assolir aquest objectiu.

Els instruments financers del l'actual govern no han afrontat seriosament, o ho han fet aïlladament, la necessitat de dedicar recursos per donar suport a la creació de noves empreses en el moment en què comencen, quan a la iniciativa privada li costa més arriscar capitals per fer-ho.

Les empreses han de disposar del finançament necessari. És en aquest sentit que els mecanismes de capital risc són imprescindibles perquè els projectes innovadors tinguin oportunitats per esdevenir financerament viables.

OBJECTIUS

- Augmentar els recursos destinats a capital risc per a nous projectes i impulsar l'aparició de nous models de préstec del sistema financer que siguin accessibles a les noves empreses o a les empreses en creixement.

- Facilitar l'accés als nous mercats d'emprenedors de certs segments de població menys afavorits (majors de 40 anys, immigrants, aturats de llarga durada, joves....) per evitar la seva exclusió de la nova economia del coneixement.
- Crear, i si s'escau, ampliar les infraestructures tecnològiques i de comunicacions que facilitin l'accés, la implementació i el desenvolupament de projectes empresarials en els àmbits innovadors i la seva existència en xarxa.
- Fomentar l'esperit emprenedor, l'assumpció de riscos i la capacitat d'iniciativa empresarial de les noves generacions d'estudiants de secundària, de formació professional i universitaris.

MESURES

- Fer una aposta decidida per incorporar l'esperit emprenedor a l'educació secundària o a la formació professional. Crear un programa transversal en tot el sistema universitari i de la formació professional per formar l'esperit emprenedor, amb un paquet troncal mínim per a tots els estudiants i un paquet optatiu d'importància creixent amb un bon nivell de qualitat i utilitzant els darrers suports multimèdia.
- Formular un programa de suport específic que faciliti l'accés als nous mercats dels emprenedors amb més dificultats (majors de 40 anys, joves, aturats de llarga durada, immigrants...)
- Estendre el model de viver virtual a tot el territori de Catalunya per facilitar la creació d'una gran xarxa de nous projectes d'empresa, d'emprenedors i empenedores, de recursos humans i de serveis... i al mateix temps crear un espai transparent de projectes empresarials susceptibles de rebre finançament.
- Crear a les universitats infraestructures i serveis de transferència de tecnologia al sector empresarial i de suport a la conversió en noves empreses dels resultats de la recerca i innovació. Establir un model que permeti conèixer els àmbits de la recerca actual de totes les universitats i coordinar les diverses oficines de transferència de tecnologia.
- Crear un programa d'atracció d'emprenedors i empenedores i de recursos humans internacionals a Catalunya, que faciliti la immigració per als extracomunitaris, estableixi mecanismes d'acollida i orientació en el seu accés als recursos i potenciï el contacte amb els grups locals d'emprenedors, empreses i capitals.
- Crear fons específics per invertir a risc en nous projectes empresarials en sectors avançats tecnològicament i en projectes de desenvolupament de petites i mitjanes empreses que requereixin fer un salt en la innovació i desenvolupament tecnològic. Aquests fons es crearien amb l'impuls inicial del sector públic però cercant un efecte multiplicador amb la participació i protagonisme creixent del sector privat.
- Establir instruments financers adequats per invertir a risc en aspectes com: petits projectes, instruments de garantia recíproca que minimitzin el risc per al sistema financer i mercats financers ad hoc per a aquest tipus de projectes.

- Suport al finançament dels costos d'anàlisi de nous projectes i la formació de tècnics en anàlisi de risc en noves activitats tecnològiques.
- Impulsar millores en el tracte fiscal que avui reben els petits inversors en projectes de capital risc

4.3. OCUPACIÓ I MERCAT DE TREBALL

La Cimera de Lisboa, l'any 2000, va establir com un dels seus objectius fonamentals resoldre el problema de l'atur i assolir la plena ocupació el 2010, augmentant especialment la taxa d'ocupació femenina. En percentatges, l'objectiu es va fixar en una taxa global d'ocupació del 70% i una taxa d'ocupació femenina del 60%.

A Catalunya, l'any 2002 l'atur es va situar en el 9'6%, la taxa d'ocupació en el 65,6%, la taxa d'ocupació femenina és del 52,5%. Per assolir els objectius establerts a Lisboa, cal aconseguir ocupar 418.000 persones més que en l'actualitat, de les quals 244.000 hauran de ser dones (el mercat català pateix un dèficit d'ocupació femenina), així com que un 50% de les persones més grans de 55 anys es mantinguin ocupades.

L'atur a Catalunya es caracteritza per ser: a) femení, la taxa d'atur entre les dones (13,1%) gairebé dobla la dels homes (7,1%), i el diferencial més gran entre sexes afecta les dones de 25 a 45 anys; b) jove, sense distinció de sexe, la taxa d'atur entre els menors de 25 anys és del 18%; c) selectiu, està concentrat sobretot en persones amb nivells de qualificació baixos, ja que el 66% dels aturats no tenen estudis més enllà dels primaris.

En els propers anys tindrem un dèficit important d'oferta de treball, especialment amb una qualificació professional mitja, que es pot avaluar entre 350.000 i 400.000 llocs de treball. En un primer moment la immigració de la resta de l'Estat ho pot resoldre, però posteriorment caldrà recórrer a la immigració de fora de l'Estat.

El govern de la Generalitat ha de facilitar l'ampliació i millora de l'oferta de treball, incrementant significativament la qualificació de la mà d'obra, per tal que s'adeqüi a les demandes de les empreses, i facilitant la incorporació de la dona al mercat de treball.

D'altra banda, el govern ha de respondre a la integració necessària de contingents d'immigrants per fer front als dèficits de mà d'obra (en especial de mà d'obra relativament especialitzada). En aquest sentit, ha de desenvolupar un programa de formació en el camp professional, així com en aquells coneixements que els immigrants no tenen assolits en l'àmbit lingüístic, cultural, social i econòmic de Catalunya. D'aquesta manera, des del punt de vista ocupacional tindran els mateixos drets, deures i oportunitats que la resta de persones en el mercat de treball. En definitiva, el govern ha de vetllar per ordenar els fluxos immigratoris d'acord amb les necessitats del nostre mercat de treball.

El mercat de treball català té un clar problema de qualitat, que es manifesta en un dèficit de formació, una alta sinistralitat, un excés de temporalitat i massa precarietat laboral. El nivell de formació de la població activa és clarament inferior a la mitjana europea i a les principals comunitats autònomes (XX) i el gruix de l'ocupació generat en l'etapa expansiva 1994-2001 s'ha caracteritzat per realitzar-se en sectors de nivell tecnològic relativament baix. Els socialistes catalans defensem la flexibilitat en el mercat de treball. Però aquesta ha d'anar inexcusablement unida a la seguretat de la mà d'obra.

Molts dels problemes del mercat de treball deriven de les mancances del sistema educatiu. De l'elevat nivell fracàs escolar. Del baix percentatge de joves catalans que continuen l'educació postobligatòria. De la inadequació entre la política formativa i les demandes de les empreses. En conseqüència, per resoldre els dèficits del mercat de treball cal dirigir les polítiques fonamentalment en el camp de l'educació i la formació.

Per la seva part, el Servei Català de Col·locació no ha respost a les demandes i necessitats de les empreses, persones i territoris. És poc transparent i eficaç, està desconnectat dels serveis homòlegs de l'Estat i d'Europa, i només ha intentat atendre la dimensió professional del mercat de treball.

OBJECTIUS

1. Crear més i millor ocupació: 1) afavorint la creació d'empreses i l'autoocupació, desenvolupant els sectors relacionats amb les noves necessitats; 2) promovent una organització i utilització més racional del temps de treball; i 3) reduint l'excés de temporalitat en la contractació i la sinistralitat.
2. Reinsertar ràpidament els aturats al mercat de treball. Les polítiques actives d'ocupació tindran un paper clau.
3. Evitar la dualitat en la societat i el mercat de treball. Les persones amb més dificultats, les afectades per diferents factors de desigualtat que limiten les seves possibilitats d'inserció laboral, requereixen d'actuacions complementàries per compensar la situació de desavantatge inicial i situar-se en igualtat de drets i deures que la resta.
4. Millorar els potencials d'ocupació de les persones.
5. Facilitar la conciliació entre la vida familiar i la professional.
6. Crear un sistema ocupacional que faci protagonista i motor del desenvolupament al món local, als agents econòmics i socials i al món del coneixement que conviuen en cada territori, que superi les insuficiències de les actuacions de caràcter exclusivament pal·liatiu de les conseqüències de l'atur o d'atracció d'inversions generadores d'ocupació.

MESURES

Mesures per adequar el sistema educatiu a les necessitats del mercat de treball

- Consolidar un sistema de formació al llarg de la vida que afavoreixi el desenvolupament de les capacitats personals, millori la capacitat d'adaptació a les innovacions, formi en noves tecnologies i llengües, així com establir mecanismes de reciclatge per aquells col·lectius que vulguin entrar al mercat de treball.
- Adoptar el compromís d'impartir formació professional a 250.000 persones en atur, com a mínim, durant els propers cinc anys i fomentar la capacitació professional de 250.000 persones més en aquest mateix període mitjançant la formació continuada.
- Reforçar els mòduls formatius de l'antiga formació professional, en especial aquells més vinculats als oficis, integrant dels actuals mecanismes de reciclatge professional i de formació continuada en una mateixa estructura educativa.

Mesures per evitar la dualitat en la societat i el mercat de treball i potenciar les actuacions territorials i locals

- Aplicar un pla de recerca d'ocupació personalitzat per i amb totes les persones desocupades abans del quart mes d'atur.
- Oferir una experiència laboral o una formació a totes les persones desocupades abans del dotzè mes d'atur i del sisè mes a les persones joves o a les persones més vulnerables.
- Oferir una experiència laboral o formació com a mínim al 30% de les persones aturades de llarga durada.
- Fer que totes les ofertes d'ocupació que es realitzin a Catalunya i no es puguin resoldre puguin ésser conegudes i gestionades a la resta de l'Estat (haurà de ser possible també en sentit contrari).
- Facilitar l'accés al treball a les persones amb especials dificultats d'inserció laboral mitjançant la seva incorporació automàtica als programes ocupacionals per a persones en atur de llarga durada, potenciant l'actuació de les empreses d'inserció sociolaboral i establint clàusules socials en els contractes públics de les administracions públiques catalanes, adreçades a afavorir aquest objectiu.

Mesures per establir nous instruments de gestió de l'ocupació

- Desenvolupar totes les potencialitats existents en el territori per crear ocupació i millorar la capacitat d'ocupar-se de les persones, mitjançant els acords per a l'ocupació, que integraran tots els recursos orientant-los en aquesta direcció. Així, les competències efectives de la política d'ocupació residiran en el món local.
- Fer del Sistema d'Ocupació de Catalunya un organisme integrador de polítiques, descentralitzat, desburocratitzat i participat en la seva direcció i gestió per els organitzacions empresarials i sindicals i les administracions locals.

Mesures per crear més ocupació

- Potenciar l'activitat en sectors econòmics emergents amb capacitat per atendre necessitats no cobertes o insuficientment cobertes d'empreses i persones, com ara els serveis de proximitat (escoles bressol, serveis d'atenció domiciliària, atenció a les persones amb dependència), els relacionats amb l'educació, el lleure i el temps lliure, el medi ambient i la cultura, la solidaritat i la cooperació o el suport als centres d'investigació.
- Establir des del govern de la Generalitat un programa d'incentius als acords col·lectius i individuals que tinguin com a objectiu les 35 hores setmanals (1600 anuals), a través de noves contractacions estables, a jornada completa o a temps parcial, o la reordenació i reducció de la jornada de treball.
- Promoure la contractació a temps parcial, fixa i amb igualtat de drets, amb l'objectiu de doblar-la abans del 2010.

Mesures per fomentar l'autoocupació

- Donar suport a les cooperatives i societats laborals, així com la resta d'entitats i empreses de la economia social, que són fruit de la iniciativa i l'actitud emprenedora, generadores de treball estable i de qualitat, i innovadores. Actuen de forma activa en la generació de respostes a les noves necessitats socials, i alhora també ho fan en tots els sectors del mercat més tradicional i competitiu.
- Promocionar en els programes de desenvolupament local la col·laboració amb les cooperatives i societats laborals existents, així com el foment de l'autoocupació col·lectiva com a fórmula de creació d'ocupació estable.
- Crear l'Institut Català de l'economia social, en substitució de l'actual Institut per a la Promoció i la Formació Cooperatives, que desenvolupi, amb una dotació i organització adequada, la promoció i divulgació i foment dels sectors i els seus principis i valors socials.

Mesures per millorar la qualitat de l'ocupació generada

- Establir un marc de relacions laborals que faci possible compassar flexibilitat i seguretat. Per tant cal potenciar la negociació col·lectiva a Catalunya, vetllar per evitar les discriminacions laborals, en especial per raó de gènere, transformar en contractació fixa l'excés de temporalitat (la temporalitat s'ha de limitar a aquells casos en que està justificada pel caràcter temporal de l'ocupació), potenciar i descentralitzar al territori el Tribunal Laboral de Catalunya, i fomentar la promoció i constitució dels comitès d'empresa europeus a les empreses internacionals, per harmonitzar les condicions de treball i evitar el dumping social.

Mesures per disminuir la sinistralitat laboral i les malalties professionals

- Establir un pla d'inspecció i control de la sinistralitat laboral i les malalties professionals amb la participació de tots els sectors implicats (empresa, treballadors i treballadores) en el seu disseny i execució; intensificar els controls sobre les condicions de salut i seguretat en l'exteriorització i subcontractació d'operacions; sensibilitzar sobre la necessitat d'incorporar la prevenció dels riscos laborals en els processos productius.

4.4. UNA ECONOMIA BASADA EN L'ESPERIT EMPRENEDOR

4.4.1. Suport als emprenedors

Els emprenedors (empresaris i directius, treballadors autònoms, micro-pimes, pimes, treball associat...) són els protagonistes fonamentals del creixement de la nostra economia. Aporten elements innovadors en matèria d'aplicació de nous models empresarials, recerca de major qualitat en la producció de béns i serveis i en l'aplicació intensiva de noves tecnologies, tenen més flexibilitat i agilitat en les respostes als canvis, impulsen la innovació i amplien el teixit econòmic que esdevé complementari a les grans empreses. El propi desenvolupament de l'esperit empenedor i la iniciativa empresarial són una valuosa habilitat social i productiva que objectivament enriqueix la capacitat global del país. L'elevat nombre d'emprenedors que tenim a Catalunya es un factor de competitivitat que cal reforçar. Les pimes i els treballadors autònoms doten de flexibilitat al sistema productiu, faciliten noves formes d'organització del treball i impulsen la mobilitat social. Tanmateix es imprescindible que no pateixin situacions de desigualtat respecte a les grans empreses i a la resta de treballadors, per això cal una política activa a favor d'aquest col·lectiu.

Els darrers anys, l'acció de la Generalitat no ha estat ni compromesa ni capdavantera en aquest camp. Amb una política tímida, poc encisadora, amb escassos recursos, molts d'ells simplement transferits des de l'Estat i la UE, poc innovadora i gens arriscada en matèria de finançament directe, de creació d'infraestructures o de suport mitjançant avals i garanties, no ha respost a les necessitats del país. La seva aportació des del CIDEM o des del Departament de Treball ha estat reactiva i no proactiva.

Sense ser la seva competència, i a partir dels anys 80, molts governs locals van entendre la necessitat d'implementar polítiques locals de caràcter públic per tal de donar suport a la capacitat de crear i generar noves iniciatives al teixit professional, tot seguint les recomanacions europees en matèria de foment de l'esperit empenedor i generació d'ocupació.

D'altra banda, la Universitat ha tingut i té un paper clau com a motor de creació de noves iniciatives empresarials. La creació de noves empreses de base tecnològica (EBT) sorgides dels entorns de la recerca pública que es porta a terme a les universitats i a altres centres de recerca ha representat una de les modalitats de transferència de tecnologia, alhora que una oportunitat per generar llocs de treball d'elevada qualificació, una oportunitat de regeneració del teixit productiu del país, i un espai que facilita que una part de joves preparats (gràcies a la formació universitària a càrrec dels pressupostos públics) pugui desenvolupar una trajectòria professional. No ha estat fins fa poc que el Govern de la Generalitat ha prestat atenció a aquest teixit derivat del món de la recerca, de les universitats i dels centres de transferència de tecnologies, en el camp dels nous emprenedors i empenedores.

OBJECTIUS

1. Donar un nou protagonisme als emprenedors i empenedores i a les micro-empreses com a generadors d'ocupació, acceleradors de la motivació i motors del creixement econòmic.
2. Fomentar activament l'esperit empenedor relacionat amb les iniciatives de creació d'empreses i promoció de nous emprenedors i empenedores que impulsen diversos

agents: ajuntaments, cambres de comerç i associacions empresarials, universitats i centres de recerca, centres de formació de professionals, etc.

3. Promoure polítiques específiques que permetin als treballadors autònoms transformar-se en empreses competitives.
4. Impulsar polítiques específiques de suport a la competitivitat dels sistemes productius locals.
5. Promoure polítiques de suport directe i descentralitzades (ajuntaments i universitats principalment) en matèria d'infraestructures (vivers, incubadores i centres de serveis), suport logístic i finançament (recursos econòmics i assessorament).
6. Consolidar i ampliar les polítiques d'informació i formació per a la creació d'empreses.
7. Potenciar una millora en l'actuació institucional en aquest camp, en particular en processos de concertació públic-privat.
8. Promoure mesures de cooperació entre nous emprenedors.
9. Potenciar una política activa dirigida al sector en matèria d'Innovació, Transferència de Tecnologies, R+D i implantació de la qualitat.
10. Potenciar mesures de suport financer directe en matèria de creació d'empreses i posta en marxa de noves iniciatives emprenedores, micro – empreses i iniciatives de treball associat.
11. Potenciar a l'ensenyament universitari i professional la formació per a la creació d'empreses i potenciar la creació d'espais a les Universitats i Centres de Recerca d'espais específics per aquest fi.
12. Impulsar millores en matèria de protecció social, fiscal i laboral d'acompanyament al procés de creació d'empreses adequades a les necessitats i demandes del sector.

MESURES

- Enfortir i augmentar els recursos per a la difusió de la cultura emprenedora tant des de l'àrea educativa com institucional, en especial fomentant la capacitat emprenedora dels nostres joves, fins assolir el 20% anual d'iniciatives empresarials.
- Crear una institució (Agència) que treballarà per a la Creació d'Empreses i promoció de la iniciativa emprenedora.
- Potenciar i promoure des del món local (ajuntaments) i des de les universitats una xarxa d'infraestructures de vivers, incubadores, parcs científics i tecnològics, vivers virtuals, centres de serveis, de suport a noves iniciatives emprenedores i noves creacions d'empreses.
- Impulsar les estructures tecnològiques d'atenció unificada de "tot en un" en les quals l'emprenedor-recent empresari trobi suport en temes legals i fiscals, de gestió empresarial, aspectes financers, protecció de patents, accés a inversors, etc.

- Proposar que els Acords Nacionals de Formació Contínua estableixin el compromís de duplicar la taxa global de cobertura formativa i triplicar la de les microempreses, fins assolir una cobertura com els estàndards europeus amb un 15% de la dotació global.
- Proposar la inclusió normalitzada en els programes d'estudis universitaris, tècnics i de formació professional, d'ensenyament i mòduls especialitzats de creació d'empreses i promoció de noves iniciatives emprenedores.
- Impulsar la creació de noves empreses de capital risc mixtes per a invertir en petits projectes i donar suport a iniciatives ja existents amb aquest perfil, i establir un model de préstecs amb garantia recíproca que permeti als nous emprenedors accedir als recursos necessaris per a començar una nova activitat empresarial, tot promovent el desenvolupament d'una xarxa de "business angels" a nivell de tot Catalunya.
- Assegurar la disponibilitat d'infraestructures (xarxes) de qualitat a tot el territori posant en marxa un Pla de difusió social de les Noves Tecnologies pels emprenedors, les micro – pimes i els autònoms i promoure un model que permeti duplicar el número de noves iniciatives innovadores passant del 20% actual al 40%.
- Difondre entre els investigadors la importància de la patent com a instruments de captura i protecció del valor afegit potencial d'una recerca.
- Posar a disposició dels investigadors estructures que facilitin la valoració de la recerca i que els assessorin en els processos de protecció i comercialització (via spin-off o altres) dels resultats obtinguts.
- Continuar impulsant iniciatives que aportin els recursos primerencs necessaris que permetin desvetllar i donar suport a projectes en estat encara embrionari sorgits de l'àmbit de la recerca.
- Potenciar concursos de projectes de *spin-off* o *start-up*, que faciliten uns certs recursos a les iniciatives guanyadores, ajuden a desvetllar projectes i tenen un efecte de publicitat i de demostració en l'entorn.
- Orientar i potenciar la creació de noves empreses i el desenvolupament de noves iniciatives emprenedores sota el model de fórmules empresarials d'economia social, treball associat i, en altres casos, empreses del tercer sector.
- Disposar per a la gestió d'aquest pla específic de recursos del CIDEM que implicaran una inversió pública de 600 milions d'euros en quatre anys (150 milions d'euros per any).

4.4.2. Autònoms

Com ja hem dit els treballadors autònoms constitueixen un element de riquesa i competitivitat del nostre país. Tanmateix l'ordenament jurídic que regeix la seva activitat no s'adequa a llurs necessitats ni reconeix el seus drets socials de la mateixa manera que als treballadors assalariats. Els treballadors autònoms han de superar diferents tipus de problemes quan porten a terme la seva activitat. Aquests problemes es deriven de que socialment no se'ls reconeix el seu paper com emprenedors i creadors de riquesa, de la seva desfavorable relació jurídic –

laboral, d'una inadequada fiscalitat, de la seva insuficient protecció social, de la relació que aquests mantenen amb les Administracions Públiques i, molt especialment, per la feblesa i transitorietat de les mesures de suport i de foment de l'activitat emprenedora.

Aquest col·lectiu té una importància capdal en la nostra economia. Mig milió de persones desenvolupen a Catalunya la seva activitat laboral com treballadors autònoms i generen amb el seu treball una riquesa a Espanya en torn al 13% de PIB. Assumeixen riscos i impulsen sovint projectes innovadors amb adaptació i flexibilitat, i contribueixen a crear llocs de treball i riquesa en la nostra economia.

La situació, a Catalunya, ha estat encara més agreujada per la significativa indiferència del Govern de CIU a la Generalitat envers aquest col·lectiu. Les polítiques de suport al treballador autònom, de suport a la creació d'empreses, de recolzament als nous emprenedors han estat molt poc desenvolupades, molt dependents de les transferències des de l'Administració Central al Departament de Treball, i amb un quasi nul suport des d'Indústria i Comerç.

OBJECTIUS

1. Millorar la situació i condicions laborals d'aquests treballadors i treballadores i eixamplar l'àmbit laboral i l'abast de l'acció protectora del sistema de protecció social públic envers aquest col·lectiu. Alhora és indispensable clarificar i simplificar la seva fiscalitat.
2. Engegar accions per a la promoció, el foment i la creació neta d'ocupació com a treballadors autònoms mitjançant l'auto – ocupació i nous emprendiments.
3. Promoure espais que facilitin la concertació, cooperació i associacionisme entre els propis emprenedors i treballadors autònoms per afavorir el desenvolupament de la seva pròpia empresa i augmentar la seva presència i reconeixement, social i cultural, promovent la seva participació i rol actiu en els debats que els afecten directament
4. Pal·liar les mancances formatives i de capacitació que obstaculitzen el desenvolupament del sector.
5. Promoure un rol actiu de l'administració local.
6. Crear i promoure instruments de suport financer públics i privats que donin recolzin el sector, en particular per la posta en marxa de noves empreses i nous emprendiments.

MESURES

- Promoure una revisió de la legislació actual perquè els treballadors i treballadores autònoms estiguin en igualtat de drets i prestacions en relació amb els altres treballadores i ocupats, i per definir un marc públic i empresarial que n'estimuli l'activitat. En aquest sentit és crucial impulsar l'Estatut Jurídic del Treballador Autònom, incloent el reconeixement dels seus deures i drets.
- Promoure l'eliminació dels obstacles per a la contractació de familiars.

- Impulsar la contractació estable i la promoció de l'ocupació mitjançant bonificacions i ajuts fiscals similars als que gaudeixen les empreses.
- Estendre als treballadors autònoms la cobertura prevista per la llei de Prevenció i Riscos Laborals.
- Promoure la creació d'un Fons de garantia per tal de cobrir les prestacions d'atur i incapacitat permanent.
- Incorporar els treballadors autònoms als plans de formació professional.
- Impulsar la reforma de les prestacions socials pels treballadors autònoms per equiparar-les a les del Règim General en els casos d'incapacitat, jubilació, maternitat i conciliació de la vida familiar i laboral.
- Crear programes específics de formació ocupacional pels aturats que vulguin establir-se com a treballadors per compte propi, amb especial atenció als joves, dones i aturats de llarga durada que es vulguin incorporar al mercat de treball com autònoms o constituint una micro empresa, incloent els treballadors autònoms en l'oferta formativa, tant pel que fa a l'àmbit general de la mateixa, com en la formació especialitzada per sectors d'activitat.
- Permetre la modificació voluntària de les cotitzacions socials en funció de l'edat per tal de millorar les pensions de jubilació.
- Adaptar els programes de competitivitat i de qualitat empresarial pels treballadors autònoms i micro empreses. Tant per aquells que tinguin instal·lacions obertes al públic, com per la resta de professionals.
- En l'àmbit fiscal cal redefinir el sistema de mòduls en el següent sentit: ampliació a noves professions, revisió dels mòduls existents i desenvolupar una nova normativa sobre conceptes desgravables; així mateix aplicar coeficients correctors segons un límit de renda, durant els primers quatre anys d'una activitat i pels menor de trenta anys i impulsar una reducció del coeficients als successors dels titulars que tinguin mes de 55 anys.
- Fomentar xarxes, plataformes tecnològiques i espais d'intercanvi que afavoreixin les relacions d'associacionisme i comercials dels autònoms i emprenedors. En especial en el suport a la creació de centrals de compra, cooperatives de serveis i per a la contractació de gerents i suport administratiu.
- Establir l'obligació a les empreses que presentin expedients de regulació o supressió d'ocupació d'informar sobre com poden afectar les mesures laborals als treballadors autònoms depenents de l'empresa.
- Defensar de forma intensiva mitjançant programes específics tota l'economia dependent de l'activitat rural. Fent especial incidència a incentivar la successió de les empreses de caire familiar.

- Crear un Observatori permanent de les iniciatives d'emprenedors i autònoms, de creació i de potenciació de micro-pimes. Aquesta iniciativa vetllarà per les bones pràctiques laborals, amb dedicació preferent a la prevenció de riscos laborals i seguretat en el treball.
- Garantir l'oferta de serveis des de les cambres de comerç pels autònoms i les micro empreses i la presència d'aquests col·lectius en els òrgans de representació d'aquestes institucions.
- Potenciar la creació de fons d'estalvi per a la creació de noves empreses, promovent que les entitats financeres aportin una cofinanciació equivalent o superior a l'estalvi produït per l'emprenedor.
- Augmentar els fons per la millora del sistemes de micro crèdits sense garanties.
- Potenciar, des de la col·laboració entre entitats públiques i privades un fons per la co-financiació de préstecs participatius destinat a autònoms, emprenedors i micro-pimes de nova creació o existents garantint els mecanismes de transparència i avaluació.
- Impulsar un servei financer integrat que inclouria l'anàlisi dels projectes d'innovació, assessoria tecnològica i propostes sobre les línies de finançament disponible, dissenyant un sistema d'avaluació de la implantació dels projectes i les reduccions fiscals que siguin possibles per estimular aquests projectes.
- Estendre als treballadors autònoms les mesures proposades pel conjunt dels emprenedors en el camp del finançament: millora del sistema de garanties, de les condicions del capital-risc i ajuts privilegiats a projectes innovadors.
- Afavorir el desenvolupament de sistemes de comptes d'estalvi per a inversió en petits projectes empresarials per a persones amb dificultats. Aquests comptes estarien complementats amb recursos de les partides socials d'entitats financeres.

4.4.3. Pimes i empresa familiar

Catalunya té un teixit empresarial basat en la petita i mitjana empresa, - i de forma creixent en la microempresa i l'autoocupació-, majoritàriament de caràcter familiar. Els principals reptes que afronta aquest teixit són la competitivitat en la societat del coneixement, mitjançant les millores de la productivitat i la creació de valor per sobre d'altres factors que han sigut importants en el passat; i la capacitat per generar, via fusions o aliances d'empreses, entitats de major tamany que competeixin globalment.

Com a país, a més, tenim el repte de la creixent competència global i la deslocalització d'empreses tant per la marxa dels centre de decisió com pel trasllat dels centres de producció, que encara que sobretot es dona entre grans empreses, afecta al teixit de PIMES que en són proveïdors; a més, avui Catalunya no estimula als emprenedors, hi ha una mancança de nous projectes empresarials.

En el marc actual alguns dels reptes que les petites empreses afronten i que dificulten la seva continuïtat són: la dificultat d'accés a finançament; les obligacions i càrregues administratives, fiscals i d'altra mena a afrontar, no només per la càrrega en sí com per la complexitat i la feina que comporten; elements que distorsionen la competència: poca

transparència en les actuacions de l'administració autonòmica, trasllat de centres de producció per disminució de costos laborals...; necessitat de modernitzar-se i integrar-se en l'economia del coneixement; la barreja de la dinàmica familiar i l'empresarial en la direcció de l'empresa –successió, repartiment de funcions, fiscalitat de la successió, etc.

En clau d'empresa familiar, és cada cop més difícil encarar amb èxit el relleu generacional en un entorn cada vegada més complex per a la supervivència de les PIMES, en el que és difícil plantejar projectes a llarg termini i on hi ha carència de mentalitat empresarial no especulativa.

OBJECTIUS

1. Millorar les condicions per al funcionament de les PIMES i també per a la creació de noves empreses. Les petites i mitjanes empreses són un pilar essencial en la prosperitat de l'economia catalana. Catalunya ha d'esdevenir la pàtria dels emprenedors. Cal generar un entorn estimulant per als emprenedors i els petits empresaris, així com per la continuïtat de les empreses familiars amb flexibilitat de formats i formules. Fer un país en el que una part important de la inversió vagi a nous projectes empresarials i on crear o continuar una empresa sigui una possibilitat real a l'abast de molta gent.
2. Potenciar la xarxa d'empreses mitjanes i esperonar a les que poden fer-ho a competir en primera línia en una economia globalitzada.
3. Generar entorns que impulsin i facilitin la col·laboració entre empreses a tots nivells, des d'aliances temporals a fusions per afrontar projectes de major nivell.
4. Facilitar la formació i la qualificació del capital humà, els centres de transferència de tecnologia i el finançament necessari perquè les empreses catalanes puguin desenvolupar el paper clau que han tingut fins ara en termes de creació de riquesa, ocupació i de capacitat exportadora. Facilitar l'accés a la formació dels directius i els treballadors/es de les pimes. Formació útil i continuada de debò, compatible amb la feina, personalitzada, potenciant la formació a distància, in company i adaptada a les necessitats de l'empresa.
5. Facilitar l'accés al finançament per projectes empresarials nous o d'ampliació. Generar un mercat autèntic de mecanismes diversos de finançament de projectes empresarials per pimes (capital risc, "business angels", fons d'inversió).
6. Afavorir que les nostres empreses competeixin avançant en la societat del coneixement i adaptant-se de forma responsable a les exigències socials i mediambientals. Hem d'ajudar a les nostres empreses a competir en valor i a no haver de competir reduint costos amb contractació i economia irregular.
7. Generar sinèrgies i complicitats amb les empreses des de l'Administració. Una relació que estimuli a emprendre i ofereixi punts d'encontre i un model de gestió i actuació transparent i rigorós que incentivi al compliment de les obligacions i les actituds responsables per part de les empreses.
8. Crear entorns d'empresa diversificats i impedir la concentració d'una sola font de riquesa per les pimes en una comarca o ciutat.

MESURES

Mesures per reforçar el capital humà

- Assegurar la qualitat de la gerència empresarial creant, en col·laboració amb escoles de negocis i coordinant els mecanismes institucionals de suport a la gestió de les petites empreses, un sistema de promoció econòmica per augmentar el nombre d'empreses que utilitzen assessorament extern i millorar la seva qualitat de forma continuada. Aquesta xarxa estarà oberta a tot tipus d'iniciatives públiques i privades que puguin estendre l'assessorament i reduir el seu cost per a les PIMES.
- Reforçar la connexió entre les PIMES, la universitat i la formació professional per tal d'adequar-ne la formació a les demandes de les empreses. Alhora que cal desenvolupar programes d'emprenedors, que fomentin el risc empresarial des dels centres d'ensenyament
- Afavorir la contractació i la formació de personal qualificat a les petites i mitjanes empreses, donant incentius pels esforços fets en aquesta matèria, i incentivant-ne l'esforç formatiu. El govern pot generar punts de trobada i marcs de relació assequibles entre pimes i els seus representants i el mercat de directius. A la vegada s'ha de vetllar perquè els períodes de formació no impliquin la contractació abusiva de les persones que comencen en el mercat de treball, regulant, per exemple, figures com les dels becaris i reforçant-ne la seva situació.
- Impulsar noves formes de contractació que garanteixin que les empreses es dotin de la flexibilitat que pot requerir la competitivitat sense augmentar la precarietat ni perjudicar la seguretat jurídica pel que fa a les garanties dels treballadors i les seves cobertures socials. Han de permetre, d'altra banda, conjugar millor la vida personal i la laboral.

Mesures per facilitar l'accés a la societat del coneixement

- Impulsar la creació de centres de transferència de tecnologia. Millorar l'accés a la innovació i a la tecnologia de les pimes i de les microempreses; habilitar centres de R+D també per pimes fomentant l'aprofitament de sinèrgies i col·laboracions.

Mesures per facilitar la gestió

- Generar una normativa i un tractament específic per a les microempreses, empreses de reduïda dimensió i els nous emprenedors, que estimuli i protegeixi la creació d'empreses i la seva continuïtat, i que impulsi la no discriminació fiscal de l'empresari individual.
- Impulsar l'estabilitat i la seguretat jurídica en matèria laboral i tributària i impulsar un marc simplificat de tributació en el que el cost del compliment no sigui elevat i ajudar a les petites empreses i als empresaris individuals a complir amb les seves obligacions fiscals, comptant amb el suport dels col·lectius professionals.

- Suport a empreses en el compliment de les exigències socials i mediambientals, hem de canviar el punt de vista, l'administració no és només un fiscalitzador o un sancionador, si no també un còmplice en el compliment de la responsabilitat i la funció social de l'empresa.

Mesures per assegurar el finançament idoni per al funcionament de les pimes

- Generar accions, iniciatives de mediació i incentius fiscals que afavoreixin la concentració empresarial, i la creació i la continuïtat d'empreses, sota qualsevol tipus de forma jurídica i titularitat. Així com l'estalvi i l'acumulació de capital per a tals fins : als empresaris individuals i totes les formes d'autoocupació, impulsant la creació d'empreses igual que s'incentiva la compra de l'habitatge; a les empreses ja existents primant legal i fiscalment l'autofinançament.
- Facilitar l'accés al finançament per la via d'incentivar algunes entitats financeres a reduir l'excés de garanties exigides; promoure alternatives de finançament dirigides a les pimes (business angels, crèdits tous, microcrèdits, préstecs a llarg termini...) i als seus projectes d'expansió, intentant que s'obri a tots els sectors, -no tecnològics i empreses petites- i creant marcs de relació entre capital i emprenedors.
- Protegir les empreses de la morositat, les practiques abusives en mercats amb concentració, i l'efecte dels deutes de l'administració.
- Creació amb capital privat d'una societat o fons de capital risc per pimes que actuï a tot el territori i impulsi també projectes de qualitat i modernització.
- Facilitar l'accés a les pimes a contractes de l'administració, tant discriminant positivament com amb accés a finançament.
- Crear plans de recuperació empresarial per a activitats viables que puguin deixar sense feina als treballadors i també ajut a la liquidació d'empreses.

Mesures per reforçar la col·laboració dels agents socials

- Amb l'ajut dels agents socials i de col·legis professionals crear Oficines d'Atenció a l'Empresari per canalitzar les informacions rellevants de totes les administracions de cara a l'empresari, facilitar informació de programes i ajuts, canalitzar demandes de treball i ajudar als nous emprenedors.
- Impulsar la col·laboració i la creació de programes conjunts amb els agents social en l'àmbit de les PIMES, en matèries com les relacions laborals, la contractació, l'accés a formació i tecnologia. També podria ajudar a reforçar la mediació en el mercat de treball i avançar cap a uns serveis d'ocupació útils i eficaços. A la vegada es podria reforçar el paper del agents socials en aquest món que és on menys presència tenen i estendre la responsabilitat social entre les empreses.

Mesures per a l' Empresa familiar

- Incentivar –amb estímuls fiscals i financers- i donar suport als processos de planificació de la successió en empreses familiars d'acord a uns certs criteris i estàndards de qualitat – Protocol Familiar, normes de bon govern, etc-.
- Coordinar subvencions i actuacions públiques de forma transversal i vertical entre administracions, en col·laboració amb entitats privades; impulsar iniciatives legislatives, promoció directa i suport als projectes de viabilitat d'empreses familiars, així com a enllaç entre agents socials i nexes per a projectes d'aliances; promoure partnerships, etc.

4.4.4. Condicions de competència, marc institucional i facilitat per a l'activitat empresarial.

El govern de la Generalitat no ha tingut una visió estratègica ni polítiques adients respecte a sectors clau de l'economia, ni davant els processos de concentració econòmica. Catalunya ha perdut pes en la localització de les seues de grans empreses, capdavanteres en sectors punta – com l'audiovisual o les aplicacions informàtiques – o centres d'R+D i de disseny de grans empreses que definiran la posició productiva dels territoris en el futur.

El govern de la Generalitat ha d'aconseguir que Espanya i Europa vegin Catalunya com a un territori d'oportunitats empresarials envejables. Per aconseguir-ho s'han d'alliberar les energies del teixit productiu català. El govern ha de liderar aquest procés a través de les polítiques sectorials i de foment de competència i ha de donar suport a les noves iniciatives productives capdavanteres. Això no serà possible sense una reforma de l'Administració de la Generalitat, que els últims anys ha patit una pèrdua de credibilitat i qualitat que li ha restat legitimitat i eficàcia.

El govern de la Generalitat de té un rol molt important a jugar en la vessant de la regulació i supervisió, que fins ara no ha volgut o no ha sabut jugar Catalunya). A més, pot fer molt més del que ha fet fins ara en termes d'exercir el lideratge i predicar amb l'exemple a Catalunya (creant sistemes d'indicadors, promovent el govern de les empreses amb qui contracta, etc).

OBJECTIUS

1. Impulsar polítiques de competència: 1) reformar els mercats de serveis en xarxa, com l'energia i les telecomunicacions, per ajudar a rebaixar els costos del teixit productiu a Catalunya; i 2) potenciar l'acció del Tribunal de Defensa de la Competència Català, dotant-lo de major independència respecte el poder executiu.
2. Millorar les condicions per al funcionament de les PIMES i també per a la creació de noves empreses. Les petites i mitjanes empreses són u pilar essencial en la prosperitat de l'economia catalana.
3. Promoure pels seus efectes positius sobre l'economia, l'establiment de la seu d'organismes reguladors a Catalunya.

Mesures per millorar la competència

- Reformar el Tribunal Català de Defensa de la Competència per tal de dotar-lo de més independència respecte al Consell Executiu. Les seves decisions seran preses de manera

col·legiada per un consell format per experts de reconegut prestigi escollits per majoria qualificada del Parlament de Catalunya.

- Reformar els mercats de serveis essencials en xarxa perquè es donin els condicions de competència idònies i el nivell de qualitat apropiat. En aquest sentit cal ordenar i racionalitzar la intervenció de la Generalitat.
- Aconseguir la distribució en el territori dels òrgans espanyols de supervisió i regulació sectorial. Catalunya ha de ser seu d'un o més òrgans rellevants.

Mesures per facilitar la creació de noves empreses

- Simplificar l'Administració per reduir les càrregues burocràtiques requerides per a la creació de noves empreses, prenent com a exemple experiències d'èxit com les anglosaxones (tipus *Small Business Administration*), i eliminar tots aquells punts estranguladors de l'Administració que impedeixen l'agilitat en la creació d'empreses.
- Promoure la dinamització de tots els aspectes judicials i de legislació mercantil que afecten la creació i el funcionament de les empreses.

Mesures per incorporar pràctiques de bon govern al sector públic autonòmic i a la resta de l'economia

- Fomentar l'adopció de pràctiques de bon govern i de la responsabilitat social en les empreses. Especialment, adoptar un codi de bon govern a les empreses públiques on la Generalitat figurei en el capital, en majoria o no, que se situï a l'avantguarda de les recomanacions internacionals a aquest respecte. Les vendes d'actius que dugui a terme la Generalitat estaran condicionades a l'existència de pràctiques de bon govern en les empreses compradores o resultants de la venda d'actius. La contractació de la Generalitat amb empreses privades en tots els terrenys també estarà condicionada a l'existència d'aquestes pràctiques
- Impulsar des de la Generalitat, amb les institucions locals i els agents econòmics i socials, l'adopció de pràctiques de gestió responsable des del punt de vista social i ecològic en totes les organitzacions del territori. S'obrirà una línia de subvencions per al foment de la responsabilitat social corporativa de les empreses, com ha fet el govern d'Aragó.

4.5.5. Internacionalització de l'empresa catalana

El pes de les multinacionals dins del sector industrial a Catalunya és molt important. Representen el 47,5% de la producció industrial i el 60% de les exportacions. Tenen presència a pràcticament tots els sectors industrials i es concentren en un 80% a la regió metropolitana de Barcelona. L'ampliació prevista de la UE als països de l'Est podria desviar futures inversions cap a aquests països pel seu atractiu atesa la seva situació geogràfica, els baixos costos laborals i la formació del personal.

La indústria catalana ha fet un gran esforç d'internacionalització durant els darrers anys, esforç que es reflecteix tant a les xifres d'exportació com també darrerament a les inversions a l'estranger. Amb tot, l'ampliació prevista de la Unió Europea pot representar un incentiu per a les exportacions, però també una amenaça pel creixement de potencials competidors amb una

especialització productiva no gaire diferent de la nostra. D'altra banda, la falta de dimensió de la indústria catalana fa més difícil la possibilitat d'emprendre projectes importants de caràcter internacional, o les possibilitats d'inversió en R+D.

A Catalunya, en l'àmbit industrial, el Cidem i el Copca són instruments molt importants, però segurament caldria la seva potenciació dotant-los de més recursos i amb més participació del partenariat públic/privat. Sembla que caldria també promoure la descentralització territorial i la col·laboració amb l'Administració local.

El govern de la Generalitat ha d'ajudar a configurar un entorn més amable i atractiu per a la implantació a Catalunya d'activitats productives estratègiques. Així mateix, ha d'ajudar a la implantació internacional dels productes i de les empreses amb seu a Catalunya. Cal aconseguir una posició favorable del teixit productiu català en el context espanyol, europeu i internacional. Aquesta és l'estratègia més operativa per fer front a la pèrdua de centralitat de Catalunya en el context productiu espanyol.

OBJECTIUS

1. Convertir Catalunya en seu d'empreses multinacionals. Potenciar la posició competitiva de les empreses filials de multinacionals, ubicades a Catalunya.
2. Afavorir l'aparició d'empreses grans, capaces de competir en el primer rengle d'una economia globalitzada, empreses que han de tenir la seu i els centres de decisió i d'R+D a Catalunya.
3. Consolidar grups en activitats capdavanteres, amb un important component tecnològic, per la seva capacitat d'innovació, de creació d'ocupació i de motor del conjunt de l'economia.
4. Afavorir la presència de l'empresa catalana a l'exterior

Mesures per atreure les inversions de les multinacionals

- Crear un entorn amigable que augmenti l'atractiu del nostre país per a la localització de seus d'empreses que treballin en l'àmbit d'activitats punta en tecnologia com l'audiovisual, la logística, la biotecnologia i la indústria del coneixement. Per aconseguir-ho, l'existència d'infraestructures apropiades (telecomunicacions, energia), de capital humà abundant i qualificat és clau i cal concentrar esforços en matèria d'educació i investigació
- Sistematitzar l'atenció personalitzada, a la vegada que transparent i d'acord amb les normes de la Unió Europea, per part del govern, de les empreses multinacionals ubicades a Catalunya, afavorint les seves inversions, sobretot les de més contingut tecnològic.
- Potenciar el servei d'inversions estrangeres del CIDEM, coordinant les seves actuacions amb altres institucions com l'Ajuntament de Barcelona, el Consorci de la Zona Franca i les Cambres de Comerç. I evidentment la xarxa internacional del COPCA.
- Definir un pla de potenciació dels sectors proveïdors i subcontractistes de les empreses multinacionals, amb la finalitat de donar-li més valor afegit, afavorint el seu creixement i actuar d'atractiu a les noves inversions multinacionals.

- Retenir, fidelitzar i afavorir l'expansió de la xarxa de les empreses internacionals ja presents en el nostre territori. Tant o més important és la ree inversió de les empreses ja existents que la captació de noves empreses.

Mesures per promoure la internacionalització de les empreses catalanes

- La consolidació i creixement dels grups industrials amb seu a Catalunya exigeix la seva internacionalització física. Establir-se a l'estranger ajuda a guanyar quotes efectives de mercat i ajuda també a exportar. Cal que el sector públic ajudi en la línia iniciada per l'empresa privada, impulsant programes específics com per exemple els de mobilitat de joves professionals i, fonamentalment, facilitant l'accés al mercat de capitals perquè les empreses de mida Mitjana i gran puguin fer el salt i convertir-se en vertaderes multinacionals catalanes.
- Promoure, dins l'àmbit industrial, la reforma i la potenciació de les agències Cidem i Copca, de la Generalitat. En aquest marc, posar a punt un Nou Pla de Promoció de les Exportacions Industrials, liderat pel Copca, amb el suport i la participació dels sectors empresarials i de forma coordinada amb l'ICEX.
- Promoure programes específics com per exemple els de mobilitat de joves professionals i, fonamentalment, facilitant l'accés al mercat de capitals perquè les empreses de mida mitjana i gran puguin fer el salt i convertir-se en vertaderes multinacionals catalanes.
- Facilitar la diversificació de mercats, tenint en compte que actualment el 70% de les inversions estan centrades en el mercat europeu. Cal explorar nous mercats amb possibilitats com Àsia i Estats Units.

4.5 POTENCIAR ELS SECTORS PRODUCTIUS FONAMENTALS DE LA NOSTRA ECONOMIA

4.5.1 Sectors industrials

Catalunya compta actualment amb una estructura industrial molt diversificada en els diferents sectors industrials tradicionals, resultat de l'evolució històrica seguida pel nostre país des de la revolució industrial del segle XIX. El pòsit de cultura industrial que aquest procés històric ens ha deixat es, segurament, l'actiu més important que té la nostra economia. Els sectors industrials que resulten d'aquest procés, i que per això anomenem tradicionals, representen actualment la base econòmica del país. Fomentar aquesta cultura industrial i promoure la competitivitat dels sectors industrials, serà un dels objectius més importants de la nostra estratègia econòmica.

Pel valor de la producció i per la seva incidència en l'economia catalana destaquen, per aquest ordre, els sectors químic, alimentari, material de transport, metal·lúrgic i tèxtil-confecció. Farem una breu diagnosi de la situació de cada un d'aquests sectors. El sector alimentari el tractarem amb més profunditat en el capítol *Sector Agroalimentari*.

Sector químic:

Catalunya suposa de l'ordre d'un 44% de la producció del sector químic estatal i genera, aproximadament, la meitat del total de les exportacions, amb la qual cosa el principat es configura clarament com la regió espanyola amb una especialització més marcada en aquesta branca. L'especialització també es posa de manifest en considerar que dins el conjunt de la indústria catalana la química, inclosa la farmàcia, esdevé el primer sector quant a aportació al valor afegit brut. El sector químic és el primer en importància pel que respecta a la seva aportació al PIB industrial de Catalunya. A l'any 2000 va suposar el 17% del PIB industrial i el 5% del PIB total de Catalunya.

Des del punt de vista de l'estructura subsectorial, es pot apuntar que l'activitat al principat és encapçalada per la química bàsica. El seu pes es del 48% en termes de producció i del 45% en termes de valor afegit brut. Al conjunt del sector de la química bàsica a Espanya suposa un 60% del total. Això és conseqüència de la forta presència que té aquest tipus d'activitat en el polígon petroquímic de Tarragona, que constitueix el pol estratègic més important de la indústria petroquímica del sud d'Europa.

Alguns factors que limiten la competitivitat de la indústria química a Catalunya: les tarifes portuàries, molt altes comparades amb els països amb que competim; l'ample de via, diferent a Espanya de la resta d'Europa, que endarrereix i encareix el transport; el preu de l'energia, sobretot, l'electricitat, el gas natural i l'aigua; finalment, el fort pes de les multinacionals amb el que això representa de falta de centres de decisió i de pràctica absència d'activitats d'alt contingut tecnològic com centres de recerca o enginyeries de procés.

Material de transport:

El sector del material de transport concentra la major part de la seva activitat en el sector de l'automòbil i la seva indústria auxiliar. L'evolució del sector de l'automòbil a Catalunya segueix les mateixes tendències que a Espanya i a la Unió Europea, i destaca per la seva gran vocació exportadora. Espanya s'ha consolidat com a cinquena productora mundial de turismes. Catalunya hi participa amb un 23% en el total d'aquesta producció. A Catalunya el

sector del vehicle turisme representa aproximadament el 5% del valor afegit brut, el 4% de l'ocupació manufacturera i supera el 22% en exportacions manufactureres.

Espanya és el sisè país en importància en quan a la indústria auxiliar de l'automòbil concentrant-se a Catalunya pràcticament el 37% de l'activitat productiva en termes de volum de negoci i el 38% de la xifra total d'empreses. Aporta un 7,5% en quan al valor total de la producció industrial a Catalunya en empreses de més de 20 treballadors. Es la primera comunitat en importància a Espanya en aquest segment de la indústria.

Metal·lúrgic:

El sector metal·lúrgic es molt ampli i variat i té una llarga tradició degut a la forta implantació de la indústria al Principat. Si ens remuntem a les èpoques contemporànies podem dir que durant els anys 60, de progressiva liberalització a Espanya el sector va haver de obrir-se a l'exterior per a poder ser competitiu, depenent fortament de la tecnologia estrangera. Així va ser un dels sectors industrials amb més patents i llicències. La crisi dels setanta va suposar una profunda reestructuració del sector i la desaparició de nombroses empreses. L'any 1986 marca l'inici de la recuperació econòmica, amb l'ingrés a la Comunitat Europea. Aquest fet provoca un creixement molt gran de les importacions que fa perdre quota de mercat a les empreses catalanes vers les companyies estrangeres. Cal destacar l'entrada d'un gran nombre d'empreses foranes en el sector interior, mitjançant la participació o adquisició de firmes locals o bé a través de la instal·lació de plantes de fabricació que s'especialitzen en una determinada producció dintre d'un grup internacional. A començaments dels any 90 s'inicia una altre crisi que arriba al seu punt més crític a l'any 93,. Això provoca un nou procés de reestructuració de l'activitat i esforços per part de les empreses per a penetrar als mercats exteriors.

Si ens centrem en el subsector dels equips mecànics té necessàriament una estreta vinculació amb la inversió industrial, cap a on està dirigida principalment la producció d'equips, encara que també té una vinculació amb l'activitat constructora. Es per això que s'explica la dependència que té vers els cicles econòmics. Es una conseqüència lògica que la marxa del sector depengui de la conjuntura econòmica.

Aquest és un sector fortament marcat per la introducció de l'electrònica i la informàtica i dels nou materials. Els aspectes tecnològics són clau per a la competitivitat del sector, la qual cosa confereix a la recerca i desenvolupament una gran rellevància, especialment quan els cicles de vida són més curts a causa dels ràpids avenços i converteix la ma d'obra qualificada en un factor indispensable. El sector destaca per tenir uns ratios de recerca i desenvolupament sobre facturació , i una participació de personal qualificat, més elevats que altres sectors industrials.

Tèxtil i confecció:

La situació actual del sector tèxtil i de confecció a Catalunya es preocupant. Durant el primer semestre s'han perdut més de dos mil llocs de treball i tot podria apuntar a una situació semblant a la de la primera part de la dècada del noranta , quan es van perdre prop de 50.000 llocs de treball. I ara tenim un sector exterior aparentment saturat i una data cada vegada més propera, el primer de gener de 2005 amb el final de les quotes i la desaparició de les barreres aranzelàries de la UE.

Els possibles avantatges competitius de Catalunya, a potenciar durant els propers anys són prou coneguts: nivell tecnològic de procés i de producte, formació del personal, potenciar

escoles tècniques i de disseny, xarxes comercials i de distribució, capacitat de resposta ràpida, diferenciació de productes per la via de la moda i el disseny, potenciació de marques pròpies, deslocalització d'algunes activitats, etc. Tot plegat amb una diferent intensitat d'aplicació segons el subsector. De ben segur però, que no podrem competir en costos amb productes de baix nivell.

OBJECTIUS

1. Potenciar la capacitat competitiva dels sectors industrials tradicionals que avui representen el gruix de la base productiva industrial de Catalunya.
2. Millorar la posició competitiva dels sectors industrials referits, i de la resta de sectors i activitats industrials, mitjançant acords del govern de la Generalitat amb els diferents sectors.
3. Potenciació de les activitats de recerca i , en general, d'alt valor afegit , per acords amb sectors i empreses.

Mesures en el sector químic

- Preparar, amb la participació activa del sector, un pla estratègic del sector químic a Catalunya, amb l'objectiu de millorar la seva posició competitiva en relació als principals competidors europeus.
- Elaborar i aplicar un nou pla de seguretat de la indústria química, basat en la directiva Seveso II, amb la finalitat de reduir el màxim el risc de les plantes químiques existents a Catalunya.
- Redefinir el contingut i objectius de l'Institut Català d'Investigació Química , actualment promogut per la Generalitat, d'acord amb el sector, tot connectant amb el pla estratègic referit; en el marc d'un nou projecte de Parc Científic i Tecnològic de Tarragona.

Mesures en el sector de material de transport

- Potenciació de les activitats de recerca de les empreses de material ferroviari, ubicades a Catalunya, en el marc del pla d'inversions en infraestructures ferroviàries.
- Acords específics amb les empreses del sector de fabricants de vehicles i amb la indústria auxiliar, per a potenciar els centres de recerca i desenvolupament ubicats a Catalunya.
- Potenciació de les activitats del centre tecnològic IDIADA al servei de l'estratègia del sector de l'automoció.
- Pla específic de reforçament de la capacitat competitiva del sector auxiliar de l'automòbil, potenciant la seva posició relativa en la cadena de subcontractació.

Mesures en el sector metal·lúrgic

- Potenciar les tasques pròpies que donen més valor al sector com són el disseny, el muntatge final, la comercialització i el servei post-venda, deixant les tasques bàsiques de mecanitzat, forja, submuntatges, etc a subcontractistes com tallers mecànic, etc.
- Ateses les necessitats creixents d'un grau superior d'especialització dels fabricants del sector, preparació d'un pla especial i urgent de formació de mà d'obra qualificada, a nivell de formació professional i de diferents especialitats d'enginyeria.
- Pla específic de promoció de les exportacions del sector de fabricació de maquinària, en el marc del COPCA.

Mesures en el sector tèxtil i confecció

- Acordar amb el sector un programa específic per a: potenciar el nivell tecnològic de procés i de producte, millorar la formació del personal, potenciar xarxes comercials i de distribució , i fomentar la diferenciació de productes per la via de la moda i el disseny, i la potenciació de marques pròpies.
- En el marc de l'acord anterior, preparació d'un projecte de nou Centre Tecnològic del sector tèxtil, aprofitant els nuclis existents, com a base de suport per a la nova estratègia sectorial.

4.5.2 Sectors emergents

És prou conegut que a Catalunya s'ha generat nou teixit productiu a cada nova onada de canvi tecnològic, però aquesta tradició catalana s'hauria estroncat els anys 1970 i 1980 amb un sector electrònic que neix i desapareix. Ara ens trobem amb una poca presència en el sector TIC i en altres sectors emergents i d'alt contingut tecnològic. La biotecnologia, les telecomunicacions i els nous materials no han generat empreses pràcticament a Catalunya. El poc pes dels sectors emergents, o basats en els nous nuclis tecnològics, es un dels condicionants més important pel futur econòmic del país.

Per altra banda , també se sap que per a poder créixer més ràpidament i poder-nos acostar , el més aviat possible, al PIB per càpita mitjà de la UE, cal apostar per alguns sectors amb un fort potencial de creixement. Així ho han fet, entre altres, regions com Baden-Württemberg, Baviera, Flandes o el País Basc a Europa I Massachusets, Florida o el Quebec a Amèrica. Tots aquests territoris han elaborat un pla estratègic, han identificat el “clusters” o sectors d'un major potencial de creixement i , finalment, han posat en pràctica les polítiques concertades entre sector públic i privat per impulsar el desenvolupament d'aquests nous sectors d'activitat.

A Catalunya, el Govern de la Generalitat no ha fet els deures en aquest camp, com posa de manifest l'estudi “Catalunya 2010: orientacions de les millors pràctiques internacionals per a l'economia catalana” elaborat recentment pel Boston Consulting Group, per encàrrec de la pròpia Generalitat.

Amb els sectors que hem anomenat “tradicionals”, l'economia catalana podria aspirar a mantenir un cert nivell d'activitat i d'ocupació, però segurament no podria aprofitar les oportunitats de creixement i de nova ocupació que ofereixen alguns sectors emergents, com han posat de manifest les referides regions.

A Catalunya hem de ser capaços d'identificar les noves activitats en les que podem estar ben posicionats a nivell internacional, per apostar decididament per invertir en aquestes activitats, mitjançant un procés de concertació entre el sector públic i el privat; entre el govern de la Generalitat i els sectors empresarials de Catalunya.

Entre aquests nous sectors podem considerar: el sector (o hipersector) TIC, la biotecnologia i la biomedicina ("biomed-biotec"), el sector aeroespacial, les nanotecnologies i els nous materials, el sector empresarial del medi ambient, el dels serveis tècnics o de la seguretat industrial, etc. També podríem considerar les energies alternatives com la que pot girar al voltant de l'hidrogen, o les renovables. Tots aquests sectors tenen unes característiques comunes: necessitat d'importantes despeses en R+D, fort creixement sectorial a nivell mundial i necessitat de personal altament qualificat.

OBJECTIUS

1. Identificar els nous sectors amb un fort potencial de creixement a Catalunya, en funció de la situació de partida i dels nostres avantatges competitius, mitjançant l'elaboració d'un Pla Estratègic segons la metodologia utilitzada seguint les bones pràctiques internacionals.
2. Reforçar la posició competitiva del subsectors ja existents a Catalunya, que resultin identificats en el procés anterior, com per exemple el d'electrònica de consum, electrònica professional, components i subcontractació o telemàtica i, de manera més incipient, audiovisual i continguts digital.
3. Donar prioritat a les despeses en R+D dirigides als sectors emergents, en el Pla de Recerca i Innovació Tecnològica de Catalunya.
4. Potenciar les noves iniciatives empresarials dels sectors emergents, i nous productes i serveis de les empreses ja existents d'aquests sectors.
5. Impulsar la creació d'entorns territorials innovadors, relacionats amb sectors emergents, d'acord amb les administracions locals.

MESURES

Tot i que no s'ha realitzat encara a Catalunya un pla estratègic com el que sí s'ha fet a les referides regions, volem ja avançar algunes mesures que considerem es podrien ja iniciar, juntament amb la realització del propi Pla.

- Pla de promoció del sector TIC a Catalunya 2004-2007, amb mesures concretes dirigides a cada un dels subsectors.
- En el marc anterior, definir i aplicar una nova estratègia dirigida al sector de les telecomunicacions. Considerant indústria, serveis i continguts.
- Potenciació dels centres d'R+D, públics i privats, dedicats a les tecnologies TIC, i d'altres sectors emergents, en el marc del Pla de Recerca i Innovació de Catalunya. Aquest Pla tindria dues prioritats: la citada d'activitats R+D dels sectors emergents, i la difusió d'innovacions als sectors tradicionals. Serien els dos eixos principals d'actuació del pla.

- Promoure el creixement d'un mercat d'oferta i demanda dels sectors emergents, a partir de la demanda de grans grups empresarials i de l'oferta d'un creixent sector auxiliar.
- Preparació d'un Pla estratègic de nous sectors emergents, amb un accent especial dirigit a sectors d'alt contingut tecnològic, com per exemple l'aeroespacial, biomed-biotec, nanotecnologies, nous materials, energia i medi ambient. També valorar les oportunitats que ofereix la integració de serveis amb un alt contingut de coneixement, com per exemple la formació universitària continuada i de tercer cicle, els serveis sanitaris i el lleure, o les tecnologies biomèdiques i l'esport, o el turisme i les tecnologies de la informació, entre altres.

4.5.3. Sector agroalimentari

El sector agrari català s'ha vertebrat històricament entorn a les explotacions familiars. En els darrers decennis, el sector agrari català ha experimentat una evolució similar a la dels altres països propers. La població activa agrària s'ha reduït d'una forma dràstica, així com el nombre d'explotacions agràries. El 53% dels titulars d'explotacions té més de 55 anys i moltes d'aquestes es gestionen a temps parcial. El seu titular es dedica a altres activitats i, a més, treballa a la seva explotació els caps de setmana o quan disposa de temps o bé l'arrenda o contracta la gestió a una empresa de serveis agraris. D'altra banda, tot i que el 80% de la producció final agrària catalana procedeix de sectors que no disposen d'ajudes a la producció (porcí, fruita dolça, vi), i que el conjunt d'ajudes signifiquin solament el 20% de la renda agrària, el sector agrari català està condicionat per la Política Agrària Comuna i per les diverses normatives i acords comercials..

La majoria de les explotacions agràries més professionalitzades combinen la producció agrícola (40% de la PFA) i la ramadera (60% de la PFA). En general, les explotacions agràries catalanes són de tamany petit o mitjà, encara que també hi ha grans explotacions, sobre tot ramaderes, de caràcter molt intensiu. En els darrers anys s'han reduït molt acceleradament les explotacions agràries, especialment les més petites i sense expectativa de continuïtat, i les situades a zones de secà i de muntanya. Tanmateix la superfície conreada s'ha mantingut estable, de tal manera que ha augmentat progressivament la superfície mitjana de les explotacions i s'han incrementat simultàniament els arrendaments rústics i la contractació laboral, especialment en els períodes de recol·lecció. La producció, tot i la disminució de la població activa agrària, també s'ha incrementant progressivament. Aquest increment de productivitat s'ha sustentat d'una forma evident en la pràctica del regadiu, en una important mecanització de l'activitat i en un gran consum d'aportacions d'origen industrial (pinsos per al sector ramader, maquinària, fito i zoosanitaris, energia, lubricants i pneumàtics).

Catalunya ocupa un lloc destacat a Espanya pel que fa a la indústria agroalimentària (23% de les vendes i 21% de l'ocupació). El volum més important de vendes es concentra en la indústria càrnica. La destinació de la producció industrial alimentària és d'un 41% al mercat català, un 47% a la resta d'Espanya, un 7,7% al conjunt de la Unió Europea i un 4,3% a la resta del món. Amb la UE la balança comercial agroalimentària de 1999 va presentar un saldo negatiu de 1.000 milions d'euros. La balança comercial fou positiva per l'exportació de vi i cava, carns i transformats càrnics, greixos i olis. Però fou negativa pel que fa al peix, els làctics, altres begudes alcohòliques, fruites i hortalisses i els seus transformats, alimentació animal, molinaria i begudes no alcohòliques.

Pel que fa al sector pesquer, la Generalitat de Catalunya té assumides les competències d'ordenació dintre de la legislació bàsica de l'Estat, tot i que, cada vegada més, les normatives sobre pesca provenen de la Unió Europea. De fet, les polítiques estructurals en aquest sector estan integrades en el dispositiu dels fons estructurals des de l'any 1993 i estan guiades pel programa Instrument Financer d'Orientació de la Pesca (IFOP) fins l'any 2006.

No obstant, cal tenir en compte les particularitats de Catalunya en relació a l'activitat pesquera. Al nostre país es pesca només el 20% del peix que es consumeix, havent de recórrer a la importació per satisfer la demanda. Aquest dèficit comercial no es sostenible a llarg termini. L'aqüicultura ha d'esdevenir l'alternativa per compensar aquesta mancança.

D'altra banda, el llibre verd sobre el futur de la política pesquera comunitària assenyala com un dels dèficits de l'àrea de la Mediterrània la insuficiència d'estudis rigorosos sobre la situació en què es troba; en aquest sentit, el DARP ha estat incapaç d'aprofitar d'una manera positiva els científics que tenim al nostre país en aquestes especialitats.

OBJECTIUS

1. Millorar la competitivitat del sector agroalimentari en conjunt. Per aconseguir-ho serà imprescindible modernitzar les explotacions agràries, el cooperativisme agrari i el regadiu i invertint en R+D.
2. Produir productes alimentaris segurs i de qualitat de forma sostenible i respectuosa amb el medi ambient
3. Promoure una major participació del sector productor en els processos de transformació i comercialització dels productes agraris.
4. Incrementar la transformació industrial especialitzada de les produccions agràries catalanes.
5. Guanyar quota comercial agroalimentària en els mercats més immediats.
6. Fomentar les exportacions agroalimentàries.
7. Dinamitzar el medi rural contribuint a la millorar de les seves condicions de vida i a la diversificació de les seves activitats econòmiques.
8. Completar el traspàs de competències en matèria de control de l'activitat pesquera que permetin unificar, en una única autoritat, les inspeccions. D'aquesta manera es podrà fer efectiu el desplegament de les orientacions comunitàries en matèria de pesca.
9. Promoure un creixement modern i sostenible del sector pesquer, millorant-ne la competitivitat global. La sostenibilitat de la Mediterrània passa la reducció de l'esforç pesquer i un control més estricte del cubatge de les embarcacions que, en qualsevol cas, no poden superar mai els límits permesos per l'actual legislació.

10. Impulsar, a partir de polítiques consensuades amb tots els sectors afectats, les “vedes” o “aturades biològiques” per tal de facilitar la regeneració de la fauna marina. Cal arribar acords concrets per tal que les ves actuals es facin en els períodes més adients encara que això representi una despesa addicional per ajudar els pescadors a suportar l’aturada en uns moments de bonança pesquera.
11. Desenvolupar l’aqüicultura amb la instal·lació, condicionada a la seva sostenibilitat, de piscifactories al litoral català. En aquest sentit, es necessari incorporar a l’activitat aqüícola treballadors procedents de l’activitat extractiva.
12. Incorporar les Confraries en el procés de comercialització per estendre la seva activitat més enllà del sector extractiu assumint iniciatives empresarials, ja que l’activitat pesquera està especialment condicionada per l’increment dels preus del carburants.

MESURES

Mesures per millorar la competitivitat

- Elaborar un catàleg nacional de sols agraris que han de ser protegits.
- Aprovar d’un Estatut de l’ explotació familiar agrària.
- Crear un Fons Agrari que intervingui en el mercat de la terra per a evitar l’especulació. Aquest fons ha d’administrar l’adjudicació de quotes, de drets de plantació i qualsevol altra prima assignada a la reserva nacional.
- Modulació i publicitat en les ajudes agràries.
- Fomentar les assegurances agràries a través d’una major col·laboració pública a la subscripció de primes com a mecanisme bàsic de seguretat en front de catàstrofes.

Mesures per modernitzar el cooperativisme agrari

- Incentivar la fusió de cooperatives i la formació de cooperatives de segon grau a través d’un Pla de Modernització del Cooperativisme Agrari.

Mesures per produir aliments de qualitat

- Promoure la constitució d’intersectorials i, a partir d’elles, elaborar i aprovar Plans Estratègics sobre els diversos subsectors agraris a fi d’orientar les produccions a les previsions de mercat.
- Fomentar la qualitat en les produccions agràries a través de la producció ecològica, la producció integrada, la renovació varietal i la incorporació de innovacions tecnològiques en els processos productius. Incentivar la formació continuada de l’agricultor.
- Crear un Institut Tècnic que acrediti i atorgui les distincions de qualitat i presti suport als Consells Reguladors.

- Garantir l'existència de controls efectius que assegurin la qualitat dels productes de consum directe i de tots aquells altres que s'incorporin indirectament en el mercat de l'alimentació. Per això les mesures generals de seguretat alimentària són bàsiques. Aquestes han de complementar-se, de manera específica través de controls sanitaris duts a terme per mitjà de les Agrupacions de Defensa Vegetal i les Agrupacions de Defensa Sanitària i altres entitats associatives.

Mesures per millorar la transformació i comercialització de productes agraris

- Incrementar el suport als processos de transformació i comercialització dels productes agraris especialment si els protagonitzen entitats associatives agràries.
- Fomentar les accions emprenedores en matèria d'artesania agroalimentària

Mesures per promoure una agricultura sostenible

- Limitar dels productes i de les pràctiques agràries lesives per al medi ambient.
- Fomentar l'aplicació del Codis de Bones Practiques i condicionament de les ajudes a la seva observància.
- Promoure nous procediments per a la gestió efectiva dels residus ramaders.
- Delimitar las zones ramaderes saturades.
- Controlar la disponibilitat efectiva de terres per a la gestió ramadera.
- Fomentar la ramaderia extensiva a les zones de muntanya.
- Fomentar les races autòctones.

Mesures agroambientals

- Aplicar les Indemnitzacions Compensatòries de Muntanya i les ajudes agroambientals com a mecanisme de compensació efectiva per les limitacions derivades de l'exercici de l'activitat en zones desfavorides o amb limitacions mediambientals. L'aplicació d'aquestes indemnitzacions no ha de generar un greuge comparatiu amb el que s'apliqui en condicions similars pers altres comunitats veïnes.

Mesures per modular les ajudes

- Promoure l'aplicació dels mecanisme contemplats a la PAC destinat a establir una certa retenció en les ajudes directes en determinats sectors en benefici d'uns majors recursos per mesures agroambientals, forestació de terres, d'Indemnitzacions Compensatòries de Muntanya i del cessament anticipat de l'activitat agrària.

Mesures de recerca i desenvolupament

- Potenciar la recerca i de la transferència tecnològica a través de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries i de les entitats vinculades.

- Fomentar la implicació del sector agrari i agroalimentari en els programes de recerca.
- Renovar i potenciar el contracte programa en el marc dels programes generals de Recerca i Desenvolupament.

Mesures per millorar les explotacions agràries

- Regular les relacions de l'Administració amb les explotacions agràries a través d'un Pla Tècnic de Gestió (agrícola, ramadera i forestal), Aquest pla estableix la relació contractual entre l'explotació i l'Administració mitjançant on és regulen els objectius i les pràctiques agràries per una part, i les ajudes (tècniques i econòmiques) per una altra.

Mesures per reformar l'administració agrària

- Delegar certes funcions burocràtiques en organitzacions sindicals agràries i cooperatives.
- Reservar a l'Administració les funcions d'assessorament i control.
- Crear el Servei d'Assessorament i Gestió Agrària (SEAGA).
- Mantenir actualitzats els bancs de dades i registres del sector, i fer-los transparents al sector.
- Modernitzar els recursos i les infraestructures de funcionament de les Llotges.
- Crear el Consell Assessor Agrari i potenciar les taules de foment, modernització i sectorials com a instruments de concertació de la política rural i agrària de la Generalitat.

Mesures per la pesca

- Elaborar el "Pla de Pesca del Mediterrani" conjuntament amb les Comunitats Autònomes afectades i la Unió Europea. En aquest document han d'especificar-se les actuacions tècniques a emprendre i el suport econòmic adient per tal de crear una situació d'equilibri i sostenibilitat per part de la flota pesquera del Mediterrani Espanyol. Aquest pla haurà de ser quadriennal, amb períodes de veda subvencionables per la Unió Europea
- Consensuar amb el sector l'elaboració de propostes dirigides a la UE per aconseguir que les mides mínimes legals concordin amb les mides adequades per a la reproducció de les espècies que es pesquen més habitualment. De manera particular cal actuar políticament per aconseguir uns acords generals, d'estricta compliment, amb la UE per tal que per pescar una mateixa espècie tothom usi les xarxes amb la mateixa obertura.
- Intensificar els controls, durant el trajecte i en les grans àrees de venda, per eradicar la venda de peix immadur tot posant molt d'èmfasi en l'entrada de peix d'altres països comunitaris i no comunitaris.
- Elaborar, d'acord amb els estudis científics i amb la participació de les confraries i els ajuntaments, un mapa de piscifactories pel litoral català que tingui en compte les exigències de sostenibilitat de la normativa vigent.

- Actualitzar el règim sancionador a la capacitat extractiva de la flota. Per aquest motiu, es proposa modificar la normativa sancionadora tot diferenciant la pesca de gran altura, la d'altura i la costanera o litoral, així com les de tipus industrial, semindustrial i artesanal.
- Adequar la normativa vigent a les noves exigències de sostenibilitat, modernitat, eficàcia i de millora de la situació laboral dels treballadors de la mar. En aquest sentit serà de gran utilitat revifar el Consell de Pesca de Catalunya i instar a un funcionament eficaç del Consell de Pesca de la Mediterrània.
- Agrupar les Confraries en Organitzacions de Productors subvencionades amb recursos comunitaris específics per tal que puguin participar en el procés de comercialització.
- Proposar a les autoritats comunitàries l'elaboració d'una normativa pesquera bàsica pels països de la Mediterrània.
- Establir convenis amb l'Institut d'Estudis Marítims i amb les càtedres que sobre biologia i sociologia marina tenen les universitats catalanes per tal de què obrin línies d'investigació que permetin tenir una diagnosi acurada de l'estat de la Mediterrània per modular les polítiques de racionalització i consolidació del sector pesquer català.
- Potenciar el Centre Nacional d'Aqüicultura i l'Escola Nàuticopesquera.

4.5.4. Comerç i consum

Comerç

Catalunya disposa d'una gran tradició comercial articulada arreu del país i que per la seva importància econòmica, però també social i cultural, constitueix un sector estratègic i cabdal per a l'economia catalana. En els darrers 20 anys aquest sector ha experimentat una profunda transformació per l'existència de diversos fenòmens. En primer lloc l'aparició de nous formats comercials que han contribuït a la modernització del conjunt del comerç, l'increment de la superfície dels establiments; en segon lloc per la desaparició d'algunes especialitats i l'aparició d'altres de noves. En tercer lloc, l'increment de la capacitat de compra i canvi d'hàbits dels consumidors, sobretot per la disminució del temps destinat a realitzar les compres que ha reforçat la presència de nous formats. I, finalment, també ha tingut el seu efecte la transformació dels carrers comercials, parcs, centres comercials i eixos comercials.

Mentre el nombre d'establiments s'ha reduït, la superfície de venda s'ha incrementat, així com la titularitat de les empreses en benefici de societats mercantils i altres figures societàries en detriment de la titularitat de persones físiques. En matèria de concentració comercial, la quota de superfície de venda de les cinc primeres empreses de distribució sobre el total ha passat del 47,6% al 64,6% durant el període 1994-1999 i les tres primeres empreses que representaven el 76% respecte de les cinc primeres l'any 1994, el 1999 representaven el 86%.

A dia d'avui els instruments d'actuació en matèria comercial s'articulen a l'entorn dels Plans Municipals d'Ordenació Comercial (POEC), mitjançant els quals, els municipis, atesa la normativa urbanística, ordenen els seus equipaments comercials; del Pla Territorial Sectorial d'Equipaments Comercials de Catalunya (PTSEC), que estableix l'ordenació de les implantacions comercials subjectes a llicència comercial arreu del país a fi d'assolir un equilibri entre els diversos formats de la distribució; i del Pla de Dinamització del Comerç

Urbà a través del qual s'estableixen les diverses línies de suport a la modernització i dinamització del sector comercial.

El 21 de desembre de 2000 s'aprovà la Llei 17/2000, de 29 de desembre, d'equipaments comercials, que incorpora dos elements nous per ordenar el futur creixement en el marc dels processos de concentració en el sector: el control del creixement dels establiments comercials mitjans i l'avaluació de la concentració empresarial. D'aquesta Llei en sorgí un nou PTSEC que és l'actualment vigent. Paral·lelament, és plenament actiu i operatiu el Pla de Dinamització del Comerç Urbà 2001-2004.

Avui, el comerç urbà a Catalunya, s'enfronta a dos reptes importants: l'aparició de nous productes i formats derivats dels processos de liberalització econòmica i de la creació de l'espai econòmic europeu i a la necessitat de donar resposta a una eficient demanda dels consumidors respecte dels nous hàbits del consum que s'expressen molt clarament en el tema dels horaris comercials. En aquests moments es dona una forta pressió a favor d'una liberalització horària i de calendari que si bé incrementa aparentment la possibilitat de satisfer la demanda, afecta d'una forma totalment negativa el petit i mitjà comerç, que difícilment podrà suportar l'increment de costos que aquesta liberalització genera.

OBJECTIUS

1. Garantir que el consumidor disposi al seu abast, de manera ordenada i equilibrada, d'una oferta comercial àmplia i de qualitat. El ciutadà, com a consumidor, és l'objectiu prioritari de la política dels Socalistes-Ciutadans pel Canvi. Cal satisfer les demandes d'aquest sector i adequar-les als nous hàbits de consum i atorgar al consumidor el dret d'escollir.
2. Facilitar al sector comercial els instruments i suport per a realitzar amb èxit al necessària modernització. Mantenint el model urbà de comerç, cal convertir-lo en un sector modern i dinàmic, amb un empresariat competitiu, afavorint l'associacionisme i els centres comercials a cel obert, en equilibri amb l'entorn urbà, on les noves tecnologies estiguin al servei dels consumidors i dels empresaris.
3. Planificar ordenada i equilibradament tots els formats comercials ubicats a la trama urbana: la llibertat d'elecció dels consumidors i el respecte als principis de la competència ha de ser compatible amb l'ordenació planificada de l'activitat comercial en els àmbits urbans, per tal d'evitar el domini del mercat o el desenvolupament d'un model que posi en risc els valors de convivència i de relació entre els ciutadans, valors que fomenta el model de comerç urbà.
4. Facilitar al conjunt de municipis de Catalunya la legislació i les mesures de suport que els facilitin el desenvolupament ordenat i pròsper del comerç.

MESURES

- Desenvolupar la programació dels equipaments comercials en el marc dels models de desenvolupament que concreti cada municipi a partir de llur realitat i dels projectes de futur assolir l'equilibri entre l'oferta i la demanda comercial

- Garantir que durant la propera legislatura, tots els municipis de Catalunya de més de 5.000 habitants i aquells altres que per la seva especial activitat comercial ho requereixin puguin disposar de Plans Municipals d'Ordenació Comercial (POEC), per això dotarem un programa de suport, adreçat als municipis, per a la seva elaboració.
- Potenciar el comerç urbà, convertint l'urbanisme comercial en una eina per enfortir i renovar el comerç a les nostres ciutats.
- Donar suport a la consolidació d'eixos comercials urbans. És un model que afavoreix les condicions per disposar d'una oferta comercial amb concentració i diversitat, que dona resposta a les necessitats dels consumidors i a l'existència de comerç petit amb qualitat, potencia un associacionisme que actua per a la promoció col·lectiva i facilita la convivència d'usos urbans, així com la dinamització de centres històrics.
- Constituir una nova comissió amb tots els sectors implicats, per tal de realitzar l'avaluació i les propostes de modificació del Pla Territorial Sectorial d'Equipaments Comercials de Catalunya (PTSEC). La revisió futura del PTSEC la realitzarem sobre la base d'allò que prevegin els POECS aprovats en el marc d'una nova comissió assessora, en la qual hi participaran la totalitat d'agents públics i privats que pertanyen a l'àmbit comercial. Aquesta revisió tindrà com a objectiu prioritari la definició, amb claredat, dels conceptes de zones d'impacte comercial i la detecció de zones on es produeixen desequilibris en l'oferta causades per l'impacte de grans àrees comercials i, alhora, desenvoluparem programes d'actuacions per a les mateixes.
- Elaborar, d'acord amb el sector, el nou Pla de Dinamització del Comerç Urbà, pel període 2004-2008.
- Engegar programes de formació, tant professionals com de gestió d'empresa amb els sindicats més representatius i amb les organitzacions de comerciants.
- Encoratjar les iniciatives que ampliïn l'ús de les tecnologies en l'àmbit de la gestió, la creació de xarxes comercials i la venda.
- Incentivar la col·laboració amb les empreses comercials, o llurs organitzacions, en la realització de jornades adreçades a la millora de la competitivitat i la gestió de les empreses comercials.
- Reformar i adequar els mercats municipals a les exigències dels consumidors d'avui tant pel que fa a l'oferta comercial com a les franges horàries d'activitat. Els mercats municipals han de continuar exercint les funcions dinamitzadores del comerç.
- Desenvolupar i dotar un programa adreçat al sector comercial, preferentment el de venda a la menuda o de petit format, per tal de facilitar el desenvolupament i la participació a les Centrals de Compra amb l'objectiu de facilitar la convivència competitiva entre formats en l'àmbit urbà.
- Dinamitzar i modernitzar els equipaments i les iniciatives firals, com a instrument per a la dinamització de les economies locals i millorar la senyalització dels recintes i espais firals.
- Vetllar per la lliure competència en l'àmbit de la distribució comercial, amb especial cura pel que fa a les posicions de domini de mercat de les empreses i perquè els processos de

concentració empresarial que es puguin produir respectin els principis de la lliure competència i s'eviti la concentració en poques mans de grans quotes de mercat

- Reforçar la inspecció relacionada amb les vendes per liquidacions, saldos, rebaixes etc., per tal que s'ajustin a la normativa existent.

Consum

La globalització planteja avantatges i oportunitats per als consumidors, que, lluny de la limitació del seu entorn urbà, tenen a l'abast un mercat global. Tanmateix, les noves modalitats de comerç també tenen associades noves amenaces de frau i abús. El nou Govern de la Generalitat ha de garantir als consumidors més seguretat en els productes i serveis. En aquest context, la informació i la formació són un mitjà indispensable per compensar les situacions d'inferioritat dels consumidor en un entorn més complex. Han de ser l'eix vertebrador de totes les polítiques de consum.

El nou Govern de la Generalitat ha de potenciar les associacions de consumidors de la mateixa manera que remodela i potencia la mediació i l'arbitratge com a eines claus de les polítiques de Consum. És també necessari propiciar els compromisos d'autoregulació dels sectors empresarials i que s'assumeixi des dels mitjans públics i privats dedicats a la defensa i protecció dels consumidors un compromís ètic per evitar les situacions d'indefensió.

L'Institut Català de Consum ha de convertir-se en el buc insigne del Consum a Catalunya. Aquest Institut ha de ser punt de trobada entre les Administracions, els moviments associatius, associacions empresarials i moviments sindicals.

OBJECTIUS

1. Prioritzar la informació i la formació dels consumidors amb el pacte, l'acord i el compromís de tots els estaments implicats.
2. Potenciar les associacions de consumidors, identificant-les des del govern les interlocutores a les que els consumidors s'han de dirigir en cas d'abús, frau, etc.
3. Remodelar els actuals sistemes de mediació i arbitratge a la vegada que s'estudien noves formes, per uns nous temps, de protecció dels drets de consumidors i usuaris. L'eix vertebrador passa per que el consumidor no es trobi en desavantatge davant de l'empresa.
4. Potenciar l'agricultura ecològica, la cooperació en plans de reciclatge i la recollida de residus; així com promoure la utilització d'energies renovables i el consum responsable de béns escassos com l'aigua l'electricitat etc.
5. Defensar la competència real i efectiva en aquells sectors on és escassa o inexistent, de la mateixa manera que el govern ha d'intervenir en els mercats poc transparents per tal de millorar la posició del consumidor. La democràcia ha d'arribar també a l'àmbit econòmic, on els consumidors es troben moltes vegades en situacions d'indefensió i subordinació.

MESURES

- Engegar campanyes d'informació i formació als consumidors sobre les noves modalitats de comerç i els fraus que es poden cometre en un context de mercat global.
- Impulsar la col·laboració amb les associacions empresarials per a potenciar les pràctiques d'autocontrol intern, elaboració de codis de bones pràctiques i propiciar la participació de tots els agents implicats en tasques de control de mercat per eradicar comportaments lesius tant pel consumidor com per a l'empresari responsable.
- Fer seguiment estricte del compliment de les normes de fabricació, manipulació i distribució de productes especialment insegurs i perillosos.
- Crear el Consell Consultiu de Consum de Catalunya. Aquest òrgan, juntament amb l'Institut Català de Consum, han de ser el punt de trobada, diàleg, corresponsabilització i participació d'associacions, col·lectius, empreses i sindicats que les seves activitats tinguin a veure amb la defensa dels interessos dels consumidors i usuaris.
- Crear un programa de suport als ajuntaments per tal que tots els municipis de més de 10.000 habitants disposin d'un servei municipal d'informació al consumidor i de recepció de reclamacions en coordinació i col·laboració amb les associacions de consumidors amb presència al municipi.
- Donar suport a les associacions de consumidors i usuaris que duguin a terme les tasques que els han estat encomanades (gestió de serveis d'informació, assessorament i tramitació de reclamació) incloent-les en la totes les negociacions que afectin el sector i creant un sistema de subvencions potent i transparent.
- Dotar recursos per tal que tots els ajuntaments de més de 50.000 habitants tinguin els serveis d'Arbitratge en matèria de Consum.
- Realitzar de forma periòdica campanyes que fomentin l'adhesió al sistema arbitral per part de les empreses, ja siguin públiques o privades.

4.5.5. Turisme

El turisme no només constitueix un sector estratègic de l'economia catalana sinó que permet difondre el coneixement de Catalunya arreu del món. Tanmateix, l'aparició de nous mercats que diversifiquen l'oferta a uns preus molt competitius fa que l'usuari tingui cada cop més opcions per a escollir el seu destí turístic. Catalunya disposa d'una capacitat d'oferta molt concentrada en la ciutat de Barcelona i el litoral, que, en algunes zones, experimenta un nivell de saturació que requereix un cert replantejament.

Actualment, malgrat que la temporada del 2002 ha experimentat uns resultats econòmics molt satisfactoris i que les previsions de les diferents organitzacions internacionals sobre l'evolució futura del turisme constaten que continuarà el creixement dels fluxos turístics, es perceben indicis d'esgotament d'un model que requereix un replantejament a fons per part de l'administració de la Generalitat, d'acord amb el sector, i les administracions locals. Els nous mercats emergents plantegen nous reptes de competitivitat respecte dels mercats tradicionals: la necessitat de millorar l'oferta global a través d'una diversificació de productes i d'una millora

de la qualitat en els equipaments, en els serveis i en el medi on aquesta activitat turística es realitza; i, finalment, incidir en els mecanismes més adients per a desestacionalitzar l'oferta turística, i, així, diversificar-la i contribuir a rebaixar els nivells preocupants de saturació que presenten determinades destinacions turístiques.

OBJECTIUS

1. Projectar Catalunya com a marca turística tot aprofitant i mantenint les marques turístiques ja consolidades, per tal de garantir el creixement d'aquest sector vital per a l'economia catalana.
2. Apostar per la qualitat i l'excel·lència, per tal de proporcionar una oferta turística de qualitat que ens faci competitius internacionalment
3. Assolir un desenvolupament sostenible del sector turístic. Optar per un model territorial sostenible i respectuós amb el medi com a garantia de prosperitat per al sector.
4. Esdevenir capdavanters en la recerca, formació i l'aplicació de les noves tecnologies en el sector turístic per tal d'assolir paràmetres d'excel·lència pel que fa a la nostra oferta.
5. Configurar una nova administració turística en la qual el sector hi sigui present.

MESURES

Mesures per desenvolupar l'oferta turística de Catalunya

- Promocionar la marca Catalunya i de les marques turístiques ja consolidades com a garantia integral de qualitat turística en el mercat espanyol i exterior.
- Desenvolupar els diversos productes turístics de Catalunya, cercant la desestacionalització i potenciant el turisme interior i de muntanya a través de la valorització del patrimoni ambiental, cultural, gastronòmic, folklòric o paisatgístic.
- Protegir els usuaris turístics i garantir la seva informació, els serveis que reben i la defensa de llurs drets i interessos.
- Potenciar l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació en la difusió interior i exterior dels recursos turístics de Catalunya, en les relacions entre l'Administració i els subjectes turístics i en els serveis i la informació a les persones usuàries. Propiciar la qualitat i la innovació en els dissenys i continguts de les aplicacions d'aquestes tecnologies.
- Potenciar la recerca aplicada a l'àmbit turístic. És imprescindible, per articular una oferta de qualitat i ésser competitius, millorar la precisió de les dades estadístiques sobre les característiques dels nostres visitants, les dades de la nostra oferta i demanada, els hàbits dels consumidors, la projecció exterior o la prospecció dels mercats internacionals.
- Dotar els municipis de Catalunya dels instruments financers necessaris per a un correcte desenvolupament del seu potencial turístic.

- Concertar les actuacions de l'administració i el sector a través de l'Agència de Turisme, en la que participaran l'administració de la Generalitat, les administracions locals i el sector turístic i que elaborarà el Pla de Turisme de Catalunya i plantejarà la possible corresponsabilització en la generació dels recursos necessaris. El possible establiment d'una taxa sobre els serveis turístics queda condicionada a un ampli consens sobre el seu establiment, al caràcter finalista de la seva aplicació, que hauria de ser la rehabilitació de zones turístiques i la reconversió de l'oferta, i a la gestió compartida – sector privat/administracions públiques – a través de l'Agència.

4.5.6. Sector financer

Les institucions financeres (bancs, caixes i altres) tenen un paper clau dins de l'activitat econòmica. Constitueix un interès essencial del govern de la Generalitat contribuir a que Catalunya disposi d'entitats financeres arrelades al territori i amb el centre de decisió al nostre país.

La importància que té la confiança del públic en la solvència de les entitats que conformen aquest sector atorguen a la política financera de la Generalitat un caràcter que transcendeix els límits sectorials i els objectius d'eficiència i competitivitat, tot adquirint una dimensió institucional de primer ordre per a l'economia catalana. Això comporta, per tant, no solament l'exigència d'una regulació adequada, sinó també la d'una supervisió atenta, competent i eficaç, que el Govern de la Generalitat – a més del Banc d'Espanya, la Comissió Nacional del Mercat de Valors i altres organismes estatals – ha d'exercir d'acord amb les seves competències.

En virtut d'aquestes competències, i pel gran pes que a Catalunya han assolit en l'àmbit financer formes d'empresa no mercantils, de naturalesa fundacional, com les caixes d'estalvis o, en menor mesura, de tipus mutual o cooperatiu, la funció supervisora de la Generalitat té una gran responsabilitat. En conseqüència, i a la vista de les notòries mancances amb la qual s'exerceix, li donarem una prioritat que fins ara no ha tingut i reforçarem els mitjans al seu servei.

També per les raons anteriorment esmentades, la nostra proposta electoral relativa a la regulació financera es centra en dos aspectes addicionals, de caràcter general el primer i específic el segon, més un altre dedicat a l'Institut Català de Finances. Aquell fa referència a les pràctiques de bon govern empresarial, que de forma creixent són com una exigència ineludible per a les empreses modernes, i que en l'àmbit financer adquireixen – particularment les relacionades amb la transparència – una importància cabdal. El segon aspecte és el de les caixes d'estalvi, que es desenvolupa a continuació.

Caixes d'Estalvi

Les caixes d'estalvi constitueixen la columna vertebral del sistema financer català, i, sens dubte, són protagonistes de primer ordre del futur econòmic de Catalunya. Absorbeixen el 70% de l'estalvi generat a Catalunya, són entitats arrelades en el territori i han mostrat rigor i eficiència en la gestió. Les deu caixes d'estalvi catalanes són molt diferents entre si. Algunes tenen una clara vocació territorial i el seu èxit està estretament vinculat al territori, fet que dona peu a l'existència d'externalitats mútues. Altres, les dues grans, són entitats de primera fila, amb un important volum d'actius i destacades participacions industrials.

La naturalesa fundacional de les caixes els hi atorga una forma d'empresa peculiar, ja que han d'exercir la seva activitat financera en benefici d'un conjunt d'interessos econòmics i socials. En contra de determinats tòpics de pensament econòmic únic, aquesta peculiaritat no ha estat un obstacle, sinó un avantatge, per a poder acreditar una llarga trajectòria d'eficiència empresarial, competitivitat i rendibilitat social i per a fer front satisfactòriament a la competència de la banca, tant a Catalunya com a Espanya.

Tanmateix, el model ha tingut algunes debilitats importants. En primer lloc, en no ser societats per accions, les caixes han vist limitat el seu accés als mercats de capitals per obtenir recursos propis. I en segon lloc, ni la configuració ni el funcionament (ni els procediments de rendiment de comptes) dels òrgans de govern han estat els idonis. Cal, per tant, emprendre reformes que consolidin i reforcin el model de caixes d'estalvi, que ha patit, per una banda, una politització excessiva, i per altra, una certa relaxació de les seves funcions per part dels òrgans de govern, en favor d'unes direccions generals no sempre controlades degudament. Defectes que han donat arguments als partidaris de la privatització. Per això és important que el nou govern de la Generalitat promogui iniciatives que permetin mantenir la naturalesa fundacional de les caixes d'estalvi, però alhora establir fórmules que permetin reforçar la capitalització d'aquestes entitats; tanmateix, sense obrir en cap cas les portes a la seva privatització ni a posar en perill aquest model.

Els canvis -alentats des del Govern de la Generalitat-introduïts per la Llei Financera estatal aprovada el novembre de 2002, respecte a la duració i el número de mandats i la limitació d'edat per accedir als òrgans de govern han estat un exemple d'intervencionisme nociu. I les modificacions en la normativa catalana, entre altres el límit de 20 anys per estar als òrgans de govern, acumulant el temps transcorregut en diferents entitats i àdhuc en el càrrec de director general, no s'han quedat pas enrera en aquest estil de governar.

Aquest procés ha tingut dues víctimes clares: l'autonomia de Catalunya, ja que la llei estatal ha regulat temes de competència exclusiva del Parlament; i, en segon lloc, la independència i autonomia de les pròpies entitats, ja que s'han regulat aspectes que competeixen als estatuts.

OBJECTIUS

1. Garantir la independència, professionalitat i eficiència en les tasques de control i de gestió dels òrgans de govern de les caixes d'estalvi. A tal efecte caldrà revisar la legislació actual de manera que s'asseguri la seva independència respecte de les administracions públiques i alhora que mantingui la seva naturalesa i representació social.
2. Emmarcar l'actuació dels òrgans de govern en codis de bones pràctiques empresarials. La reforma dels òrgans de govern necessita el complement imprescindible d'unes normes de bon govern. A més, per la seva naturalesa fundacional i el seu caràcter social, les caixes estan obligades a adquirir una legitimació suplementària.
3. Reforçar els recursos propis de les caixes d'estalvi, regulant els instruments financers necessaris per augmentar aquests recursos i mantenir així els nivells adequats de solvència, incorporant alhora determinades condicions, sense les quals es deixaria la porta oberta a la desnaturalització d'aquestes entitats.

4. Reorientar l'obra social, que ha de ser ètica i autèntica, i no pas un producte de màrqueting ni una coartada perquè les caixes oblidin la seva finalitat social i fundadora. L'obra social, autònoma en la seva gestió, ha de cobrir les grans necessitats reals, socials i culturals existents, sens perjudici de les competències i responsabilitats que corresponen a les Administracions Públiques

MESURES

Mesures per reformar els òrgans de govern

- Restaurar i fer respectar l'àmbit competencial de la Generalitat, que ha de regular els òrgans de govern i l'edat de jubilació dels seus components.
- Afegir a la llei estatal que en els òrgans de govern s'inclogui una representació d'entitats de la societat civil i establir el ventall de percentatges que els corresponen.
- Concretar en la Llei autonòmica la relació d'entitats de la societat que designarien aquests consellers. Haurien de ser entitats d'inqüestionable prestigi i representativitat: sindicats, universitats, cambres de comerç, col·legis professionals, associacions empresarials i associacions de consumidors, bàsicament. La Llei autonòmica haurà de precisar, com ja ha de fer ara, els ventalls dels percentatges que corresponen als diferents tipus de consellers, i posteriorment els estatuts de les entitats els haurien de concretar.
- Redimensionar els percentatges actualment corresponents a impositors i treballadors de les entitats per facilitar la incorporació dels consellers designats per les entitats representatives de la societat (entre elles els sindicats) i establir els mecanismes de selecció apropiats per tal de garantir que els consellers de les diferents representacions responen als criteris d'idoneïtat, rigor, independència i capacitat exigibles.
- Augmentar l'estabilitat dels òrgans de govern de les caixes així com l'exigència de competència, independència i bona conducta dels seus membres i diferenciar el nivell de govern del de direcció, deixant per aquest la formulació de propostes i la gestió.

Mesures per millorar les pràctiques de bon govern

- Incorporar a l'àmbit d'aplicació de les bones pràctiques de govern de les caixes la conducció dels interessos empresarials en els grups que les entitats més grans han anat conformant via filials, holdings i participacions.
- Desenvolupar la Llei Financera de 2002 pel que fa a les funcions d'auditoria que ha d'assumir la Comissió de Control i a la regulació de les noves comissions d'inversions i de retribucions.
- Establir la capacitat d'iniciativa i la competència del Consell d'Administració per a sol·licitar auditories relatives als assumptes sobre els quals hagi de decidir.

Mesures per reforçar els recursos propis

- Impulsar un nou instrument financer per a la captació de recursos propis, ja que les vies de les participacions preferents i el deute subordinat semblen haver tocat sostre. Aquest nou instrument financer hauria de reunir unes determinades característiques. La primera es que la seva emissió total no hauria de superar el 15% dels recursos propis bàsics (dotació inicial i reserves) de la caixa emissora. A més, no ha d'atorgar drets polítics (presència als òrgans de govern) als seus subscriptors. La seva retribució, condicionada a l'obtenció de beneficis per les entitats, hauria de conciliar l'atractiu per als inversors amb l'interès de les caixes en aconseguir finançament en les millors condicions possibles. Només podrien ser-ne titulars persones físiques, i la quantia per titular no hauria de tenir un valor superior a 120.000 € i ha de ser un instrument financer negociable en mercats secundaris.

Mesures per reorientar l'obra social

- Establir normativament un mínim obligatori de les dotacions a l'obra social, sempre que no posi en perill la viabilitat financera de les entitats.
- Orientar l'actuació de l'obra social de les Caixes, de manera que aquesta es destini efectivament a cobrir les necessitats reals, socials i culturals, del seu entorn, sens perjudici de les competències i responsabilitats que corresponen a les Administracions Públiques.
- Impulsar un estudi de l'autèntic balanç social de les caixes, que va molt més enllà del de l'obra social estricta i que fa que aquestes entitats siguin avui insubstituïbles en la vida quotidiana i financera dels ciutadans i ciutadanes, que les consideren els seus bancs de serveis personals.

Institut Català de Finances

L'Institut Català de Finances ha tingut un paper molt limitat en el món financer. La principal limitació política li ve per la incapacitat del govern per donar-li unes funcions i una projecció importants en l'economia catalana. Des del punt de vista financer s'ha de recordar que, fins a aquest moment, l'Institut Català de Finances no disposa de dipòsits de tercers, per tant, tots els seus recursos, i en conseqüència, la seva activitat, estan basats en els préstecs que obté d'altres entitats financeres. El volum de crèdits concedits per l'ICF se situa per sota de la més petita de les caixes catalanes, i en menys de l'1% de la principal caixa.

En realitat el govern ha utilitzat l'Institut Català de Finances com un simple instrument al servei de la seva política. Les principals actuacions de l'Institut han estat la preparació d'algunes línies de crèdit especialitzades – puntualment amb costos per sota del mercat – i el suport financer a algunes actuacions del govern. En els darrers temps, degut als problemes del govern per poder fer efectives algunes subvencions, aquest ha emprat l'Institut Català de Finances per fer arribar recursos a algunes entitats, comprometent-se el govern a retornar tan les amortitzacions com els interessos que es derivessin d'aquestes operacions. El cas més conegut correspon a determinades subvencions del món cultural i dels esports.

OBJECTIUS

1. Potenciar el paper de l'Institut Català de Finances en l'articulació de les polítiques econòmiques catalanes. Especialment s'ha de reforçar el seu paper en el seguiment de l'activitat econòmica catalana, en l'execució de les competències financeres de la Generalitat i en l'impuls dels grans projectes de Catalunya.

MESURES

Mesures per la renovació de l'Institut Català de Finances

- Desenvolupar algunes de les previsions contingudes en la pròpia llei de creació i que han restat inactives per manca de voluntat política del govern, per tal de situar l'Institut Català de Finances com un observador privilegiat de l'economia catalana.
- Modificar la legalitat vigent per garantir la independència dels òrgans rectors de l'Institut Català de Finances, canviant absolutament el model actual en el que la dependència del govern és clarament manifesta.
- Modificar la llei per convertir a l'Institut Català de Finances en un motor important per conciliar les voluntats necessàries en la recerca dels recursos necessaris pel finançament d'aquells projectes que han de constituir l'eix del futur de Catalunya. El marc financer en el que es desenvoluparà en el futur l'administració pública serà cada cop més restrictiu. Cal explorar la major participació dels recursos privats en el finançament de les inversions de la Generalitat. Aquesta participació s'hauria d'efectuar a partir del lideratge públic d'una institució que mereixes la confiança de la resta d'actors. Pensem que aquesta institució és l'Institut Català de Finances.

4.6. POLÍTICA PRESSUPOSTÀRIA, FINANÇAMENT AUTONÒMIC I FISCALITAT

4.6.1. Finançament autonòmic

El finançament autonòmic és un element essencial per a l'autogovern de Catalunya, per les seves repercussions financeres, però també per les seves repercussions polítiques. Considerem essencial millorar el finançament de Catalunya, reforçar l'autogovern, establir el model d'Estat que propugnem i ajudar a fer més transparents i col·laboradores les relacions entre les CCAA.

L'acord assolit el juny de 2001 va ser un acord de mínims entre el govern i les CCAA que no va respondre a les aspiracions fixades. Vam dir que els resultats de l'acord serien molt inferiors als pronosticats pel govern de CiU i els fets ens han donat la raó. A més, no és un acord definitiu, caldrà revisar-lo ja que a mig termini serà insuficient per les despeses de caràcter social, competència exclusiva de les comunitats autònomes, i que estan creixent a un ritme superior a la mitjana.

El model acordat no és el nostre model, hi ha molts aspectes essencials que no van estar incorporats: la capacitat normativa de les CCAA sobre els impostos que componen la cistella d'impostos és molt insuficient; no es van produir avanços realment substancials en la corresponsabilització de les CCAA en l'administració tributària; no es va adoptar cap compromís per aproximar gradualment els ingressos per habitant de les CCAA de règim comú i les CCAA forals; no es van preveure mecanismes d'actualització i ajustament de les diferents variables que intervenen en el model, de manera que es poden produir situacions de greu desequilibri financer; no es va adoptar un compromís ferm en relació a la inversió en infraestructures de l'Estat a Catalunya; i no es va realitzar un enfocament global del finançament dels tres nivells de govern (central, autonòmic i local), tenint en compte les competències i funcions que cada un d'ells ha de dur a terme dins del conjunt del sector públic.

En resum, CiU va afrontar aquesta negociació en una posició d'extrema feblesa i va obtenir un mal acord per a Catalunya. Només cal veure les xifres: s'havien fixat l'objectiu d'assolir 2.400 milions d'euros. Doncs bé, l'increment dels ingressos liquidats a l'any 2002 en relació al 2001 ha estat de 1.181 milions d'euros. D'aquests tan sols 180 es poden atribuir al nou model de finançament, el altres 1.001 corresponen al creixement "vegetatiu", que s'hauria produït igualment amb l'antic model.

OBJECTIUS

1. Assegurar que el finançament de la Generalitat es regeixi pels principis de suficiència financera, autonomia i responsabilitat fiscal, igualtat entre ciutadans, equilibri i solidaritat territorials i coordinació entre institucions.
2. Disminuir el dèficit fiscal de Catalunya amb l'Estat. Per aconseguir-ho és necessari, per una banda, revisar el sistema de finançament autonòmic de manera que es tendeixi a contribuir segons la renda i rebre recursos segons la població.
3. Avançar cap a una distribució del pes dels diferents nivells de govern en el conjunt del sector públic amb l'objectiu de 40% (Estat), 30% (CC.AA) i 30% (ens locals).

MESURES

- Aconseguir que la Generalitat gaudeixi d'autonomia tributària sobre els seus ingressos. Correspon a la Generalitat una destacada participació en els impostos principals del sistema fiscal (IRPF, IVA, Especial i altres) i àmplies facultats normatives sobre els mateixos.
- Atribuir a la Generalitat l'administració dels impostos propis i compartits. La gestió, liquidació, recaptació i inspecció d'aquests tributs es farà a través d'una agència tributària autònoma que establirà les relacions de cooperació apropiades amb els ens responsables de l'administració dels tributs a la resta de l'Estat.
- Garantir que el finançament de la Generalitat es regeixi pels principis de contribució al conjunt del finançament autonòmic segons la capacitat fiscal dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya (fonamentalment la renda) i de distribució del finançament segons les necessitats dels serveis públics (calculats fonamentalment segons la població) que han de prestar-se als ciutadans i ciutadanes de Catalunya. A aquests efectes, es computarà com a contribució a l'Estat l'excés de preus públics i peatges pagats per sobre de la mitjana espanyola.
- Aconseguir que la Generalitat rebi una aportació incondicionada, l'import de la qual s'actualitzi anualment de forma automàtica i es revisi periòdicament atenent a l'evolució de les necessitats de despesa dels serveis assumits i de qualsevol nova obligació de despesa derivada de la legislació estatal.
- Equiparar, a mig termini, els ingressos disponibles per habitant a Catalunya amb els de les comunitats autònomes de règim foral.
- Participar en la determinació de l'assignació de la inversió estatal a Catalunya i en la determinació de la compensació apropiada pels dèficits acumulats d'inversió pública estatal en infraestructures a Catalunya.

4.6.2. Fiscalitat

El nou model de finançament, amb totes les limitacions que ja s'han posat en evidència, ha transformat fortament l'estructura d'ingressos de la Generalitat, fent-la molt més depenent dels ingressos tributaris i molt menys lligada a les transferències de recursos de l'Administració Central. Aquesta participació s'ha estès a tots els impostos amb més recaptació, amb l'excepció de l'impost de societats, que també hauria de passar a formar part de la cistella d'impostos en el termini més breu possible. En aquest sentit la definició de la política fiscal del govern de la Generalitat esdevé un factor important de les propostes polítiques a formular.

Aquesta major relació amb els ingressos tributaris s'ha de matisar en el sentit de que la capacitat normativa, que permet regular les característiques de cada tribut, és nul·la sobre una part rellevant d'aquests recursos. Això passa en conceptes tan importants com la participació en l'IVA i els anomenats impostos especials, en els que la Generalitat no té, d'acord amb els model de finançament, competències per decidir sobre la forma d'aplicar aquests impostos.

De fet la capacitat de regulació de la Generalitat en els impostos queda acotada, essencialment, a la participació en l'impost sobre la renda i en els impostos cedits, transmissions, patrimoni i successions. Les actuacions del govern de CiU en aquest camp s'han limitat al seguiment de la política del PP i a afavorir les grans rendes en detriment de la majoria de contribuents. S'ha perdut, com en altres camps, la possibilitat de generar una política fiscal pròpia d'acord amb les necessitats concretes del país.

En els darrers temps hem de constatar la proposta del Partit Popular de fer desaparèixer l'impost de successions amb l'excusa de que hi ha instruments que permeten evadir el seu pagament. En realitat el PP vol desviar l'atenció dels ciutadans sobre l'increment de la pressió fiscal en els darrers anys. Increment que s'ha produït a partir de l'augment d'aquells impostos que són més injustos, els indirectes, i reduint el pes dels que tenen caràcter més progressiu. El PP ha augmentat la regressivitat del sistema. La pretesa desaparició de l'impost de successions és un nou intent en aquest sentit. Probablement és convenient modificar alguns dels elements d'aquest tribut, per adequar-lo a les noves circumstàncies. Per contra, la seva supressió, a més de suposar una important reducció dels recursos de la Generalitat, comportaria una regressió en la fiscalitat.

Per altra banda també cal recordar que el govern de CiU ha incrementat la pressió fiscal derivada dels tributs cedits en els darrers quatre anys. Així mentre que aquests impostos representaven a l'any 1.998 l'1,64 % del PIB al 2.002 ja eren el 2,04. En termes comparatius CiU, amb la complaença del PP, ha incrementat la pressió d'aquestes figures en més d'un 20 %.

Els socialistes catalans no estem per augmentar els impostos. Tampoc per baixar-los, perquè baixar-los vol dir empitjorar els serveis públics. Tanmateix, això no vol dir que en determinats casos no s'hagin de fer determinats canvis que impliquin una reducció. Apostem per mantenir el nivell actual de pressió fiscal. Apostem, en definitiva, per uns impostos més justos. Això implica: que paguin els que han de pagar i que paguin el que han de pagar.

L'altra cara de la política fiscal és la recaptació. El tributs propis s'estan recaptant des dels serveis de la pròpia Generalitat, mentre que, pel que fa als tributs participats, és l'Agència Tributària, directament depenent de l'Administració Central, la que cobra els diferents impostos i transfereix els recursos a les administracions autonòmiques. A més de ser un element clar d'ineficiència en la gestió dels recursos, l'existència de diferents circuits afavoreix la descoordinació i incrementa les possibilitats del frau, que deslegitima l'acció de l'Administració Tributària. La lluita contra el frau i l'elisió fiscal són prioritàries per a la nostra acció de govern.

OBJECTIUS

1. No incrementar la pressió fiscal. El pes dels tributs de la Generalitat en relació al PIB català s'ha de mantenir en nivells semblants als actuals alhora que es millora l'eficiència de la gestió tributària.
2. Definició d'una nova política fiscal, modificant les figures tributaries actuals en funció d'objectius definits prèviament, d'acord amb els requeriments de les necessitats del país i els principis generals de justícia, equitat i progressivitat.

3. Millorar la transparència dels recursos administrats pel govern de la Generalitat, afavorint la relació directa de nous tributs amb actuacions concretes del govern.
4. Simplificar i millorar la gestió de la recaptació del impostos.
5. Corresponsabilitzar-nos en la gestió de l'Agència Tributaria a Catalunya.
6. Lluitar contra el frau i l'el·lusió fiscal.

MESURES

- Millorar el tractament de l'habitatge en l'impost de la renda. Potenciant, de forma principal, l'habitatge de lloguer.
- Incrementar el suport a les famílies, d'acord amb el nombre de fills, i l'acolliment de les persones grans. Consideració especial per la persona que te cura de la pròpia llar.
- Nova regulació de l'impost de transmissions atenent a les condicions dels afectats en el moment de produir-se la transmissió.
- Crear una Agència Tributària Autònoma de Catalunya, que tindrà la responsabilitat de l'administració dels tributs propis i compartits.
- Incloure en el cànon de l'aigua a tots aquells sectors que avui dia no tributen per aquest concepte per raons arbitràries.
- Qualsevol nova figura tributària que s'implanti a Catalunya estarà vinculada a unes polítiques i a uns objectius clarament definits i quantificats.
- Modificar l'impost de successions, incrementant el mínim exempt, així com afavorint especialment la successió entre cònjuges i de pares a fills, el tractament de l'habitatge i els actius afectes a l'activitat empresarial familiar.

4.6.3. Gestió pressupostària

El pressupost de la Generalitat és avui un exemple de manca de transparència, que el govern tramita perquè la llei li obliga, però que després transforma i deforma fins on li convé.

La mala gestió del govern de CiU ha convertit a Catalunya en la comunitat autònoma que menys inverteix i en la que més es gasta en despeses de funcionament, al mateix temps que ha deixat com a herència un alt nivell d'endeutament.

En els darrers anys el Govern de CiU ha aconseguit que Catalunya sigui la comunitat autònoma que necessita més recursos per al funcionament de la seva pròpia administració, comparada amb comunitats com Galícia, València, Canàries o Andalusia, és a dir, la que més gasta en despeses com pagar el personal, els béns i serveis, com publicitat, propaganda, dietes, o atencions protocol·làries. Cada cop creix més el volum de la despesa per fer funcionar la maquinària del govern, i aquesta és la causa essencial de la manca de recursos per a noves inversions. L'any 2003 estava previst invertir 245 euros per habitant, davant dels 402 de

mitjana de la resta d'autonomies amb les mateixes competències que nosaltres. A més a més, la inversió real està sempre per sota de la que figura als pressupostos.

El resultat d'aquesta política és clara: una pèrdua de posicions tant econòmiques com socials pel futur.

Comparant la distribució de les despeses amb la de la resta d'autonomies, l'actual govern de Catalunya gasta per sota de la mitjana en habitatge, benestar i educació, en canvi la despesa és superior en serveis generals.

Per compensar aquesta situació l'única solució que ha trobat l'actual govern ha estat incrementar fortament l'endeutament. Catalunya és la comunitat autònoma més endeutada. L'endeutament de la Generalitat, comptant el sector empresarial, supera els 15.000 milions d'euros (2,5 bilions de pessetes).

L'absència d'un rigor pressupostari i la manca d'acurats mecanismes de control ha portat a les finances públiques catalanes cap a una política de tapar forats. Com resultat d'aquesta situació apareixen fórmules d'endeutament camuflat com són els censos emfitèutics, que amaguen adquisició d'immobles, cobrament anticipat de tributs amb la garantia de futures recaptacions; la comptabilització ajornada de factures o l'autorització a proveïdors del descompte de factures, cosa que genera despeses financeres. Podem trobar, però, altres pràctiques amb les quals l'actual govern de la Generalitat pretén dissimular el dèficit i l'endeutament com camuflar alguns tipus de despeses, fent constar com a ampliacions de capital conceptes que s'acaben convertint en despesa corrent o demanant als ajuntaments que s'endeutin amb l'Institut Català de Finances per compte de la pròpia Generalitat.

En els darrers temps, esgotats els mitjans d'actuació d'aquest tipus de mesures, el Govern està encarregant inversions sense que el seu finançament estigui definit. L'actual govern de la Generalitat utilitza l'anomenat model alemany, o el que és el mateix, ho farem ara i d'aquí uns anys ja es veurà com es pagarà. La situació és del tot preocupant, l'actual govern de CiU està hipotecant el futur de Catalunya i les actuacions dels successius governs.

Cal una nova manera de gestionar el pressupost i les finances de la Generalitat. En aquest sentit un objectiu de govern és limitar l'augment de les despeses corrents per tal d'alliberar recursos i destinar-los a noves polítiques; per poder augmentar les inversions i per adequar el nivell de la Generalitat als governs de les altres CCAA.

L'increment anual de les despeses corrents s'ha de situar entre la inflació i el creixement nominal del PIB. Els serveis existents no han d'incrementar els seus recursos per damunt de l'increment dels preus, i l'increment real de les despeses corrents només anirà destinat a la creació de nous serveis. Complementant aquestes polítiques pressupostàries amb l'objectiu de reduir progressivament l'increment de l'endeutament de les finances de la Generalitat. Tot i que les necessitats de noves inversions i la conjuntura faran imprescindible un manteniment inicial de xifres actuals a curt termini, una millor política pressupostària i financera portarà a la seva reducció.

La nova majoria de govern ha de millorar la transparència i vivificar el debat parlamentari en matèria pressupostària. La mateixa complexitat i responsabilitat política adquirida a través del pressupost exigeix l'existència d'un organisme professional, especialitzat, l'oficina pressupostària, que assessori als diputats per la correcta discussió, control i seguiment del pressupost per part del Parlament. No es pot mantenir de cap manera la desproporció entre els

mitjans dels que disposa el govern per tractar els temes econòmics i els del Parlament per analitzar les diferents propostes presentades per aquell.

El nou govern es compromet a un major rigor i eficiència en la gestió dels recursos, amb un adequat control i transparència en tots els processos pressupostaris.

OBJECTIUS

1. Rigor i eficiència en la gestió dels recursos, amb un adequat control i exigència de transparència en tots els processos pressupostaris.
2. Millorar la transparència i vivificar el debat parlamentari en matèria pressupostària.
3. Limitar l'augment de les despeses corrents:
4. Per alliberar recursos i destinar-los a noves polítiques.
5. Per augmentar les inversions.
6. Per adequar el nivell de la Generalitat als governs de les altres CCAA.
7. Situar l'increment anual de les despeses corrents entre la inflació i el creixement nominal del PIB. Els serveis existents no incrementaran els seus recursos per damunt de l'increment dels preus, i l'increment real de les despeses corrents només anirà destinat a la creació de nous serveis.
8. Reduir l'endeutament. Les necessitats de noves inversions i la conjuntura faran imprescindible un manteniment inicial de xifres actuals a curt termini, però la política pressupostària i financera portarà a la seva reducció.
9. Separació entre responsabilitat política i gestió.

MESURES

- Prioritzar les actuacions destinades a noves inversions.
- Doblar el volum de les inversions en el termini de cinc anys. Les necessitats del país requereixen un increment important del volum d'inversions gestionades pel govern de la Generalitat. La nova política pressupostària ha de permetre invertir 5.000 milions d'euros l'any 2007.
- Controlar amb més rigor en el control de les despeses pressupostades: eliminació de les desviacions actuals.
- Promoure un Pla d'Optimització de Recursos de la Generalitat amb la voluntat d'aplicar mesures racionals de gestió que permetin un ús més eficient dels recursos públics destinats a personal i a la despesa corrent. Qualsevol activitat regular de la Generalitat ha d'estar guiada per l'aplicació de les mesures proposades per aquest pla.

- Adequar les plantilles de personal, controlant el seu increment amb l'única excepció de la derivada de la implantació dels mossos d'esquadra i dels nous serveis.
- Transformar la tramitació del pressupost de tal manera que cada conseller, i el govern en el seu conjunt, expliciti quins són els seus objectius i ho faci a través del debat parlamentari i amb els diferents responsables.
- Fer de l'oficina pressupostària un element de referència per avaluar el cost i l'eficàcia de les diferents propostes econòmiques que s'efectuessin, tant si el seu origen és el propi govern com si són els diferents parlamentaris. Això seria element fonamental en l'objectiu d'aconseguir una major transparència.
- Separar responsabilitat política i gestió per mitjà de la figura de les Agències Especialitzades amb responsabilitat directa de gestió i separades dels àmbits de decisió política.
- Establir una política de contractes programa, amb diferents agències i centres de gestió. Implantació de les tècniques de gestió per objectius.

5. EL PAÍS QUE VOLEM, LES INFRAESTRUCTURES QUE NECESSEM

Catalunya ha de continuar jugant el paper estratègic de connexió entre la Mediterrània Occidental/Sud d'Europa i el nucli central de l'Europa comunitària. Catalunya i Barcelona han d'esdevenir un node essencial de les xarxes globals i molt especialment en transports i telecomunicacions. Per aconseguir aquest objectiu hem de construir sense centralismes una regió europea de 17 milions d'habitants que enllaci Montpeller – Toulouse – Saragossa – Barcelona – València – Ciutat de Mallorca, que estableixi lligams amb la indústria del País Basc, del Cantàbric de la Regió de Madrid, la del Nord d'Itàlia i amb Porto i Lisboa i el Magrib.

Per tant, a Catalunya hem de començar a millorar les relacions i connexions amb el País Valencià. El procés d'obertura al món, i de consolidació de Catalunya com a xarxa de pobles i ciutats, obliga a millorar les grans infraestructures de connexió amb l'exterior: els ports de Tarragona i Barcelona, l'aeroport de Barcelona, la xarxa d'alta velocitat, les autopistes, les telecomunicacions i la xarxa energètica. La persistència d'un model centralista i centralitzador en la planificació i les inversions de l'Estat en infraestructures pot esdevenir un obstacle insuperable per al progrés econòmic de Catalunya i la seva vocació d'obertura al món. El Govern de la Generalitat ha de liderar un projecte d'infraestructures per a Espanya que substitueixi l'actual model radial que impulsa el PP per una proposta de xarxes (amb eixos transversals i longitudinals) i de nodes.

El conjunt de l'administració estatal i autonòmica ha invertit a Catalunya quasi un 1% menys del PIB que al conjunt d'Espanya. El 41% d'aquest diferencial d'inversió correspon a infraestructures del transport. Les carreteres són les infraestructures amb un diferencial negatiu més gran, seguides d'aeroports i ports. En ferrocarrils la posició de Catalunya també és clarament insatisfactòria. Estem molt lluny dels estàndards europeus. S'ha de vetllar per la cohesió i l'equilibri dels territoris. Assegurar la seva accessibilitat en temps raonable, la connexió entre els diferents punts de Catalunya. Aplicar realment la descentralització, fer de les ciutats mitjanes autèntics pols de dinamisme econòmic, on sigui possible viure en condicions d'igualtat

I en infraestructures de telecomunicacions, és inexplicable un desplegament tan lent. El retard en el cable és imperdonable. El conjunt del territori ha d'accedir en condicions d'igualtat a la xarxa de banda ampla de telecomunicacions, i evitar de nou la separació dels territoris en una Catalunya de dues velocitats.

La supressió dels peatges i l'establiment de tarifes molt reduïdes en la resta de la xarxa per als usuaris habituals haurà de comportar l'eliminació de les actuals traves a la mobilitat quotidiana. Per resoldre la mala comunicació de la Catalunya no metropolitana, caldrà acabar els grans eixos de connexió interna i de vertebració de les regions. Ens proposem reclamar la delegació de la gestió de les grans infraestructures i del sistema ferroviari regional i de rodalies. La situació actual de dependència total d'organismes estatals, subordina els interessos de Catalunya a projectes centralitzadors. Necessitem un gran Pla de Transport de Viatgers que aprofiti l'empenta del Tren d'Alta Velocitat, per reforçar i ampliar les línies de rodalies i per a modernitzar i fer créixer la xarxa de ferrocarrils convencionals.

Les administracions han de vetllar per assegurar que la xarxa de gas arribi a tot el territori i per garantir la qualitat del subministrament elèctric. Caldrà triplicar la generació elèctrica amb fonts renovables.

A Catalunya s'han d'emprendre actuacions enèrgiques per millorar l'hàbitat rural. És necessari l'augment i millora de les infraestructures bàsiques i l'accés i l'ús de les tecnologies de la informació i de les comunicacions al món rural. Cal assegurar que tots els nuclis rurals de més de mil habitants tinguin un sistema de depuració d'aigües residuals. Cal incrementar a tots els municipis rurals més serveis dels que prescriu la legislació vigent. S'ha de considerar el paisatge com un valor cultural i un actiu econòmic per a les zones rurals que beneficia i es projecta al conjunt de Catalunya.

En definitiva, volem una Catalunya oberta al món, ben estructurada interiorment, ambientalment sostenible i motor econòmic d'Europa. Una Catalunya nucli de l'euroregió de l'arc mediterrani.

5.1. Les infraestructures que Catalunya necessita

El procés d'obertura al món i la consolidació de Catalunya com a xarxa de pobles i ciutats obliga, com ja hem dit, a millorar les grans infraestructures de connexió amb l'exterior: els aeroports, els ports, la xarxa d'alta velocitat, les autopistes, les telecomunicacions i la xarxa energètica.

Catalunya té una situació privilegiada. A distàncies avui dia assequibles, podem connectar-nos fàcilment amb les grans ciutats europees, i especialment amb les del sud d'Europa.

Però, en comparació amb les principals regions europees, tenim una dotació d'infraestructures del transport que se situa al 63% de la mitjana.

Catalunya, amb més de 6 milions d'habitants fa una aportació decisiva a la construcció de l'euroregió que anomenem l'Arc Mediterrani de, 17 milions d'habitants.

L'Arc Mediterrani, territori comprès entre el Lazio (Roma) i Algesires (Andalusia), i entès com una xarxa de regions i ciutats, té punts de discontinuïtat, de ruptura o de debilitat de la trama urbana: en els espais del nostre interès més immediat el primer punt es situa a les Terres de l'Ebre en l'espai comprès entre Castelló i Tarragona, i l'altre a les comarques gironines i la Catalunya Nord, a l'espai comprès entre Barcelona i Montpel·lier.

Dins l'Estat espanyol Catalunya, té una dotació d'infraestructures de transport que es situa en un 75% de la mitjana espanyola. Catalunya és una de les comunitats autònomes amb una dotació d'infraestructures menor en relació a la seva grandària econòmica. Tenim un 70% de dotació de capital públic, un 72% d'infraestructures econòmiques en relació a la mitjana espanyola.

La persistència d'un model centralista i centralitzador en la planificació i les inversions de l'Estat en infraestructures pot esdevenir un obstacle insuperable per al progrés econòmic de Catalunya i la seva vocació d'obertura al món. És per això que el Govern de la Generalitat ha de liderar un projecte d'infraestructures per a Espanya que substitueixi l'actual model radial per una proposta de xarxes.

Des de la perspectiva de la connectivitat interior de Catalunya, la nova divisió de Catalunya en 7 vegueries s'ha de recolzar amb un nou mapa infraestructural que reestructuri i reequilibri els diferents territoris del país.

Tots els territoris de Catalunya són diferents, tots tenen capacitats i vocacions específiques i han de formar un conjunt ben ajustat i relacionat a través de diferents mitjans de transport per tal de fer de Catalunya una xarxa de pobles i ciutats.

És, doncs, d'una necessitat imperiosa corregir els dèficits que en matèria d'infraestructures té Catalunya per a la competitivitat de la nostra economia. Per fer-ho cal una acció decidida del nou Govern de la Generalitat

5.1.1. Ferrocarrils

Nova xarxa mixta de mercaderies i passatgers per la Catalunya interior, Eix Transversal ferroviari

Catalunya, amb un 1% de la superfície de la Unió Europea i un 1,6% de la població, només té un 0,82% de la xarxa ferroviària. Les infraestructures ferroviàries de qualitat (però encara amb molts dèficits) es situen a l'entorn de Barcelona. Fora de la Regió Metropolitana predominen els trams de via única (per exemple de Tarragona a Castelló i de Tarragona a Lleida).

Els temps d'accés de les ciutats de Catalunya a Barcelona són molt deficitaris i encara ho són més les interconnexions que no passen per Barcelona. El model d'alta velocitat del Ministeri de Foment és absolutament radial: s'oblida de l'Eix de l'Ebre, de la connexió amb el País Basc, deixa coix l'Eix Mediterrani en el tram Tarragona-Castelló i tampoc planteja la unió d'aquest eix amb la xarxa andalusa. La proposta ministerial no resol el tràfic de mercaderies i no dóna resposta a la combinació d'alta velocitat i les mercaderies; i el tram Figueres-Perpinyà tindrà un cànon d'infraestructures més alt que la resta de la xarxa per a remunerar la participació privada.

La política ferroviària espanyola no és homogènia i Catalunya està discriminada negativament: bona part de la xarxa radial centrada a Madrid és exclusiva per a viatgers i alta velocitat (350 km/h), mentre que a Catalunya es proposa que de Barcelona a la frontera sigui d'ús mixt viatgers/mercaderies, el mateix passa de Tarragona a València només una adequació de l'actual (200 km/h), també d'ús mixt. El model radial del Ministeri de Foment deixa Catalunya en una situació perifèrica perquè està mal resolta la connexió amb València (menor velocitat i eliminació de la xarxa convencional; no hi ha connexió amb el País Basc ni amb el Corredor Atlàntic); no hi ha visió europea de la xarxa. Amb visió europea es guanya centralitat ja que Catalunya es troba en un dels grans corredors europeus, el corredor mediterrani.

Davant la previsió de que es dupliqui el trànsit terrestre de mercaderies d'aquí al 2020 cal una nova xarxa ferroviària de mercaderies. Per tal d'evitar la congestió de la xarxa viària i els alts costos ambientals del transport per carretera, el Llibre Blanc de la Unió Europea fixa l'objectiu mínim d'assolir un 15% de quota modal per al ferrocarril (Espanya està al 4%).

L'obertura del mercat ferroviari, i molt especialment del transport de mercaderies, que regulen les Directives europees, és una oportunitat que cal saber aprofitar.

OBJECTIUS

1. Definir un nou model de xarxa ferroviària per a Catalunya per poder servir millor l'economia i la població europea.
2. Incrementar la dotació ferroviària per tal d'aproximar-nos als estàndards europeus.
3. Assolir l'objectiu que entre el 15 i el 30% del transport de mercaderies es realitzi per ferrocarril.
4. Accelerar l'arribada del tren d'alta velocitat a Barcelona i a la frontera francesa per tal que aquesta tingui lloc el més pròxim possible al compromís (ara impossible) del 2004 per tal d'integrar Catalunya a Europa i vertebrar l'Euroregió de 17 milions d'habitants amb la xarxa d'alta velocitat.

5. Articular entre si les ciutats de la Catalunya interior (Lleida-Tàrraga-Igualada-Manresa-Vic-Olot i Vic-Ripoll-Puigcerdà) i amb les de l'eix costaner Tarragona-Barcelona-Girona.
6. Assegurar que totes les capitals comarcals i els pobles i ciutats de més de 5.000 habitants estiguin a un màxim de 30 minuts d'una estació ferroviària i que el temps de connexió amb la capital regional sigui inferior a 50 minuts i a menys de dues hores de Barcelona (excepte la Vall d'Aran).
7. Crear la xarxa ferroviària de mercaderies, en el context de la millora de les relacions ferroviàries entre la Península Ibèrica i Europa i de la potenciació dels ports de Tarragona i Barcelona.
8. Signar el traspàs de la línia Lleida-La Pobla.
9. Aconseguir la gestió dels serveis de trens regionals i de rodalies.
10. Impulsar la creació d'un nou operador ferroviari català per tal de fomentar el desenvolupament de les noves xarxes d'alta velocitat i mixta en el context de la liberalització de serveis de la Unió Europea.
11. Reassignar recursos per reequilibrar la situació de dotació de capital públic i d'infraestructures adoptant una política d'inversió més eficient.

MESURES

- Redactar un nou Pla de Xarxa Ferroviària per a Catalunya.
- Millorar els serveis de la xarxa de rodalies i regionals, composta pels actuals serveis de Rodalies i Regionals de Renfe i les línies de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya al Vallès i al Baix Llobregat, especialment pel que fa als temps de recorregut de Manresa, Igualada i Vic.
- Estendre el servei de Rodalies i Regionals cap a Tarragona i Girona i crear un nou nucli de rodalies a les Terres de Lleida.
- Afegir a la línia actual del tram Tarragona-Castelló una altra línia d'alta velocitat per a viatgers. És a dir, dotar aquest tram de 4 vies, com en la resta de corredors importants de la Península.
- Construir una nova xarxa ferroviària catalana mixta mercaderies-viatgers per l'interior de Catalunya que connecti la Regió Metropolitana amb els Ports de Tarragona i Barcelona
- Aprofitar les línies convencionals existents que són bàsicament de passatgers per a la xarxa de mercaderies. Modernitzar la línia de Barcelona a Puigcerdà, de Lleida-Manresa-Barcelona i la de Reus a Gandesa.
- Completar el traspàs de la línia Lleida- La Pobla
- Establir quatre xarxes ferroviàries:

- Línies de trens de viatgers a velocitats de 300 - 350 km/h:
 - Línia Madrid – Saragossa – Lleida – Tarragona – Barcelona – Girona – Figueres – Perpinyà.
 - Corredor mediterrani: València – Castelló – Tarragona i incorporació a la línia Madrid – Barcelona.
- Noves línies mixtes per a trens de mercaderies i viatgers:
 - Eix transversal ferroviari: Lleida – Igualada – Manresa – Vic – Olot – Figueres. Amb connexió per l'Eix de l'Ebre cap al Cantàbric.
 - Eix transpirinenc: Barcelona – Igualada / Manresa – Vic – Ripoll – Puigcerdà – Toulouse.
 - Connexions als ports de Barcelona i Tarragona
- La xarxa “metro regional” a partir de les Rodalies Renfe i Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya. Establir serveis de rodalies a les terres de Ponent, Tarragona i Ebre, i Girona. A les terres de Ponent crear dues línies de rodalies: Cervera-Lleida-Monzón i Balaguer-Lleida-Les Borges. A Tarragona i Ebre les rodalies passarien per les poblacions de Valls-Reus-Tarragona-Sant Vicenç amb extensions a Montblanc, Mora i Amposta. A Girona les rodalies enllaçarien Figueres-Girona-Blanes.
- Xarxa convencional per a trens de mercaderies:
 - Madrid – Zaragoza – Lleida – Valls
 - Corredor mediterrani actual: València – Tarragona
 - Figueres – Portbou
- Crear la xarxa de “metro regional” que connecti l'àrea metropolitana amb l'Eix Transversal ferroviari.
- Crear serveis de trens lleugers en el Camp de Tarragona, de Puigcerdà a la Seu i Andorra.
- Crear centres logístics i estacions intermodals en els nusos d'intersecció de la xarxa ferroviària i la xarxa viària d'alta capacitat.
- Contribuir a l'arribada del tren d'alta velocitat a Barcelona i a la frontera francesa el més pròxim possible al 2004. Estacions de les línies principals d'alta velocitat als aeroports.
- Demanar la transferència dels serveis de rodalies i creació de nous serveis a les terres de Ponent, Comarques Gironines i Camp de Tarragona i de l'Ebre.
- Incorporar les noves línies mixtes d'alta velocitat (Eix Transversal i connexions als ports i Eix Pirinenc Barcelona- Manresa – Vic- Puigcerdà- frontera francesa) a la xarxa transeuropea i a la llista d'Essen de projectes prioritaris de la UE.
- Crear un nou operador ferroviari català, participat pels actuals operadors (Renfe i Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya), per empreses privades del sector del transport, pels Ports de Barcelona i Tarragona i per entitats financeres.

5.1.2. Xarxa viària: un nou eix europeu d'alta capacitat per a la Catalunya interior

Autopistes, autovies i peatges

És coneguda la situació de greuge comparatiu i de desavantatge competitiu que comporta l'elevat nombre d'autopistes de peatge de Catalunya en relació a la resta de l'Estat.

La xarxa viària d'alta capacitat a Catalunya està conformada per 624 Kms de peatge i 361 Kms lliures, la proporció d'autopistes de peatge i lliures presenta els següents percentatges: 64% de peatge i un 36% lliure. En canvi, la xarxa viària d'alta capacitat a tot l'Estat resta configurada per 2.250 Kms de peatge i 6.963 Kms lliures, de manera que la proporció d'autopistes de peatge i lliures presenta els següents percentatges: 24% de peatge i un 76% lliure.

És imprescindible per acabar amb la situació de greuge comparatiu i de desavantatge competitiu que pateix Catalunya, avançar cap a un nou model de xarxa viària d'alta capacitat tant de peatge com lliure, homogeni per a tota Espanya.

Aquest nou model exigeix passar per una etapa de transició en la que l'Estat haurà de fer un esforç inversor en autovies lliures de peatge, i en el que mitjançant un Fons de Transició per a la millora de la mobilitat i homogeneïtzació dels peatges de gestió autonòmica (dotat en part dels impostos que generen les autopistes) es puguin superar els conflictes històrics i eliminar greuges comparatius.

OBJECTIUS

1. Definir un model federal de gestió d'infraestructures d'altres prestacions homogènia i harmònica per al conjunt de l'Estat per tal de superar l'actual situació de greuge comparatiu
2. Millorar l'accessibilitat de la gent i del territori a la xarxa d'autopistes i autovies passant del 21% del territori que actualment està a menys de 15 minuts d'una via ràpida al 60%.
3. Elaborar un Pla d'Autovies gratuïtes que ens equipararà a la dotació estatal durant el període de transició cap al model de gestió federal.

MESURES

Mesures per igualar la proporció de vies ràpides gratuïtes i de peatge amb la resta de l'Estat

- Redactar un nou Pla d'Autopistes i Autovies equilibrador del territori. Aquest pla ha d'articular la nova construcció d'entre 500 Km. d'autovies.
- Redactar un nou Pla d'inversions de les concessionàries de les autopistes
- Crear un Fons de Transició per a la millora de la mobilitat i l'homogeneïtzació dels peatges integrat principalment per la recaptació dels impostos sobre els usuaris i les

societats concessionàries, complimentat amb aportacions estatals i autonòmiques d'acord amb els següents criteris:

- Les aportacions de l'Estat a través de les actuals partides ja destinades a l'homogeneïtzació de peatges i a la recaptació dels impostos que generen les autopistes: IVA, Impost sobre Societats i IRPF.
 - Les aportacions autonòmiques a través de les actuals partides destinades a l'homogeneïtzació de peatges: el tram autonòmic de l'IVA i les aplicacions complementàries.
 - Les aportacions de les concessionàries de les autopistes a través dels increments nets obtinguts com a conseqüència de l'increment del trànsit produït i no contemplat en els respectius programes econòmico-financers.
 - Les aportacions directes de les concessionàries de les autopistes. Aquestes acordaran amb l'administració un Pla d'Inversions i de millora de la xarxa i dels accessos a les autopistes.
- Eliminar l'increment dels peatges que es va produir arrel de l'aplicació del nou IVA del 16% en lloc del 7% per compliment de normativa comunitària. En aquest sentit i per a donar compliment a la legislació vigent, l'Estat es farà càrrec de l'increment a través d'una subvenció a les concessionàries per tal d'evitar que el recàrrec corri a compte dels usuaris.
 - Destinar part dels beneficis de les concessionàries a una política de rebaixes per als usuaris habituals i a actuacions de millora de la xarxa viària.
 - La nostra proposta de construir entre 500 quilòmetres de noves autopistes que es concentren en els grans eixos vertebradors del país és:
 1. Xarxa europea:
 - Eix Transversal (Lleida-Manresa-Vic-Girona) vertebrador de la Catalunya Central i per extensió vertebrador de les terres de Ponent i les gironines.
 - Eix Tarragona-Montblanc-Tàrraga vertebrador del Camp de Tarragona i inici de l'Eix Tarragona-Andorra.
 - Eix Llobregat fins el Túnel del Cadí
 2. Eix de l'Ebre-Eix Occidental (Amposta-Lleida-Vielha) vertebrador de les Terres de l'Ebre i les de Ponent.
 3. Quart Cinturó (Abrera-Terrassa-Granollers) vertebrador de la Regió Metropolitana de Barcelona.
 4. Eix Olot-Girona-Costa Brava vertebrador de la Regió de Girona.
 5. Accessos al Pirineu: Eix del Ter desdoblant fins a Ripoll i Eix Lleida-Artesa-Ponts.
 6. Autovia Lleida-Osca (N-240) com a part de l'eix Tarragona-País Basc

Xarxa europea

Catalunya concentra el pas de dos corredors de fort trànsit de llarg recorregut, el corredor mediterrani (A-7 i N-340) i el de l'Ebre (A-2 i N-II), però té un sol eix amb continuïtat coherent en el seu pas per la zona més congestionada, la regió metropolitana: l'autopista A-7. Considerem que cal definir els itineraris que han d'absorbir el trànsit de llarg recorregut i donar-los la consideració de xarxa europea. La nostra proposta permet donar continuïtat a la N-340 i a la N-II per un nou corredor de la Catalunya interior, i alhora reforça el caràcter europeu de l'Eix del Llobregat.

OBJECTIUS

1. Potenciar l'Eix Transversal com el tram que manca per a donar continuïtat a les carreteres nacionals/autovies dels corredors mediterrani (N-340) i interior (N-II), mitjançant la construcció de l'autovia Montblanc – Igualada - Manresa i el desdoblament Manresa – Vic. El nou eix Vic – Olot – Figueres, l'existent Vic - Girona i el desdoblament de la N-II en el tram Girona - frontera francesa completen l'esquema.
2. Assumir, d'una manera clara, l'emergència del nou eix transpirenenc Barcelona–Toulouse (E-9), recalcant que l'autopista Toulouse–París està ja gairebé completada, i per tant constituirà a mig termini el camí més directe entre Catalunya i l'Europa Occidental.

MESURES

Mesures per a la constitució d'una nova xarxa europea

- Incloure en la “xarxa europea”
 - Les autopistes A-2 i A-7,
 - L'actual N-II Lleida – Port de Barcelona, amb continuïtat cap a un nou “eix transversal” Cervera / Igualada – Manresa – Vic – Girona.
 - La N-340 des de l'Ebre fins a Tarragona i continuïtat cap al nou eix transversal per Tarragona – Valls - Montblanc – Igualada.
 - L'eix transpirenenc (E-9) Barcelona – Manresa – Berga – Toulouse.

Pla de carreteres

El Govern de la Generalitat no ha actualitzat encara l'actual Pla de Carreteres, esgotat al juliol del 2001. Un 30% del quilometratge del pla resta encara per executar-se i el propi pla significà en el seu moment un clar rebaixament de la Normativa de la Xarxa de Carreteres. El Govern de la Generalitat no ha planificat ni actuat en les Xarxes Arterials Metropolitanes. L'actual Govern de la Generalitat ha estat incapaç de planificar les Xarxes Comarcals i Locals, que són carreteres oblidades.

OBJECTIUS

1. Redactar un nou Pla de Carreteres
2. Desenvolupar una xarxa d'infraestructures basada en el model territorial de les set vegueries

3. Redactar un Nou Pla de Carreteres.
4. Invertir fort en infraestructures, amb l'objectiu de millorar la connexió amb la resta d'Espanya, amb Europa i, especialment, amb l'arc mediterrani.
5. Elaborar les Directrius Nacionals de Mobilitat: Pla d'Ús i Foment del Transport col·lectiu a la xarxa viària;
6. Assolir com a mínim l'objectiu del Llibre Blanc de reducció de l'accidentalitat en un 50% en un període de 10 anys.
7. Contemplar la planificació i la reserva de sòl destinada a ampliar i completar la xarxa ferroviària en els grans corredors viaris.
8. Eliminar els obstacles que impedeixen la mobilitat de les persones i les mercaderies en parts importants del territori i per reduir la mobilitat quotidiana i fixar la població en el territori.
9. Redefinir les xarxes bàsiques, comarcal i local, i aclarir quina és la seva titularitat.

MESURES

Mesures per a la millora de la xarxa viària de Catalunya

- Redactar un Nou Pla de Carreteres. Aquest Nou Pla de Carreteres ha de distingir, a més de la xarxa europea, dues grans categories d'actuacions: la xarxa bàsica i la xarxa capil·lar, i dins d'aquesta, les xarxes arterials, regionals i locals. Aquest nou Pla ha de precisar, també, quines són les característiques tècniques de la xarxa i establir una política clara de conservació i manteniment de les carreteres
- Incrementar un 25% la inversió anual en carreteres a la xarxa capil·lar.
- Racionalitzar la despesa en xarxa viària, tot garantint que el 30% d'aquest pressupost es dedicarà a millores de la seguretat, en especial dels punts de major risc i trams de concentració d'accidents (TCA), a manteniment i conservació

5.1.3. Un Pla de mobilitat per a Catalunya i foment del transport col·lectiu

La mobilitat de les persones i les mercaderies és un element capdal per a la cohesió i funcionament del país i té una forta interrelació, en termes de causa i efecte, amb la planificació i ocupació del territori, el desenvolupament econòmic i social i la qualitat ambiental.

La mobilitat és l'element que permet el desenvolupament econòmic i social l'accessibilitat i al territori i als serveis.

Per tot això, és del tot necessari dotar Catalunya d'un model de mobilitat que garanteixi l'accessibilitat a tot el seu territori minimitzant-ne els costos socials i no hipotecant el seu futur.

El repte consisteix a articular un model de mobilitat sostenible que permeti assolir simultàniament l'increment de la competitivitat i el desenvolupament econòmic i social amb la millora de la qualitat de vida i la màxima garantia de respecte al territori i el paisatge.

OBJECTIUS

1. Vincular la planificació territorial i la planificació de la mobilitat, tot garantint la sostenibilitat del sistema de desplaçaments en termes d'eficiència i de reducció de costos socials.
2. Equilibrar l'accessibilitat al territori, preferentment en transport públic.
3. Millorar la connectivitat de Catalunya amb les xarxes transeuropees de passatgers i mercaderies.
4. Fomentar la integració tarifària i funcional de les xarxes de transport col·lectiu i la seva intermodalitat.
5. Reduir l'accidentalitat associada a la mobilitat.
6. Implantar un nou marc organitzatiu i financer dels sistemes de transport definint clarament les diferències entre titular del servei, ens regulador i operador.
7. Millorar la qualitat dels serveis de transport públic i del manteniment de les infraestructures viàries i de transport.
8. Reduir la dependència energètica, tot fomentant els combustibles i sistemes alternatius.
9. Racionalitzar el transport i distribució de mercaderies garantint alhora l'eficiència de les activitats logístiques.
10. Articular i incrementar la participació social vers l'objectiu de la mobilitat sostenible.

MESURES

Mesures per a la millora de la mobilitat

- Millorar l'articulació de la planificació territorial i dels instruments de que aquesta disposa amb la planificació i gestió de la mobilitat. Reformulació de la Llei de Mobilitat incidint molt especialment en la relació entre planificació territorial, infraestructures i mobilitat.
- Elaborar plans de mobilitat i accessibilitat a totes les àrees urbanes de Catalunya, prioritzant els de la Regió Metropolitana de Barcelona, Camp de Tarragona, Lleida, Girona, Manresa, Vic, La Seu- Andorra i Tortosa- Amposta.
- Impulsar i desenvolupar plans sectorials (infraestructures viàries de transport, seguretat viària, transport de viatgers i mercaderies) en coherència amb els plans de mobilitat d'abast territorial.
- Incentivar, mitjançant polítiques fiscals, la internalització dels costos socials associats a la mobilitat.
- Articular un sistema harmònic de peatges que, tot eliminant els greuges comparatius, possibiliti la seva funcionalitat com a elements reguladors de la demanda i de distribució de la mateixa amb criteris d'eficiència.
- Disminuir les demores en els peatges mitjançant la racionalització de les barreres de pagament i la utilització de les noves tecnologies de sistemes de peatge.
- Fomentar una nova cultura en l'ús de l'automòbil mitjançant la promoció de fórmules alternatives com el car-sharing i el car-pooling.
- Elaborar un nou Pla de transport de viatgers de Catalunya així com nous plans sectorials de carreteres i infraestructures ferroviàries afavorint la creació d'intercanviadors modals.
- Connectar, en el marc del Pla de Transports de Viatgers, totes les capitals comarcals amb transport públic en freqüència mínima d'una hora.
- Millorar la velocitat comercial del transport col·lectiu per carretera: creació de carrils Bus – VAO (vehicles d'alta ocupació) als accessos a les ciutats.
- Implantar sistemes de transport públic a la demanda a les àrees rurals i de baixa densitat.

- Crear autoritats reguladores i organitzatives en els àmbits metropolitans. En una es crearan les de les 7 regions.
- Impulsar processos d'integració tarifària a les diferents àrees urbanes i comarcals.
- Crear intercanviadors modals, en el marc de la planificació.
- Elaborar la llei d'ordenació dels transports de Catalunya en el marc de les modificacions en la reglamentació europea.
- Elaborar una Llei del finançament del transport de viatgers que garanteixi el seu suficient finançament tant pel que fa a despeses d'explotació com a noves inversions.
- Reclamar el traspàs de la titularitat dels serveis ferroviaris de Rodalies i Regionals a la Generalitat.
- Incrementar els recursos destinats al transport col·lectiu vinculant-los a la realització de plans de qualitat del servei.
- Garantir l'accessibilitat de les persones amb mobilitat reduïda a la xarxa de transport públic. Compliment del codi d'accessibilitat de Catalunya.
- Incloure la tarificació social en el sistema tarifari integrat i col·laborar des de la Generalitat en el seu finançament, que fins al dia d'avui és únicament dels Ajuntaments.
- Crear un mecanisme de coordinació de la senyalització viària amb l'objectiu d'eliminar les disfuncions existents entre els diferents titulars de les vies.
- Millorar els sistemes d'informació del transport col·lectiu i de la mobilitat en general mitjançant la utilització de les noves tecnologies.
- Assolir, com a mínim, la proposta del Llibre Blanc europeu de que en el termini de 20 anys, el 20% dels combustibles del transport urbà siguin alternatius (gas natural i biocombustibles)
- Incentivar fiscalment l'ús de combustibles més respectuosos amb el medi ambient i articular mecanismes d'ajut per a l'adaptació de les flotes de transport i de la infraestructura de distribució necessària.
- Fomentar la recerca en el desenvolupament de sistemes alternatius de transport mitjançant la col·laboració amb universitats i el sector industrial.
- Vincular amb caràcter finalista, una part de la fiscalitat a la millora i desenvolupament de sistemes de mobilitat sostenible i més respectuosa amb el medi ambient.
- Impulsar línies d'ajut econòmic al cultiu i producció agrària de biocombustibles.
- Elaborar un pla de transports de mercaderies que tendeixi a potenciar el transport per via ferroviària i afavoreixi la intermodalitat.
- Impulsar i executar un pla de Centrals Integrades de Mercaderies.

5.1.4. Ports

El Mar Mediterrani ocupa un posició estratègica en la gran ruta marítima dels vaixells de transport de contenidors i d'automòbils, que dona la volta al món unint l'Extrem Orient, Europa i Amèrica passant pel canal de Suez.

L'activitat dels ports catalans d'interès general (Tarragona i Barcelona) està sofrint una cert relentiment, amb un menor creixement en el volum de mercaderies i contenidors que el d'altres ports competidors espanyols com Algesires i València. Tant o més preocupant és la pèrdua de pes enfront altres ports de la Mediterrània com Gènova i Marsella, que a més estan teixint aliances amb els ports del nord d'Europa com Hamburg o Rotterdam que poden marginar als ports de Tarragona, Barcelona i València.

Tanmateix els ports esportius i pesquers són un dels centres d'activitat econòmica més important de moltes poblacions costaneres.

El Pla de Ports aprovat per l'actual Govern de la Generalitat no és coherent amb les directrius que el Pla Territorial General de Catalunya plantejava respecte el sistema portuari català: ordenar el front portuari, aconseguir l'especialització i la complementarietat dels grans ports i relligar les infraestructures portuàries amb la resta de xarxes de transport.

El nombre d'embarcacions del litoral català és molt superior al d'amarradors i continuarà creixent ja que estem molt lluny dels estàndards d'altres països marítims. Malgrat aquesta tendència, l'actual Pla de Ports no preveu adequadament quina és la capacitat d'absorció dels ports catalans.

OBJECTIUS:

1. Esdevenir la principal porta del sud d'Europa per la ruta marítima dels vaixells de transport.
2. Esdevenir la gran zona logística de la Mediterrània Occidental
3. Impulsar una aliança portuària per facilitar la coordinació de polítiques comunes entre els ports de l'arc mediterrani i afavorir el creixement de la regió i fer front a la situació privilegiada dels ports del nord d'Europa.
4. Ampliar les experiències de rutes entre Barcelona i Tarragona i altres ports de la Mediterrània
5. Preparar els ports catalans per a la potenciació del transport marítim entre països de la Unió Europea (cabotatge o short sea shipping).
6. Preparar els ports catalans per a un augment del trànsit de passatgers.
7. Integrar els ports als seus entorns territorials, resoldre els problemes d'accessibilitat.
8. Ordenar el front portuari català d'acord amb les noves tendències de desenvolupament econòmic i de competència internacional.
9. Establir les línies estratègiques per aconseguir una major especialització dels ports de Barcelona i Tarragona i proposar graus de col·laboració i complementarietat entre ells i amb la resta de ports comercials del litoral català.
10. Impulsar un nou Pla de Ports que contempli la posada en funcionament del Front Portuari Català per a coordinar l'activitat dels ports comercials plantejant dues estratègies diferenciades, una per als ports de Tarragona i Barcelona i un altra per als ports comercials de la Generalitat que són els de Sant Carles de la Ràpita, Vilanova i la Geltrú i Palamós.
11. Coordinar l'activitat dels ports comercials i evitar que el nombre d'embarcacions sigui molt superior al d'amarradors, com passa actualment.

- Port de Barcelona: la porta logística del Sud d'Europa

El Port de Barcelona ha de convertir-se en el gran centre de distribució del Sud d'Europa. Les actuals obres d'ampliació del Port de Barcelona, previstes ja en el seu Pla Director, permetran doblar-ne la superfície de servei, i l'any 2015 doblar el trànsit general fins a 60 milions de tones, 3,5 milions de contenidors i més de 900.000 creueristes, i crear una gran zona d'activitats logístiques (ZAL). Aquest port s'ha especialitzat en mercaderia general i en contenidors i s'ha convertit en la principal seu de creuers de la Mediterrània Occidental.

Ara bé, el Port de Barcelona continua tenint pendent de resolució la millora dels seus accessos viaris i ferroviaris, així com la relació amb els centres logístics i les Centrals Integrades de Mercaderies.

OBJECTIUS

1. Convertir el Port de Barcelona en el gran centre de distribució del Sud d'Europa.
2. Resoldre els accessos al Port de Barcelona

MESURES

- Culminar les obres d'ampliació programades.
- Prioritzar l'accés viari directe a la nova ampliació del port i el manteniment lliure de congestió de la N-II i de l' A-7
- Facilitar l'accés ferroviari en els tres amplexos: mètric, ibèric i, sobretot, internacional, i la creació de noves línies per al transport de mercaderies entre la península ibèrica i Europa i
- Crear noves àrees logístiques de gran superfície a la Catalunya Central i al Baix Penedès (ports secs).

- Port de Tarragona: especialització i diversificació

El port de Tarragona té una gran especialització en productes petrolers, però ha de continuar diversificant la seva activitat ampliant la superfície destinada a contenidors i a transport de vehicles, i apostar també pels creuers de passatgers. El seu pla director preveu ja una duplicació de la superfície, però necessita també resoldre els seus accessos.

OBJECTIUS

1. Convertir el Port de Tarragona en port de la nova gran àrea econòmica de Catalunya, reforçar-lo com el port de referència de Saragossa i l'Aragó.
2. Diversificar l'activitat econòmica
3. Resoldre el problema dels accessos al Port de Tarragona.

MESURES

- Culminar les obres previstes en el Pla Director del Port de Tarragona
- Connectar el Port de Tarragona amb les autopistes A-7 i A-2 i amb la nova autovia N-340 i amb l'Eix Transversal.
- Dotar al Port de l'accés ferroviari al Corredor al Corredor Mediterrani, mitjançant la nova línia Madrid - Barcelona i a la futura línia ferroviària de mercaderies que el connecti amb Europa.

- Nou Pla de Ports de Catalunya

El Pla de ports de Catalunya no serveix per a reforçar la dinàmica econòmica de les poblacions del litoral català, a part d'oblidar-se de la necessària coordinació de tots els ports catalans (també Barcelona i Tarragona), es concentra en la problemàtica de les instal·lacions esportives, i no analitza la importància del sector pesquer. Ens proposem elaborar un nou pla de Ports de Catalunya amb els següents objectius:

OBJECTIUS

1. Incorporar en el nou Pla de Ports de Catalunya les anàlisi i les propostes relatives a les vessants comercials, industrials, pesqueres, de transport de mercaderies, passatgers, i activitats logístiques dels ports.
2. Redactar nous plans estratègics per als ports de Sant Carles de la Ràpita, Vilanova i la Geltrú i Palamós que assegurin un estret lligam entre el port, la ciutat i el seu entorn.
3. Incloure en els plans estratègics el disseny de polítiques econòmiques comercials i logístiques que facilitin l'ús d'aquestes infraestructures per part dels diferents sectors productius de la zona.
4. Aplicar el principi de subsidiarietat i crear òrgans gestors de cadascun dels ports comercials amb una forta participació municipal.
5. Impulsar l'aprovació de plans especials, ja previstos en la Llei de Ports, com a instrument de planificació de l'activitat portuària i els seus lligams amb els teixits urbans, les xarxes de comunicacions i les estratègies econòmiques i urbanístiques municipals.

MESURES

- Identificar quina és la capacitat d'absorció d'embarcacions del litoral català per tal que aquesta dada ordeni les previsions futures del Pla de Ports de Catalunya.
- Incorporar al Pla de Ports mesures que contemplin tots els aspectes relacionats amb les marines seques, fixant la seva possible localització, la seva capacitat i la seva integració urbana, territorial i paisatgística
- Adoptar dues estratègies diferenciades, una per als ports de Tarragona i Barcelona i un altra per als ports comercials de la Generalitat que són els de Sant Carles de la Ràpita, Vilanova i la Geltrú i Palamós
- Evitar la construcció en les comarques barcelonines de nous ports al Maresme i impedir la destrucció de la zona dels Colls a Vilanova i la Geltrú.
- Acordar una moratòria fins a l'any 2015 en la construcció de ports esportius en les comarques tarragonines atès que l'oferta és molt superior a la demanda (exceptuant el nou port de Salou, substituint l'actual que cal desmantellar).
- Donar, per la seva especial importància econòmica a les Terres d'Ebre, en el Pla de Ports una atenció diferenciada als embarcadors que serveixen les muscleres.

- El Pla de Ports, igual que les lleis sectorials de ports i costes, han de preveure les obligacions adquirides per les empreses concessionàries de realitzar el manteniment de la dinàmica de les sorres del litoral (pas de llevant a ponent, dragat de les bocanes, espigons etc.)

5.1.5. Aeroports

El sistema d'aeroports espanyol dissenyat pel govern de l'Estat, al servei d'AENA i Iberia, vol la potenciació de l'aeroport de Madrid- Barajas i la subordinació de la resta, inclosos els catalans, a aquesta estratègia. Aquest sistema és coherent amb el model polític i territorial del PP d'una Espanya centralitzada que gira l'esquena a Europa.

Són elements claus de l'estratègia econòmica de Catalunya la potenciació dels aeroports, la seva interconnexió ferroviària a l'alta velocitat i el foment de la indústria i l'activitat aeronàutica.

Davant una proposta de sistema aeroportuari dissenyat amb visió ibèrica, volem que cada aeroport català i espanyol jugui un rol en la xarxa europea, l'estímul de la competència permetrà assolir l'objectiu de la bipolaritat Barcelona- Madrid del sistema espanyol.

El model d'AENA fomenta la concentració i la congestió a Madrid i va en contra del reequilibri territorial. D'altra banda aquest és un model de gestió centralitzada i en règim de monopoli que perjudica als usuaris i dificulta l'entrada de nous operadors. És un model obsolet només aplicable a països amb característiques físiques complexes quan la tendència internacional actual és la fragmentació dels antics sistemes aeroportuaris estatals.

Aquesta forma de gestió no contribueix a desenvolupar tot el potencial del sector aeroportuari espanyol i molt menys el dels aeroports de Catalunya. D'altra banda el sistema de subsidis creuats és opac i ineficient.

Actualment el sector aeri està sotmès a un important procés de reestructuració que ve dominat per la creació de 3 grans grups o aliances de companyies aèries: One World-Iberia, Skyteam-AirFrance-Alitalia, Air Alliance integrada per Spainair, SAS, Lufthansa. Mentre el primer grup aposta per operar entorn de l'aeroport de Madrid-Barajas i el segon pels aeroports italians i francesos, el tercer grup, Star Alliance, presenta oportunitats per a una hub¹ al Sud Europeu. Aquesta nova situació es complementa per l'aparició de nous actors: les companyies de baix cost: Ryanair, EasyJet, Go.

OBJECTIUS

1. Dotar-se dels instruments planificadors que permetin a la Generalitat incidir en les decisions estratègiques més importants d'aquest sector.

¹ Aerorport *hub* és aquell aeroport en què el percentatge de passatgers que hi transborden és alt en relació amb el total anyal de passatgers que l'utilitzen.

2. Poder influir en les actuals tendències de reorganització del sector i, de manera particular, aconseguir que l'aeroport de Barcelona tingui autonomia suficient per relacionar-se amb One-World i els altres grups.
3. Convertir l'aeroport de Barcelona en el HUB del sud d'Europa i d'assegurar l'arribada del TGV als aeroports catalans.
4. Aconseguir que cada aeroport català i espanyol jugui un rol en la xarxa europea.
5. Estimular les potencialitats de tots els territoris i els seus aeroports, que amb plena independència de gestió i autonomia financera, competiran sense subordinació.
6. Dotar-se d'una política estratègica específica vers el sector aeroportuari. Cal elaborar un Pla Estratègic dels Aeroports de Catalunya que permeti ocupar diferents segments del mercat aeroportuari. En aquest sentit, són imprescindibles les polítiques relacionades amb les infraestructures aeroportuàries i les polítiques econòmiques complementaries al desenvolupament d'aquelles.
7. Facilitar, a l'entorn dels aeroports, un nou sector econòmic generador de riquesa i de noves oportunitats empresarials i laborals.
8. Fer la gestió dels aeroports més transparent i més arrelada al territori.
9. Garantir la continuïtat de la inversió pública i impulsar l'entrada de finançament privat.
10. Contribuir a la modernització del conjunt dels aeroports.
11. Impulsar el gran potencial que té Catalunya per a la càrrega aèria.
12. Fer de l'aeroport del Prat un autèntic intercanviador multimodal amb connexió ferroviària d'alta velocitat amb els altres aeroports de Girona i Reus.
13. Impulsar iniciatives encaminades a desenvolupar l'aviació general i esportiva a partir de donar més protagonisme a les iniciatives locals, així com recuperar el protagonisme de Catalunya en el sector aeronàutic.
14. Fer que l'aeroport de Barcelona esdevingui el gran HUB europeu i intercontinental del Mediterrani Occidental. Multiplicar per quatre els passatgers que fan transbord al Prat.
15. Incrementar l'autonomia i gestió empresarial de l'aeroport de Barcelona. Aquesta autonomia i gestió empresarial també s'ha d'estendre a la resta d'aeroports comercials de Catalunya.
16. Posicionar els aeroports de Reus i Girona com aeroports internacionals amb el desenvolupament de nínxols específics de mercat: turístic, companyies de baix cost i càrrega, però també comptant amb serveis regulars domèstics operats per companyies d'aviació regional.
17. Connectar mitjançant via ferroviària dels aeroports de Reus i Girona amb Barcelona i el seu aeroport per optimitzar el potencial de la seva complementarietat.

18. Fer que l'aeroport de la Seu d'Urgell també esdevingui un aeroport internacional vinculat al turisme i a l'accessibilitat a Andorra i el Pirineu.
19. Crear una xarxa d'aeroports regionals que incorpori els nous aeroports de les Terres de Lleida, de la Catalunya Central, i de les Terres de l'Ebre.
20. Trobar una localització per al segon aeroport d'aviació general i esportiva de la Regió Metropolitana de Barcelona.
21. Complementar la xarxa d'aeroports d'Empuriabrava, Manresa (Sant Fruitós de Bages), Igualada-Òdena i la Cerdanya amb el desenvolupament de pistes auxiliars per a treballs forestals, agrícoles, emergències, heliports i hidroports.
22. Contribuir a l'impuls del sector aeronàutic en els vessants educatiu (enginyeria, pilots, controladors, manteniment, personal de vol, etc.) i empresarial (disseny, fabricació de components, serveis aeroportuaris, companyies aèries, etc.). Actualment s'estan desenvolupant ja un conjunt d'iniciatives vinculades als aeroports existents, a les universitats i a zones industrials, que configuren els futurs districtes industrials aeronàutics.

MESURES

- Constituir societats de gestió per als aeroports catalans. Societats anònimes amb participació dels tres nivells d'administració i del sector privat. Manteniment de la titularitat pública.
- Crear Consells Territorials de gestió participativa i pròxima dels aeroports. Uns aeroports més transparents i més arrelats al territori.
- Elaborar el Pla Estratègic dels Aeroports de Catalunya. Aquest pla ha de completar, de manera especial, actuacions que permetin la complementarietat dels aeroports de Girona, Reus en relació al de Barcelona; impulsar l'aeroport de Lleida per a la seva adequació al transport de passatgers i mercaderies; assegurar la intermodalitat als aeroports i convertir l'aeroport de la Seu-Andorra en un aeroport binacional.
- Incrementar: el moviment d'avions de 400 places al Prat, el transport de mercaderies, la ubicació d'hangars de manteniment, noves àrees d'acollida de viatgers i connexions viàries i ferroviàries fàcils amb l'entorn per tal que Barcelona esdevingui el Hub del Sud d'Europa. Un sistema aeroportuari espanyol bipolar.
- Construir la ciutat aeroportuària i articular l'Àrea Econòmica Aeroportuària. De manera particular crear l'Observatori de l'ocupació aeroportuària a fi d'adequar les ofertes formatives a les noves ocupacions generades a l'entorn d'aquesta activitat econòmica.
- Impulsar el gran potencial de Catalunya per a la càrrega aèria. Això comporta reclamar a l'Estat el traspàs i la constitució d'una empresa autònoma gestora de la terminal de càrrega de l'aeroport de Barcelona i integrar en aquest projecte la proposta d'integrar l'aeroport de Barcelona i la plataforma logística del Delta del Llobregat; l'aeroport de Reus i la plataforma logística del Camp de Tarragona; l'obertura dels punts d'inspecció fronterera les 24 hores del dia; un nou centre de càrrega aèria a l'aeroport de Reus

- Fer del l'aeroport de Barcelona un autèntic intercanviador multimodal amb connexió ferroviària d'alta velocitat amb els altres aeroports de Girona i Reus.
- Construir els aeroports regionals de Lleida, Ebre i Catalunya Central.
- Planificar el creixement dels aeroports d'aviació general i esportiva com el de Puigcerdà-La Cerdanya, Igualada-Conca d'Òdena, Lleida, Empuriabrava, Terres de l'Ebre
- Crear les condicions per una major participació d'empreses catalanes en els grans projectes industrials d'Airbus i dels altres constructors aeronàutics. Reforçant el paper d'institucions com el BAIE (Barcelona Aeronàutica i de l'Espai).
- Ampliar l'oferta formativa superior en especialitats relacionades amb l'aeronàutica com l'enginyeria aeronàutica, creació de MBA's especialitzats en el transport aeri, creació d'un centre de controladors aeris, formació pilots...
- Fer que Barcelona pugui esdevenir un lloc de trobada professional del sector del transport aeri a nivell nacional i internacional

5.1.6. La logística, factor de competitivitat

En general, a tot el territori català cal potenciar les activitats lligades a la logística, el transport i la distribució, com a instrument que doni competitivitat a l'activitat pròpiament portuària, a la indústria i al comerç, i generi valor afegit amb la manipulació de les mercaderies. Caldrà potenciar les zones d'activitats logístiques lligades a aquestes infraestructures i als aeroports i fomentar la instal·lació de la indústria transformadora.

Les ampliacions dels ports de Barcelona i Tarragona previstes en els corresponents plans directors plantegen increments notables de les respectives àrees logístiques, però així i tot aquests creixements semblen insuficients per a cobrir la demanda. La nostra proposta de política portuària i el nostre model territorial vol prefigurar les solucions que cal donar a les necessitats de noves superfícies industrials i d'activitats logístiques, i planteja la creació d'una gran àrea logística (port sec) al Baix Penedès, a compartir entre el ports de Tarragona i de Barcelona, i una altra a la Catalunya Central per al Port de Barcelona.

Un element fonamental del mapa logístic de Catalunya és la proximitat entre aeroports, ports, nova xarxa ferroviària de mercaderies, i nusos de la xarxa viària.

El model que ha creat CiU en els més de 23 anys de govern ha concentrat les instal·lacions logístiques a la franja litoral. Nosaltres volem acabar amb aquest model i estendre els centres logístics a la Catalunya interior. Les Terres de Ponent i la Catalunya Central tenen una situació privilegiada per a esdevenir el gran motor logístic de Catalunya.

Per a superar el dèficit d'infraestructures d'accés als ports i resoldre els problemes de coordinació entre els diferents sistemes de transport viari, portuari, ferroviari i aeroportuari, ens proposem crear un consorci de gestió portuària amb participació de totes les administracions, que afronti amb decisió la solució dels dèficits infraestructurals, especialment els d'accés ferroviari amb amplada internacional. El consorci vetllarà per a la ubicació de zones d'activitat logística associada als ports.

OBJECTIUS

1. Permetre l'establiment d'un abundant sistema de nusos que actuï com a sistema logístic per tota Catalunya.
2. Crear un nou eix de desenvolupament a la Catalunya interior: l'eix transversal (Lleida-Tàrraga-Cervera-Igualda-Manresa-Vic-Girona-Figueres) que estigui perfectament connectat als corredors Mediterrani i de l'Ebre i alhora permeti la connexió transpirinenca amb Europa.
3. Ampliar el corredor mediterrani des del congestionat front litoral cap a la Catalunya interior.
4. Facilitar el transvassament entre els modes i potenciar l'ús del ferrocarril per a les llargues distàncies mitjançant la creació de centrals de mercaderies i àrees logístiques en els punts de creuament de les principals infraestructures viàries i ferroviàries (Lleida, Cervera/Tàrraga, Igualada, Manresa, Vic, Figueres, L'Aldea, Tarragona, El Vendrell, La Llagosta, Girona).
5. Aprofitar el lligam de la logística amb les noves tecnologies, caldrà reservar espais per a ubicar activitats relacionades amb les noves tecnologies, el coneixement, la informació, la investigació i el transport, i situar-nos al front de les grans àrees urbanes del món que saben resoldre de manera adequada treball, creixement, sostenibilitat i qualitat de vida.
6. Potenciar les activitats lligades a la logística, el transport i la distribució, com a instrument que doni competitivitat a l'activitat pròpiament portuària, a la indústria i al comerç, i generi valor afegit amb la manipulació de les mercaderies.
7. Potenciar les zones d'activitats logístiques lligades a aquestes infraestructures i fomentar la instal·lació de la indústria transformadora.
8. Prefigurar les solucions que cal donar a les necessitats de noves superfícies industrials i d'activitats logístiques mitjançant una nova política portuària i el nostre model territorial.

MESURES

- Crear una gran àrea logística (port sec) al Baix Penedès, a compartir entre el ports de Tarragona i de Barcelona
- Crear una altra gran àrea logística a la Catalunya Central per al Port de Barcelona.
- Crear noves centrals intermodals i zones logístiques de mercaderies a l'Empordà, l'aeroport de Girona, Cervera/Tàrraga, Igualada, Manresa, Vic, Olot o ampliar les existents a Lleida, Tarragona/Reus, La Llagosta.
- Crear una gran zona logística a les Terres de l'Ebre (l'Aldea)
- Potenciar la Pobla de Segur com un centre de distribució del Pirineu.

- Crear un consorci de gestió portuària amb participació de totes les administracions, que afronti amb decisió la solució dels dèficits infraestructurals, especialment els d'accés ferroviari amb amplada internacional. El consorci vetllarà per a la ubicació de zones d'activitat logística associada als ports.

5.1.7. Energia

A Catalunya, la separació entre les grans zones productores d'energia elèctrica i les zones on es concentra la demanda, fa necessària l'existència d'una xarxa de línies elèctriques que connecti els centres productors amb els centres de consum.

A més, l'energia elèctrica té la singularitat que la generació, el transport, la distribució i el consum funcionen en temps real, donat que no es pot emmagatzemar. Per tant, aquesta xarxa ha de ser suficientment segura com per garantir el subministrament en els casos d'interrupció parcial del servei. Igualment, aquesta xarxa ha de permetre les connexions a nivell internacional i amb la xarxa de l'Estat necessàries per una òptima regulació del conjunt del sistema i per facilitar els intercanvis d'energia entre les diferents àrees geogràfiques.

La xarxa elèctrica catalana totalitza gairebé 100.000 Kms de línies elèctriques, amb 52.000 Kms de baixa tensió (inferior a 1 kV) i 46.000 Kms d'alta tensió (superior a 1 kV), dels quals 9.000 km corresponen a la xarxa de transport i subtransport.

El sistema elèctric català és importador d'energia de l'orde de 5% del seu mercat i, per cobrir la potència punta, es requereix un saldo d'importació d'uns 1.000 MW (15% del total).

Catalunya es troba pràcticament a la cua en el foment de l'energia renovable. Efectivament, en l'energia eòlica fa molts anys que la situació està aturada i en el foment de les altres energies renovables (solar, minihidràulica, geotèrmica, residus, biomassa..) encara s'ha avançat molt menys i s'han d'establir mecanismes per facilitar la seva expansió i la connexió d'aquestes noves fonts a la xarxa general d'energia per garantir-ne la viabilitat econòmica. Catalunya només disposa actualment d'una potència instal·lada en energia eòlica de 83,5 MW, superada de molt per Galícia (973 MW), Navarra (597 MW), Castilla-La Mancha (464 MW) o Aragó (465), entre d'altres.

La manca d'iniciativa del Govern català en aquest àmbit contrasta amb moltes de les iniciatives del món local, que s'han dotat de programes i plans energètics força ambiciosos. En la Cimera de Johannesburg la UE va anar més enllà i va plantejar incrementar la participació de les energies renovables fins al 15% de cara al 2010. Les previsions presentades pel Govern en el Pla de l'energia a Catalunya per al 2010 es situen, a més, lluny de les expectatives de creixement de moltes CCAA de l'Estat, d'altres països europeus líders en l'ús de l'energia eòlica.

Pel que fa a la xarxa de transport de gas, tant Catalunya com Espanya no disposen d'una producció de gas significativa per tant depenen del gas natural exterior per a cobrir les seves necessitats.

OBJECTIUS

1. Apostar per un nou model energètic en què juguin un paper essencial les energies renovables. En aquest sentit es pretén aconseguir que en el 2010, a Catalunya, entre el 12 i el 15% de l'energia primària sigui d'origen renovable.
2. Assegurar un major equilibri energètic i la sostenibilitat del desenvolupament.
3. Garantir el subministrament elèctric a tot el territori cobrint la demanda estimada de consum i garantir el menor cost possible.
4. Facilitar l'accés dels consumidors catalans a altres productors i garantir la capacitat real d'elecció del consumidor.
5. Millorar la qualitat del servei elèctric i del subministrament de gas canalitzat
6. Limitar l'evolució futura del consum d'electricitat fomentant l'estalvi energètic.
7. Ampliar el servei de gas canalitzat i la xarxa secundària de transport de gas.
8. Establir un nivell d'inversió adequat a les necessitats de generació i distribució de l'energia.
9. Racionalitzar l'ús de la xarxa de distribució elèctrica i de gas natural.
10. Reforçar la interconnexió amb França
11. Gestionar de forma eficient l'energia de tal manera que es pugui cobrir la demanda mitjançant processos eficaços i el foment de les energies renovables, que substitueixin les fonts contaminants o d'alt risc.
12. Estendre el servei de gas canalitzat a nous municipis de Catalunya.
13. Fomentar el reequilibri territorial mitjançant el desenvolupament de les xarxes bàsiques de servei de gas
14. Passar d'un model de xarxa jerarquitzada a un model de xarxa isotròpica, que sigui més flexible i que permeti la incorporació de quotes energètiques en qualsevol
15. Reduir l'enorme cost energètic del nostre sistema productiu, que és molt més alt a Catalunya que a Europa.
16. Reduir els saldos importadors d'energia mitjançant la instal·lació de noves centrals productores i l'increment de la capacitat d'interconnexió entre elles per assegurar la garantia del sistema intern davant una indisponibilitat simple (fallada d'un grup generador o d'una línia de transport), amb un equilibri raonable entre més centrals i més interconnexions.
17. Garantir el subministrament al mercat amb una adequada qualitat del servei. Així mateix, les xarxes de transport i distribució juntament amb la transformació han de garantir el subministrament al mercat amb una adequada qualitat del servei.

18. Garantir un nivell d'inversió adequat a les necessitats de generació i distribució de l'energia. Aquesta política comporta estendre el servei de gas canalitzat i la xarxa secundària de transport de gas a nous municipis de Catalunya, millorant-ne al mateix temps la qualitat del subministrament de gas canalitzat, així com racionalitzar l'ús de la xarxa de distribució elèctrica i de gas natural.

MESURES

Mesures per tal d'aconseguir que una part creixent de l'energia primària sigui d'origen renovable (horitzó 2010)

- Endegar mesures econòmiques i fiscals per afavorir la producció d'energies renovables.
- Reformar l'actual sistema de primes del règim especial per a potenciar la cogeneració i les energies renovables, donant estabilitat a la retribució per Kw/h generat.
- Instal·lar plaques solars en uns 8.000 sostres de Catalunya.
- Aplicar de forma immediata en els edificis de la Generalitat criteris d'eficiència, amb la instal·lació de captadors d'energia solar en els de nova construcció i la construcció d'edificis energeticament eficients, avançant-nos en l'aplicació de la directiva sobre control i estalvi d'energia en els edificis que ha aprovat la UE.
- Conrear i aprofitar els anomenats "biocombustibles" o "biocarburants".
- Redactar un nou Pla de parcs eòlics que permeti la instal·lació de nous parcs eòlics amb un mínim de potència instal·lada de 1500 MW.
- D'acord amb el Consell de Seguretat Nuclear, seguiment dels plans de manteniment de les centrals nuclears i reclamar a l'Estat la solució al problema dels residus.
- Afavorir el comerç de productes de baix consum i difondre les avantatges de l'eficiència energètica en tots els sectors de consum, de tal manera que la ciutadania assumeixi la cultura del baix consum energètic, de l'estalvi o el que es coneix com a "negawat".

Mesures per garantir el subministrament a tot el territori d'acord a la demanda estimada de consum elèctric al menor cost possible

- Dotar les xarxes de transport, transformació i distribució de l'estructura i dimensió adequades en relació a la situació i al volum de la producció i consum.
- Garantir a tota la població, mitjançant certificació per part no implicada directament, l'acompliment de les normes internacionals més estrictes en matèria dels efectes dels camps electromagnètics sobre la salut de les persones i de l'impacte ambiental sobre el territori.
- Realitzar un pla anual de soterrament i de desplaçament de les línies que afectin a zones densament poblades.

- Proposar i estudiar, juntament amb els municipis afectats, les compensacions de les empreses elèctriques en benefici de les persones que viuen en els territoris pels que passaran les noves línies.
- Fer un seguiment anual de l'evolució del consum elèctric a Catalunya i informar al Parlament durant el primer trimestre de cada any.
- Assegurar la construcció i posta en marxa del mínim de grups necessaris per a garantir el subministrament elèctric futur durant el període 2004-2010, d'acord amb l'evolució de la demanda.
- Elaborar i aplicar un pla d'emplaçaments de noves centrals basat en la distribució de petites unitats properes a les zones de consum.
- Reforçar la interconnexió de la xarxa elèctrica catalana amb la de la resta d'Espanya i amb França, per millorar el marge de seguretat del subministrament elèctric i per facilitar la connexió amb altres generadors de les xarxes europees.
- Preparar simultàniament a l'anterior mesura un pla de reordenació de línies per reduir l'impacte ambiental del conjunt de línies d'alta tensió.

Mesures per facilitar l'accés dels consumidors catalans a altres productors i garantir la capacitat real d'elecció

- Facilitar l'entrada de nous operadors de generació d'energia elèctrica al mercat per millorar la competència i la capacitat real d'elecció de proveïdor.
- Garantir a la població afectada, mitjançant certificació per part no implicada de l'acompliment de les normes internacionals més estrictes en matèria dels efectes dels camps electromagnètics sobre la de salut de les persones i de l'impacte ambiental sobre el territori.
- Estudiar, juntament amb els municipis afectats, les possibles compensacions de les empreses elèctriques en benefici de les persones que viuen en els territoris pels que passaran les noves línies.

Mesures per millorar la qualitat del servei elèctric

- Renegociar el Protocol d'acord entre el Departament d'Indústria i l'actual empresa Fecsa - Enher, signat el desembre de 1998, amb l'objectiu de millorar el nivell de qualitat del subministrament elèctric. Disposar i aplicar els recursos adients per fer front a les inversions necessàries per obtenir la qualitat de servei requerida pels consumidors de Catalunya”.
- Reformar l'actual reglament de qualitat posant l'accent en l'anàlisi i el seguiment de les avaries, la informació al consumidor i l'edició de recomanacions periòdiques dirigides a les empreses distribuïdores i als consumidors.
- Preparar un pla d'extensió de la xarxa de distribució, que assegurí en un termini de cinc anys, que tots els municipis de Catalunya de més de 2000 habitants no tinguin alimentació en antena si no que formin part d'una xarxa mallada o tinguin doble alimentació. Un cop

preparat el pla referit, preparació d'un nou pla per estendre-ho als municipis de més de 500 habitants.

Mesures per a limitar l'evolució futura del consum d'electricitat

- Preparar programes específics de promoció de l'estalvi d'energia elèctrica, tant pel consum domèstic com per l'industrial
- Negociar amb el Govern de l'Estat, el restabliment d'un fons destinat a la gestió de la demanda.
- Estudiar l'establiment d'un nou sistema tarifari que fomenti l'estalvi d'energia elèctrica i que no sigui gravós per l'usuari
- Recolzar la comercialització de productes de baix consum. Difondre els avantatges de l'eficiència energètica en tots els sectors de consum, de tal manera que la ciutadania assumeixi la cultura del baix consum i l'estalvi energètic.

Mesures per ampliar el servei de gas canalitzat i la xarxa secundària de transport de gas

- Redactar un nou Pla de Gasificació que amplii la xarxa de gas en 500 quilòmetres més en el període de 3 anys
- Dotar de subministrament de serveis de gas a 196 municipis que ara no estan incorporats a la xarxa.
- Crear un Pla de suport financer al desplegament de la xarxa secundària de transport de gas i de la dotació de serveis de distribució de gas a nous municipis de Catalunya, amb especial atenció als municipis petits i l'adaptació d'aquest Pla a les prioritats de reequilibri industrial i/o territorial
- Negociar amb Gaz de France per fer viable la connexió de la Vall d'Aran.
- Negociar amb el govern de l'Estat el volum de compensació econòmica mitjançant modificació de la legislació vigent per tal d'obtenir uns índex de compensació a l'extensió de la xarxa que atengui a criteris de reequilibrament industrial i/o territorial
- Negociar amb les empreses de gas l'extensió de tubs per a la xarxa de telecomunicacions

5.1.8. Telecomunicacions

Competència i equilibri territorial. Banda ampla a tota Catalunya

El model de liberalització de les telecomunicacions impulsat en general a Europa ha demostrat tenir greus mancances: desequilibris territorials, fallides, pèrdues de llocs de treball, etc. Molts països, regions i ciutats s'estan replantejant les actuacions en matèria de telecomunicacions.

Com a principi general podem dir que a Catalunya cal promoure la competència i garantir l'equilibri territorial.

OBJECTIUS

1. Col·laborar amb els operadors de telecomunicacions per a la planificació i la implantació de les infraestructures necessàries i establir un nou marc relacional entre operadores i administracions.
2. Fomentar la inversió empresarial en el camp de les telecomunicacions, la xarxa energètica i la R+D+I i ampliar-la a nous sectors.
3. Promoure la competència. Per fer-ho les administracions han d'actuar de facilitadors (drets de pas, infraestructures, grans consumidors, etc.) per als operadors.
4. Garantir l'equilibri territorial incentivant i ajudant al desplegament en les àrees on les operadores no hi tenen un mercat suficient (agregació de demanda, ajuts, etc.).
5. Dotar les administracions d'eines d'ordenació, planificació i gestió de les telecomunicacions, ja que fins ara el seu paper ha estat molt passiu.
6. Definir els nivells de compromís de serveis de telecomunicacions que es vol per al territori i
7. Acordar amb els diferents operadors els plans de desplegament que garanteixin l'arribada de la banda ampla a tot el país.
8. Ordenar un sector on existeixen molts tipus de xarxes i tecnologies: satèl·lits, mòbils, telefonia, televisió... amb diferents graus de cobertura.
9. Estructurar la xarxa de telecomunicacions en tres nivells: una xarxa nacional i internacional, una xarxa que estructuri els diferents pobles de Catalunya i una xarxa d'accés.

MESURES

Mesures per fer arribar la banda ampla a tota Catalunya

- Estructurar la xarxa de telecomunicacions de Catalunya en tres nivells: una xarxa nacional i internacional, una xarxa local i una xarxa d'accés.
 - La xarxa nacional i internacional i internacional està formada pels mitjans que permeten enllaçar Catalunya amb la resta d'Espanya i Internacional. És un mercat amb operadors internacionals i nacionals en nombre suficient.
 - La xarxa local ha de permetre enllaçar de manera estructurada els diferents pobles de Catalunya. Avui dia hi ha comarques i pobles sense una correcta cobertura, i en la majoria dels casos sense competència. Localret proposa la cobertura territorial mitjançant una estructura funcional de quatre anelles. La seva implantació pràctica, sigui per mitjà de sistemes consorciats amb operadors d'infraestructura o fets directament per la pròpia administració, permetrà posar a disposició dels operadors de serveis la capacitat de transmissió necessària d'acord amb el pla d'infraestructures proposat.
 - La xarxa d'accés són les xarxes que dins de cada ciutat o poble uneixen els diferents terminals dels clients amb les centrals de telecomunicacions locals, i s'hauran de desenvolupar amb la col·laboració dels municipis. Són de desplegament difícil i car, però s'estan desenvolupant tecnologies que en molts casos facilitaran el procés (comunicacions per satèl·lit, Wi-Fi...)
- Col·laborar amb els operadors de telecomunicacions per a la planificació i la implantació de les infraestructures necessàries i establir un nou marc relacional entre operadores i administracions.

- Elaborar un nou Pla Director de les Infraestructures de Telecomunicacions de Banda Ampla, coordinat amb el desplegament d'altres infraestructures, amb l'objectiu de promoure el total desplegament de la banda ampla a tot el territori.
- Promoure experiències pilot de ciutats: xarxes sense fils
- Redefinir les infraestructures de telecomunicacions com a suport d'un servei bàsic, de provisió obligatòria per a la qualificació de sòl urbà.
- Vetllar pel compliment de les normes relatives a la provisió d'instal·lacions de telecomunicacions (ITC) en les noves promocions d'edificació pública i privada.
- Promoure la rehabilitació d'edificis antics i la dotació d'ajuts per a la seva adaptació a les normes de les instal·lacions de telecomunicacions.

5.2. L'aigua: planificar, invertir, estalviar i administrar amb justícia

Una gestió sostenible de l'aigua per garantir l'abastament

El principal problema hidràulic a Catalunya es centra actualment en l'abastament de la regió metropolitana (un conjunt de més de 4,5 milions d'habitants), a causa de períodes cada cop més persistents de sequera, d'una escassa capacitat de reserva i de les greus mancances en la qualitat del subministrament. Catalunya en el seu conjunt no és deficitària en aigua, però sí és cert que les conques internes (on es concentra la major part de la població) pateixen problemes de quantitat i de qualitat en el subministrament d'aigua, i en determinats indrets es pateixen greus deficiències per la sobreexplotació dels recursos hídrics o la contaminació dels aqüífers. Malgrat això, no ha estat fins el 2001 que el Govern de la Generalitat ha començat a prendre alguna mesura de caire estructural, com la construcció de la primera dessaladora a Blanes, i els projectes per interconnectar les principals xarxes regionals d'abastament, així com alguna actuació aïllada de protecció dels aqüífers amb major pressió.

Així doncs, garantir l'abastament d'aigua en quantitat i qualitat suficients és la prioritat de la nostra política hidràulica. En aquests moments, es calcula que calen de l'ordre de 100 Hectòmetres cúbics d'aigua l'any addicionals per resoldre la demanda més immediata i de l'ordre de 250 Hm³/any per cobrir les necessitats futures de les conques internes. El PSC proposa optar per una solució interna catalana, que possibiliti un millor aprofitament dels recursos hídrics existents i la incorporació de fonts alternatives com la dessalació o la reutilització. Una bona planificació i una bona gestió, basades en una concepció integral i sostenible de l'ús de l'aigua, ens ha de permetre obtenir els recursos suficients per donar resposta a les necessitats actuals i futures.

Les mesures que els socialistes hem proposat i que s'emmarquen dins de l'anomenat "Pacte Català de l'Aigua" ens han de garantir la disponibilitat de 175 Hm³/any d'aigua a curt termini i fins a 290 a mig i llarg termini, recursos suficients per cobrir la demanda i els dèficits previstos.

MESURES

Mesures pel Pacte Català de l'Aigua

- Fer un pas endavant en l'aprofitament integral dels recursos i en la millora de la gestió (interconnexió de les xarxes existents i les futures, programes d'estalvi a tots els sectors, millora de les conduccions i instal·lacions existents, protecció de fonts i captacions estratègiques...).
- Articular diverses actuacions alternatives per tal de disposar de forma immediata de més de 175 Hm³/anuals i per solucionar els problemes puntuals d'abastament d'aigua de boca.
- Interconnectar les xarxes existents: Aigües Ter–Llobregat, Costa Brava–Girona i Consorci d'Aigües de Tarragona (completant en aquest darrer cas l'actual dotació del minitransvasament amb la seva prolongació fins a les comarques de Barcelona), així com les noves conduccions previstes a la Catalunya central i a les terres de Lleida, per tal d'aconseguir una aportació addicional de 40/80 Hm³ l'any.

- Obtenir part dels recursos a partir de l'aigua potable obtinguda en fins a tres plantes de dessalació que s'instal·laran (la primera ja funciona al delta de la Tordera) al litoral català. Totes aquestes plantes podrien aportar entre 60 i 120 Hm³ l'any.
- Reutilitzar les aigües extretes de les depuradores i de les capes freàtiques per a garantir els cabals ecològics, recs per a l'agricultura, jardins urbans i usos industrials. Per exemple, la reutilització de les aigües de la depuradora del Prat pot sumar 55 Hm³ mentre la resta de projectes en marxa sumaran fins a 70 Hm³/any a curt termini i un potencial de gairebé 300 a llarg termini.
- Desenvolupar programes de consum i gestió racionals que fomentin l'estalvi a tots els sectors.
- La gestió racional i acurada dels aqüífers i la recuperació de fonts que s'havien abandonat per excés de contaminació o salinització permet assegurar unes aportacions addicionals d'aigua potable d'entre 10 i 20 Hm³/any.

La protecció dels recursos hídrics i dels espais fluvials

Però, per tal de disposar d'aigua en quantitat i qualitat també és necessari recuperar els nostres rius i protegir l'espai fluvial i les fonts d'aigua subterrània. La legislació bàsica que ha de guiar tota la planificació hidràulica és la Directiva Marc 2000/60 del Parlament Europeu i del Consell pel qual s'estableix un marc comunitari d'actuació en l'àmbit de la política d'aigües.

El nou govern de la Generalitat ha de garantir la disponibilitat del recurs però assegurant-ne alhora la seva qualitat i la protecció dels espais fluvials, dels aqüífers i del litoral, sotmesos sovint a fortes pressions.

- Disposar de la nova planificació hidràulica a Catalunya, a través del Pla de Gestió de Districte de Conca Fluvial, pendent des de fa anys, i que ha de ser el marc per actuar en tots els àmbits relacionats amb la gestió hidràulica.
- D'acord amb el desenvolupament de la nova planificació, cal establir un programa específic per a regular i fixar normes d'explotació, gestió i protecció de totes els aqüífers, així com delimitar la restricció d'usos en aquelles fonts amb major risc de sobreexplotació i la descontaminació progressiva d'aquells aqüífers més afectats.
- Aplicar un Pla de Protecció i Prevenció d'Inundacions per reduir al màxim el risc i els efectes de les inundacions, tant a través d'actuacions de planificació preventiva com de l'establiment de limitacions urbanístiques en les zones inundables de major risc.
- Cal, de forma prioritària, fixar, determinar i implantar els cabals mediambientals o de manteniment (ecològics), en funció de cada tram de riu i amb criteris variables al llarg de l'any, així com actualitzar i revisar les concessions d'aigua actualment existents.
- Revisar el Pla de Sanejament (presentat recentment) per imposar noves fites de qualitat i de recuperació ecològica dels rius i redefinir i intensificar els programes de control i vigilància del domini públic hidràulic davants els riscos d'abocaments i de contaminació.

- Aplicar les Directives comunitàries, tant la Directiva marc d'aigües com la directiva de qualitat de les aigües, i desenvolupar una normativa pròpia per tal de garantir un major control en els punts de captació d'aigua potable, especialment en aquells que es considerin reserves estratègiques per la seva qualitat
- Adoptar el concepte integrat d'una conca hidrogràfica i la gestió integral amb criteris únics dels recursos superficials i subterranis;
- Adoptar mesures de protecció del domini públic hidràulic i de recuperació dels rius i riberes més degradades.

El Pla Hidrològic Nacional

La presentació, debat i aprovació del Pla Hidrològic Nacional per part del Govern del Partit Popular, amb el suport de CiU, ha distorsionat i condicionat la política hidràulica dels darrers anys a Catalunya, ja que la gestió del Govern de la Generalitat en aquest àmbit s'ha limitat sovint a justificar el seu suport al Pla Hidrològic i al controvertit transvasament del riu Ebre que s'hi planteja. Efectivament, el Pla Hidrològic, ja vigent i convertit en llei, preveu transvasar anualment 1.090 Hm³ d'aigua des del tram final del riu Ebre per cobrir tots els dèficits de les conques mediterrànies, des de la regió metropolitana de Barcelona fins a Múrcia i Almeria.

Davant d'aquesta llei, els socialistes catalans (i també des del PSOE, des d'on es va presentar un text alternatiu en el seu dia) hem rebutjat rotundament el transvasament proposat, fins i tot les aportacions previstes per a la regió metropolitana (de 190 Hm³/any) en considerar que és injust, abusiu i absolutament insostenible carregar sobre el riu Ebre i sobre el seu Delta la solució a tots els dèficits hídrics d'Espanya. Els transvasaments s'han de considerar com l'últim recurs possible, un cop esgotades totes les polítiques de gestió eficient de l'aigua i d'aportació de fonts alternatives aprofitant millor les noves tecnologies existents, principalment la dessalació. A més a més el projecte del govern del PP no garanteix que l'aigua es tracti com un recurs estratègic i no com una simple mercaderia. Quant al transvasament previst per a Barcelona, el PSC reitera que es tracta d'un projecte innecessari, perquè els dèficits previstos es poden cobrir amb un millor aprofitament dels recursos ja existents, amb la construcció de noves dessaladores i amb l'ampliació de l'actual minitransvasament a Tarragona fins al límit de la concessió ja atorgada (és a dir, fins a 120 Hm³/any).

A més, des del punt de vista estrictament més mediambiental, el Pla Hidrològic Nacional no considera el cabal ecològic un requisit imprescindible en la zona de la desembocadura de l'Ebre, de tal manera que no es garanteix el manteniment de la plataforma deltaica per tal d'evitar la regressió i la salinització.

Davant l'actual amenaça que suposa l'execució del Pla Hidrològic Nacional per als recursos de bona part de Catalunya (en concret, els rius i afluents de la part catalana de l'Ebre, que suposa la meitat del territori), els socialistes apostem per una política hidràulica menys agressiva, que respecti el territori i els ecosistemes i que garanteixi de forma sostenible l'abastament d'aigua en condicions a tota la població.

5.3. Fer compatible el creixement i el medi ambient

A Catalunya hi ha una enorme sensibilitat pels temes relacionats amb la defensa del medi ambient. Però malgrat la preocupació creixent per aquestes qüestions, no hi hagut una resposta adequada per l'actual Govern de la Generalitat que s'ha limitat a crear una Conselleria específica de Medi Ambient, malgrat que a l'hora de la veritat, les diferents polítiques que incideixen en el tema continuen sense resoldre's.

La política urbanística i territorial de CiU ha consolidat un model de creixement basat en un aprofitament extensiu del sòl i en un nul respecte pels impactes que aquesta política té sobre els recursos naturals. Els espais naturals de Catalunya suporten un grau excessiu de pressió humana i els mecanismes per a la seva protecció no s'han aplicat. El litoral ha estat ocupat massivament amb tot tipus d'infraestructures que malmeten la costa, que s'ha convertit en una de les zones del país amb més risc de degradació. La gestió dels residus és un dels problemes mediambientals més greu mentre no para de créixer el volum de deixalles generades. No hi ha un pla coherent d'ubicació dels abocadors i no s'ha resolt satisfactòriament el problema de la contaminació dels aqüífers per nitrats. En l'àmbit forestal no s'ha avançat en la definició del model que el país necessita per tal de fer realitat la conservació i l'ús sostenible de la biodiversitat.

La solució als problemes mediambientals no és només el resultat de l'acció de govern. Cal basar les polítiques en relació al medi ambient sobre la base d'un ampli consens. I aquesta no ha estat la situació fins ara. La manca de comunicació clara entre legisladors i els executors de les polítiques medi ambientals ha estat sovint motiu de conflicte i de problemes innecessaris. El nou govern de la Generalitat ha de consensuar les seves polítiques mediambientals a partir de la total participació i cooperació de la societat.

En aquest sentit, cal doncs, fer una gestió responsable i amb la cura que mereix del medi ambient.

És necessari, per tal d'aconseguir aquest objectiu, adoptar de forma urgent una estratègia per resituar el medi ambient i el desenvolupament sostenible en l'eix, en el centre de la política catalana. Una estratègia que, com defineix el VI Programa de Medi Ambient de la UE, ha d'aconseguir la integració de les preocupacions mediambientals en totes les altres polítiques, la implantació del mercat i la col·laboració dels ciutadans. El medi ambient ja no es pot tractar com un fet aïllat, com una "moda" o una "obsessió" dels sectors més progressistes. Es planteja a nivell mundial una nova tendència: la necessitat d'apostar per una economia ambientalment sostenible, una "ecoeconomia", capaç de demostrar que es pot reestructurar l'economia global per tal que sigui compatible amb l'ecosistema del planeta i amb el progrés econòmic.

Els socialistes proposem, en el marc d'aquestes tendències mundials, una nova política medi ambiental a Catalunya, amb l'objectiu fonamental de fer compatible la preservació de la diversitat biològica i la conservació dels nostres recursos naturals amb l'activitat i el progrés econòmic.

Planificar el territori

En les darreres dues dècades, a Catalunya, la qualitat de la major part de les àrees urbanes ha conegut millores assenyalades. Ara bé, l'evolució positiva no s'ha estès de manera homogènia

sobre el conjunt del territori. Ans al contrari, a Catalunya subsisteixen i s'agregen problemes de caire urbanístic, paisatgístic, funcional i ambiental, d'àmbit, sobretot, supralocal. Entre aquests problemes territorials destaquen: les carències i els retards en les grans infraestructures d'accessibilitat exterior (aèria, portuària i ferroviària); l'exacerbació de la mobilitat en vehicle privat i la petitesa del transport públic; les mancances en la cobertura i l'accés a les noves tecnologies de la informació i la comunicació; el consum accelerat de sòl i el malbaratament d'energia i recursos hídrics; la urbanització poc ordenada i matussera d'espais de valor paisatgístic i la manca de preservació del patrimoni construït; la problemàtica irresolta dels residus urbans, agropecuaris i industrials; les desigualtats d'oportunitats en l'accés a la renda i els serveis per raó del lloc de residència; la carestia i dificultat en l'accés a l'habitatge; el sorgiment i persistència d'àrees amb profundes problemàtiques socials i el desgavell del mapa administratiu.

La concurrència d'aquestes mancances fa que bona part del territori de Catalunya conegui avui problemes que afecten la sostenibilitat ambiental, l'eficiència funcional, l'equitat social i la competitivitat econòmica del país

La incapacitat manifestada al llarg de vint anys per part del Govern de la Generalitat ha abocat al conjunt de Catalunya a una situació de indefinició d'una estratègia territorial que defineixi i orienti les polítiques de gestió del territori i del conjunt dels espais naturals amb criteris de racionalitat i qualitat. És per això, que subsisteixen i s'agregen aquests problemes de caire urbanístic, paisatgístic, funcional i ambiental.

OBJECTIUS

1. Impulsar un nou model de ciutat compacta i de ciutat accessible, mediambientalment sostenible i socialment equitativa.
2. Dotar les ciutats d'equipaments i espais lliures, que possibilitin la coexistència de funcions variades, amb un equilibri entre funcions productives i residencials i evitant els "deserts" diürns o nocturns, a través d'actuacions diverses que passen per la reducció i millora de la gestió dels residus, la millora de la mobilitat i l'accessibilitat, l'increment de l'eficiència energètica, la millora de la qualitat ambiental urbana (olors, sorolls, parcs, espais públics accessibles...).
3. Canviar l'actual política d'ocupació de sòl, de regeneració dels espais periurbans, de protecció dels espais naturals, de valoració dels espais agrícoles i forestals per una ocupació sostenible del sòl.
4. Fer realitat una política d'usos del territori que recuperi el concepte d'espai natural, espai agrari, espai obert i abandonar definitivament la idea que l'únic centre d'interès és l'àmbit urbà o urbanitzable.
5. Promoure activament la conservació dels espais naturals i la preservació de la biodiversitat.
6. Dissenyar un nou model territorial general, que sigui mediambientalment sostenible, i que tingui en compte, per a la seva aplicació, al món local, que és qui ha de planificar els usos del sòl no urbanitzable per fer de les ciutats un ecosistema territorial.

MESURES

- Elaborar i aprovar de forma immediata, amb la participació de tots els agents implicats, els Plans Territorials per a cadascuna de les regions de Catalunya, pendents des de l'aprovació de la Llei de Política Territorial de 1983, i essencials per establir les grans directrius d'ordenació del territori en matèria d'infraestructures, espais oberts, habitatge i grans equipaments.
- Incorporar als Plans Territorials i Generals, atenent a les recomanacions de la Unió Europea, estudis d'impacte estratègic, per mantenir el model de la ciutat mediterrània, on el paisatge també és un element de qualitat de vida i garanteix la cohesió social, permet un estalvi d'energia, de sòl, de recursos naturals i de temps. Establir també, en aquests estudis, suficients àrees periurbanes obertes i no edificades, que han de convertir-se en les infraestructures bàsiques per garantir la biodiversitat i que actuïn com a connectors biològics entre el camp i la ciutat.

Millorar els espais naturals

L'administració forestal no té ni direcció ni orientació clares. El balanç de la política del Govern de CiU en protecció dels espais naturals, especialment a través de la figura del Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN) de 1992, és força decebedora, ja que 10 anys després de la seva aprovació només s'ha invertit prop d'un 10% dels recursos previstos i pràcticament no s'han desenvolupat els mecanismes de gestió i protecció programats. L'acció del Govern en la delimitació dels espais de la Xarxa Natura 2000 (tant els llocs d'importància comunitària com les zones d'especial protecció per a les aus proposades) acumula un retard inexplicable i ha estat fruit de continus requeriments per part la CE per incompliments en els requisits de protecció dels hàbitats. Només cal posar com a exemple l'Estratègia Catalana per a la Conservació i l'ús Sostenible de la Biodiversitat que el Govern està elaborant, en compliment d'una resolució del Parlament de 1997 i per tal d'assumir les iniciatives de la Unió Europea, amb uns resultats francament modestos i una participació social limitada. En l'àmbit forestal (no hem d'oblidar que a Catalunya hi ha prop de 2 milions d'hectàrees forestals, un 61% del territori), malgrat disposar d'una llei pròpia forestal des de 1988, d'un pla general de política forestal de 1994 i del Centre de la Propietat Forestal, creat el 1999, no s'han desenvolupat amb el corresponent pla de producció forestal ni amb les línies bàsiques d'orientació sobre la gestió aplicada dels boscos. Aquest fet s'ha agreujat amb les actuacions erràtiques i alguns cops contradictòries dutes a terme pels diversos Departaments que han estat o que hi són competents (Medi Ambient, Agricultura i Interior).

A Catalunya hi ha una política caracteritzada per la manca d'acció en la gestió dels espais naturals, així com en la inexistència d'una autèntica xarxa interconnectada d'espais i d'una estructura amb participació cívica que n'asseguri una gestió responsable i eviti la pèrdua progressiva de biodiversitat.

OBJECTIUS

1. Impulsar una autèntica estratègia de protecció i conservació del medi natural i de la biodiversitat.

2. Ordenar les diverses polítiques existents referents a la natura, els boscos i el paisatge a través d'un òrgan que les integri.

MESURES

- Coordinar l'estratègia amb les directius europees, la política agrària i el planejament territorial.
- Incorporar els ens locals en la gestió del medi.
- Impulsar la creació de nous parcs naturals, amb una superfície total d'unes 100.000 hectàrees.
- Incidir en la interconnexió dels diversos espais protegits, assegurant la sostenibilitat i la multifuncionalitat del bosc en un àmbit de desenvolupament rural.

Protegir el litoral

Actualment Catalunya és una de les zones costeres mediterrànies amb una major pressió turística i urbanística i sotmesa, per tant, a una forta degradació i a greus problemes de contaminació i regressió. A això cal afegir el que ha estat en aquests darrers anys una política inadequada i insuficient dels espais litorals competències entre l'administració central, titular del domini públic marítim-terrestre, l'administració autonòmica, que pot intervenir al litoral en funció de les seves competències en ordenació territorial i en medi ambient, i l'administració local, responsable del manteniment de platges i de la gestió urbanística.

OBJECTIUS

1. Promoure els diferents usos combinats a la costa (naturals, pesquers, recreatius...). Preservar o potenciar la pesca artesanal (trasmall, palangre,...) davant d'altres arts més agressives pels fons marins.
2. Aplicar una veritable i efectiva gestió integrada que resolgui per la via de l'acord i el conveni l'actual dispersió i conflictivitat competencial i donar coherència a les diverses actuacions mitjançant l'elaboració d'un Pla de Gestió, Actuació i Protecció. Aquest Pla ha de preveure:
 - a) la compatibilització dels diferents usos a la costa;
 - b) la protecció ambiental de les platges per tal de preservar al màxim la qualitat sanitària de les aigües de bany i informar i predir al ciutadà de l'estat d'aquestes;
 - c) definir la xarxa d'espais protegits de la costa (inclou fons propers), on no només es tingui en compte la singularitat sinó que es garanteixi la connectivitat ecològica entre els diferents espais;
 - d) la creació de nous espais protegits, especialment aquells que es troben en una situació de major risc, com els herbassars de *Posidònia Oceànica* (principalment a les costes del Maresme), els fons tous sedimentaris poc profunds o els anomenats fons detrítics costaners, com ara zones amb *Gorgona eunicella sp* (davant les costes del Garraf entre d'altres)

- e) la defensa dels ecosistemes litorals i marins importants, i
 - f) actuacions emblemàtiques de foment del turisme sostenible.
3. Millorar les condicions del litoral
 4. Incidir positivament en la qualitat de les aigües que desemboquen al litoral.
 5. Mantenir un grau de protecció que equilibri la demanda de creixement del sector nàutic esportiu i la necessitat d'apostar per un model de desenvolupament sostenible, la protecció del paisatge i un sector turístic respectuós amb el medi ambient. Per assolir això calen importants canvis en la qualificació dels diferents trams de la costa per incrementar el grau de protecció del litoral català.
 6. Redactar un Pla de Gestió, Actuació i Protecció Integrada del Litoral que compti, a través de convenis de col·laboració, amb tots els nivells competencials implicats: estatal, autonòmic i local. Aquest Pla determinarà els programes de protecció necessaris del Litoral i fixarà uns criteris generals d'ordenació i gestió.

MESURES

- Avaluar l'estat actual del litoral català, definint les diferents tipologies de zones atenent a les seves característiques ambientals, socials i econòmiques.
- Incloure en el Pla els primers trams de la costa submergida, degut a la seva importància per a la protecció del sistema litoral.
- Contemplar els diferents plans sectorials que estan íntimament lligats amb el litoral, com tota la normativa urbanística, el Pla de Sanejament, els plans d'usos de les platges, la regeneració de platges, la planificació de la pesca en aigües interiors, Pla de Ports, i tots aquells altres amb vinculació o incidència en la protecció del litoral.
- Definir una política sostenible al llarg del litoral que compregui tant la protecció de les zones naturals com la seva compatibilitat amb els usos de lleure i les activitats econòmiques (pesca, marisqueig, activitat portuària ...)
- Establir actuacions de recuperació i regeneració de sectors costers degradats, com poden ser zones amb alts índex de contaminació, zones humides amb fortes afeccions o àrees amb sobreexplotació urbanística.
- Determinar les mesures de protecció i correcció que en cada tram del litoral siguin necessàries.
- Establir les fases d'implantació del Pla i els diferents programes que d'aquest es derivin (qualitat de les aigües de bany, recuperació de fons marins, recuperació d'espais naturals,...).
- Crear una autèntica xarxa d'àrees protegides marines i costeres, definint quins espais en formen part i quin grau de protecció hauran de tenir (en funció dels hàbitats existents, però també amb criteris per garantir la connectivitat ecològica a totes les zones preservades de

la costa). Dotar de més protecció determinats fons marins i espècies com els herbassars de Posidònia oceànica.

- Definir nous espais protegits i programar el desenvolupament de plans específics de gestió que garanteixin la seva conservació o la seva compatibilització amb determinades activitats que ja es fan ara.
- Coordinar amb la normativa urbanística vigent, mesures i normes específiques a incorporar en els nous plans urbanístics i en la revisió del planejament dels municipis costers per tal de garantir actuacions respectuoses amb el litoral.
- Inventariar la situació del domini públic, establint quines són les ocupacions il·legals i fixant un programa de regularització.
- Regular les activitats pesqueres potenciant la pesca d'arts menors i regular les explotacions d'aqüicultura marina. És del tot necessari disposar d'un veritable cos de "Guardapesques".
- Avaluar la qualitat sanitària de les aigües litorals per tal d'aplicar la nova Directiva d'aigües de bany.
- Potenciar, a través de convenis i altres instruments legals, els mecanismes de participació, col·laboració, cooperació i coordinació entre totes les administracions implicades
- Establir un major grau de protecció a diverses zones de la costa catalana com són: el nord de la Costa Brava, des de el port de Portbou al port de Roses; la Costa Brava centre, des de la Platja de Pals a la de Castell a Palamós i tota la Costa Brava sud, des de Sant Feliu de Guíxols fins a Blanes. Dins de cada tram hi ha zones especialment preocupants que necessiten una protecció especial tal com són: la zona de Garbet a Colera; la zona afectada per una possible ampliació del port de Llafranc i la possibilitat de construir ports al municipi de Tossa o a la zona de Pinya de Rosa a Blanes.
- Instal·lar elements flotants, o plataformes estacionals a les cales de la Costa Brava com alternativa a la construcció d'instal·lacions permanents o que es perpetuï el fondejament d'àncores o "morts" de formigó que arrossegueu i destrueixen el fons marí.
- Incorporar al Pla de Ports directives específiques en la línia d'exigir la implantació de tècniques de fondeig no agressives com les utilitzades a les Illes Medes (barrines). Aquesta mesura ha de complementar-se amb una estudi previ del fons marí.
- Assegurar un major grau de protecció a les platges i roquissars de Tarragona (la Savinosa, l'Arrebassada).

Gestionar els residus

La gestió dels residus s'ha convertit en un dels problemes ambientals més punyents mentre no para de créixer el volum de deixalles que es generen. La política de l'actual Govern de la Generalitat és força decebedora en la gestió dels residus domèstics, molt especialment, en el referit als residus agrícoles, industrials, miners, de la construcció, radioactius o fins i tot els fangs de les depuradores.

L'actual Govern de la Generalitat ha fracassat en el seus intents de trobar ubicacions per als abocadors de residus industrials especials en el territori i un cop demostrada la ineficàcia del Pla de Prevenció i Correcció de la contaminació de nitrats del 2000 i dels diversos decrets posteriors. La problemàtica dels purins és especialment greu, ja que continua sense resoldre's el tractament del més de 3,3 milions de metres cúbics anuals que genera el sector ramader que són excedentaris, malgrat l'anunci de construir més de 20 plantes de tractament a tot Catalunya i de diverses mesures complementàries.

OBJECTIUS

1. Avançar en la recerca de solucions efectives i viables en l'àmbit dels residus domèstics, agrícoles, industrials, miners, de la construcció, radiactius i dels fangs de les depuradores;
2. Ajudar a incrementar l'eficiència en les tasques de reciclatge de les unitats familiars.
3. Incorporar en els programes de gestió de residus accions de prevenció, d'acord amb els principis establerts a les normatives europees, i que marquin objectius quantitatius realistes de reducció en origen de la producció de residus ("el millor residu és el que no existeix") d'acord amb els mitjans tècnics i econòmics disponibles i dins d'un marc de corresponsabilització mútua per tal de finançar els costos entre totes les administracions competents (central, autonòmica i local).
4. Contemplar, també, en els programes de gestió de residus mesures de foment de tecnologies i productes nets, d'increment de la reutilització, de limitació de les substàncies contaminants en els productes, d'educació i sensibilització del consumidor i de creació de les necessàries instal·lacions de tractament i valorització i molt específicament de la utilització de substàncies perilloses.
5. Promoure la creació de les infraestructures necessàries per al tractament més adient i suport a les polítiques locals per a la gestió més eficient dels residus.
6. Apostar decididament per fer un nou Programa de Gestió de Residus municipals.
7. Garantir el més alt nivell de protecció ambiental i avançar en la recerca de solucions efectives i viables. La política de prevenció amb la reducció del consum de matèries primeres i d'energia i la disminució de l'ús de substàncies tòxiques són les línies mestres d'aquesta protecció.

MESURES

- Introduir claus de prevenció en la fabricació, fent assumible l'economia de la durabilitat, la reparabilitat i la millorabilitat dels productes.
- Afavorir les iniciatives dels fabricants que "dissenyen per al desmuntatge"
- Adoptar mesures legislatives per afavorir el reciclatge integral.
- Introduir un nou marc financer equitatiu i estable, a través de la possibilitat d'aplicar figures tributàries que incentivin la correcta gestió de les diferents fraccions dels residus.

- Incentivar i diversificar els programes de tractament de purins amb noves i més adients tecnologies, prioritàriament amb solucions per a cada granja.
- Aplicar codis de bones pràctiques agràries en la deposició del residu com a adob i de la correcta disponibilitat de terres.
- Impulsar solucions addicionals a nivell comarcal a través de plantes especialitzades en el tractament de purins.
- Fomentar i impulsar un nou Programa de Gestió de Residus Municipals amb la participació de les Administracions implicades.

Contaminar menys

Un dels problemes més greus que pateixen actualment les concentracions urbanes, amb una forta activitat industrial i importants volums de trànsit, són els elevats índexs de contaminació i els efectes que això suposa sobre la salut de les persones. L'emissió de gasos a l'atmosfera és avui un dels temes més candents: la preocupació per l'escalfament del planeta produït per l'efecte hivernacle, el creixent forat de la capa d'ozó, els progressius processos de desertificació i de desforestació, les pluges àcides,... són fenòmens que incideixen en les condicions de vida del nostre planeta.

Entre el 1990 i el 2000 a Catalunya han augmentat les emissions de gasos d'efecte hivernacle prop d'un 50%, lluny de les previsions del Protocol de Kioto. Davant d'aquesta disminució de la qualitat de l'aire el Govern de CiU s'ha limitat a anunciar estudis per diagnosticar les zones del territori amb fortes emissions de gasos de cara al Pla de Sanejament Atmosfèric i els Plans Graduals de Reducció de les Emissions (especialment en àrees industrials), amb resultats fins ara força modestos. Així mateix, resten pendents de compliment diversos acords parlamentaris per tal d'inventariar detalladament els focus emissors de compostos forans, dioxines i altres compostos orgànics persistents, i adoptar alhora un pla de reducció de les emissions de compostos orgànics volàtils. El Govern, fins ara, només ha anunciat la posada en marxa de l'inventari d'emissions i fonts contaminants de Catalunya (EPER-CAT).

OBJECTIUS

1. Frenar la producció i el consum d'energia a partir de combustibles fòssils, a l'igual que es planteja a nivell mundial per tal de no incrementar l'efecte hivernacle i complir amb els compromisos del protocol de Kyoto.
2. Cobrir la demanda d'energia mitjançant processos eficaços i el foment d'energies renovables, que substitueixin les fonts contaminants o d'alt risc.
3. Millorar la gestió de la qualitat de l'aire i l'entorn dels nostres pobles i ciutats, reduint els processos de contaminació atmosfèrica, acústica i lumínica, així com aquells altres que puguin afectar la salut.
4. Recuperar la qualitat de l'aire, afrontant els aspectes relacionats amb la producció i el consum d'energia. Cal recuperar la qualitat de l'aire i superar l'efecte hivernacle. El nou

Govern de la Generalitat ha d'emprar les noves tecnologies per actuar de forma efectiva en aquest àmbit.

5. Establir un marc clar de protecció de l'atmosfera que contempli la regulació i reducció de tots tipus d'emissions per tal de recuperar la qualitat de l'aire que respirem.
6. Engegar actuacions transversals de polítiques d'eficiència energètica, foment de les energies renovables que substitueixin les fonts contaminants o d'alt risc (combustibles fòssils i nuclears), les polítiques de mobilitat sostenible i, per tant, la potenciació del transport públic i l'aplicació de condicionaments ambientals als motors dels vehicles privats, de polítiques agrícoles i forestals que permetin la fixació dels gasos emesos, i el control de la contaminació industrial, en l'objectiu d'aconseguir una major qualitat atmosfèrica o de campanyes de sensibilització ciutadana.

MESURES

- Desplegar per tot el territori català la Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica (XVPCA)
- Aplicar els nous requisits imposats per la Directiva 1999/30/CE de 22 d'abril, relativa als valors límits de diòxid de sofre, diòxid de nitrogen, partícules i plom, que implica un canvi substancial en la gestió de la qualitat de l'aire a Catalunya. Com a resultat de la posada en marxa d'aquestes directrius, cal adoptar plans de sanejament específics per les zones que superin els valors límits.
- Controlar i limitar rigorosament les emissions dels diferents sectors i fonts productores de gasos que causen l'efecte hivernacle, tant a través de solucions concretes amb plans específics de reducció a les indústries, com de l'efectiva adequació als requisits de la llei d'Intervenció Integral de l'Administració Ambiental.
- Actuar, tant a través de les corresponents normatives com articulant les dotacions pressupostàries suficients, per reduir les diferents fonts de contaminació.

Crear riquesa de forma sostenible

El món de l'empresa comença a veure les oportunitats i els avantatges del desenvolupament sostenible. L'opció pel desenvolupament sostenible també acabarà imposant-se en el món empresarial a causa, entre d'altres, de la reglamentació ambiental cada cop més estricta, la pressió social envers actituds empresarials més respectuoses amb el medi ambient i l'increment de la sensibilitat ambiental dels consumidors. Malgrat que encara avui moltes empreses perceben els temes ambientals com una barrera o com un cost afegit, també és cert que n'hi ha moltes que hi veuen una bona oportunitat i incorporen el desenvolupament sostenible en les seves consideracions estratègiques com una de les vies per assolir avantatges competitiu. Moltes d'aquestes empreses que han pres consciència dels temes medi ambientals ho han fet com un element bàsic de les seves polítiques de responsabilitat social. Aquestes empreses són conscients de la importància social d'aquests temes i de la major sensibilitat que té la societat per la defensa del medi ambient.

OBJECTIUS

1. Promoure una nova consciència empresarial i cercar la necessària complicitat del sector privat en les decisions i en les transformacions socials que implica el procés vers la sostenibilitat.
2. Adoptar un model de diàleg o acords voluntaris entre administració i empresa a l'entorn dels temes medi ambientals.
3. Fixar un marc regulador per a les ecoauditories i fomentar-ne la seva generalització.
4. Promoure el desenvolupament d'un mercat de productes i serveis més respectuosos amb el medi ambient.

MESURES

- Adoptar un model de diàleg o acords voluntaris entre el govern, l'Administració i el sector empresarial. Des del govern cal promoure espais de trobada i participació per tal d'aconseguir la cooperació de la comunitat econòmica en l'aplicació de les noves polítiques ambientals pel qual les empreses obtenen del Govern major flexibilitat, ajuts, ampliació de terminis i procés simplificat de llicències per tal que es puguin adoptar als canvis necessaris.
- Incentivar i promoure l'adopció d'iniciatives tipus “ecoetiquetes” o les “ecoauditories”. La introducció de les “ecoetiquetes” i la superació de les auditories empresarials col·loca els productes i a les empreses en una millor posició en el mercat ja que els compradors identifiquen que un determinat producte o el comportament d'una determinada empresa és més respectuosa amb el medi ambient. Al govern de la Generalitat li correspon fixar per la seva part, i d'acord amb els agents implicats, un marc regulador per a les ecoauditories i fomentar-ne la seva generalització i s'ha de comprometre a promoure el desenvolupament d'un mercat de productes i serveis més respectuosos amb el medi ambient.
- Iniciar una reflexió sobre les possibilitats d'adoptar mesures de “fiscalitat ambiental”.

Avançar cap la democràcia ambiental

La necessitat de desenvolupar un nou model de sostenibilitat en el nostre territori obliga a plantejar un nou concepte de societat, on els ciutadans hauran d'adoptar canvis d'actituds, culturals i de consum. Cap dels objectius anteriors és possible sense la corresponsabilitat i participació ciutadana. La democràcia ambiental ha de permetre una acció de govern ambientalment sostenible. Cal una política ambiental que apropi amb èxit Catalunya a una societat sostenible, això requereix d'importants canvis en la vida quotidiana del ciutadà que fan necessari utilitzar el major nombre possible de mecanismes socials i mediàtics sota nous processos de participació, de democràcia participativa. En aquest sentit i arran de la Cimera de Rio de 1992 s'adopten iniciatives tant importants com l'elaboració i aplicació de processos d'Agenda 21 i l'adopció d'estratègies de desenvolupament sostenible. La realització d'Agendes 21 locals esdevé un compromís per un nou model de sostenibilitat que faci compatible el creixement econòmic amb el medi ambient i la cohesió social, a través de polítiques integrades i estratègiques globals.

A Catalunya aquest moviment amb vocació de clara participació de la ciutadania i d'implicació dels diversos sectors econòmics i socials l'ha liderat el món local, principalment

els ajuntaments de les grans ciutats, mentre el Govern català s'ha limitat a publicitar un pla que queda reduït a una mera diagnosi autocomplaent.

OBJECTIUS

1. Impulsar una reorientació de l'actual procés i concepció de l'Agenda 21 de Catalunya.
2. Consolidar definitivament el camí de la sostenibilitat adoptant una Estratègia Catalana per al Desenvolupament Sostenible. Aquesta és una estratègia pròpia de desenvolupament sostenible, fruit d'un pacte entre la societat i tota l'administració, capaç de definir unes fites clares, concretes i quantificables, que compti amb la complicitat necessària dels diversos sectors socials i econòmics.
3. Contemplar el cost de la insostenibilitat i implementar les mesures de correcció necessàries.
4. Aplicar a Catalunya les propostes que va adoptar la Comissió Europea al Consell Europeu de Göteborg del juny de 2001, i que defineix el que ha de ser l'estratègia per a la Unió Europea capaç de conciliar el desenvolupament econòmic, social i ecològic a llarg termini.

MESURES

- Recollir, integrar i donar suport al procés de desenvolupament de les Agendes 21 locals i oferir una base de col·laboració, tècnica i econòmica, per tal d'implicar els ajuntaments que encara no han iniciat el procés d'ambientalització.
- Establir, d'acord amb la metodologia establerta de forma genèrica per desenvolupar les Agendes 21 locals, uns requisits mínims que ha de assolir un municipi per tal de certificar l'adopció d'una Agenda 21.
- Elaborar un ampli diagnòstic de la realitat mediambiental a Catalunya, dels avenços i de les mancances, a través d'un Llibre Blanc del Medi Ambient a Catalunya, amb la participació del món local, dels experts i de les entitats cíviques i conservacionistes.
- Establir les grans línies estratègiques d'actuació que impliquin i comprometin transversalment tots els departaments de la Generalitat per fixar uns objectius mínims de qualitat ambiental a Catalunya

Recuperar el consens ambiental

A Catalunya, els conflictes ambientals són a l'ordre del dia. La correcta gestió dels residus, el sanejament de les aigües, la producció d'energies netes... requereixen d'instal·lacions i d'una ubicació concreta en el territori. Aquestes decisions no sempre gaudeixen del consens necessari i sovint han originat greus problemes de convivència ciutadana. El fenomen del "no a casa meua" o "no en el meu pati del darrera" s'ha estès com un dels comportaments característics de les societats desenvolupades, davant del qual és responsabilitat de l'Administració posar els mecanismes i mitjans per tal d'aconseguir els consensos i acords necessaris. Així mateix, en els darrers anys es succeeixen en molts dels territoris de Catalunya

encesos debats ciutadans per la col·lisió, sovint, de models de creixement enfrontats amb un rerafons mediambiental (la indústria química de Tarragona, per exemple, amb les expectatives turístiques de la ciutat; l'expansió urbanística del Pirineu amb la necessària preservació del paisatge; el negoci turístic de la costa amb les reclamacions de posar fre a l'ocupació massiva del sòl...). El Govern de la Generalitat, lluny d'apaivagar molts d'aquests conflictes, ha optat per actituds d'inhibició, en alguns casos, o per assolir acords puntuals amb determinats sectors, en altres, encenent encara més el malestar social en determinats municipis i comarques, com s'ha posat de relleu amb la ubicació dels abocadors industrials o amb l'elaboració del mapa eòlic.

OBJECTIUS

1. Recuperar el consens necessari per vèncer el distanciament existent entre els legisladors i els executors de les polítiques públiques que és font de molts conflictes i tensions.

MESURES

- Modificar l'actual composició del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible per tal d'assegurar una àmplia representació de tots els sectors socials.
- Implicar els actors de la societat civil en la definició i seguiment de les polítiques de sostenibilitat a través de processos participatius, i a partir d'una correcta planificació en l'àmbit ambiental.

5.4. Planificar l'ús del sòl i protegir el paisatge

El paisatge es considera avui com un dels elements que determinen el grau de qualitat de vida d'una societat. El desenvolupament econòmic, les necessitats d'infraestructures i el creixement urbà han anat superposant noves estructures paisatgístiques en allò que abans eren espais naturals o agraris. L'estratificació del paisatge ha suposat la superposició d'estructures i utilitzacions de sòl en funció de les necessitats socioeconòmiques de cada moment. Les perifèries urbanes i les zones costaneres són les zones més maltractades des del punt de vista paisatgístic.

El Planejament territorial a Catalunya té importants deficiències. Avui subsisteixen greus mancances en l'ordenació del territori català, entre d'altres per exemple: no redacció dels Plans Territorials Parciais (amb l'excepció del recent Pla Territorial Parcial Terres de l'Ebre); manca de Planejament urbanístic en 181 municipis, que signifiquen el 19% del territori i incompliment en la redacció i execució dels Plans d'Espais d'Interès Natural.

La incapacitat manifestada al llarg de vint anys per part del Govern de la Generalitat ha abocat al conjunt de Catalunya a una situació de indefinició d'una estratègia territorial que defineixi i orienti les polítiques de gestió del territori i del conjunt dels espais naturals amb criteris de racionalitat i qualitat. És per això, que subsisteixen i s'agregen problemes de caire urbanístic, paisatgístic, funcional i ambiental. Entre aquells que afecten al territori i el paisatge cal destacar els següents: el consum accelerat del sòl; la problemàtica irresolta dels residus urbans, agropecuaris i industrials; la urbanització poc ordenada i matussera d'espais de valor paisatgístic i la manca d'una definició estratègica de les polítiques de paisatge.

OBJECTIUS

1. Gestionar de forma adequada els espais lliures
2. Frenar l'excés d'ocupació de sòl
3. Impulsar polítiques transversals orientades al desenvolupament de polítiques del territorials i paisatgístiques reals i efectives. Les polítiques de paisatge han d'anar relacionades amb les polítiques d'ordenació del territori i les de caràcter ambiental,
4. Definir lògiques d'utilització del sòl i conservació dels entorns que permetin racionalitzar els seus usos i compatibilitzar-los amb les necessàries activitats productives.
5. Promoure Plans Territorials del Paisatge que han de donar caràcter jurídic al paisatge, desenvolupar mesures de protecció pel mateix, fer compatible el progrés econòmic amb la preservació del paisatge, millorar la percepció de l'entorn, ajudar a desenvolupar un urbanisme més integrat als entorns, integrar adequadament els equipaments i les infraestructures en el paisatge, facilitar l'habitabilitat del territori, reduir els costos socials dels problemes mediambientals i orientar les polítiques turístiques.

Els Plans Territorials del Paisatge són projectes de concertació entre el conjunt de les comarques de cada una de les set vegueries. Definiran i fixaran els principis directors per a la conservació i afectació del paisatge, i coordinaran totes les polítiques que, de manera transversal, afectin al conjunt de l'entorn paisatgístic. Aquest plans han de fomentar

l'accessibilitat als paisatges i difusió del concepte del paisatge entès com a “element essencial del benestar individual”, afavorir la visibilitat i la intervisibilitat dels diferents paisatges, avaluar de forma permanent les activitats que degraden els paisatges, establir objectius de qualitat paisatgística per a cada àmbit de l'ordenament, adequats a la seva escala i a la seva diversitat i identificar les activitats visualment inadequades amb l'objectiu de resituar-les en emplaçaments no perjudicials per al paisatge.

Els Plans Territorials del Paisatge han de ser figures complementàries dels Plans Territorials Parcials i han de tenir caràcter de Plans Sectorials. Els Plans determinaran i concertaran l'adhesió de cada comarca i municipi als objectius determinats en el pla per aquest àmbit d'aplicació i la participació en els fons pluriannuels destinats a la millora del paisatge català. Aquests plans han d'incloure qüestions referents als sistemes de caràcter ambiental en l'àmbit regional en les quals determinarà per cada zona el tipus de protecció i d'utilització. Així mateix els plans han de contemplar aquelles actuacions transversals sobre el conjunt de les unitats locals i comarcals on les interdependències socioeconòmiques i funcionals actuen sobre el conjunt del paisatge. Els Plans també han d'incorporar indicacions a les administracions i gestors de les infraestructures, per tal d'incidir en les matèries que condicionen la mobilitat, el disseny de les grans infraestructures i les polítiques de prevenció i protecció davant de les catàstrofes naturals.

La protecció del paisatge només serà possible si existeixen mesures que garanteixin la preservació del sòl no urbanitzable i per tant, d'aquells valors agropecuaris, paisatgístics, turístics i ambientals del territori català. Per tal de fer una bona gestió de les actuacions d'interès públic que hagin de realitzar-s'hi, així com la compensació dels seus eventuais impactes, el govern haurà de prendre mesures específiques per protegir l'ús del sòl no urbanitzable. En aquest sentit, les mesures ha emprendre són de caràcter regulatori i normatiu.

MESURES

Mesures de protecció del paisatge

- Donar protecció jurídica al paisatge d'acord amb allò que estableix la “Convenció Europea del Paisatge” aprovades pel Consell d'Europa i a la que s'ha adherit el Parlament de Catalunya.
- Elaborar Plans Directors del Paisatge per al conjunt del territori de Catalunya en els que s'estableixin en connexió amb el planejament territorial urbanístic i sectorial els principis, les estratègies i les línies orientadores de la política de paisatge.
- Establir un Fons per a la Conservació i Millora del Paisatge amb l'objectiu de contribuir al finançament d'actuacions de millora i gestió del paisatge.
- Crear una taxa urbanística sobre les infraestructures i edificacions en sòl no urbanitzable - a excepció de les destinades a usos agrícoles, ramaders i forestals que respectin la normativa ambiental- per tal de nodrir el Fons per a la Conservació i Millora del Paisatge.

Mesures per a protegir els usos de sòl no urbanitzable

- Regular per decret les actuacions i els usos d'interès públic que, pel seu caràcter, hagin de realitzar-se en sòl que tingui la qualificació urbanística de no urbanitzable, d'acord amb el

que es disposa en l'article 42 de la Llei d'Urbanisme de Catalunya. La regulació ha d'establir que els projectes d'actuacions específiques d'interès públic hauran de justificar que, pel seu caràcter, les actuacions i usos previstos han de radicar-se en sòl no urbanitzable. Així mateix quedaran obligats a definir amb tota precisió el o els usos corresponents i les obres i instal·lacions precises per al seu desenvolupament.

- Establir que per a l'aprovació de cada projecte d'actuació específica es requerirà l'estudi de les previsibles repercussions socioeconòmiques, territorials i ambientals, directes i indirectes, i la declaració del seu caràcter assumible d'acord amb l'organització de l'espai rural establerta pel planejament general, amb determinació, si escau, de les condicions que s'imposaran a tal efecte. Quan pel seu objecte el projecte estigui subjecte a avaluació d'impacte ambiental, l'estudi inclourà aquesta avaluació i la corresponent declaració d'impacte ambiental.
- Establir l'apreciació positiva de l'interès general del seu objecte, que només podrà ser-hi quan s'estimi precisa la localització de l'ús o usos en sòl urbanitzable no sectoritzat i compatible amb els objectius de la política o polítiques sectorials corresponents.
- Establir la satisfactòria solució, amb càrrec al promotor, del funcionament de les instal·lacions, construccions i edificacions mitjançant la seva adequada connexió a les xarxes supramunicipals i generals d'infraestructures, dotacions i serveis públics de l'ordenació estructural del planejament general, de tal manera que, en qualsevol cas, resti garantit el manteniment de la capacitat, funcionalitat i qualitat de servei dels preexistents.
- Establir l'assumpció de l'aixecament de les càrregues i del compliment dels restants compromisos previstos per la legislació o l'ordenació urbanístiques o, si escau, assumits voluntàriament i, en tot cas, dels de restauració dels terrenys a l'acabament de l'ús o els usos i conforme al pla definit a tal finalitat.
- Determinar, quan procedeixi, la fixació justificada del termini de vigència de l'ús o els usos atribuïts.
- Fixar la prestació de garantia davant la Generalitat de Catalunya per import del 10 % del cost total d'execució de les obres a realitzar per cobrir, si escau, les responsabilitats derivades d'incompliments i infraccions, inclòs del pla de restauració dels terrenys. En atenció a les característiques específiques del projecte, el Govern de la Generalitat de Catalunya podrà establir l'import mínim de la garantia a prestar fins al 20 % del cost total de les obres previstes.
- Establir, per tal de compensar l'impacte ambiental que de les actuacions d'interès públic es derivin, el pagament d'un cànon per part del promotor, públic o privat, de l'actuació. El cànon tindrà una quantia de l'1% sobre el pressupost total d'execució de les obres, construccions, edificacions i instal·lacions a realitzar, serà percebut per l'Ajuntament o Ajuntaments afectats, i el seu import serà destinat a preservar i millorar la qualitat ambiental del municipi.

5.5. El camp, un lloc per viure i prosperar

A Catalunya s'ha de superar la visió antagònica entre el camp i la ciutat. La urbanització creixent, la millora de les comunicacions, els canvis dels costums i, sobretot, el fenomen de la mobilitat, han fet el país cada vegada més petit, les diferents comarques i territoris més interdependents, i els pobles i les ciutats més interconnectats.

Per superar l'antic dualisme camp-ciutat, hem de tornar el protagonisme al territori, a la rica i variada xarxa de ciutats i pobles i, mitjançant la regionalització, potenciar el món rural, que ha de tenir a l'abast els mateixos serveis i oportunitats que les ciutats. També cal tenir unes ciutats i un país més saludables, més sostenibles i, per això, cal actuar sobre els problemes mediambientals de tot el territori.

Cal abordar els problemes amb aquest esperit, sabent que el problema del regadiu de les terres de ponent o bé el dels boscos de la Catalunya central són un problema de "país", de la mateixa manera que la millora de l'aeroport de Barcelona o el tren d'alta velocitat. Cada territori té les seves prioritats i tots són prioritaris pel país.

La centralització administrativa i política duta a terme pel govern de CiU des de la Generalitat no ha estat positiva per superar aquest dualisme. Cal un nou Govern per enfocar una nova política: la potenciació de les xarxes de ciutats petites i mitjanes que actuen de "focus" de desenvolupament i servei; la promoció d'estratègies adaptades al potencial de les àrees rurals; el foment d'una agricultura sostenible i competitiva; un turisme respectuós amb el medi; la promoció de la cooperació rural-urbana; i la integració de la perifèria rural a la planificació estratègica de les vegueries, són, entre d'altres, línies de treball inspirades en els programes europeus més acreditats.

OBJECTIUS

1. Evitar que els agricultors abandonin el camp i que les zones rurals europees entrin en una etapa de despoblament i de decliu.
2. Promoure uns objectius pel sector rural que complementin les iniciatives específiques que el Pla de Desenvolupament Rural de la Unió Europea preveu per Catalunya. De fet les vint-i-dues mesures en matèria de desenvolupament rural contingudes en aquest pla pel període 2000-2006, permeten articular tres possibles plans d'actuació diferents. Set mesures poden agrupar-se en dos plans als que l'Estat espanyol ha assignat un caràcter horitzontal i, per tant, també afecten a Catalunya, mentre que les quinze mesures restants, de caràcter optatiu, han estat assumides també, totes elles, pel govern de Catalunya.
3. Impulsar un programa d'actuacions específiques per Catalunya basades en el Pla de Desenvolupament Rural i en altres mesures complementàries per tal d'evitar el despoblament i reactivar les zones rurals de Catalunya.
4. Millorar les condicions de vida en el medi rural i
5. Millorar les oportunitats de treball i de renda de les persones que hi viuen.
6. Enfortir el sector agrari a través d'una política pròpia que estableixi prioritats específiques orientades a millorar la competitivitat del sector agrari; produir aliments de qualitat i segurs

pel consumidor; potenciar els processos; de transformació i comercialització dels productes agraris; i impulsar el caràcter multifuncional i sostenible de l'agricultura catalana.

Millora de l'habitat rural

El govern de la Generalitat ha d'emprendre diverses actuacions per millorar l'habitat rural. En primer lloc, en la línia de millora de les infraestructures bàsiques, cal garantir que tots els nuclis de població habitats haurien de poder disposar en un període màxim de vuit anys de les infraestructures bàsiques (accés asfaltat, subministrament d'aigua potable distribuïda per xarxa, subministrament elèctric de qualitat, telefònic i d'accés a les noves tecnologies de la comunicació). En segon lloc, cal assegurar que tots els nuclis rurals de més de mil habitants tindran un sistema de depuració d'aigües residuals. Cal assegurar que tots els municipis rurals, a més dels serveis que prescriu la legislació vigent, puguin oferir habitatge, llar d'infants i escola primària, assistència mèdica primària i transport sanitari eficient i serveis assistencials a la gent gran a través de servei domiciliari, de centres de dia o de residència geriàtrica.

La millora dels equipaments és també una altra actuació a emprendre per la millora de l'habitat rural. Tots els habitants del medi rural haurien de poder disposar d'equipaments bàsics de caràcter esportiu, culturals i d'ús i divulgació de les noves TICs d'acord amb els programes d'equipaments mínims definits per les associacions municipalistes.

El paisatge constitueix un valor cultural i un actiu econòmic per a les zones rurals. Es per això que les mesures específiques referents a la preservació del paisatge tindran també un efecte positiu en el desenvolupament del medi rural.

Foment de l'activitat econòmica del medi rural

La formació professional en l'àmbit rural, a més de participar del conjunt de polítiques pròpies d'aquest sistema formatiu, de manera específica ha d'adequar-se a la realitat socioeconòmica de la zona i a la previsió de demanda del mercat laboral, especialment a les necessitats dels nous jaciments d'ocupació en aquest àmbit (atenció a la gent gran, serveis turístics, activitats mediambientals, etc).

L'accés i l'ús de les tecnologies de la informació i de les comunicacions constitueix avui ja un factor imprescindible per a la realització de les diverses activitats que incideixen en el desenvolupament rural. Per això des del govern de la Generalitat cal promoure les condicions per accedir-hi i facilitar la divulgació del seu ús en l'àmbit rural.

Cal establir actuacions concretes encaminades a ajudar als joves que s'incorporen a l'activitat agrària.

El nou govern de la Generalitat, a partir del model de la iniciativa LEADER +, ha de promoure Plans de Desenvolupament Rural Integrat en la resta de l'àmbit rural, especialment en zones d'agricultura mediterrània de secà i de muntanya i en les zones més deprimides on no s'assoleixi la renda mitjana de Catalunya.

MESURES

- Habilitar línies d'ajuda específica adreçades als emprenedors que vulguin desenvolupar un projecte econòmic no agrari en nuclis de població de fins a 2000 habitants. Hauran d'acreditar la viabilitat del projecte, la seva formació per a desenvolupar-lo i un compromís de continuïtat de la iniciativa.
- Impulsar Plans de Desenvolupament Rural integrat en les zones d'agricultura mediterrània de secà i de muntanya i en les zones més deprimides on no s'assoleixi la renda mitjana de Catalunya.